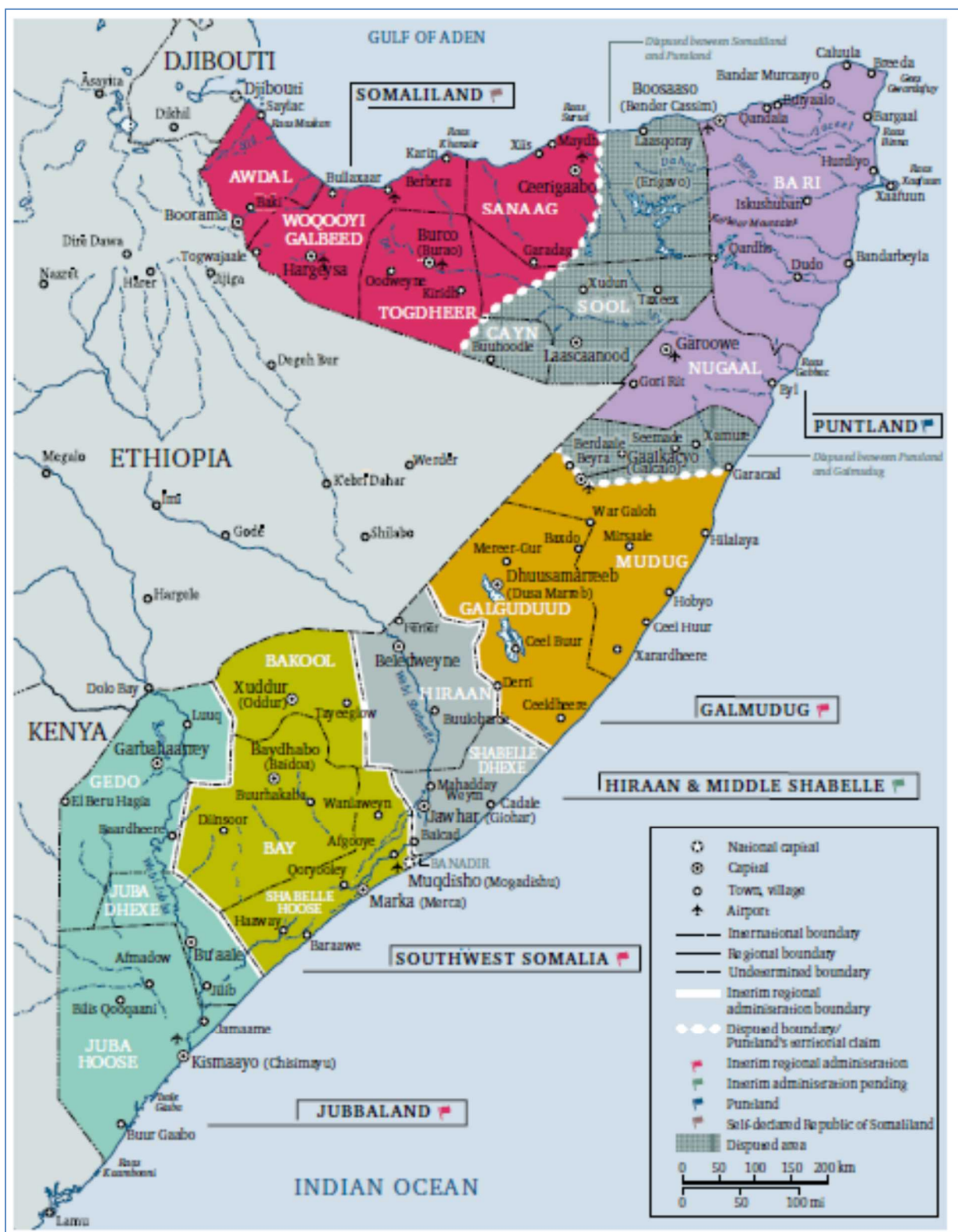
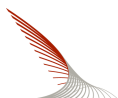

SOMALIAN TILANNEKATSAUS MARRASKUUSSA 2017

Sisällys

Somalian turvallisuustilanne	3
1. Poliittiset olosuhteet	3
2. Turvallisuustilanne	6
3. Konfliktin osapuolet	16
4. Konfliktin vaikutukset siviiliväestöön	20
5. Turvallisuustilanne alueittain	29
5.1. Lower Jubba	29
5.2. Gedo	36
5.3. Bay	43
5.4. Bakool	49
5.5. Middle Jubba	52
5.6. Lower Shabelle	54
5.7. Benadir - Mogadishu	68
5.8. Middle Shabelle	91
5.9. Hiiraan	96
5.10. Galgaduud	103
5.11. Mudug	107
5.12. Pohjois-Somalia: Puntmaa ja Somalimaa	110
6. Humanitaarinen tilanne	123
7. Maan sisäisesti siirtymään joutuneet	129
8. Lähteet	135

Somalian liittovaltio. Lähde: Chatham House 2015.

SOMALIAN TURVALLISUUSTILANNE

Tässä selvityksessä käsitellään Somalian turvallisuusolosuhteita ja siihen vaikuttavia merkittävimpiä tapahtumia ja turvallisuusvälikohtauksia, joita Somaliassa on sattunut kesäkuun ja marraskuun 2017 välisenä aikana. Selvitys päivittää maatietopalvelun aiempia vastaavia selvityksiä (Somalian turvallisuustilanne joulukuussa 2016 17.1.2017 ja Somalian tilannekatsaus toukokuussa 2017 12.5.2017).

Selvityksen keskeisenä lähdeaineistona on käytetty Sveitsin ja Itävallan elokuussa 2017 julkaisemaa tiedonkeruumatkaraporttia, jonka aineisto kerättiin 26.3. - 9.4.2017 välisenä aikana Keniassa, Etiopiassa ja Somaliassa haastatteleamalla 44 eri lähdettä. Konsultoitujen lähteiden joukossa oli ulkomaisten edustustojen, kansainvälisten järjestöjen, kansainvälisten ja somalialaisten kansalaisjärjestöjen ja tutkimuslaitosten edustajia.

Edellämainitun tiedonkeruumatkaraportin ohella selvityksessä on käytetty ulkomaisten ja somalialaisten uutistoimistojen pääosin 1.5. - 15.11.2017 välisenä aikana julkaistua englanninkielistä Somaliaa koskevaa uutsiaineistoa sekä muuta Maahanmuuttoviraston käytössä olevaa julkista aineistoa.

Toimittajien työskentelyolosuhteet Somaliassa ovat vaikeat ja vaaralliset. Etenkin al-Shabaabin alueilta raportointi on hankalaa ja vaarallista, eikä kaikista tapahtumista ole välttämättä saatavilla varmennettua tietoa. Lisäksi monista turvallisuuteen vaikuttavista välikohtauksista saatavat tiedot ovat puutteellisia tai konfliktiin osallistuvan osapuolen ilmoittamia. Aseellisten yhteenottojen vaikutuksista ja niissä menehtyneiden tai haavoittuneiden lukumääristä ei usein ole saatavilla tarkkoja tietoja.

• Poliittiset olosuhteet

Osavaltioiden muodostamisprosessi saatiin alkuvuonna päätökseen. Somalian liittovaltion keskushallinnon ja osavaltioiden suhteita koskeva lainsäädäntö on vielä monilta osin epäselvä ja tarkentumaton. Avoimena on mm. liittovaltion ja osavaltioiden vallanjako, verotulojen allokointi liittovaltion ja osavaltioiden välillä, raaka-aineiden hallinnointi sekä Benadirin alueen (Mogadishu) statuksen määrittäminen.¹ Tarkentumaton lainsäädäntö ja siitä aiheutuvat ristiriidat voivat olla lähitulevaisuudessa epävakautta lisäävä tekijä.²

Alkuvuonna Somalian liittovaltion presidenttinä aloittanut **Mohamed Abdullahi Mohamed "Farmajo"** ja hallitus ovat pyrkineet vahvistamaan ja parantamaan liittovaltion ja paikallishallintojen heikkoina pidettyjä suhteita. Kesäkuussa presidentti vieraili Kismayossa Jubbalandin paikallishallinnon vieraana ja lupasi mm. maksaa liittovaltion sotilaiden ja paikallishallinnon joukkojen palkat. Liittovaltio suunnittelee lisäksi pitävänsä yhteisiä kokouksia kaikissa osavaltioiden pääkaupungeissa. Lokakuussa pääkaupungissa sattuneiden autopommi-iskujen jälkeen hallitus kutsui kaikkien osavaltioiden presidentit pääkaupunkiin keskustelemaan al-Shabaabin

¹ UNSC 5.9.2017, s. 2

² HIPS October 2017, s. 3

vastaisen taistelun tehostamisesta, voimien yhdistämisestä ja paremmasta koordinoinnista.³

Yhteistyö liittovaltion ja osavaltioiden välillä on tärkeää jatkuviin turvallisuushaasteisiin vastaamiseksi. Al-Shabaab on edelleen keskeinen uhka Somaliain hallinnolle ja järjestö kykenee vaarantamaan positiivisen kehityksen ja mitä tähän mennessä on saavutettu. Yhteistyökykyä osavaltioiden ja liittovaltion välillä edellyttää myös vaikeiden sääolosuhteiden ja pitkään jatkuneen kuivuuden aiheuttama humanitaarinen kriisi, jolla on merkittävä vaikutus väestöön. Puolet maan väestöstä on riipuvaisia humanitaarisesta avusta. Kuivuus on tuhonnut 60 % karjasta, mikä vaikeuttaa merkittävästi väestön toimeentuloa.⁴

Joidenkin osavaltioiden sisällä ja välillä poliittinen tilanne on ollut kesän 2017 aikana ja jälkeen jännitteinen. Hirshabellen osavaltiossa paikallisparlamentti äänesti osavaltion presidentin **Ali Abdullahi Osoblen** erottamisesta elokuun puolivälissä, koska katsoi että presidentti oli epäonnistunut tehtävissään.⁵ Samanlainen hanke oli menossa Southwest-hallinnon parlamentissa loka-marraskuun taitteessa, missä osa paikallisparlamentin edustajista haluaisi erottaa osavaltion presidentin **Sharif Hassan Sheikh Adenin**.⁶ Jubbalandissa kaksi parlamenttiedustajaa joutui toukokuun lopulla jättämään tehtävänsä parlamentin päätöksellä edustajien syytettyä presidentti **Sheikh Ahmed Islam "Madobea"** ihmisoikeusloukkauksista, korruptiosta ja kansalaisvapauksien rajoittamisesta. Galmudugin paikallishallinnon alueella Puntmaan ja Galmudugin välit ovat olleet ajoittain hyvin tulehtuneet. Suhteita on yritetty liennyttää presidenttien tapaamisella. Puntmaan presidentti **Abdiweli Mohamed Ali "Gaas"** osallistui toukokuussa Galmudugin presidentiksi valitun **Ahmed Duale Geele "Xaafin"** virkaanastujaisjuhlaan, mikä osittain lievitti jännitteitä ja lämmenneet suhteet auttoivat osavaltioita edistämään Galkayon alueella pitkään jatkuneen klaanikonfliktin sovittelussa. Galmudugin hallinto on lisäksi hakenut sovintoa Ahlu Sunna Wal Jama'a (ASWJ) -järjestön kanssa ja tavoitteena on ASWJ hallintoalueen yhdistäminen Galmudugin alueeseen. Toistaiseksi neuvottelut ovat kuitenkin vasta alkuasteella ja niitä vaikeuttavat klaanien väliset yhteenotot Heraalessa.⁷

Southwest-osavaltion hallintoa ollaan vasta parhaillaan rakentamassa ja sen asemaa ja merkitystä kuvataan tällä hetkellä heikoksi. Kismayossa sijaitseva Jubbalandin paikallishallinto on siihen nähden selvästi vahvempi. Southwest-hallinnolla on ministeriöt, mutta niiden alaisuudessa ei juuri ole toimeenpanevaa virkamiehistöä. Lisäksi useimmat nimitetyistä virkamiehistä ovat edelleen sijoitettuna Mogadishuun. Alueen hallintoa rasittaa myös jatkuva sisäinen poliittinen kiistely. Ulkomaisen avun turvin hallinto on kyennyt luomaan pienet turvallisuusjoukot (South West State Special Police Force, SWSPF).⁸ Käytännössä Southwest-hallinnon vaikutus ei ulotu juuri Baidoa kauemmas. Bayn ja Bakoolin alueella sillä on vain alkeellisia hallintorakenteita, jotka ovat perustettu ja ylläpidetty Etiopian tuella. Yleisesti ottaen Bakoolin maakunta on paremmin kytketty Southwest-hallintoon, kuin Lower Shabellen maakunta.⁹

³ Shabelle News 2017 hn); UNSC 5.9.2017, s. 1

⁴ UNHRC 2017 s. 1 - s. 2; NRC 27.11.2017.

⁵ UNSC 5.9.2017, s. 2

⁶ Garowe Online 2017 co)

⁷ UNSC 5.9.2017, s. 2

⁸ BFA & SEM August 2017, s. 66

⁹ BFA & SEM August 2017, s. 66

Somalimaa on edelleen pysynyt Somalian liittovaltiokehityksen ulkopuolella. Presidentti Farmajo esitti kesäkuussa toiveen neuvottelujen jatkamisesta Somalimaan kanssa Somalian yhtenäisyyden viitekehyksessä. Somalimaan hallinto on ilmaissut olevansa toki valmis neuvottelemaan, mutta ilman pyrkimystä hallintojen yhdistämiseen.¹⁰ Somalimaa pitää edelleen kiinni itsenäistymistavoitteestaan, eikä näköpiirissä ole, että se olisi valmis tinkimään siitä lähitulevaisuudessa.

Somalimaa järjesti presidentinvaalit marraskuussa 2017 ja suunnitelmissa on järjestää parlamenttivaalit huhtikuussa 2019. Lisäksi klaanipohjainen parlamentin ylähuone *guurti* tullaan suunnitelmien mukaan uudistamaan huhtikuussa 2020. Marraskuun 13. päivä pidettyjä varten Somalimaa uudisti äänestäjärekisterinsä väärinkäytösten ja tuplaäänestysten estämiseksi. Uusi rekisteri perustuu silmän iirikseen ja edustaa uutta edistynyttä teknologiaa.¹¹ Uudesta teknologiasta huolimatta somalimaalaiset opposition edustajat väittivät vaaleihin sisältyneen merkittäviä väärinkäytöksiä, joita ei kuitenkaan toistaiseksi ole tarkemmin yksilöity. Vilppiväitteiden provosoimina oppositiopuolue Waddanin kannattajat osoittivat marraskuun lopulla mieltään ja ajautuivat turvallisuusjoukkojen kanssa yhteenottoihin Buraossa, Erigavossa ja Hargeisassa. Yhteenotoissa sai surmansa viisi ihmistä ja yli 20 haavoittui.¹² Samaan aikaan toisen oppositiopuolueen UCIDin presidenttiehdokas **Faisal Ali Warabe** syytti Waddania vaalien sabotoinnista.¹³ Vaalien voittajaksi nousi valtapuolue Kulmiyen ehdokas **Muse Bihi Abdi**. Kansainvälisten vaalitarkkailijoiden ja Somalimaan oman vaalikomission mukaan vaalit sujuivat oikeudenmukaisesti ja sovittujen sääntöjen mukaan.¹⁴ Tilanne Somaliimaassa vaikuttaa sittemmin rauhoittuneen.

¹⁰ UNSC 5.9.2017, s. 1

¹¹ Mahmood, Omar S & Farah, Mohamed October 2017, s. 5; UNSC 5.9.2017, s. 2

¹² Garowe Online 2017 cv)

¹³ Shabelle News 2017 ij)

¹⁴ VoA 2017 af)

- **Turvallisuustilanne**

Somalian yleiset turvallisuusolosuhteet ovat pysyneet epävakaina.¹⁵

Turvallisuustilannetta maassa luonnehtii aseellinen konflikti terroristijärjestö al-Shabaabin ja Somalian hallituksen sekä sitä tukevan kansainvälisen liittouman välillä. Vaikka al-Shabaab vastaa suurimmasta osasta siviileihin kohdistuneesta väkivallasta, ovat Somalian konfliktin kaikki osapuolet syyllistyneet siviileihin kohdistuneisiin oikeudenloukkauksiin. Näihin sisältyvät tapot, laittomat teloitukset, seksuaalinen väkivalta, laittomat pidätykset, kidnappaukset, ja kidutus.¹⁶

Al-Shabaab on jatkanut vakavia hyökkäyksiä hallitusta tukevia joukkoja sekä siviilejä vastaan Somalian eri osissa ja etenkin pääkaupungissa Mogadishussa.¹⁷ Sen tavoitteena on kaataa Somalian hallitus, ajaa sitä tukevat ulkomaalaiset joukot pois maasta ja perustaa Somaliaan islamilainen valtio. Al-Shabaabin vastarinnan olennaisia elementtejä ovat olleet auto-pommi- ja itsemurhaiskut, tienvarsipommit ja salamurhat. Vaikka järjestön iskujen pääkohteina ovat maan hallitus, hallinto virkamiehineen, hallitusta tukevat kansalliset ja kansainväliset organisaatiot ja niiden työntekijät, sekä hallitusta tukevat kansalliset ja kansainväliset turvallisuusjoukot, on siviiliväestö kärsinyt merkittäviä tappioita varsinkin pommi-iskujen yhteydessä oltuaan väärään aikaan väärässä paikassa. Al-Shabaab vaikuttaa olevan välinpitämätön mahdollisista siviiliuhreista, joita sen iskut vastustajiksi kokemiaan toimijoita vastaan aiheuttaa. Hallitusta tukevat kansainväliset joukot ovat yhdessä somalialaisten turvallisuusjoukkojen kanssa tehneet maaoperaatioita ja ilmaiskuja al-Shabaabin vastaan. Niiden yhteydessä on aiheutunut siviilitappioita.

Paikallisesti turvattomuutta ovat lisänneet klaanien väliset konfliktit, joita ovat kärjistäneet mm. pitkään jatkunut kuivuus ja niukaksi käyneet resurssit (laidunmaat, vesi).¹⁸

Turvallisuusolosuhteet maan pohjoisosissa Puntmaan ja Somalimaan hallintoalueilla ovat Etelä- ja Keski-Somaliaan verrattuna vakaammat.

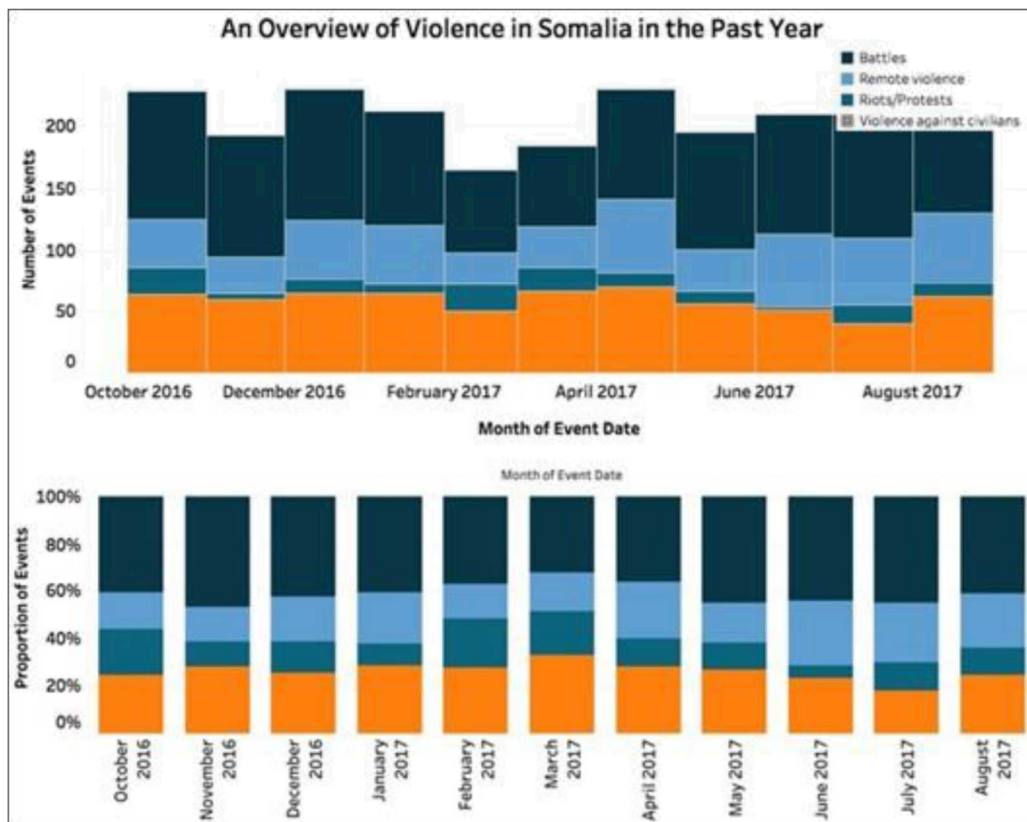
Kaikein kaikkiaan merkittäviä muutoksia Somalian väkivalta-asteessa ei ole viimeisten kuukausien aikana tapahtunut.

¹⁵ UNSC 31.7.2017; UNSC 24.8.2017, s. 20; UNSOM & UNHRC December 2017, s. 8

¹⁶ UNSOM & UNHRC December 2017, s. 8 - s. 9

¹⁷ UNSC 1.9.2017; UNSC 5.9.2017, s. 3; UNSOM & UNHRC December 2017, s. 8

¹⁸ UNSC 5.9.2017, s. 3; UNSOM & UNHRC December 2017, s. 5

Turvallisuusvälikohtausten lukumäärä Somaliassa lokakuun 2016 - elokuun 2017 välisenä aikana. Lähde: ACLED 2017 sit. UNSC 2.11.2017, s. 146

Mogadishun turvallisuustilanne on pysynyt yleisesti ottaen epävakana kesän ja syksyn 2017 aikana, vaikka hallituksen ja Benadirin (pääkaupungin) paikallisviranomaisten pyrkimykset ja aloitteet olosuhteiden parantamiseksi ovat tuottaneet joitain positiivisia vaikutuksia. Mogadishun vakauttamiseksi perustetut erikoisjoukot¹⁹ ovat onnistuneet rajoittamaan al-Shabaabin toimintakykyä ja sen iskujen lukumäärää pääkaupungissa. Ramadanin aikana (26.5. - 24.6.2017) ja jälkeen tehtyjen al-Shabaabin hyökkäysten lukumäärä on vähentynyt aiempiin vuosiin verrattuna: 2015: 269; 2016: 255 ja 2017: 208 hyökkäystä.²⁰

Positiiviset vaikutukset ovat heijastuneet käytännössä ja kaupungin olosuhteissa on ollut paljon normalisoitumisen merkkejä: Kaupunkia on jälleenrakennettu ja rikkiammuttuja rakennuksia on korjattu ja otettu uudellen käyttöön, liike-elämä on vilkastunut ja uusia ravintoloita, jäätelö- ja tupakkabaareja ja hotelleita on avattu. Katukauppiat päivystävät kaduilla tuoreita hedelmiä myyden. Kaupunkilaiset ovat voineet nauttia Lidon rantaelämästä, istua kahviloissa ja lapset pelata jalkapalloa siellä missä sille on tilaa. Tuhannet ihmiset seurasivat syyskuussa uusitulla Konisstadionilla yöaikaan pidettyä jalkapallo-ottelua, kolmannet Mogadishun kirjamesut keräsivät satoja intellektuelleja, muusikkoja, kirjailijoita ja kirjallisuudesta

¹⁹ Mogadishu stabilization force

²⁰ UNSC 5.9.2017, s. 3

kiinnostuneita keskustelemaan ja tapaamaan toisiaan. Ensimmäisten länsimaisten turistien raportointiin syksyllä saapuneen pääkaupunkiin.²¹

Samaan aikaan kaupungissa on kuitenkin sattunut edelleen vakavia turvallisuusvälikohtauksia. Tehostuneen viranomaisvalvonnan seurauksena al-Shabaab on turvautunut enenevässä määrin improvisoitujen räjähteiden käyttöön iskujen yhteydessä, mikä puolestaan on johtanut korkeampaan kuolonuhrien lukumäärään vuoteen 2016 verrattuna.²² Vaikka iskujen kohteena ovat yleensä järjestön vastustajiksi koetut toimijat, joutuvat sivulliset usein sivustakärsijöiksi ollessaan väärään aikaan väärässä paikassa. Lisääntyneiden iskujen seurauksena kaupungin turvallisuustilanteen arvioidaan heikentyneen uudelleen.²³

Pääkaupungissa on sattunut kesän aikana ja jälkeen useita vakavia pommi-iskuja, joissa on menehtynyt satoja ihmisiä. Somalian historian pahin ja uhrilukua merkittävästi nostanut yksittäinen isku sattui lokakuun puolivälissä, kun räjähdelaistissa ollut itsemurhauskijan kuorma-auto räjähti Mogadishun keskustassa sytyttäen paikalla olleen tankkiauton tuleen. Räjähdysten seurauksena yli 500 ihmistä sai surmansa. Valtaosa uhreista oli siviileitä, heidän joukossaan oli myös paljon lapsia.²⁴

Vain paria viikkoa myöhemmin lokakuun lopulla al-Shabaab iski pääkaupungissa uudelleen. Nyt kohteena oli virkamiesten ja Somalian hallinnossa mukana olevien suosima. Nasa Hablod Two -hotelli. Pommi-iskussa ja sitä seuranneessa al-Shabaaabin sissien tulituksessa ainakin 29 ihmistä ja kymmeniä haavoittui. Surmansa saaneiden joukossa oli korkea-arvoisia hallinnon virkailijoita ja heidän perheenjäseniään.²⁵ Iskut osoittavat al-Shabaaabin toimintakyvyn olevan edelleen vahva.

Tiukoista turvatoimista huolimatta pääkaupungissa on sattunut säännöllisesti kuolonuhreja aiheuttaneita vakavia pommi-iskuja. Useimmista vastuun on ottanut al-Shabaab. On perusteltua olettaa että järjestön vastuulla on muitakin iskuja kuin ne, jotka se on virallisesti ottanut nimiinsä. Varsinkin lokakuun puolivälissä tehtyä räjähdystä pidetään järjestön toteuttamana.

²¹ Allgaldaduud Media 2017 ak); Radio Dalsan 2017 w); UNSOM 2017 13.9.2017; The Independent 2017 a); Midnimo 14.10.2017; The Guardian 2017 b)

²² UNSC 5.9.2017, s. 3

²³ Qaranimo Online 2017 a)

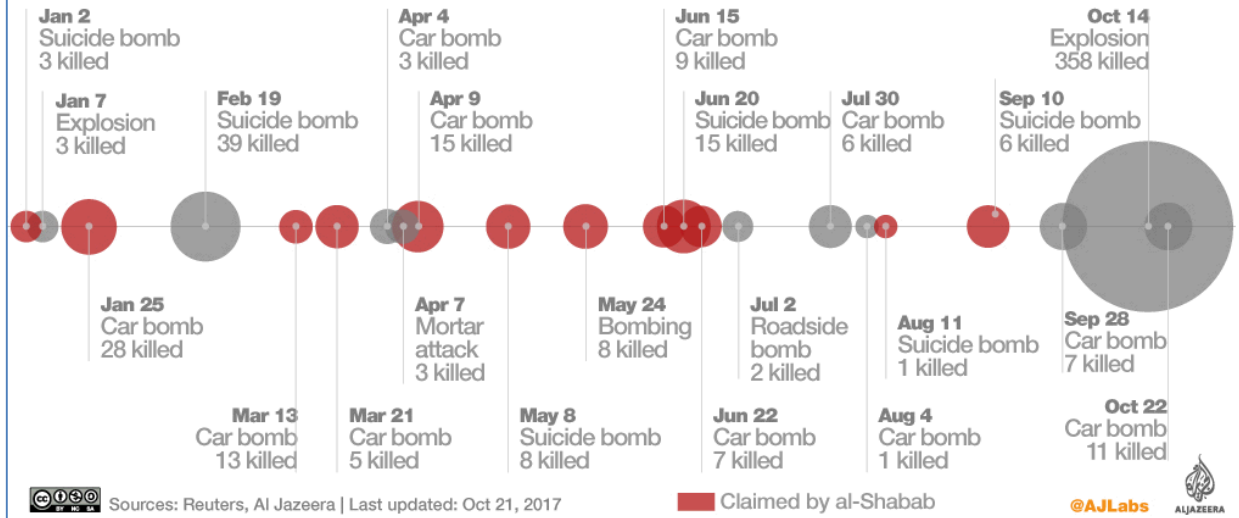
²⁴ Al-Jazeera 2017 c); UNSC 5.9.2017, s. 3; Reuters 2017 d)

²⁵ Shabelle News 2017 hf); Shabelle News 2017 hi); Shabelle News 2017 hk); Allgaldaduud Media 2017 ar); Garowe Online 2017 cj); Goobjoog News 2017 ay); Mareeg.com 2017 h); VoA 2017 ö); Shabele News 2017 hl); Shabelle News 2017 hm); Garowe Online 2017 cl)

Mogadishu attacks 2017

Hundreds of people have died in various attacks in the Somali capital this year, with thousands more left injured. Most attacks were carried out by al-Shabab.

Merkittävimmät pommi-iskut Mogadishussa vuoden 2017 aikana lokakuun loppuun mennessä. Lähde: Al-Jazeera 2017 c)

Vuoden alusta lukien Mogadishussa on sattunut ainakin 36 erilaista pommi-iskua, missä on saanut surmansa tai haavoittunut ainakin 771 ihmistä. Iskuihin sisältyy kauko-ohjatut autopommi-iskut sekä autoilla ja pommiliiveillä toteutetut itsemurhapommi-iskut. Ainakin 11 iskuista ovat olleet kohdennettu armeijan tai tiedustelupalvelun sotilaita, toimittajia tai hallituksen virkailijoita vastaan. 8 iskuja on sattunut lentokentältä Villa Somalian vievän Makka al-Mukarama -kadun varrella ja niistä useimmista vastuun on ottanut al-Shabaab.²⁶

Lokakuun puolivälin paljon siviiliuhreja vaatinut isku nostatti merkittävää al-Shabaabin vastaista mielialaa Mogadishussa ja koko Somaliassa ja muutamissa kaupungeissa järjestettiin al-Shabaabin vastaisia mielenosoituksia.²⁷ Presidentti Mohamed Abdullahi Mohamed Farmajo lupasi kostaa lokakuisen iskun ja kiihdyttää al-Shabaabin vastaista sotaa. Hän kävi mm. Etiopiassa ja Ugandassa pyytämässä lisätukea al-Shabaabin vastaiselle taistelulle, mitä hänelle myös luvattiin. Ainakin Uganda, Etiopia ja Djibouti ilmaisivat iskun jälkeen valmiutensa lähettää lisäjoukkoja maahan. Myös Yhdysvallat tukee al-Shabaabin vastaista taistelua. Maalla on tällä hetkellä 400 sotilaan vahvuiset joukot Somaliassa. Uusi operaatio aloitettiin Lower - ja Middle Shabellen maakunnissa islamisten tärkeimpien tukialueiden eliminoimiseksi ja pääkaupunkialueen turvallisuuden parantamiseksi.²⁸ Maakuntien alueella kiihtyneiden sotilasoperaatioiden seurauksena tuhannet ihmiset ovat

²⁶ LWJ 2017 d)

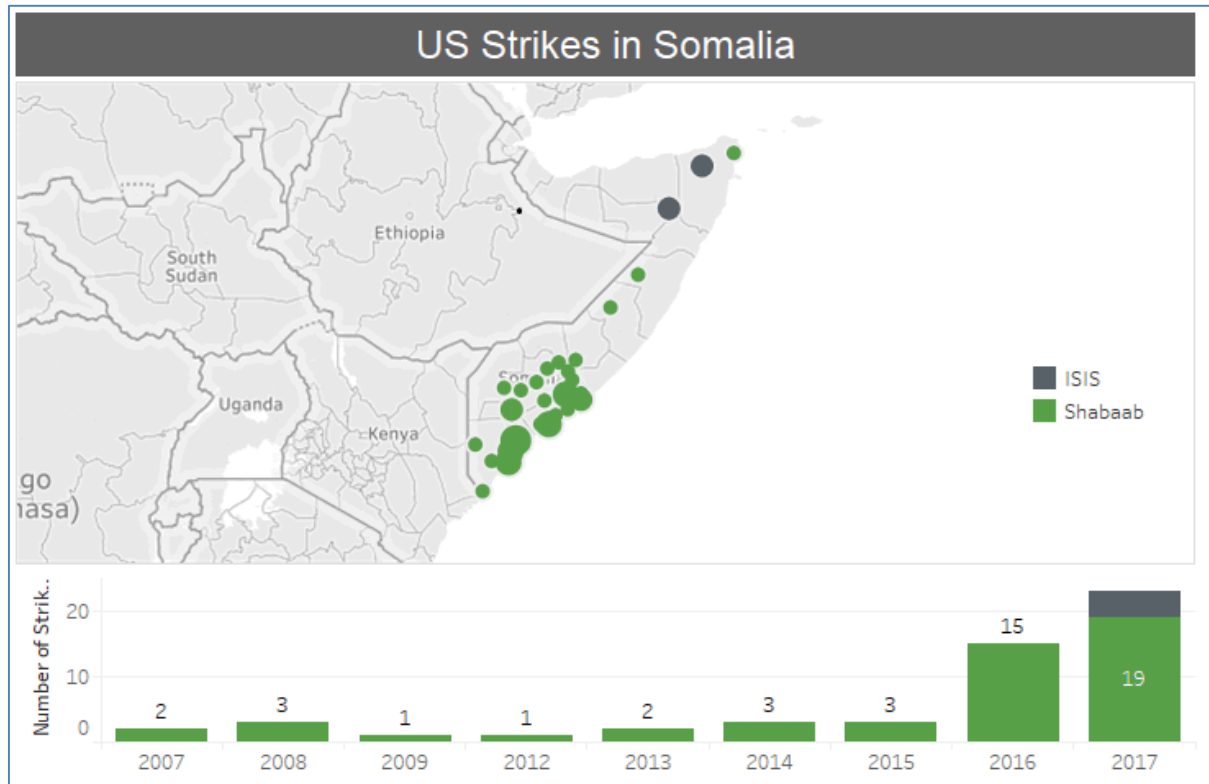
²⁷ Shabelle News 2017 gt); Allgaldaduud Media 2017 ad); Radio Dalsan 2017 o); LWJ 2017 d); Shabelle News 2017 gu); Allgaldaduud Media 2017 ae); Goobjoog News 2017 at); VoA 2017 à); Allgaldaduud Media 2017 ag); Allgaldaduud Media 2017 ah); Radio Dalsan 2017 p); Radio Risaala 2017 j); Shabelle News 2017 gy); Somaliupdate.com 2017 av)

²⁸ Shabelle News 2017 gx); Shabelle News 2017 ib); AC 2017 a)

joutuneet marraskuussa jättämään kotinsa ja siirtymään evakkoleireille - useimpiin pääkaupunkiseudulle.²⁹

Yhdysvallat on lisännyt ilmaiskujaan al-Shabaabia vastaan. Osa iskuista on kohdennettu ISIS-Somalia -järjestöä vastaan Puntmaan alueella.

Amerikkalaisten lennokkien tekemien ilmaiskujen määrä 2007 - 11/2017 välisenä aikana. Lähde LWJ 2017 e)

Pääkaupungissa toteutetut terrori-iskut, al-Shabaabin vastaisten toimien voimistaminen ja amerikkalaisten lisääntyneet ilmaiskut antoivat marraskuun alussa Yhdysvalloille aihetta kehottaa kaikkia kansalaisiaan, joiden läsnäolo ei ole välttämätöntä, poistumaan Mogadishusta välittömästi. Yhdysvaltain ulkoministeriön ilmoituksen mukaan Somalian turvalisäustilanne on erittäin epävakaa ja uhka maassa olevia amerikkalaisia vastaan on kriittinen.³⁰

²⁹ NRC 27.11.2017

³⁰ Shabelle News 2017 hu; VoA 2017 ae)

Al-Shabaab on jatkanut hyökkäyksiä Somalian hallitusta tukevien joukkojen sotilassaattueita ja tukikohtia vastaan Somalian eri osissa. Esimerkiksi toukokuussa järjestö hyökkäsi etiopialaisten asemia vastaan Halgenissa.³¹ Kesäkuun alussa al-Shabaab hyökkäsi AMISOM-joukkojen tukikohtaa vastaan Mahadayn alueella Middle Shabellen maakunnassa.³² Iskut Somalian ja AMISOM-joukkojen partioita ja sotilassaattueita vastaan logistisesti tärkeiden maanteiden varrella ovat olleet säännöllisiä. Esimerkiksi toukokuun puolivälin tuntumassa järjestö hyökkäsi Halgenista Beletweyneen matkalla ollutta etiopialaista sotilassaattuetta vastaan.³³ Yksi merkittävä al-Shabaabin isku sattui syksyllä ugandalaista AMISOM-partiota vastaan Mogadishun ja Barawen välisellä maantiellä Lower Shabellen alueella. Hyökkäyksessä sai surmansa ja haavoittui useita ugandalaisia sotilaita.³⁴ Heinäkuun lopussassa al-Shabaab hyökkäsi ugandalaiden AMISOM-joukkojen sotilassaattuetta vastaan sen ollessa matkalla tukikohtaansa Bulo Marerin kaupungissa, joka sijaitsee n. 115 kilometriä pääkaupungista lounaaseen. Hyökkäyksessä sai surmansa 18 ugandalaista AMISOM-sotilasta.³⁵

Al-Shabaabin ja hallituksen valvonnassa olevien alueiden suhteen ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia viimeisten kuukausien aikana. Al-Shabaab kontrolloi edelleen merkittävää osaa Somalian etelä- ja keskiosien maaseudusta, ja hallitusta tukevien joukkojen hallussa olevat suuremmat kaupungit ovat saarekkeita al-Shabaabin valvoessa niiden ympärillä olevia alueita. Etelä- ja Keski-Somaliassa on vain muutamia al-Shabaab-vapaita alueita. Näitä ovat Dhusamareb ja Guri Ceel. Sama pätee pohjoisempaan sijaitsevaan Garoween. Järjestö kykenee operoimaan myös Kenian rajan ylitse. Somalian hallintoa tukevien joukkojen hallussa olevien alueiden ja kaupunkien olosuhteita vaikeuttaa olematon tai heikko hallinto sekä lain ja järjestyksen puute. Heikkokin hallinto ulottuu yleensä vain muutamia kilometrejä kaupunkien ulkopuolelle.³⁶

³¹ Garowe Online 2017 n)

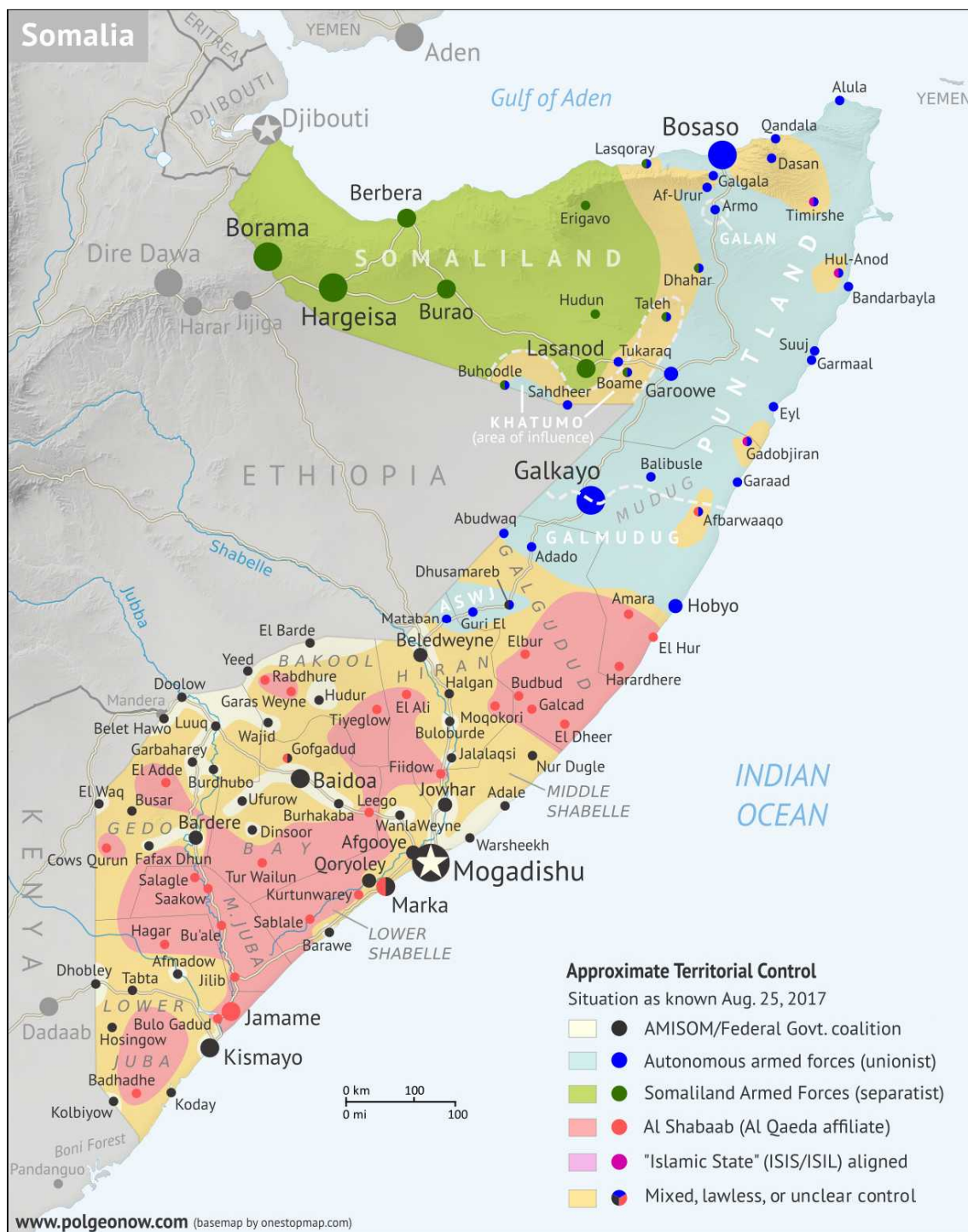
³² UNSC 5.9.2017, s. 3 ja s. 5

³³ UNSC 5.9.2017, s. 3

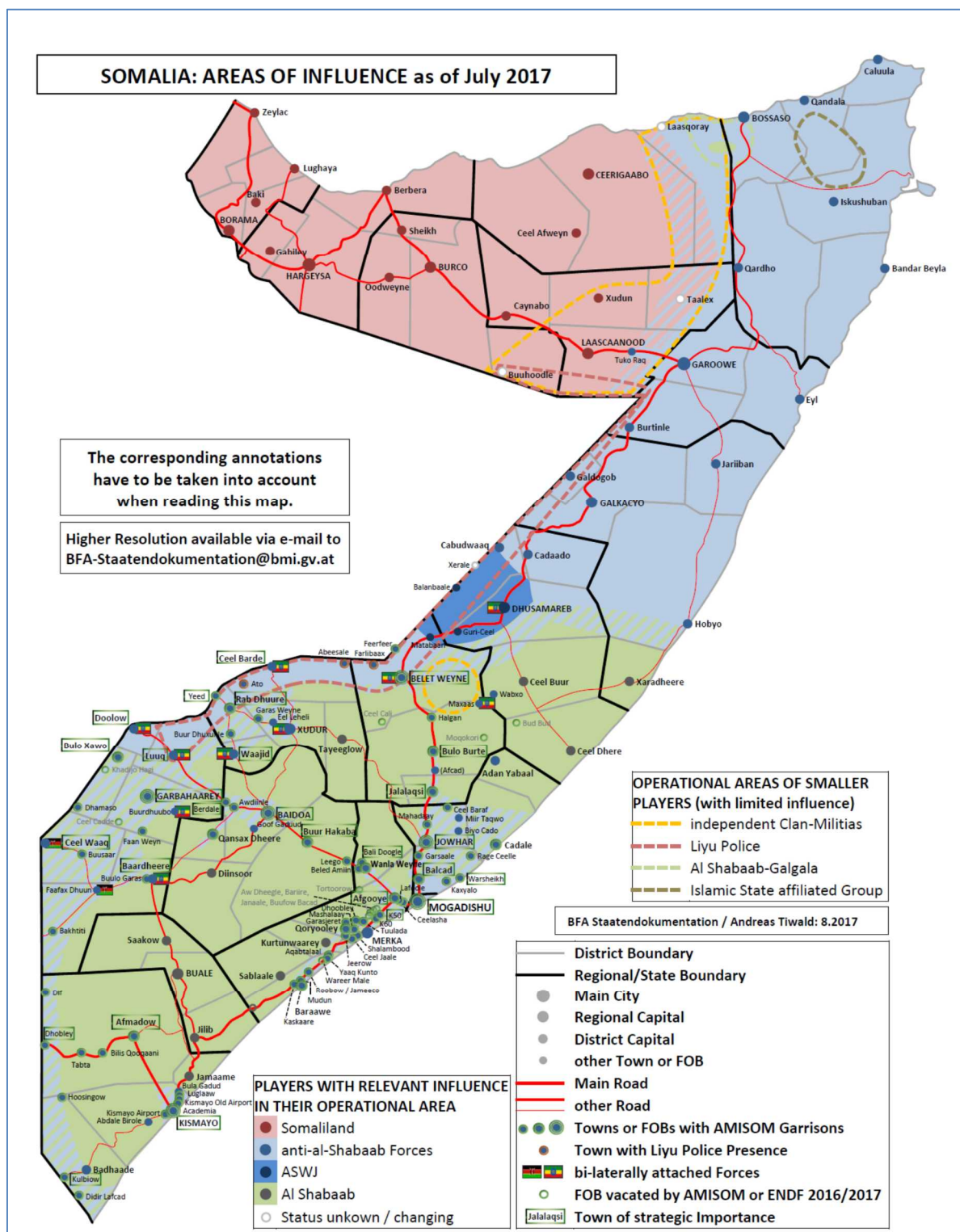
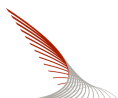
³⁴ UNSC 5.9.2017, s. 3

³⁵ Somaliupdate.com 2017 ac); VoA 2017 I); VoA 2017 m); Somaliupdate.com 2017 ad); Shabelle News 2017 cö)

³⁶ BFA & SEM August 2017, s. 21 - s. 22; LWJ 2017 a)

Eri ryhmien valvomat alueet Somaliassa elokuussa 2017. Lähde: SouthFront 10.11.2017.

Eri ryhmien valvomat alueet Somaliassa heinäkuussa 2017 BFA ja SEM mukaan. Lähde: BFA & SEM August 2017.

Joillakin alueilla hallinta on vaihtunut toistuvasti. Esimerkiksi Bariren (Bariire) ja Janaalen kylät Lower Shabellen alueella siirtyivät Somalian hallitusta tukeville joukoille alkusyksystä, mutta al-Shabaab sai ne haltuunsa uudelleen muutamia viikkoja myöhemmin.³⁷ Järjestö on saanut takaisin menettämäänsä alueita - toisinaan ilman taisteluita - Somalian hallitusta tukevien joukkojen vetäytyttyä niiltä. Vetäytymisen syynä ovat olleet mm. joukkojen uudelleen ryhmitykset³⁸ ja Somalian armeijan sotilaiden palkanmaksuviiveet.³⁹ Alueet, jotka AMISOM tai etiopialaiset joukot ovat jättäneet, tulevat nopeasti al-Shabaabin miehittämiksi. Yhteistyöstä al-Shabaabin vihollisten kanssa syytetyt siviilit ovat joutuneet kustotoimenpiteiden kohteeksi. Al-Shabaabin on raportoitu teloittaneen yhteistyöstä tai vakoilusta syyttämäänsä henkilöitä.⁴⁰ Koston pelossa paikallinen väestö ei aina ole riemuissaan al-Shabaabin vastaisten joukkojen ottaessa uusia alueita haltuunsa. Lisäksi al-Shabaabin ylläpitämissä kylissä vallitsee parempi järjestys, minkä vuoksi asukkaat ovat valmiita sietämään al-Shabaabin tiukkaa ja ankaraa kuria.⁴¹

Myös al-Shabaab on usein vetäytynyt hallussaan pitämältään alueelta ennen odotettavissa olevaa yhteenottoa Somalian hallitusta tukevien joukkojen kanssa. Järjestön vahvuus on yllätykselliset sissi-iskut ja kohdennettu hyökkäys valittuun kohteeseen sen valitsemana ajankohtana. Se pyrkii välttämään perinteisen suoran taistelun paremmin varustettuja Somalian hallitusta tukevia joukkoja vastaan.⁴²

Galmudugin ja Hirshabellen paikallishallintojen alueella epävakautta ovat lisänneet alueiden sisäiset poliittiset jännitteet, klaanikonfliktit sekä al-Shabaabin toiminta. Esimerkiksi toukokuun puolivälissä seitsemän ihmisen raportoitiin saaneen surmansa Dhusamarebissa Galgaduudin maakunnassa maan käyttöä koskevassa klaanien välisessä kiistassa.⁴³ Kesäkuussa Banyalessa Hiraanin maakunnassa ainakin 50 ihmistä sai surmansa laidunten ja veden käyttöä koskevien kiistojen eskaloituessa taisteluiksi. Pitkään jatkunut kuivuus on lisännyt vastaavia jännitteitä muuallakin Somaliassa.⁴⁴

AMISOM ja Somalian turvallisuudesta vastaavat joukot ovat toteuttaneet useita al-Shabaabin vastaisia operaatioita. Niihin on osallistuneet myös maassa olevat muutaman sadan vahvuiset amerikkalaiset erikoisjoukot.⁴⁵ Niiden yhteydessä on käytetty ilmatukea kenialaisilta ilmavoimilta ja amerikkalaisilta miehittämättömillä lennokeilla. Operaatioiden yhteydessä on aiheutunut siviilitappioita.⁴⁶

Puntmaassa turvalisuusjoukot ja Somalian hallintoa tukevat joukot ovat iskeneet Galgalan vuoristoalueella maa- ja ilmaoperaatioiden avulla järjestön piilopaikkoja ja tukikohtia vastaan. Al-Shabaab puolestaan hyökkäsi Puntmaan turvalisuusjoukkojen tukikohtaan kesäkuun alussa Af-Ururin kylässä lähellä Bosassoa ja surmasi ainakin 70 sotilasta.⁴⁷

³⁷ UNSC 5.9.2017, s. 3

³⁸ Shabelle News 2017 fs)

³⁹ Mareeg.com 2017 e); Goobjoog News 2017 as); ICG 2017 a), s. 2

⁴⁰ Garowe Online 2017 bj)

⁴¹ BFA & SEM August 2017, s. 21 - s. 22; LWJ 2017 a)

⁴² BFA & SEM August 2017, s. 68

⁴³ UNSC 5.9.2017, s. 3

⁴⁴ UNSC 5.9.2017, s. 5

⁴⁵ Allgalgaduud Media 2017 b)

⁴⁶ Shabelle News 2017 aö); Goobjoog News 2017 k); Garowe Online 2017 å); Shabelle News 2017 bc)

⁴⁷ UNSC 5.9.2017, s. 3

Puntmaan alueella toimii lisäksi al-Shabaabisa irtaantunut ja ISISille uskollisuutta vannova ryhmä. Ryhmää johtaa entinen al-Shabaab komentaja **Sheikh Abdulqadir Mumin**. Se on toiminut pääosin Qandalan lounaispuolella.⁴⁸ Ryhmä on tehnyt yksittäisiä iskuja Puntmaan alueella ja sillä on ollut joitain yhteenottoja alueen turvallisuusjoukkojen kanssa.⁴⁹

Al-Shabaabin vastaisessa taistelussa Somalian armeija on perustavaa laatua olevalla tavalla riippuvainen AMISOM-joukkojen tuesta. Somalian armeijan maine oman väestön keskuudessa ei ole kovin hyvä. Se on syyllistynyt korruptioon, ryöstelyyn ja oikeudenloukkauksiin ja lisäksi al-Shabaab on soluttautunut sen riveihin.⁵⁰ Ilman väestön tukea al-Shabaabin asettamiin turvallisuushaasteisiin on vaikea vastata. AMISOM jatkaa Somaliassa ainakin toistaiseksi. YK:n turvallisuusneuvosto jatkoi elokuun lopussa sen mandaattia toukokuun 2018 loppuun. Joukkojen kokonaisvahvuus on tällä hetkellä 21 626 henkilöä. Tavoitteena on kuitenkin aloittaa sotilaallisen vastuun asteittainen siirtäminen AMISOM-joukoilta Somalian omille turvallisuusjoukoille. Ensi vuoden lokakuuhun mennessä joukkoja olisi tarkoitus vähentää 1000 henkilöllä, mutta jo tämän vuoden loppuun mennessä suunnitelmissa on joukkojen pienentäminen 500 henkilöllä. Suunnitelmissa on lisäksi, että AMISOM-joukot poistuisivat Somaliasta kokonaan vuoteen 2020 mennessä.⁵¹ Afrikan unionin marraskuun alkupuolella antamien tietojen mukaan AMISOM-joukkojen määrää olisi tarkoitus vähentää 1000 miehellä jo tämän vuoden loppuun mennessä ja siirtää suurempaa vastuuta samalla somalialaisille joukoille.⁵²

Vahvasta sotilaallisesta panoksesta ja ylivoimasta huolimatta AMISOM on ollut kyvytön voittamaan al-Shabaabia. Ongelmana on se, että AMISOMin haltuunottamille alueille ei ole saatu toimivaa ja palveluita tuottavaa hallintoa aikaan, mikä olisi vakauttanut olosuhteita. Pelkkä sotilaallinen operointi ja alueiden haltuunotto ei ratkaise konfliktia. Al-Shabaabin vastaisen sotilaallisen taistelun kannalta AMISOMin ongelmana on lisäksi eri maiden lähettämien joukkojen puutteellinen keskinäinen yhteistyö ja koordinointi. AMISOM-joukoilta puuttuu vahva yhtenäinen komentostruktuuri ja joukot ovat pitkälti kansallisessa ohjauksessa. Väestön keskuudessa AMISOM-joukkojen maine ja kannatus vaihtelevat. Turvallisemmilla alueilla AMISOM-joukkojen kannatus on suurempaa, turvattomammilla alueilla asenteet ovat kielteisempiä. Suuremmissa kaupungeissa AMISOMin mainetta pidetään hyvänä.⁵³ Mainetta ovat rapauttaneet kuitenkin AMISOM-joukkojen raportoidut siviiliväestöön kohdistuneet ihmisoikeusloukkaukset. Useimmissa tapauksissa oikeudelloukkaukset liittyvät taistelutoimintaan ja summittaiseen tulitukseen. Taistelutoimien ulkopuolella AMISOM-sotilaat ovat syyllistyneet muutamissa tapauksissa pidätettyjen pahoinpitelyihin ja seksuaaliseen väkivaltaan.⁵⁴

⁴⁸ UNSC 5.9.2017, s. 3

⁴⁹ Allgaldaduud Media 2017 am); Mareeg.com 2017 f); Shabelle News 2017 hc); UNSC 5.9.2017, s. 3

⁵⁰ BFA & SEM August 2017, s. 13 - s. 15

⁵¹ Shabelle News 2017 eg); Somaliupdate.com 2017 aq)

⁵² Shabelle News 2017 hy)

⁵³ BFA & SEM August 2017, s. 16 - s. 17

⁵⁴ UNSOM & UNHRC December 2017, s. 14.

- **Konfliktin osapuolet**

Somalian konfliktin osallistuvia valtiollisia toimijoita ovat:

- Somalian armeija (Somali National Army, SNA). Armeija toimii vapaaehtoisuuden pohjalta ja sen kokonaisvahvuuden arvioidaan olevan n. 18 000 miestä. Somalian puolustusministeriön mukaan armeijan palkkalistoilla on 29 000 miestä. Puolen vuoden välein armeijaan valmistuu 400 - 500 uutta Arabiemiraattien kouluttamaa sotilasta. Joukoista osa liittyy osaksi Mogadishun vakauttamisjoukkoja (*Mogadishu Stabilisation Force*). Armeija koostuu alueellisista klaanpohjaisista asejoukoista, jotka eivät ole suoraan Mogadishussa sijaitsevan komentokeskuksen alaisuudessa. Mogadishun komennossa ovat vain pääkaupungissa toimivat joukot, sekä osa Lower Shabellen alueen joukoista. Sotilaiden tottelevaisuuteen on vaikuttanut viivästynyt palkanmaksu. Armeijan klaanipohja on Hawiye/Abgaal - ja Hawiye/Habr Gedir - painotteinen ja joukkojen vahvuudesta arvellaan 60 % kuuluvan näihin klaaneihin. Myös Hawiye/Murusade on vahvasti edustettuna. Baidoan alueella valtaosa sotilaista kuuluu Rahanweyn-klaaniin.⁵⁵

Somalialle on tarkoitus luoda kaikkiaan 22 000 sotilaan vahvuinen armeija ja 32 000 vahvuiset poliisijoukot, jotka jakautuisivat osavaltioiden ja liittovaltion kesken.⁵⁶

- Somalian poliisi (Somali Police Force, SPF). Poliisin toimintakykyä rajoittavat mm. klaanisidonnaisuus ja korruptoituneisuus ja sitä on syytetty ihmisoikeusloukkauksista. Poliisin toiminta on kuitenkin kehittynyt suotuisampaan suuntaan muutamissa isommissa kaupungeissa (Jowhar, Kismayo ja Beletweyne), missä henkilökuntaa on rekrytoitu paikallisesta väestöstä. Poliisin tarkka kokonaisvahvuus ei ole tiedossa. Käytävissä olevien tietojen mukaan poliisin vahvuus eri alueilla on seuraava:
 - Benadirin alueella elokuussa 2015 6146, joista 734 oli naista.
 - Southwest-paikallishalinnon alueella samana ajankohtana 322, joista 11 naispoliisia. Heinäkuussa 2017 vahvuudeksi arvioitiin 600 - 700.
 - Jubbalandin alueella elokuussa 2015 53, joista 7 naista. Arvioitu vahvuus heinäkuussa 2017 on 500 - 600, joista valtaosa keskitetty Kismayoon.
 - Galmudugin alueella vahvuus elokuussa 2015 oli 429, joista 23 naista. Heinäkuun 2017 arvion mukaan vahvuus on noussut 500.
 - Hirshabellen alueella elokuussa 2015 vahvuus oli 114. Heinäkuussa 2017 poliisien määrä on noussut vähintään 550.⁵⁷
- Somalian kansallinen tiedustelupalvelu (National Intelligence and Security Agency, NISA). NISAn vahvuuden on arvoitu elokuussa 2016 olleen n. 1500 miestä, ja sen riveihin on rekrytoitu entisiä al-Shabaabin taistelijoita. Sillä on virkailijoita suuremmissa kaupungeissa koko Etelä- ja Keski-Somalian alueella aina Cadaadon korkeudelle asti. NISAn virkailijat toimivat

⁵⁵ BFA & SEM August 2017, s. 13 - s. 15

⁵⁶ Shabelle News 2017 hn)

⁵⁷ BFA & SEM August 2017, s. 12 - s. 13

Mogadishun keskuskomennon alaisuudessa. NISAn osana toimii 200 miehen vahvuinen erikoiskoulutettu joukko-osasto *gashaan*, joka jakautuu *Alpha*- ja *Bravo*-ryhmiin. Sen sotilaita toimii Mogadishun vakauttamisjoukoissa. Tiedustelupalvelulla on kohtuullisesti toimintakapasiteettia, mutta sen arvioidaan kuitenkin jäävän al-Shabaabin *Amniyat*-tiedustelupalveluun vertailtaessa toiseksi. NISA ei nauti suurta luottamusta väestön keskuudessa. Myös organisaatiossa toimivien entisten al-Shabaab-taistelijoiden lojaLiteetti aiheuttaa epävarmuutta. Al-Shabaabilla arvellaan olevan informantteja NISAn sisällä, jotka antavat järjestölle tietoja rahaa vastaan.⁵⁸

- Kansainväliset AMISOM-joukot. Joukkojen vahvuus on tällä hetkellä yli 22 000 ja Somalian hallituksen ei uskota pysyvän toimintakykyisenä ilman niiden läsnäoloa. AMISOM-joukkoja on tällä hetkellä viidestä maasta:

- Ugandasta 6040 sotilasta
- Burundista 5163 sotilasta
- Etiopiasta 4324 sotilasta
- Keniasta 3944 sotilasta
- Djiboutista 1885 sotilasta

Näiden lisäksi Somaliassa toimii useasta Afrikan maasta koostetut AMISOM-poliisijoukot.⁵⁹ AMISOM-poliiseja on⁶⁰

- Ghanasta
- Keniasta
- Nigeriasta
- Sierra Leonesta
- Ugandasta

- Somaliassa olevat ulkomaalaiset AMISOM-mandaatin ulkopuolella toimivat joukot. Osa ulkomaalaisista sotilaita (turkkilaiset ja arabiemiraatilaiset sotilaat) kouluttaa somalialaisia sotilaita, osa (kenialaiset, amerikkalaiset ja etiopialaiset) osallistuu taistelutoimintaan Somalian eri osissa. Etiopialaisia sotilaita toimii sotilasoperaatioissa Hiiraanin, Galgaduudin, Bakolin ja Gedon alueella, ja niitä on toisinaan vaikea erottaa AMISOM-mandaatilla toimivista joukoista. Mandaatin ulkopuolisten etiopialaisten määräksi arvioidaan tällä hetkellä n. 3000 miestä. Gedossa operoi lisäksi kenialaisia ja amerikkalaisia sotilaita. AMISOM-joukkojen ulkopuolella olevat kenialaiset ylläpitävät muutamia tukikohtia Somalian eteläosissa. Amerikkalaisilla on miehittämättömien lennokkien tukikohta Kismayossa ja Bali Dooglessa Lower Shabelle maakunnassa. Jälkimmäisessä sijaitsee lisäksi somalialaisten erikoisjoukkojen koulutustukikohta. Yhdysvallat toimitti Somaliassa toukokuun puolivälissä kymmeniä sotilaita kouluttamaan AMISOM- ja Somalian armeijan sotilaita.⁶¹ Tällä hetkellä amerikkalaisia arvellaan olevan maassa n. 500.⁶²

⁵⁸ BFA & SEM August 2017, s. 15

⁵⁹ BFA & SEM August 2017, s. 16 - s. 17

⁶⁰ UNSOM & UNHRC December 2017, s. 14

⁶¹ Shabelle News 2017 s); BFA & SEM August 2017, s. 17 - s. 18

⁶² Politico 19.11.2017

- Etiopialainen Liyu-poliisi. Etiopian Somali-osavaltiossa toimiva Liyu-poliisi operoi epävirallisesti myös Somalian puolella rajaa liikkuen rajan ylitse niin halutessaan. Usein ne pysyvät Somalian puolella rajaa muutamia tunteja ja vetäytyvät sitten takaisin. Sillä ei ole oletettavasti omia tukikohtia Somalian puolella. Liyu-poliisin toiminta-alue ulottuu n. 50 - 80 kilometrin levyisenä vyöhykkeenä Gedon maakunnasta aina Somalimaassa sijaitsevaan Buuhoodlen kaupunkiin. Poliisin jäsenet ovat etnisiä somaleja, mikä auttaa heitä olemaan perillä paikallisten yhteisöjen tilanteista ja ehkäisemään al-Shabaabin operaatioita. Käytännössä Liyu-poliisi on tehnyt Etiopian ja Somalian rajalle puskurivyöhykkeen al-Shabaabia vastaan. Etiopian hallinnon suhdetta Liyu-poliisiin kuvataan seuraavan ohjeistuksen mukaiseksi: "Tehkää mitä haluatte, kunhan turvaatte rajan." Poliisin toimintaa ei käytännössä valvo kukaan ja sen on raportoitu syyllystyneen poikkeuksellisen vakaviin oikeudelloukkauksiin.⁶³

Alueelliset turvallisuusjoukot:

- Osavaltioiden alueelliset turvallisuusjoukot koostuvat pääasiassa klaanipohjaisista militioista, jotka ovat liittoutuneet osavaltioiden paikallishallinnon kanssa. Jubbalandin paikallishallinnon (Interim Jubbaland Administration, IJA) turvallisuusjoukot on integroitu osaksi Somalian armeijaa ja ne toimivat Jubbalandin osavaltiossa pääasiassa Lower Jubban ja Gedon maakuntien alueella. Galmudugin paikallishallinnon (Galmudug Interim Administration, GIA) turvallisuusjoukot toimivat Etelä- ja Keski-Somaliassa Galgaduudin ja Mudugin alueilla. GIA:n paikallishallinnossa ja turvallisuusjoukoissa valtaklaanina on Hawiyen alaklaani Habr Gedir-Sa'ad. Southwest -osavaltion paikallishallinnon (Interim South-West Administration) turvallisuusjoukkojen toiminta-alueita ovat Lower Shabellen, Bayn ja Bakoolin maakunnat.

Puntmaan ja Somalimaan hallintoalueilla on omat turvallisuusjoukkonsa.

Valtiota vastustavat ja muut aseelliset ryhmät

Al-Shabaab

Merkittävin valtiota vastustava aseellinen ryhmä Somaliassa on ääri-islamilainen terroristijärjestö al-Shabaab (Harakat al-Shabaab al-Mujahdeen), joka kykenee edelleen asettamaan vakavan uhan maan vakaudelle ja turvallisuudelle.⁶⁴ Järjestön tavoitteena on kaataa Somalian hallinto, ajaa sitä tukevat kansainväliset joukot pois maasta ja perustaa islamilainen valtio.

Hallinnoimillaan alueilla al-Shabaab kontrolloi kaikkia yhteiskunnan osa-alueita.⁶⁵ Järjestö harjoittaa ehdotonta ja ankaraa sharia-lain tulkintaa sekä hallinnoi tuntematonta määrää sharia-tuomioistuimia. Al-Shabaab rahoittaa toimintaansa muun muassa keräämällä hallinta-alueillaan veroja (zakat)

⁶³ BFA & SEM August 2017, s. 18 - s. 21

⁶⁴ UNSC 2.11.2017, s. 9

⁶⁵ EASO 2016, s. 20

paikalliselta väestöltä, puuhiiliikaupalla ja vaatimalla lunnaita sieppaamistaan henkilöistä.⁶⁶ Järjestö rekrytoi uusia jäseniä islamilaisten verkostojen, moskeijoiden ja uskonnollisten koulujen kautta. Al-Shabaabin alueilla esiintyy järjestön toimesta pakkorekrytointia, lasten pakkovärväystä ja naisten pakkoavioliittoja al-Shabaabin jäsenten kanssa.⁶⁷

Al-Shabaab North East

Al-Shabaab North East on al-Shabaabin pohjoinen ryhmittymä, joka toimii Puntmaassa. Ryhmittymä pitää tukikohtaa Golis-vuorten alueella, joka sijaitsee lähellä Bosasson kaupunkia. Sen vahvuudeksi arvellaan yli 100 taistelijaa.⁶⁸

ISIS-Somalia

ISIS-järjestön merkittävin haara Somaliassa toimii Puntmaan alueella. Se irtaantui al-Shabaabista vuonna 2015 al-Shabaabin entisen komentajan **Sheikh Muminin** johdolla ja sen riveissä toimii lähteestä riippuen muutamasta kymmenestä muutamaan sataan taistelijaa. Viimeisimpien YK:n julkaisemien tietojen mukaan ISISin vahvuus Pohjois-Somaliassa olisi kasvanut kahteen sataan tämän vuoden aikana. Useimmat uudet taistelijat ovat Somalian eteläosista, mutta joukossa on joitain jemeniläisiä ja ainakin yksi sudanilainen, joka on amerikkalaisten terrorismietsintäkuulutettujen listalla. Ryhmä on sijoittunut pääosin Golis- ja Barin-vuoriston alueelle Pohjois-Somaliaan. Se on tehnyt sieltä käsin iskuja varsinkin Bosasossa. Järjestö on ottanut vastuun ainakin neljästä ihmishenkien menetyksiä aiheuttaneesta hyökäyksestä vuoden 2015 jälkeen. Osa sen taistelijoista on Ali Saleban -klaanin asejoukkoja, eikä ole helppoa erottaa missä raja toisaalta ISIS- ja toisaalta Ali-Saleban -klaanin taistelijan välillä kulkee. Ryhmän koko on kuitenkin ollut kasvussa viimeisten kuukausien aikana.⁶⁹ Toistaiseksi ISIS ei ole kyennyt olemaan merkittävä uhka Puntmaalle, vaikka se on tehnyt yksittäisiä iskuja alueella.⁷⁰ Al-Shabaab ei siedä pettureita ja se on pyrkinyt eliminoidaan ISISin toiminnan Somaliassa. ISIS-johtaja Mumin on yritetty surmata ainakin kolmasti. Hän on siirtynyt tai käytännössä paennut joukkojensa kanssa al-Shabaabin uhkaa oman Ali Saleban -klaanin alueelle, missä hän saa suojelua klaaninsa perusteella.⁷¹

Ahlu Sunna Wal Jamaa

Ahlu Sunna Wal Jamaa (ASWJ) on pääasiassa Galgaduudin maakunnan alueella toimiva aseellinen militia, joka tukee Somalian hallitusta al-Shabaabin vastaisessa taistelussa. Kaikki militian sisäiset ryhmittymät eivät kuitenkaan yksimielisesti tue hallitusta ja joidenkin ryhmittymien on raportoitu ottaneen aseellisesti yhteen Somalian armeijan kanssa. Tietyt militian

⁶⁶ UNSC 2.11.2017, s. 13 - s. 14

⁶⁷ DIS / DRC 2017, s. 19 - 22; USDOS 2017

⁶⁸ EASO 2016, s. 22; UNSC 2.11.2017, s. 10 - s. 11

⁶⁹ BFA & SEM August 2017, s. 88 - s. 90; LWJ 2017 e); Shabelle News 2017 hs); Allgalgaduud Media 2017 av); GlobalSecurity.com 2017 a); VoA 2017 ab); Reuters 2017 c)

⁷⁰ Somaliupdate.com 2017 a); VoA 2017 d); Shabelle News 2017ab); Shabelle News 2017 ac); Allgalgaduud Media 2017 am); Mareeg.com 2017 f); Shabelle News 2017 hc)

⁷¹ BFA & SEM August 2017, s. 88 - s. 90

sisäiset ryhmät vastustavat myös Galmudugin paikallishallintoa (GIA) ja joukot käyvät valtataistelua Galmudugin osavaltiossa.⁷²

ASWJ -järjestö on menettänyt voimaansa viimeisten vuosien aikana. Järjestö ei ole koskaan ollut merkittävä tekijä kansallisella tasolla, mutta alueellisesti sillä on merkitystä. Järjestön sotilaallinen läsnäolo on keskittynyt Galgaduudin alueelle, vaikka sillä on paljon kannattajia myös muissa osissa maata. Galgaduudin alueella sillä oma Etiopian tukema hallinto ja suhteita Etiopiaan pidetään hyvinä. ASWJ:n suhteet Somaliän hallitukseen ja Galmudugin paikallishallintoon ovat sen sijaan olleet huonot järjestön haikaillessa omaa osavaltiota. Uusien presidenttien (Somaliän liittovaltion ja Galmudugin paikallishallinnon presidentit) myötä neuvotteluvaihtokierroksien on katsottu nousseen ASWJ:n ja Somaliän hallituksen sekä Galmudugin välillä.⁷³

Järjestö hallitsee tällä hetkellä Galmudugin pääkaupungiksi kaavailtua Dhusamarebin kaupunkia. Sillä on n. 600 - 800 miehen vahvuiset turvallisuusjoukot, jotka hoitavat myös poliisitehtäviä. ASWJ:n joukkoja pidetään tehokkaampina al-Shabaabin vastaisessa taistelussa kuin Galmudugin paikallishallinnon joukkoja ja järjestö on onnistunut ajamaan al-Shabaabin pois omalta alueeltaan. Tämän uskotaan johtuvan siitä, että sen sotilaat taistelevat vakaumuksesta, kun taas Galmudugin hallinnon sotilaat taistelevat palkkansa edestä.⁷⁴

• Konfliktin vaikutukset siviiliväestöön

Somaliän konfliktin aiheuttamista siviilitappioista on vaikeaa saada luotettavaa tietoa. Maassa ei ole siviilikuolemista ja loukkaantuneista raportoivaa järjestelmällistä seurantaa. Uutisaineistossa välikohtauksista kertovat raportit ovat usein puutteellisia, ristiriitaisia ja alueellisesti epätasapainottuneita. Esimerkiksi al-Shabaabin kontrolloimilta alueilta on saatavilla hyvin rajallisesti tietoa,⁷⁵ minkä seurauksena Somaliän hallituksen alueille tapahtuvista välikohtauksista ja niiden uhriluvuista raportoidaan merkittävästi enemmän. Al-Shabaabin alueiden osalta uhrilukuja koskeva aineisto on mitä todennäköisimmin puutteellista, mikä vääristää tilastoja ja vaikeuttaa uhrilukujen alueellista vertailua.

Käytettävissä olevien lähteiden perusteella kaikkien aseellisten ryhmien toiminta on aiheuttanut ja aiheuttaa siviiliuhreja Somaliän etelä- ja keskiosissa.⁷⁶ Eniten siviiliuhreja on syntynyt al-Shabaab -järjestön toiminnan seurauksena.⁷⁷ Al-Shabaabin ja sen vastaisen taistelun ohella siviiliuhreja on syntynyt klaanien välisissä yhteenotoissa Somaliän eri osissa.

ACLED⁷⁸ (Armed Conflict Location & Event Data Project) kerää aineistoa turvallisuusvälikohtauksista ja kuolonuhreista Somaliassa. Siviiliuhrien lukumäärän kannalta ACLED:n aineistoon liittyy heikkouksia, sillä aineistossa ei ole eroteltu

⁷² EASO 2016, s. 22 - s. 23

⁷³ BFA & SEM August 2017, s. 84

⁷⁴ BFA & SEM August 2017, s. 85

⁷⁵ DIS / DRC 2017, s. 23

⁷⁶ HRW 2017 b); USDOS 2017; UNSOM & UNHRC December 2017, s. 8 - s. 9

⁷⁷ UNSOM & UNHRC December 2017, s. 9

⁷⁸ ACLED-tutkimuslaitos kerää ja analysoi poliittiseen väkivaltaan liittyvää tietoa kehittyvissä maissa.

siviiliuhreja ja menehtyneitä taistelijoita toisistaan. Aineistossa on eritelty violence against civilians -tyyppiset⁷⁹ turvallisuusvälikohtaukset, joissa väkivalta on kohdistunut siviileihin.⁸⁰ Niiden uhriluvuista ei voi kuitenkaan vetää suoraa johtopäätöksiä siviiliuhrien määrästä, sillä siviilejä menehtyy myös muun tyyppisissä turvallisuusvälikohtauksissa sivullisina uhreina.⁸¹

ACLEd:n keräämään aineistoon liittyy muitakin rajoituksia. Aineiston uhriluvut perustuvat osittain uutislähteisiin ja raportoidut uhriluvut vaihtelevat usein eri lähteissä. Tapauksissa, joissa lähteissä esiintyy toisistaan poikkeavia uhrilukuja, kuolonuhrien määräksi tilastoidaan luotettavimmaksi arvioidun lähteen ilmoittama luku tai sellaisen puuttuessa tilastoidaan alhaisin raportoitu luku. Tarkkojen lukujen puuttuessa aineistoon tilastoidaan vähimmäisarvio⁸² mahdollisesta uhriluvusta.⁸³ Kaikista siviiliuhreista ei myöskään raportoida,⁸⁴ joten vaikka aineisto sisältääkin suhteellisen kattavan otoksen Etelä- ja Keski-Somaliassa esiintyvistä turvallisuusvälikohtauksista, se ei kata kaikkia kuolonuhreja vaatineita välikohtauksia. ACLED:n aineistossa kuolonuhrien määrä siis arvioidaan todennäköisesti todellista alhaisemmaksi.

ACLEd:n aineistossa ei ole kuolonuhrien lisäksi tilastoitu välikohtauksissa loukkaantuneita, joita voi olla saman verran tai enemmän kuin kuolonuhreja. Siten ACLED:n keräämä numeerinen aineisto ei kuvaa siviileihin kohdistuvaa väkivaltaa tai sen voimakkuutta koko laajuudessaan. ACLED:n aineiston sisältämiin uhrilukuihin on syytä suhtautua suuntaa antavina arvoina siviiliuhrien määrästä.

⁷⁹ Siviileihin kohdistuva väkivalta (Violence against civilians) sekä etäältä toteutettu väkivalta, jonka osapuolena on siviilejä (Remote violence: Military versus civilians, Rebels versus civilians, Political militia versus civilians, Communal militia versus civilians, Rioters versus civilians, Protesters versus civilians, Other actor versus civilians).

⁸⁰ ACLED 2017 a); ACLED 2016

⁸¹ UNSC 22.12.2016, s. 3

⁸² "FATALITIES. Number or estimate of fatalities due to event. These are frequently different across reports. Recorded as number if reported. Lowest number reported if records differ or vague estimate is provided. However, if reports mention several, many, or plural 'civilians' and no other reference, this is recorded as '10'. If report mentions dozens, this is recorded as '12'. If report mentions hundreds, this is recorded as '100'. If summarized fatalities are reported, but events occurred across several days or in multiple locations simultaneously, total number is divided and recorded by day or by location." ACLED 2017 a)

⁸³ ACLED 2017 a); ACLED 2017 b)

⁸⁴ Amnesty International 2017

Alue	Siviilikuolonuhrit ⁸⁵	Siviilikuolonuhrien osuus kaikista kuolonuhreista	Siviileihin kohdistuneen väkivallan osuus kaikesta poliittisesta väkivallasta ⁸⁶	Yleisin väkivallan tekijä ⁸⁷ uhriluvun mukaan
Benadir	683	77 %	42 %	al-Shabaab
Lower Shabelle	80	18 %	15 %	al-Shabaab
Bay	18	9 %	21 %	al-Shabaab
Lower Jubba	31	12 %	22 %	al-Shabaab
Hiiraan	44	24 %	32 %	al-Shabaab
Galgaduud	9	11 %	30 %	Klaanimilitiat
Mudug	39	38 %	46 %	Klaanimilitiat
Middle Shabelle	25	15 %	24 %	Tuntemattomat aseistautuneet joukot
Bakool	11	10 %	13 %	al-Shabaab
Gedo	33	13 %	23 %	al-Shabaab
Middle Jubba ⁸⁸	4	2 %	10 %	al-Shabaab
Etelä- ja Keski-Somalia	977	34 %	28 %	al-Shabaab

Somalian etelä- ja keskiosissa menehtyneiden määrä kesä-marraskuun 2017 välisenä aikana. Lähde ACLED 2017 a)

ACLED:n aineiston perusteella reilu neljännes (28 %) kaikista Etelä- ja Keski-Somaliassa kesä-marraskuun 2017 välisenä aikana raportoiduista väkivaltatapauksista kohdistui siviileihin. Aiemman viiden kuukauden jakson (joulukuun 2016 - huhtikuun 2017) aikana vastaava suhdeluku oli 35 %. Kaikkiaan väkivaltaisten välikohtausten lukumäärä nousi kuukautta pidempänä tarkastelujaksona absoluuttisesti 896:sta (joista siviileitä vastaan oli 316) 1211:een. Näistä välikohtauksista siviilejä vastaan kohdistui 340 kappaletta. Siviileihin kohdistuneiden turvallisuusvälikohtausten seurauksena menehtyi kaikkiaan 977 henkilöä, kun aiempänä jaksolla sama luku oli 506.⁸⁹ Merkittävää nousua selittää Mogadishussa lokakuun puolivälissä sattunut pommi-isku, joka surmasi yksistään yli 500 siviiliä. Kaikkiaan väkivallan seurauksena sai Somalian etelä- ja keskiosissa

⁸⁵ Sisältää kuolonuhrit, joihin liittyvä tapahtuma on tilastoitu tapahtumatyyppillä "Violence against civilians" tai jotka on tilastoitu tapahtumatyyppillä "Remote violence" ja interaktiokoodilla 17 (Military versus civilians), 27 (Rebels versus civilians), 37 (Political militia versus civilians), 47 (Communal militia versus civilians), 57 (Rioters versus civilians), 67 (Protesters versus civilians) tai 78 (Other actor versus civilians). "Violence against civilians" -tapahtumat, jotka muodostavat 82 prosenttia tässä esitetyistä kuolonuhrien määrästä, ovat aseistamattomiin ei-taistelijoihin kohdistettuja tahallisia väkivallan tekoja organisoidun poliittisen ryhmän toimesta. "Remote violence" -tapahtumissa konfliktiin on osallistuttu käyttämällä sellaista välinettä, joka ei vaadi tekijän fyysistä läsnäoloa. Tällaisia tapahtumia ovat esimerkiksi pommitukset. ACLED olettaa, että siviilit eivät osallistu väkivaltaan, joten jos toimijaksi on tilastoitu siviili, voidaan väkivallan olettaa kohdistuneen siviileihin eikä tapahtuneen siviilien toimesta.

⁸⁶ ACLED ymmärtää poliittisen väkivallan voimankäyttönä sellaisen ryhmän toimesta, jolla on poliittinen päämäärä tai motivaatio.

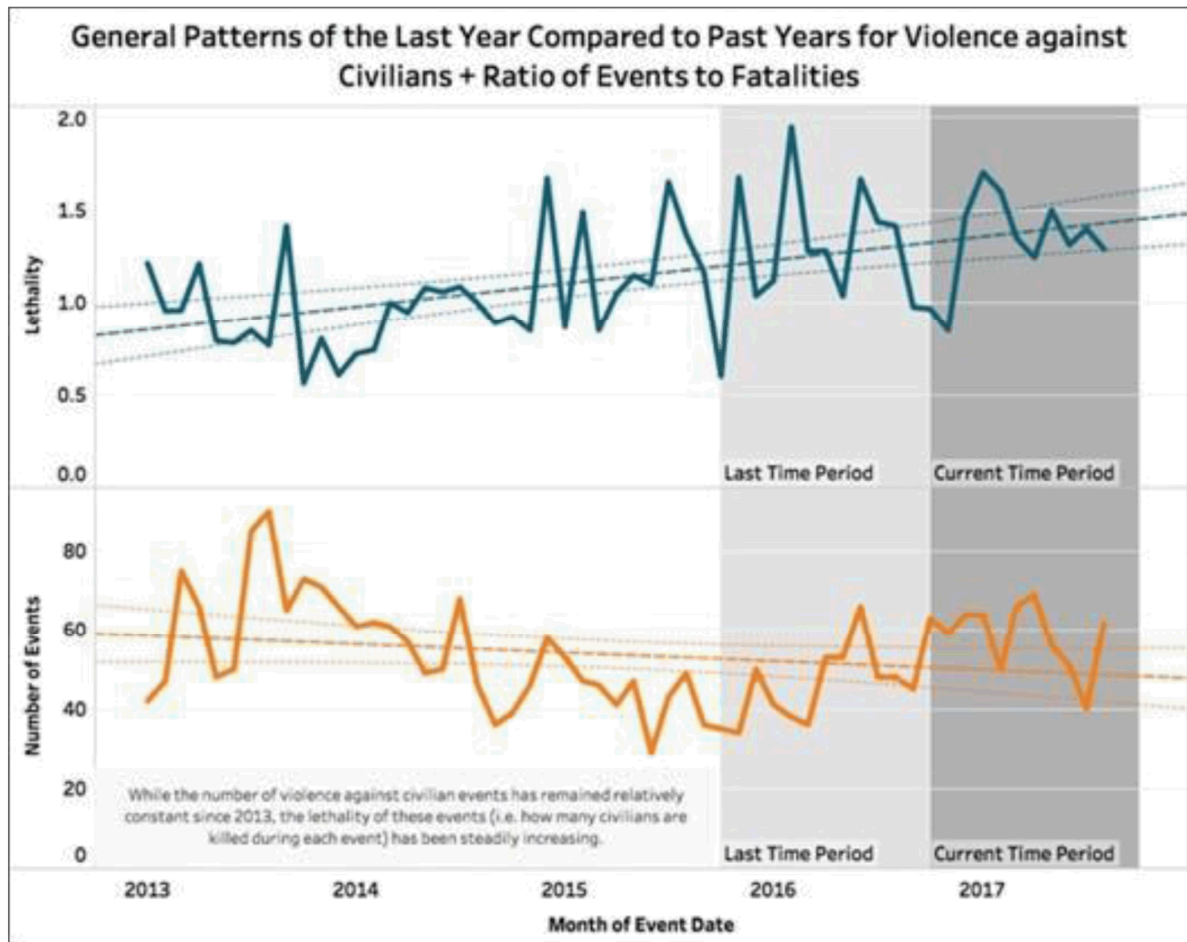
⁸⁷ Tekijänä on huomioitu ainoastaan ACLED:n tilastoissa "Actor 1"-tilastoitu toimija.

⁸⁸ Middle Jubbasta on raportoitu ainoastaan kymmenestä poliittisen väkivallan tapahtumasta, joten prosenttiosuuksiin tulee suhtautua varauksella.

⁸⁹ ACLED 2017 a)

surmansa 2870 ihmistä, joten siviiliuhrien suhde kaikkiin menehtyneisiin on 34 %. Aiemman seurantajakson aikana vastaava luku 28 %. Tämä tarkoittaa sitä, että vaikka siviileihin kohdistuneiden iskujen lukumäärä on pienempi, on niiden yhteydessä menehtynyt aiempaan enemmän siviileitä.⁹⁰ Sama tendenssi on havaittavissa myös pidemmällä aikajaksolla.

Siviiliuhrien määrä on noussut vaikka turvallisuusvälikohtausten lukumäärä on pysynyt suhteellisen vakiona viimeisten neljän vuoden aikana. Lähde: ACLED 2017 sit. UNSC 2.11.2017, s. 146

YK:n joulukuussa 2017 julkaiseman raportin mukaan Somalian konfliktin seurauksena maassa aiheutui 1.1.2016 - 14.10.2017 välisenä aikana kaikkiaan 4585 siviiliuhria, joista 2078 oli menehtynyt ja 2507 haavoittunut. Useimmista siviiliuhreista on ollut vastuussa al-Shabaab. YK:n mukaan siviiliuhreja ovat aiheuttaneet myös muut Somaliassa toimivat aseelliset ryhmät⁹¹:

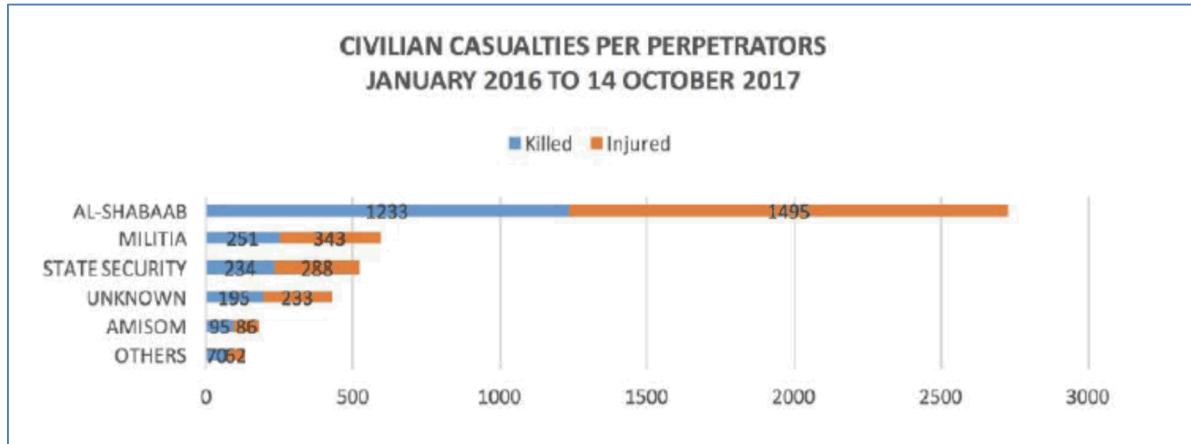
- Al-Shabaab: 2728 siviiliuhria (1233 kuollutta ja 1495 haavoittunutta), mikä edustaa 60 % kaikista siviiliuhreista. Järjestö on lisäksi vastuussa 729 siviilin kaappaamisesta. Heistä 403 on todennetusti vapautunut.
- Aseelliset klaani- tms. -joukot: 594 siviiliuhria, 13 %

⁹⁰ ACLED 2017 a)

⁹¹ UNSOM & UNHRC December 2017, s.

- Somalian turvallisuusjoukot: 522 siviiliuhria, 11 %
- AMISOM: 181 siviiliuhria, 4 %
- Tuntemattomat toimijat: 12 %

Lähde: UNSOM & UNHRC December 2017, s. 9.

ACLED- konfliktitietokannan sisältämien tuoreempien tietojen perusteella tilanteessa ei ole tapahtunut viimeisten kuukausien aikana muutoksia. Eniten siviiliuhreja kesä-marraskuun 2017 välisenä aikana on ACLED:n keräämän aineiston perusteella aiheutunut al-Shabaabin väkivallan seurauksena.⁹²

YK:n pääsihteerin syyskuussa 2017 julkaiseman Somaliaa koskevan raportin mukaan toukokuun ja elokuun 2017 välisenä aikana Somaliassa sai surmansa kaikkiaan 582 siviiliä. Noin puolessa tapauksista (265) kuoleman aiheutti al-Shabaabin toiminta ja väkivalta. 12 kuolemantapauksessa vastuussa olivat AMISOM-joukot ja 41 tapauksessa Somalian turvallisuusjoukot.⁹³ Lokakuussa Mogadishussa tehdyssä autopommi-iskussa menehtyi yli viisistään ihmistä, joista useimmat olivat paikalle sattuneita siviileitä.⁹⁴ Iskun tekijä oli oletettavasti al-Shabaab. Tämä yksittäinen isku nostaa merkittävästi kesän ja syksyn aikana konfliktissa menehtyneiden siviilien lukumäärää.

Al-Shabaabin vastarinnan olennaisia elementtejä ovat olleet erilaiset pommi-iskut ja salamurhat. Vaikka järjestön iskujen pääkohteina ovat maan hallinto, virkamiehistö, toimittajat ja sitä tukevat turvallisuusjoukot on siviiliväestö kärsinyt merkittäviä tappioita varsinkin pommi-iskujen yhteydessä oltuaan väärään aikaan väärässä paikassa. YK:n mukaan 1.1.2016 - 14.10.2017 välisenä aikana erilaiset pommi-iskut surmasivat ainakin 748 ja haavoittivat 1550 siviiliä. Siviiliuhrit edustivat 54 % kaikista pommi-iskujen uhreista.⁹⁵

Al-Shabaabin tulkinta on, että Somalian hallintoon ja kansainväliseen yhteisöön yhteydessä olevien siviilien surmaaminen iskujen yhteydessä on oikeutettua. Hotelleissa, kahviloissa, maanteiden varsilla ja muilla yleisillä paikoilla

⁹² ACLED 2017 a)

⁹³ UNSC 5.9.2017, s. 8

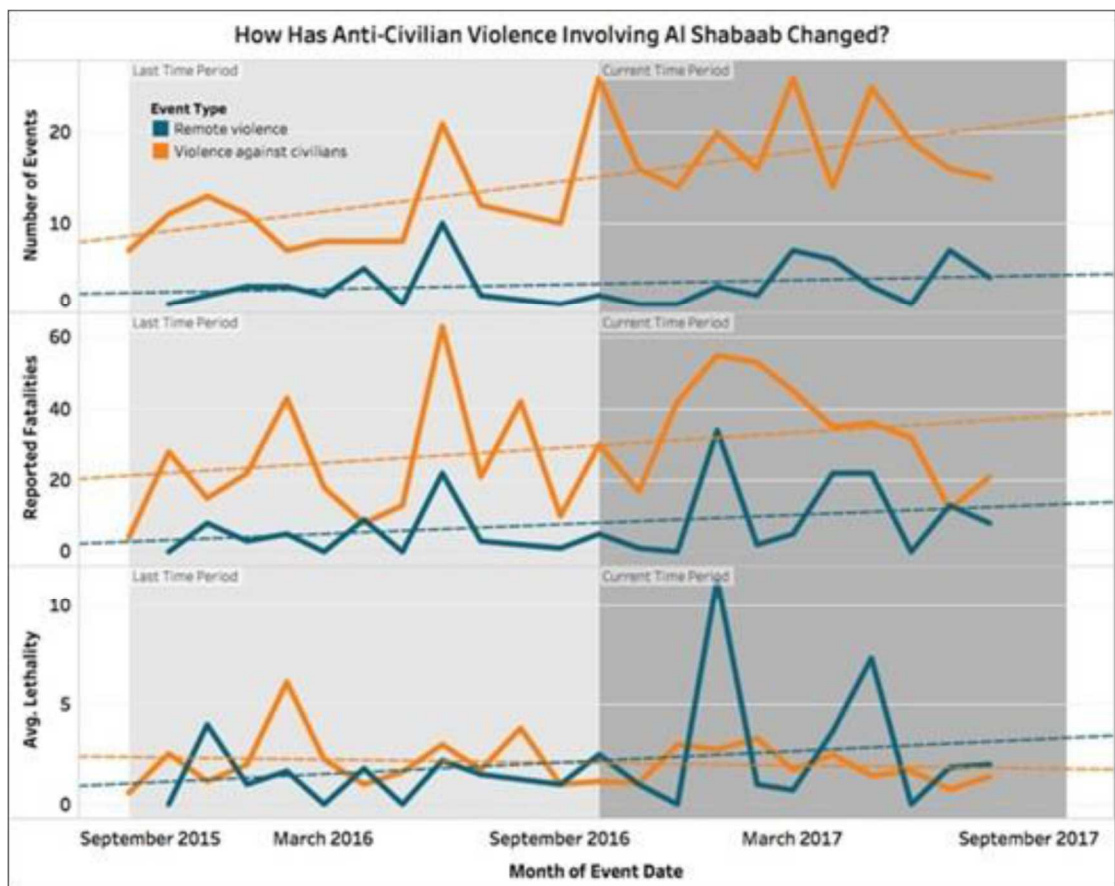
⁹⁴ Reuters 2017 d)

⁹⁵ UNSOM & UNHRC December 2017, s. 9

tarkoituksellisesti tehdyt iskut ovat surmanneet erottelematta myös ns. tavallisia hallintoon kuulumattomia siviileitä.⁹⁶ Osa järjestön taktiikkaa on luoda pelkoa väestön keskuudessa, ja vaikka se ei suoraan tavoittele siviilien surmaamista, on se osoittanut olevansa piittaamaton ja valmis tekemään iskuja, joissa syntyy myös siviiliuhreja.⁹⁷

ACLED-tietokannan mukaan al-Shabaabin siviileihin kohdistamien suorien iskujen lukumäärä on vaihdellut alle 10: stä yli 20:een kuukausittain viimeiden parin vuoden aikana. Epäsuorien iskujen määrä on pysynyt suhteelliseen vakaana vaihdellen muutamasta noin kymmeneen per kuukausi. Kaikkiaan al-Shabaabin siviileihin kohdistamissa iskuissa on saanut surmansa n. kymmenestä useisiin kymmeneen ihmistä kuukaudessa.⁹⁸

Al-Shabaabin siviiliväestöä vastaan tekemien iskujen ja niiissä menehtyneiden määrän kuukausittainen vaihtelu viimeisten parin vuoden aikana. Lähde: ACLED 2017 sit. UNSC 2.11.2017, s. 148

Hallitusta tukevat kansainväliset joukot ovat yhdessä somalialaisten turvallisuusjoukkojen kanssa tehneet maaoperaatioita ja ilmaiskuja al-Shabaabin vastaan ja myös niiden yhteydessä on aiheutunut siviilitappioita. AMISOM-joukkojen siviilejä vastaan tekemiä iskuja on sattunut keskimäärin muutamia kuukaudessa ja

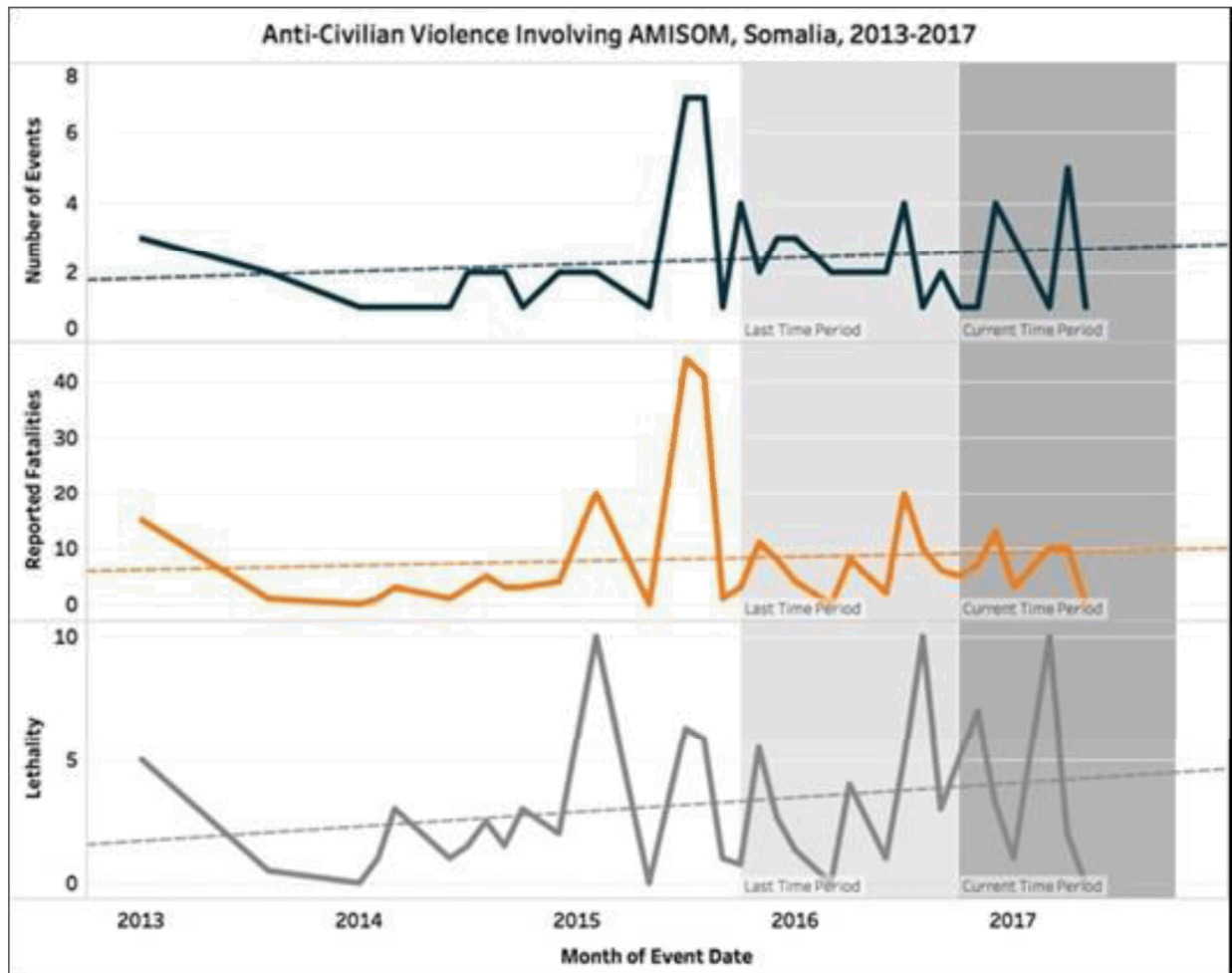
⁹⁶ UNHRC 6.9.2017, s. 7; DIS / DRC 2017, s. 12 - 13, 17 - 19, 23 - 25

⁹⁷ DIS / DRC 2017, s. 21

⁹⁸ ACLED 2017 sit. UNSC 2.11.2017, s. 146

niissä menehtyneiden siviilien lukumäärä on ollut keskimäärin hieman alle kymmen per kuukausi.⁹⁹

Kansainvälisten AMISOM-joukkojen siviiliväestöä vastaan tekemien iskujen ja niissä menehtyneiden määrän kuukausittainen vaihtelu viimeisten parin vuoden aikana. Lähde: ACLED 2017 sit. UNSC 2.11.2017, s. 148

YK:n mukaan AMISOM on aiheuttanut 1.1.2016 - 14.10.2017 välisenä ajanjaksona kaikkiaan ainakin 178 siviiliuhria, joista 95 menehtyneenä ja 83 haavoittuneena. AMISOM-joukkojen piirissä ugandalaisten on raportoitu aiheuttaneen 38 kuollutta ja 25 haavoittunutta siviiliä, so. hieman yli kolmanneksen kaikista AMISOMin aiheuttamista siviiliuhreista. Etiopialaisten osuus on ollut 25 kuollutta ja 15 haavoittunutta. Siviiliuhreja ovat aiheuttaneet myös burundilaiset (14 + 11), kenialaiset (4 + 5) ja djiboutilaiset (1 + 10) AMISOM-joukot. Useimmissa tapauksissa uhrit ovat aiheutuneet taistelutilanteen summittaisesta ammuskelusta ja kranaattitulistuksesta. AMISOM-joukkojen on raportoitu syyllistyneen myös pidätettyjen pahoinpitelyihin ja seksuaaliseen väkivaltaan.¹⁰⁰

⁹⁹ ACLED 2017 sit. UNSC 2.11.2017, s. 148

¹⁰⁰ UNSOM & UNHRC December 2017, s. 14

YK:n mukaan 1.1.2016 - 14.10.2017 välisenä aikana tehtiin kaikkiaan ainakin 74 al-Shabaabin vastaan ilmahuuokkäästä. Niiden yhteydessä on menehtynyt ainakin 41 ja haavoittunut 16 siviiliä. Lisäksi iskujen yhteydessä on tuhoutunut rakennuksia ja karjaa ja monet paimentolaiset ovat joutuneet jättämään kotinsa. Useat iskut on kohdennettu al-Shabaabin hallitsemille alueille, eikä niiden seurauksia ole ollut mahdollista verifioida. Näin ollen niissä mahdollisesti aiheutuneista siviiliuhreista ei ole luotettavaa tietoa saatavilla.¹⁰¹

Touko-elokuun 2017 välisenä aikana Somalian hallitusta tukevia al-Shabaabin vastaisia ilmaiskuja tehtiin YK:n mukaan 16. Iskuista kahdeksan tehtiin Gedon maakunnassa, neljä Lower Shabellen maakunnassa, kolme Lower Jubban maakunnassa ja yksi Somalimaassa. Niiden seurauksena sai surmansa 18 siviiliä. Myös niiden yhteydessä tuhoutui merkittävä määrä karjaa ja muuta omaisuutta.¹⁰²

YK:n mukaan Somalian turvallisuudesta vastaavat joukot (Somalian armeija, poliisi paikallishallintojen omat turvallisuusjoukot ja tiedustelupalvelu NISA) ovat vastuussa 1.1.2016 - 14.10.2017 välisenä aikana ainakin 234 siviilin kuolemasta ja 288 haavoittumisesta. Somalian armeija on ollut osallisena 65 turvallisuusvälikohtauksessa, missä on aiheutunut 145 siviiliuhria (85 kuollutta, 60 haavoittunutta). Näistä merkittävä osa on aiheutunut Mogadishussa (51 kuollutta tai haavoittunutta) ja Lower Shabellen maakunnassa (37 kuollutta tai haavoittunutta). Siviiliuhreista 42 syntyi teiden laittomilla tarkastuspisteillä, missä sotilaat ovat vaatineet ohikulkijoilta maksuja. Siviilitappioita ovat aiheuttaneet myös summittainen ammuskelu taistelutilanteissa sekä turvallisuusjoukkojen keskinäiset väkivaltaisuuudet.¹⁰³ Somalian poliisi on toiminnallaan aiheuttanut 17 siviilin kuoleman ja 21 haavoittumisen. Uhrit ovat syntyneet useimmiten turvallisuusjoukkojen keskinäisten väkivaltaisuuksien seurauksena.¹⁰⁴ Tiedustelupalvelu NISAn raportointiin syylistyneen tarkasteluajanjakson aikana 63 ihmisoikeusloukkaukseen. Se on teloitannut laittomasti, pidättänyt ihmisiä perusteettomasti ja kiduttanut pidätettyjä. NISAn uhrien joukossa on ollut ainakin 10 siviiliä (7 menehtynyttä ja 3 haavoittunutta). Siviiliuhreja on syntynyt liiallisen voimankäytön yhteydessä sekä riitatilanteissa.¹⁰⁵

Absoluuttisesti ja suhteellisesti eniten siviiliuhreja syntyi edelleen pääkaupunki Mogadishussa. ACLED-tietokannan mukaan kaupungissa menehtyi väkivallan seurauksena ainakin 683 ihmistä kesän ja marraskuun välisenä aikana. Lukua nostaa yksittäinen vakava pommi-isku lokakuun puolivälissä. Kaupungissa on sattunut myös paljon salamurhia. Touko-elokuun aikana surmattiin 12 Somalian parlamenttiedustajien valintaprosessiin osallistunutta henkilöä. Surmista useimmista vastuun on ottanut al-Shabaab.¹⁰⁶

Kaikkiaan pääkaupungissa sattui 325 väkivaltaista välikohtausta, joista 137 kohdistui siviileihin. Aikaisempaa seurantajaksona pääkaupungissa sattui 266 välikohtausta, joista 141 kohdistui siviileihin. Eli kesä-marraskuun välisenä aikana pääkaupungissa on esiintynyt useampia välikohtauksia, niistä aikaisempaa harvemmat ovat kohdistuneet siviileihin, mutta ne ovat olleet verisempiä.¹⁰⁷

¹⁰¹ UNSOM & UNHRC December 2017, s. 17

¹⁰² UNSC 5.9.2017, s. 8

¹⁰³ UNSOM & UNHRC December 2017, s. 10

¹⁰⁴ UNSOM & UNHRC December 2017, s. 11

¹⁰⁵ UNSOM & UNHRC December 2017, s. 12 - s. 13

¹⁰⁶ UNSC 5.9.2017, s. 8

¹⁰⁷ ACLED 2017 a)

Useimmiten Somaliassa siviileihin kohdistuneen vakavan väkivallan subjektina on ollut al-Shabaab, poikkeuksena ovat Galgaduudin ja Mudugin maakunnat, missä klaanimilitiat aiheuttavat eniten siviiliuhreja, sekä Middle Shabellen maakunta, jossa päävastuullisena väkivallasta on ollut erilaiset aseistautuneet joukot.¹⁰⁸ Klaanikonfliktien seurauksena menehtyneiden lukumäärä on noussut touko- elokuun välisenä aikana verrattuna sitä edeltävään kolmeen kuukauden jaksoon. YK:n mukaan siviiliuhrien määrä oli noussut tänä jaksona lähes sadalla 77: stä 175:een. Vakavimmat yhteenotot ovat olleet Gaaljecel- ja Jejele-klaanien välillä Hirshabellen alueella sekä Duduble- ja Ayr- klaanien välillä Galgaduudin alueella.¹⁰⁹ YK:n mukaan 1.1.2016 - 14.10.2016 välisenä aikana Somaliassa sai klaanipohjaisten aseellisten joukkojen toiminnan seurauksena surmansa 251 ihmistä ja 343 haavoittui.¹¹⁰

Al-Shabaabin valvonnassa olevassa Middle Jubban maakunnassa on sattunut ACLED-tietokannan mukaan vain 10 väkivaltaista välikohtausta puolen vuoden aikajaksolla ja näistä vain yksi on kohdistunut siviileihin.¹¹¹ Mutta kuten edellä on todettu, on vaikea arvioida minkä verran al-Shabaabin kontrolloimilta alueilta jää raportoimatta siviileihin kohdistuvaa väkivaltaa.

YK:n mukaan ainakin 485 lasta on joutunut vakavien oikeudenloukkausten kohteeksi touko-elokuun 2017 aikana. YK:n pääsihteerin raportin mukaan al-Shabaab on tehostanut lapsiin kohdistuvaa kampanjointia Galmudugin alueella pakottaen lapsia al-Shabaabin ylläpitämiin kouluihin indoktrinoidakseen heitä al-Shabaabin ideologialla ja tehdäkseen heistä taistelijoita.¹¹² Lokakuussa 2017 ilmestyneen raportin mukaan al-Shabaabin riveissä taisteli vuonna 2016 yli 1200 lapsisotilasta. Alaikäisiä taistelijoita ovat käyttäneet myös klaanimilitiat (447 lasta), Somalian armeija (182 lasta) ja Ahlu Sunna Wahl Jama (78 lasta).¹¹³ Vuoden 2016 aikana Somaliassa sai surmansa tai haavoittui 1121 lasta. Useimmat uhreista olivat joutuneet taistelevien osapuolten risti- tai kranaattitulistukseen, tai sattuneet olemaan paikalla pommin räjähtäessä. Al-Shabaabin toiminnan seurauksena Somaliassa sai surmansa tai haavoittui vuonna 2016 290 lasta. Lisäksi al-Shabaabin raportitiin teloittaneen vuoden 2016 aikana 42 alaikäistä vakoilun perusteella. Somalian armeijan raportoidaan olevan vastuussa 146 lapsen kuolemasta tai haavoittumisesta. Klaanimilitioilla on YK:n mukaan vastuullaan 143 lapsiuhria. Somaliassa toimivat AMISOM-joukot surmasivat tai haavoittivat vuoden 2016 aikana 42 lasta. Lapsiuhrit ovat pääasiassa syntyneet al-Shabaabin vastaisten operaatioiden yhteydessä tai AMISOM-joukkojen summittaisesta tulituksesta. Kenian ilmavoimien iskuissa sai surmansa tai haavoittui samana aikana 11 lasta. Yksi lapsi haavoittui amerikkalaisten ilmavoimien iskussa. Useimman lapsiuhrin osalta tekijästä ei ole varmuutta.¹¹⁴

Teloitusten lukumäärä on kääntynyt nousuu Somaliassa. Lisääntyneistä kuolemantuomioista ovat vastuussa somalialaiset sotilastuomioistuimet sekä al-Shabaab. Viranomaisten raportitiin panneen yhdeksän kuolemantuomiota täytäntöön touko-elokuun aikana. Puolet teloituksista on toteutettu Puntmaan

¹⁰⁸ ACLED 2017 a)

¹⁰⁹ UNSC 5.9.2017, s. 8

¹¹⁰ UNSOM & UNHRC December 2017, s. 22

¹¹¹ ACLED 2017 a)

¹¹² UNSC 5.9.2017, s. 9

¹¹³ UNSC 24.8.2017, s. 20

¹¹⁴ UNSC 24.8.2017, s. 20

alueella ja niiden taustalla ovat olleet terroristisista rikoksista saadut tuomiot. Kuolemanrangaistuksen saaneilla ei ole ollut mahdollisuutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin ja osassa rangaistuksen perusteena ovat olleet kidutuksella saadut tunnustukset.¹¹⁵

Naisiin ja tyttöihin kohdistuva seksuaalinen väkivalta on edelleen merkittävä ongelma Somaliassa. Uhreina voivat tosin olla myös miehet ja pojat. YK:n Somalian erityislähettiläs **Michael Keating** ilmaisi kesäkuun puolivälin jälkeen huolensa kasvaneesta seksuaalisen väkivallan määrästä Somaliassa. Riski on suurin maan sisällä siirtymään joutuneilla naisilla ja tytöillä, jotka elävät vähäistä viranomaissuojelua tarjoavissa leiriolosuhteissa. Riskiryhmää ovat myös vähemmistöklaaneihin kuuluvat naiset, jotka ovat vailla paitsi viranomaissuojelua myös klaanisuojelua. YK:n mukaan alkukesän aikana 71 naista, joista 67 tyttöä, joutui seksuaalisen väkivallan kohteeksi. Uhriluvun on perusteltua olettaa selvästi suurempi, koska väkivaltaa kokeneet eivät uskalla raportoida asiasta koston pelossa.¹¹⁶ Viime vuonna Somaliassa raportoitiin YK:n mukaan kaikkiaan yli 7000 seksuaalirikosta ja kohteena olivat useimmiten naiset. Heistä 70 % oli evakkoleireissä asuvia naisia.¹¹⁷

Kaiken kaikkiaan Somalian ihmisoikeustilanne on vaikea ja konfliktiin osallistuvat valtiolliset ja ei-valtiolliset toimivat ovat syylistyneet vakaviin oikeudenloukkauksiin ilman oikeudellista edesvastuuta. Siviilit ovat kärsineet sivullisina konfliktiin liittyvistä väkivaltaisuuksista, mutta siviileihin on kohdistettu myös suoria hyökkäyksiä. Väestön mahdollisuudet saada oikeussuojaa ovat pysyneet rajallisina.¹¹⁸

• Turvallisuustilanne alueittain

Etelä- ja Keski-Somalian turvallisuustilanne on ollut yleisesti ottaen epävakaa. Olosuhteissa on kuitenkin aluekohtaisia eroavaisuuksia. Keskeisin epävakautta lisäävä tekijä ovat olleet al-Shabaabin iskut ja Somalian hallituksen syrjäyttämiseen tähtäävä toiminta, sekä toisaalta hallitusta tukevan liittouman sotilasoperaatiot al-Shabaabia vastaan. Al-Shabaabin toiminnan painopistealueita ovat olleet Lower Shabellen ja Benadirin alueet, missä järjestö on toteuttanut eniten erilaisia operaatioita ja aiheuttanut turvallisuusvälikohtauksia.

Al-Shabaabin vastaisia ilmaiskuja on tehty ainakin Gedon, Lower Jubban ja Lower Shabellen maakunnissa. Middle Jubban maakunta on edelleen kokonaisuudessaan al-Shabaabin vaikutuspiirissä.

Klaanien väliset väkivaltaisuuksia ovat heikentäneet turvallisuusolosuhteita etenkin Hiiraanin, Middle Shabellen, Galgaduudin ja Mudugin maakunnissa.

○ Lower Jubba

Konfliktin osapuolet:

Lower Jubban alueella tärkeimmät konfliktin osapuolet ovat:

¹¹⁵ UNSC 5.9.2017, s. 8; VoA 2017 a)

¹¹⁶ UNSC 5.9.2017, s. 9 ja s. 16; UNSOM & UNHRC December 2017, s. 24 - s. 25

¹¹⁷ UNSC 5.9.2017, s. 9 ja s. 16; Xinhua 2017 a)

¹¹⁸ FH 12.7.2017; UKFCO 20.7.2017

- Al-Shabaab
- Jubbalandin paikallishallinnon turvallisuusjoukot
- Somalian armeija
- etiopialaiset, burundilaiset ja kenialaiset AMISOM-joukot
- AMISOM-joukkojen ulkopuolella toimivat kenialaiset, etiopialaiset ja amerikkalaiset joukot. Amerikkalaisten miehittämättömien lennokkien tukikohta sijaitsee Kismayossa.
- paikalliset klaanit

Konfliktin luonne:

Al-Shabaab on jatkanut aseellista vastarintaa pyrkimyksensä kaataa Somalian hallitus, ajaa sitä tukevan ulkomaalaiset joukot pois maasta ja perustaa Somaliaan islamilainen valtio. Järjestö on tehnyt merkittäviä iskuja Somalian hallitusta tukevia joukkoja vastaan¹¹⁹ ja aiheuttanut siinä ohessa siviilitappioita¹²⁰, syylistynyt vakaviin oikeudenloukkauksiin¹²¹, sekä salamurhannut vastustajiaan.¹²² Hallitusta tukevat kansainväliset joukot ovat yhdessä somalialaisten turvallisuusjoukkojen kanssa tehneet maaoperaatioita ja ilmaiskuja al-Shabaabin vastaan.¹²³ Niiden yhteydessä on aiheutunut siviilitappioita.¹²⁴ Uutisaineistoissa on raportoitu lisäksi klaanien välisistä¹²⁵ ja Somalian hallintoa tukevien turvallisuusjoukkojen keskinäisistä¹²⁶ yhteenotoista. Maakunnan turvallisuustilanne on yleisesti ottaen epävakaa.

Erilaisten turvallisuusvälikohtauksen aiheuttamista henkilövahingoista ja mahdollisista siviilitappioista on ollut saatavilla puutteellisesti tietoja julkisista lähteistä. ACLED:n mukaan Lower Jubban alueella raportoitiin kesä-marraskuun välisenä aikana 99 turvallisuusvälikohtausta, joissa on saanut surmansa ainakin 256 ihmistä, joista siviileitä oli 31. Siviileihin kohdistuneita välikohtauksia oli kaikkiaan 22. Vajaassa kolmasosassa väkivallan subjektina oli al-Shabaab, yli puolessa tekijänä oli tuntematon aseellinen ryhmä.¹²⁷

Käytännössä merkittävä osa Lower ja Middle Jubban alueista on al-Shabaabin hallinnassa. Nimellisesti maakunnat kuuluvat Jubbalandin paikallishallinnon (Jubbaland Interim Administration, JIA) alueeseen. Gedon, Lower ja Middle Jubban maakunnista koostuvan paikallishallinnon presidenttinä toimii **Ahmed Madobe**. Käytännössä hänen valtansa rajoittuu kuitenkin vain Kismayon kaupunkiin, ja sen lähialueille, tai korkeintaan muutamiin kaupunkeihin kuten Afmadowiin ja Bilis Qoqaniin. Madobella ja JIAN turvallisuusjoukoilla ei ole kapasiteettia valvoa koko Jubbalandiksi kutsuttua aluetta. Merkittävää sotilaallista tukea JIA saa etiopialaisilta ja kenialaisilta AMISOM-joukoilta. JIAN turvallisuusjoukkojen komentoketju toimii suhteellisen hyvin, mikä osaltaan johtuu homogeenisesta klaanirakenteesta.

¹¹⁹ VoA 2017 q); Shabelle News 2017 aw)

¹²⁰ Shabelle News 2017 av); Somaliupdate.com 2017 i); Somaliupdate.com 2017 af); Shabelle News 2017 dc); Radio Risaala 2017 d)

¹²¹ Garowe Online 2017 bj)

¹²² Garowe Online 2017 cg)

¹²³ Allgaldaduud Media 2017 b); Garowe Online 2017 ck)

¹²⁴ Garowe Online 2017 aw); Garowe Online 2017 bi)

¹²⁵ Radio Dalsan 2017 n)

¹²⁶ Shabelle News 2017 cg)

¹²⁷ ACLED 2017 a)

Joukoista suurin osa kuuluu Ogadeni-klaaniin.¹²⁸ Kismayo on vahvasti Ogaden-klaanin dominoima, vaikka yleisesti ottaen se on klaanirakenteeltaan heterogeeninen. Kaupungissa on varsinkin Rahanweyn- ja Hawiye-klaanien edustajia.¹²⁹

Kuten muualla Somaliassa, myös Jubbalandissa turvallisuusolosuhteisiin vaikuttaa vahvasti klaanirakenne. Madobe on levittänyt hallinnon klaanipohjaa Marehan-, Harti- ja Rahanweyn-klaaneihin kuuluvilla henkilöillä, mikä on auttanut vakauttamaan klaanien välisiä jännitteitä. Madobella on Etiopian tuki takanaan.¹³⁰ Myös Kenia on pyrkinyt rakentamaan vuorovaikutusta paikallisten klaanien kanssa Jubbalandin alueella. Yhteistyön on raportoitu parantaneen kenialaisten mahdollisuuksia saada parempaa tiedustelutietoa toiminta-alueellaan. Neuvottelut Marehan-klaanin kanssa ovat auttaneet rauhoittamaan Kenian ja Somalian välisen raja-alueen ja parantaneet kenialaisten AMISOM-joukkojen turvallisuutta. Kenialaiset ovat saaneet paikallisilta klaaneilta apua al-Shabaabin ajamiseksi alueelta.¹³¹

Madoben johdolla Jubbalandin paikallishallinto on onnistunut jossain määrin palauttamaan Kismayon kaupunkiin lain ja järjestyksen. Kaupunkia pidettiin aiemmin Somalian villinä läntenä, mutta viime vuosien suotuisan kehityksen seurauksena se on yksi kolmesta rauhalisimmista kaupungeista Somalian etelä- ja keskiosissa. Olojen vakiintumisen taustalla on osittain presidentti Madoben persoona. Hänen sanotaan johtavan hallintoa kovalla kädellä. Hänen johtamallaan hallinnolla on lisäksi aktiivinen tiedustelupalvelu ja asukkaiden enemmistön tuki takanaan. Turvallisuusolosuhteet ovat parantuneet ja tilanne vakiintunut ja kaupunkia kuvataan palaajan kannalta yhdeksi turvallisimmista Somaliassa. Myös ulkomaiset kansalaisjärjestöjen työntekijät voivat viipyä kaupungissa rajoituksetta ja siviilit voivat liikkua vapaasti ja suhteellisen turvallisesti kaupungissa.¹³²

Al-Shabaabin toiminta Kismayossa on ollut vähäistä ja järjestöllä on mitä ilmeisimmin vähän aktiivisesti toimivia rakenteita kaupungissa. Nukkuvia soluja sillä kuitenkin on. Joidenkin arvioiden mukaan al-Shabaabilla olisi taloudellisista syistä jonkinlainen sopimus Madoben kanssa. Sen mukaan al-Shabaabin toiminnan fokus olisi enemmän Keniassa ja sopimus olisi luonteeltaan sellainen, että jos JIA ei häiritse al-Shabaabia, al-Shabaab ei hyökkää JIAa vastaan.¹³³

Kismayon kaupunki on jakautunut klaanien mukaisesti. Myös kaupungissa sijaitsevat IDP-leirit ovat klaanipohjaisesti muotoutuneet. Avointa klaanikonfliktia ei kaupungissa tällä hetkellä ole, vaikka pinnan alla voi kyteä.¹³⁴

JIA on luonut toimivan hallinnon ministeriöineen ja virkamiehistöineen. Alemman tason hallintoa luodaan hitaasti askel kerrallaan. Kaiken kaikkiaan JIA on hallinnon rakentamisessa muita vastaperustettuja osavaltioita edellä. Poliisin ja oikeuslaitoksen kehitystä tuetaan ulkomaisen avun turvin. JIA saa kerättyä budjettivaroja Kismayon sataman kautta kulkevalta liikenteeltä. JIAN turvallisuusjoukkojen ja poliisin toimintakykyä pidetään Somalian muihin osiin

¹²⁸ BFA & SEM August 2017, s. 57

¹²⁹ BFA & SEM August 2017, s. 59

¹³⁰ BFA & SEM August 2017, s. 57

¹³¹ BFA & SEM August 2017, s. 58

¹³² BFA & SEM August 2017, s. 58

¹³³ BFA & SEM August 2017, s. 60

¹³⁴ BFA & SEM August 2017, s. 60

verrattuna keskimääräistä parempana. JIAN poliisiin on rekrytoitu miehiä kaikista paikallisista klaaneista, mutta sen raportoidaan toimivan vain Kismayossa. Kismayon kaupunkiin asetettu kielto kantaa aseita on auttanut vähentämään rikollisuutta.¹³⁵

Kaupungin parantuneen turvallisuustilanteen vuoksi useimmat Keniasta palaavat pakolaiset ovat palanneet juuri Kismayoon. Koska useat pakolaisista ovat lähtöisin Somalian muista osista, on kaupungin klanidemografia muutoksessa. Monet palaajista ovat joko Rahanweyn-klanista tai bantuja. Toistaiseksi tämä ei ole johtanut ongelmiin, mutta se voi aiheuttaa niitä tulevaisuudessa. Kaupungin hintataso on myös noussut olosuhteiden parantuessa ja väestön keskittyessä kaupunkiin.¹³⁶

Kismayossa sijaitsee AMISOM-joukkojen tukikohtia. Etiopialaisia sotilaita kaupungissa on n. 1000, burundilaisia 200 - 250 ja kenialaisia 400 - 500. Kenialaiset sotilaat vartioivat kaupungin kahta lentokenttää ja satamaa. Kismayon kansainvälisellä lentokentällä on lisäksi amerikkalaisia joukkoja ja kentältä operoivat heidän miehittämättömät lennokit.¹³⁷

Tilanne Kismayon ulkopuolella on toinen. Al-Shabaabin vaikutuspiiri alkaa aika pian kaupungin ulkopuolella. Tarkka raja-alue on kuitenkin vaikea määrittää. Joidenkin lähteiden mukaan JIA valvoo ja kontrolloi vain Kismayon kaupunkia ja al-Shabaab olisi läsnä heti kaupungin ulkopuolella. Joidenkin lähteiden mukaan JIAN valvoma alue ulottuisi muutamia kymmeniä kilometrejä Kismayon ulkopuolelle.¹³⁸

Jamaamen kaupunki on al-Shabaabin hallinnassa. Jubba-joen laakson alueista on olemassa ristiriitaista tietoa. Erään lähteen mukaan Gobweyn / Yontooy olisi JIAN valvonnassa. Toisen lähteen mukaan kukaan ei tiedä kuka kontrolloi Gobweyneä. Afmadowin ja Bilis Qoqanin välinen alue on al-Shabaabin aluetta. Kaikkiaan järjestön arvioidaan pitävän hallussaan 65 - 70 % koko maakunnan alueesta. Erään lähteen mukaan kaikki alueet tukikohtakaupunkien ulkopuolella olisivat al-Shabaabin valvonnassa. Maakunta on kaiken kaikkiaan tärkeä tukialue järjestölle sen logististen Kenia-yhteyksien vuoksi.¹³⁹

Kenian rajalta Badhaadeen ulottuvalla alueella on ollut vähän turvallisuusvälikohtauksia. Kaikki maakunnasta Keniaan johtavat tieyhteydet ovat kuitenkin alttiita al-Shabaabin iskuille. Merkittävät taistelut ovat keskittyneet Kismayon välittömään ympäristöön. Al-Shabaabin laajemmat joukkokeskitykset ovat vaarassa joutua ilmahyökkäysten kohteeksi, mikä on rajoittanut sen toimintaa.¹⁴⁰

Dhobleyssa sijaitsee kenialaisten tukikohta, jossa on 1000 AMISOM-sotilasta ja niiden mukana myös erikoisjoukkoja. Kaupunkia pidetään turvallisena rajanylityspaikkana ja siellä sijaitsee merkittävä IDP-keskittymä. Kenialaisten AMISOM-joukkojen tukikohtia sijaitsee myös Difissä, Tabtassa, Bilisissä, Qooqaanissa, Hoosingowissa, Didir Lafcadissa, Academiassa ja Luglaawissa. Bula Gadud, Bahaade ja Abdaale ovat JIAN joukkojen hallussa.¹⁴¹

¹³⁵ BFA & SEM August 2017, s. 59, s. 62

¹³⁶ BFA & SEM August 2017, s. 60

¹³⁷ BFA & SEM August 2017, s. 60 - s. 61; Shabelle News 2017 s)

¹³⁸ BFA & SEM August 2017, s. 61

¹³⁹ BFA & SEM August 2017, s. 61

¹⁴⁰ BFA & SEM August 2017, s. 61 - s. 62

¹⁴¹ BFA & SEM August 2017, s. 62

Lower Jubban alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Al-Shabaabin iskut Somalian hallintoa ja sitä tukevia turvallisuusjoukkoja vastaan:

- Al-Shabaabin taistelijat hyökkäsivät kesäkuun alussa kenialaisten AMISOM-joukkojen tukikohtaan Kulbiyowin kaupungissa. Iskussa sai surmansa kymmeniä kenialaissotilaita. Al-Shabaab otti tukikohdan hetkellisesti haltuunsa. Kulbiyowin kaupunki sijaitsee n. 18 kilometrin päässä Kenian rajasta. Al-Shabaab hyökkäsi samaan tukikohtaan myös tammikuussa 2016 surmaten ainakin 60 kenialaista sotilasta.¹⁴² Muutama tunti edellisestä ehti kulua, kun al-Shabaab hyökkäsi kenialaisten joukkojen hallussa olevaan tukikohtaan Abdidoressa n. 27 kilometriä Kismayosta. Kenialaiset sotilaat onnistuivat kuitenkin torjumaan hyökkäyksen. Taisteluiden yhteydessä surmattiin 14 al-Shabaabin taistelijaa.¹⁴³
- Ainakin kolme ihmistä sai surmansa ja kymmeniä muita haavoittui kesäkuun alussa Kismayossa paikallista poliisiasemaa vastaan tehdyssä pommi-iskussa. Räjähdyksessä surmansa saaneet olivat poliisiasemalla työskennelleitä poliiseja. Alustavien tietojen mukaan haavoittuneiden joukossa oli myös siviileitä. Pommi oli ilmeisesti kätehty poliisiaseman sisälle. Al-Shabaab on ottanut vastuun iskusta, ja väitti surmanneensa sen avulla viisi poliisia ja haavoittaneensa kahtakymmentä yhtä.¹⁴⁴
- Al-Shabaabin raportoitiin hyökänneen kesäkuun puolivälin tuntumassa JIAn turvallisuusjoukkojen tukikohtaa vastaan Kismayon yliopiston läheisyydessä. Hyökkäyksessä on haavoittunut kolme sotilasta ja yksi al-Shabaabin taistelija.¹⁴⁵
- Somalian hallitusta tukevat joukot ja amerikkalaiset erikoisjoukot tekivät heinäkuun alussa iskun al-Shabaabia vastaan Kismayon pohjoispuolella. Järjestö oli hyökkäämässä noin sadan sissin voimin hallituksen joukkojen tukikohtaa vastaan, mutta ennakoivalla iskulla järjestön hyökkäys torjuttiin. Ainakin kolmentoista sissin raportoitiin saaneen surmansa. Mitään viitteitä mahdollisista siviiliuhreista ei uutislähteissä ollut.¹⁴⁶
- Voimakas kauko-ohjattava tienvarsipommi räjähti elokuun alkupuolella JIAn turvallisuusjoukkojen sotilassaattueen kohdalla Yoontooyin alueella Kismayon ulkopuolella. Viranomaiset eivät ole antaneet tietoja iskun mahdollisesti aiheuttamista henkilövahingoista. Al-Shabaabin mukaan järjestö on vastuussa iskusta ja siinä sai surmansa sotilaita.¹⁴⁷
- Raskaasti aseistautuneet al-Shabaabin taistelijat iskivät syyskuun alussa JIAn turvallisuusjoukkojen ja Somalian armeijan ylläpitämään tukikohtaan Bulogaduudisa (Bala Gudud) Kismayon ulkopuolella. Hyökkäys alkoi kun

¹⁴² Shabelle News 2017 aq); Somaliupdate.com 2017 m)

¹⁴³ VoA 2017 q); Shabelle News 2017 aw)

¹⁴⁴ Shabelle News 2017 av); Somaliupdate.com 2017 i)

¹⁴⁵ Goobjoog News 2017 l)

¹⁴⁶ SONNA 2017 a); VoA 2017 j)

¹⁴⁷ Shabelle News 2017 df)

räjähdelastissa ollutta autoa ajanut kuljettaja räjäytti ajoneuvon tukikohdan ulkopuolella. Räjähyksen jälkeen al-Shabaabin taistelijat hyökkäsivät tukikohtaan ottaen yhteen Jubbalandin joukkojen kanssa. Kiivaat taistelut kestivät useita tunteja. Paikallisten asukkaiden mukaan al-Shabaab sai tukikohdan haltuunsa hetkeksi. Taistelut aiheuttivat useita kuolonuhreja. Somalian armeijan edustajan mukaan heidän joukkonsa surmasivat ainakin 20 islamistitaistelijaa. Al-Shabaabin antamien tietojen mukaan he surmasivat hyökkäyksen aikana 26 sotilasta.¹⁴⁸

- Voimakas kauko-ohjattava pommi räjähti syyskuun alkupuolella kismayolaisessa kahvilassa. Pommi oli asennettu virkailijoiden ja hallintoon kuuluvien korkean profiilin omaavien henkilöiden käyttämään kahvilaan. Kahvilan omistaja oli Jubbalandin paikallisparlamentin edustaja. Iskun aiheuttamista henkilövahingoista ei ollut tarkempia tietoja saatavilla. Kismayoa on pidetty suhteellisen rauhallisena paikallishallinnon turvallisuusjoukkojen ja kenialaisten AMISOM-joukkojen jatkuvan valvonnan ansiosta.¹⁴⁹
- Al-Shabaabin raportoidaan hyökänneen lokakuun loppupuolella Jubbalandin turvallisuusjoukkoja vastaan Wurkoyn ja Bulagadudin alueella. Jubbalandin edustajan mukaan hyökkäys onnistuttiin torjumaan ja samalla surmattiin useita sissejä. Mahdollisista siviilitappioista ei ole tietoa. Bulagadud on ollut toistuvasti taistelupaikkana osapuolten välillä. Alue on Jubbalandin hallinnon hallussa.¹⁵⁰
- Ainakin yhdentoista ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja parinkymmenen haavoittuneen elokuun alussa Kismayossa tehdyssä autopommi-iskussa. Oletettavasti itsemurhapommittajan kuljettama ja räjähdelastissa ollut ajoneuvo räjähti lähellä paikallista suosittua kahvilaa, missä monet ikäihmiset olivat kokoontuneet nauttimaan iltapäiväteetään. Iskussa surmansa saaneista 10 oli siviileitä ja useimmat heistä ikäihmisiä. Al-Shabaab ilmoitti olevansa vastuussa iskusta.¹⁵¹
- Al-Shabaabin raportoitiin teloittaneen elokuun puolenvälin aikoihin kaksi vakoilusta ja Jubbaandin hallinnon kanssa yhteistyöstä epäiltyä miestä. Teloitus tapahtui Jamamessa satojen ihmisten kokoonnuttua al-Shabaabin kehotuksesta katsomaan sitä. Paikalla oli myös naisia ja lapsia.¹⁵²

Al-Shabaabin tekemät, tai sen tekemäksi epäillyt salamurhat ja -yritykset ja teloitukset:

- Jubbalandin paikallishallinnon parlamenttiedustaja **Abdihakim Jama Elmi (Tima-Faras)** ammuttiin lokakuun puolivälin jälkeen kuoliaaksi kotinsa lähellä Alanleyn kylässä Kismayossa. Tuntemattomaksi jääneiden ampujien onnistui

¹⁴⁸ Shabelle News 2017 en); Radio Risaala 2017 f); Garowe Online 2017 bx)

¹⁴⁹ Shabelle News 2017 ey)

¹⁵⁰ Goobjoog News 2017 az)

¹⁵¹ Somaliupdate.com 2017 af); Shabelle News 2017 dc); Radio Risaala 2017 d)

¹⁵² Garowe Online 2017 bj)

paeta paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista. Mikään ryhmä ei ole ottanut vastuuta murhasta, mutta siitä epäillään al-Shabaabia.¹⁵³

Somalian hallintoa tukevien joukkojen operaatiot al-Shabaabia vastaan:

- Kenian armeijan ilmoitti surmanneensa heinäkuun puolivälin jälkeen al-Shabaabin Gelefin alueesta vastaavan komentajan **Hassan Issack Ibrahim**in alias **Beilan**. Beila surmattiin Kenian armeijan ja JIAn turvallisuusjoukkojen tekemässä yhteisessä operaatiossa.¹⁵⁴
- Jubbalandin turvallisuusjoukot toteuttivat syyskuun alkupuolella Dhobleyssa yhteisen turvallisuusoperaation kenialaisten joukkojen kanssa. Tarkoituksena oli pyrkiä parantamaan kaupungin turvallisuustilannetta. Vain päivää aikaisemmin al-Shabaabin raportointiin surmanneen kolme kenialaista rakennustyöntekijää kaupungissa. Tekijöiden onnistui paeta paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista.¹⁵⁵
- Raskaasti aseistautuneet ulkomaalaiset joukot - oletettavasti amerikkalaiset - yhdessä somalialaisten joukkojen kanssa iskivät al-Shabaabin tukikohtia vastaan Bulogadudin alueella, n. 30 kilometriä Kismayosta pohjoiseen. Alueelta kuultiin kiivasta tulitusta. Tarkempia tietoja mahdollisista henkilövahingoista ei ollut saatavilla.¹⁵⁶
- Ainakin viiden ihmisen raportointiin saaneen surmansa lokakuun loppupuolella Somalian hallitusta tukevien joukkojen ja al-Shabaabin välillä käydyssä taistelussa Lower Jubban alueella. Tarkempia tietoja yhteenotto paikasta ei ollut saatavilla. Taistelu alkoi hallituksen joukkojen hyökättyä al-Shabaabin hallussa olevaa tiesulkua vastaan.¹⁵⁷
- Ainakin 15 ihmisen raportointiin saaneen surmansa lokakuun lopussa JIAn turvallisuusjoukkojen ja al-Shabaabin välisissä taisteluissa lähellä Kismayon kaupunkia. Jubbalandin joukot saivat tukea taistelussa kenialaisilta AMISOM-joukoilta. Yhteenotto sattui Bar-Sangunin kylässä n. 50 kilometriä Kismayosta pohjoiseen kun turvallisuusjoukot hyökkäsivät alueella sijaitsevia al-Shabaabin tukikohtia vastaan. Kaikkiaan 9 sissin ja 6 Jubbalandin sotilasta sai surmansa. Useita tunteja kestänyttä taistelua kuvataan kiivaimmaksi kuukausiin.¹⁵⁸

Somalian hallintoa tukevien joukkojen tekemät ilmaiskut al-Shabaabia vastaan:

- Ainakin viiden siviilin raportointiin saaneen surmansa heinäkuun puolivälissä kenialaisten hävittäjien tekemässä iskussa lähellä Kismayoa. Al-Shabaabia vastaan Galashuunbin kylässä tehdystä ohjusiskusta sai surmansa äiti ja hänen kolme lastaan ohjuksen iskeydyttyä heidän kotiinsa. Käytettävissä

¹⁵³ Garowe Online 2017 cg)

¹⁵⁴ Shabelle News 2017 cm)

¹⁵⁵ Shabelle News 2017 aw); Garowe Online 2017 bä)

¹⁵⁶ Allgaldaduud Media 2017 b)

¹⁵⁷ VoA 2017 ä)

¹⁵⁸ Garowe Online 2017 ck)

olevien lähteiden mukaan iskukohteen lähistöllä ei kuitenkaan ollut al-Shabaabin taistelijoita tai muita sotilaallisia kohteita.¹⁵⁹

- Kenialaisten hävittäjien raportoitiin pommittaneen elokuun alkupuolella al-Shaaabin asemia ja koulutusleiriä Weelmarowin ympäristössä Afmadowin kaupungin lähistöllä. Paikallisen lähteen mukaan useat alueen asukkaat saivat vakavia vammoja sirpaleista ja paimentolaiset menettivät 10 kamelia iskujen seurauksena. Viranomaisten mukaan iskun kohteena oli al-Shabaabin komentajat, joiden tiedettiin olevan paikalla juhlistamassa uusien al-Shabaab taistelijoiden koulutusjakson päättymistä.¹⁶⁰
- Ainakin yhden al-Shabaabin taistelijan raportoitiin saaneen surmansa marraskuun puolivälissä amerikkalaisen miehittämättömän lennokin tekemässä ilmaiskussa Sanguunin kylässä Bula-Gadudin kaupungin pohjoispuolella.¹⁶¹

Muut turvallisuusvälikohtaukset:

- JIA:n turvallisuusjoukkojen raportoidaan hyökänneen heinäkuun puolivälissä Somalian armeijan tukikohtaan el-Dhiigin kylässä Kismayon ulkopuolella. Hyökkäyksessä haavoittui kolme Somalian armeijan sotilasta. Jubbalandin turvallisuusjoukot ovat kiihdyttäneet hyökkäyksiään Somalian armeijaa vastaan viimeisten kuukausien aikana. Kenialaisten sotilaiden tukemat paikallishallinnon joukot ottavat usein yhteen hallituksen joukkojen kanssa. Yhteenottojen syyt eivät ole tiedossa.¹⁶²
- JIA:n turvallisuusjoukot pidättivät heinäkuun puolivälissä räjähtein lastatun ajoneuvon Dhobleyn rajakaupungissa lähellä Kenian ja Somalian rajaa. Auto oli matkalla Keniaan. Viranomaisten mukaan kahden miehen kuljettamalla ajoneuvolla oli tarkoitus iskeä Kenian presidentinvaalien aikaan.¹⁶³
- Ainakin kaksi ihmistä sai surmansa ja yksi haavoittui lokakuun alkupuolella kahden klaanin aseistettujen joukkojen kiistellessä maan omistuksesta Dalhiiskan alueella Kismayon lähellä.¹⁶⁴

○ Gedo

Konfliktin osapuolet:

Gedon maakunnan alueella tärkeimmät konfliktin osapuolet ovat olleet:

- al-Shabaab
- Somalian armeija
- etiopialaiset ja kenialaiset AMISOM-joukot

¹⁵⁹ Garowe Online 2017 aw)

¹⁶⁰ Garowe Online 2017 bi)

¹⁶¹ Garowe Online 2017 cs)

¹⁶² Shabelle News 2017 cg)

¹⁶³ Shabelle News 2017 ck)

¹⁶⁴ Radio Dalsan 2017 n)

- AMISOM-joukkojen ulkopuolella toimivat kenialaiset ja etiopialaiset joukot sekä etiopialainen Liyu-poliisi.
- Kenian ilmavoimat
- Jubbalandin turvallisuusjoukot

Konfliktin luonne:

Al-Shabaab on jatkanut aseellista vastarintaa Gedon maakunnassa pyrkimyksensä kaataa Somalian hallitus, ajaa sitä tukevan ulkomaalaiset joukot pois maasta ja perustaa Somaliaan islamilainen valtio. Järjestö on tehnyt merkittäviä iskuja Somalian hallitusta tukevia joukkoja vastaan¹⁶⁵, aiheuttanut siinä ohessa siviilitappioita¹⁶⁶, syylistynyt vakaviin oikeudenloukkauksiin¹⁶⁷, sekä salamurhannut vastustajiaan¹⁶⁸. Hallitusta tukevat kansainväliset joukot ovat yhdessä somalialaisten turvallisuusjoukkojen kanssa tehneet maaoperaatioita ja ilmaiskuja al-Shabaabin vastaan. Niiden yhteydessä on aiheutunut siviilitappioita.¹⁶⁹ Maakunnan turvallisuustilanne on yleisesti ottaen epävakaa.

Erilaisten turvallisuusvälikohtauksen aiheuttamista henkilövahingoista ja mahdollisista siviilitappioista on ollut saatavilla puutteellisesti tietoja julkisista lähteistä. ACLED:n mukaan Gedon alueella raportoitiin kesä-marraskuun välisenä aikana kaikkiaan 81 turvallisuusvälikohtausta, joiden yhteydessä sai surmansa 246 ihmistä, joista 33 siviiliä. Siviileihin kohdistettuja iskuja oli yhteensä 19 ja useimmissa tapauksissa tekijänä oli al-Shabaab.¹⁷⁰

Gedon alueella toimivia Somalian armeijan yksiköitä ja muita aseellisia joukkoja pidetään yleisesti ottaen lojaaleina Somalian hallitusta kohtaan. Gedon alueen joukot toimivat kuitenkin suhteellisen autonomisesti, vaikka ne ovat nimellisesti Baidoassa sijaitsevan divisioonan päämajan alaisuudessa. Joukot on rekrytoitu paikallisesti pääosin Marehan-klaanista, eikä joukkojen komentaja ole sidoksissa Baidoan tai Mogadishuun. Maakunta kuuluu JIA:n paikallishallinnon alaisuuteen, mutta JIA:n merkitys ja vaikutus alueella on toistaiseksi ollut heikko. Alueella operoivat Somalian armeijan joukot ovat kuitenkin enenevässä määrin toimineet yhteistyössä JIA:n turvallisuusjoukkojen kanssa - varsinkin sen jälkeen kun JIA:n hallinto asetti maakunnan kuvernööriksi Marehan-klaaniin kuuluvan henkilön.¹⁷¹ Alueella aiemmin aktiivisesti toimineet Ahlu Sunna Wal Jama -järjestön taistelijat sekä paikalliset Marehan-klaanin asejoukot ovat integroituneet osaksi Somalian armeijaa.¹⁷²

Luuqin ja Garbahaareyn kaupunkeja on kuvattu rauhalliksi, kehittyviksi ja kasvaviksi. Joissain kaupungeissa, kuten Doolowin rajakaupungissa, al-Shabaabilla ei ole merkittävää läsnäoloa. Kaupungista on tullut alueen merkittävin Garbahaareyn

¹⁶⁵ Shabelle News 2017 i); Garowe Online 2017 e); Shabelle News 2017 ff); Somaliupdate.com 2017 at); Garowe Online 2017 cc); Shabelle News 2017 fn)

¹⁶⁶ Garowe Online 2017 aw)

¹⁶⁷ Allgaduud Media 2017 i)

¹⁶⁸ Shabelle News 2017 el); Somaliupdate.com 2017 as)

¹⁶⁹ Shabelle News 2017 bg); Allgaduud Media 2017 s)

¹⁷⁰ ACLED 2017 a)

¹⁷¹ BFA & SEM August 2017, s. 63

¹⁷² BFA & SEM August 2017, s. 63

sijasta ja sen kuvataan jopa kukoistavan.¹⁷³ Al-Shabaabin vaikutus ja läsnäolo on vähäistä myös Luuqissa ja siitä Etiopian rajalle ulottuvalla alueella.¹⁷⁴

Alkukesän 2017 aikana tapahtuneen kehityksen seurauksena on Bulo Xawoa alettu kuvata Doolowin ohella turvalliseksi. Etiopian Liyu-poliisi on aktiivinen Luuqin alueella. Baardheeren kaupunki on AMISOM- ja etiopialaisten joukkojen hallinnassa.¹⁷⁵

Turvallisuustilanteen on raportoitu parantuneen Ceel Waaqista Manderaan (Kenian puolella oleva kaupunki) ulottuvalla vyöhykkeellä. Bulo Hawossa tai Manderassa ei ole raportoitu kevään tai alkukesän aikana merkittävästä turvallisuusvälikohtauksista. Tilannetta alueella on rauhoittanut myös Kenian ja Marehan-klaanin tiivistynyt yhteistyö.¹⁷⁶

Al-Shabaab on läsnä muualla Gedon alueella, mikä on vaikuttanut myös tieyhteyksiin. Varsinkin tieyhteys Garbahaareysta etelään on turvaton ja altis al-Shabaabin iskuille. Doolowin ja Luuqin välisellä tieosuudella on sen sijaan ollut vähän välikohtauksia.¹⁷⁷

Kenialaisilla AMISOM-joukoilla on tukikohtia Bakhtitissa, Buusaarissa, Faan Weynessa, Buulo Garasissa (Baardheere), Belet Xawossa ja Dhamasossa. Kenialaisia AMISOM-joukkoihin kuulumattomia tukikohtia sijaitsee Faafax Dhuunissa ja Ceel Waaqissa. Etiopialaisten AMISOM-joukkojen tukikohtia sijaitsee Belet Xawossa ja Garbahaareyssa. Etiopialaisia AMISOM-joukkoihin kuulumattomia tukikohtia sijaitsee Baardheeressa, Buurdhuubossa, Doolowissa ja Luuqissa.¹⁷⁸

Gedon alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Al-Shabaabin iskut Somalian hallintoa ja sitä tukevia turvallisuusjoukkoja vastaan:

- Raskaasti aseistautuneet al-Shabaabin sissit tekivät toukokuun alussa merkittävän hyökkäyksen kenialaisten AMISOM-sotilaiden ylläpitämään tukikohtaan Taabtan alueella n. 50 kilometriä Barderen kaupungista länteen. Taistelussa käytettiin raskastata aseistusta ja konekivääreitä. Kiivaiksi kuvattujen taisteluiden mahdollisesti aiheuttamista henkilövahingoista ei ole tarkkaa varmuutta. Al-Shabaab ilmoitti surmanneensa useita kenialaisia sotilaita, mutta järjestö on usein liioitellut vastustajansa tappioita. Islamistit joutuivat kenialaisten vastarinnan ja kiivaan tulituksen seurauksena vetäytymään, joten on perusteltua olettaa, että järjestö on kokenut hyökkäyksen yhteydessä tappioita. Siviilivahingoista ei ole mainintoja.¹⁷⁹
- Kenialaisten Barderaan matkalla ollut sotilassaattue joutui kesäkuun alkupuolella tienvarsipommihyökkäyksen kohteeksi Tarakossa Barderan alueella. Iskussa haavoittui kaksi kenialaista sotilasta. Al-Shabaab otti

¹⁷³ "Die Stadt floriert", BFA & SEM August 2017, s. 63

¹⁷⁴ BFA & SEM August 2017, s. 64

¹⁷⁵ BFA & SEM August 2017, s. 63 - s. 64

¹⁷⁶ BFA & SEM August 2017, s. 64

¹⁷⁷ BFA & SEM August 2017, s. 64

¹⁷⁸ BFA & SEM August 2017, s. 64

¹⁷⁹ Shabelle News 2017 i); Garowe Online 2017 e)

vastuun iskusta ja ilmoitti surmanneensa sen avulla kaksi sotilasta. Uutislähteissä ei ole mainintaa räjähdysten aiheuttamista siviilitappioista.¹⁸⁰

- Raskaasti aseistautuneet al-Shabaabin sissit hyökkäsivät kesäkuun puolivälin jälkeen kenialaisten AMISOM-joukkojen tukikohtaan lähellä Barderan kaupunkia. Useamman tunnin kestäneiden kiivaiden taisteluiden jälkeen al-Shabaab joutui kuitenkin vetäytymään. Molempien osapuolten raportointiin kärsineen tappioita, mutta tarkemmista uhrieluvuista ei kuitenkaan ollut tietoa. Mahdollisista siviiliuhreista ei myöskään ole mitään mainintaa uutislähteissä.¹⁸¹
- Kahden kenialaisen sotilaan raportointiin saaneen surmansa kesäkuun puolivälin jälkeen Walcadeyn alueella lähellä el-Wakin kaupunkia, kun heitä kuljettaneen ajoneuvon kohdalla räjähti kauko-ohjattu tienvarsipommi. Iskussa haavoittui lisäksi useita muita sotilaita. Iskusta epäillään al-Shabaabia.¹⁸²
- Ainakin neljän kenialaisen AMISOM-sotilaan raportointiin saaneen surmansa kesäkuun loppupuolella kauko-ohjatun tienvarsipommin räjähdyksessä el-Wakin kaupungin lähellä. Isku oli kohdennettu AMISOM-joukkojen sotilassaattuetta vastaan. Räjähdystä seurasi kiivas tulitaistelu al-Shabaabin sissien ja AMISOM-sotilaiden välillä. Molempien osapuolten raportointiin kokeneen miestappioita taisteluiden seurauksena. Tarkempaa tietoa uhrieluvuista ei kuitenkaan annettu. Myöskään mahdollisista siviilitappioista ei ole tietoa.¹⁸³
- Kolmen ihmisen raportointiin saaneen surmansa ja useiden muiden haavoittuneen heinäkuun alussa al-Shabaabin ja Somalian armeijan ja heitä tukevien etiopialaisten joukkojen välisiä kiivaissa taisteluissa. Taistelut alkoivat kun al-Shabaab hyökkäsi hallitusta tukevia joukkoja vastaan näiden ollessa purkamassa tienvarsipommeja Birta Dheerin alueella Birta Dheerista Garbahareyhyn johtavan maantien varrella. Surmansa saaneet olivat ilmeisesti osapuolten taistelijoita. Uutislähteissä ei ole mainintaa siviiliuhreista.¹⁸⁴
- Al-Shabaabin raportointiin ampuneen heinäkuun puolivälissä useita kranaatteja Barderen alueella. Tulituksessa sai surmansa yksi siviili ja lisäksi useita muita haavoittui.¹⁸⁵
- Al-Shabaabin ja Somalian hallitusta tukevien joukkojen sekä niitä tukevien kenialaisten joukkojen välillä käytiin heinäkuun loppupuolella kiivaita taisteluja Barderen ulkopuolella. Taistelut alkoivat kun al-Shabaab teki ensin kauko-ohjatun tienvarsipommi-iskun kenialaisten sotilassaattuetta vastaan Fahfahdhun kylässä. Sen jälkeen islamistit iskivät alueella olevia somalialaisia joukkoja vastaan, mikä laukaisi kiivaan tulituksen osapuolten välillä. Yhteenotossa on saanut surmansa ja haavoittunut useita sotilaita ja

¹⁸⁰ Goobjoog News 2017 h)

¹⁸¹ Sabelle News 2017 bn)

¹⁸² Shabelle News 2017 bt)

¹⁸³ Shabelle News 2017 bv)

¹⁸⁴ Garowe Online 2017 aj)

¹⁸⁵ Garowe Online 2017 aw)

sissejä. Tarkempia tietoja uhrien lukumäärästä ei ole saatavilla. Mahdollisista siviiliuhreista ei ole viitteitä.¹⁸⁶

- Al-Shabaabin raportitiin ampuneen heinäkuun loppupuolella useita kranaatteja etiopialaisten AMISOM-joukkojen sotilastukikohtaan Barderan kaupungin lähistöllä. Kranaateista osa osui tukikohtaan ja osa sen lähistölle. Räjähdykset eivät kuitenkaan aiheuttaneet henkilövahinkoja.¹⁸⁷
- Kenialaisten joukkojen ja al-Shabaabin välillä puhkesi elokuun lopulla kiivas taistelu 8 kilometriä Dhamasen kylästä el-Wakin kaupungin ulkopuolella. Alue sijaitsee aivan Kenian ja Somalian rajalla. Välikohtaus alkoi al-Shabaabin hyökättyä kenialaisten sotilassaattuetta vastaan. Paikallisten asukkaiden mukaan al-Shabaab poltti yhden panssariajoneuvon ja otti mukaan yhden kuorma-auton. Taistelun mahdollisesti aiheuttamista henkilövahingoista ei ole tietoa.¹⁸⁸
- Raskaasti aseistautuneet al-Shabaabin taistelijat ottivat syyskuun puolivälin alla lyhytaikaisesti haltuunsa Belet Hawon kaupungin ja siellä olevan tukikohdan. Jubbalandin paikallishallinnon turvallisuusjoukot olivat vetäytyneet kaupungista tunteja kestäneiden taisteluiden jälkeen. Kenialaiset joukot pommittivat aluetta tykistöllä ja ilmasta käsin, minkä seurauksena al-Shabaab vetäytyi kaupungista nopeasti. Taisteluiden aiheuttamista henkilövahingoista ei ole varmistettuja tietoja.¹⁸⁹ Al-Shabaab ilmoitti surmanneensa 30 sotilasta valtauksen ja taisteluiden yhteydessä. Lisäksi järjestö ilmoitti vapauttaneensa 35 vankia paikallisesta vankilasta. Somalian hallituksen joukkojen ilmoituksen mukaan taisteluissa sai surmansa 10 sotilasta ja 7 al-shabaabin taistelijaa. Mahdollisista siviiliuhreista ei ole tietoja.¹⁹⁰
- Al-Shabaabin raportitiin ottaneen syyskuun puolivälissä lyhytaikaisesti haltuunsa el-Wakin kaupungin Kenian vastaisella rajalla. Satojen taistelijoiden suuruinen islamistijoukko hyökkäsi keskiyön aikaan kaupungissa olevia tukikohtia vastaan. Kiivaiksi kuvattujen taisteluiden jälkeen hallitusta tukevat joukot vetäytyivät Kenian rajaa kohden. Ennen vetäytymistään Al-Shabaabin taistelijat ryöstivät kaupungin ja paikallisten kansalaisjärjestöjen tilat, varastaen ruokaa ja erilaisia laitteistoja ja tarvikkeita, kuten tietokoneita ja ambulanssin. Somalian armeijan ja Jubbalandin paikallishallinnon sotilaat ottivat kaupungin uudelleen haltuunsa ja tilanne normalisoitui. Tietoja taisteluissa kaatuneiden, haavoittuneiden, tai taisteluiden aiheuttamien mahdollisten siviiliuhrien lukumäärästä ei ole.¹⁹¹

Al-Shabaabin tekemät, tai sen tekemäksi epäillyt salamurhat ja -yritykset ja teloitukset:

¹⁸⁶ Shabelle News 2017 cu)

¹⁸⁷ Shabelle News 2017 cw)

¹⁸⁸ Shabelle News 2017 ee)

¹⁸⁹ Shabelle News 2017 fc)

¹⁹⁰ Shabelle News 2017 ff); Somaliupdate.com 2017 at)

¹⁹¹ Garowe Online 2017 cc); Shabelle News 2017 fn)

- Al-Shabaabin raporttiin surmanneen riveistään yhden korkea-arvoisen komentajan nimeltään **Abdullahi Ali Shire** Ceel- Cadessa toukokuun puolivälissä. Hän toimi aiemmin myös järjestön kuvernöörinä Bardheressa. Komentajaa epäiltiin yhteyksistä Somalian hallitukseen.¹⁹²
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat kesäkuun lopulla kuoliaaksi somalialaisen **Abdirashid Barre Gurhan** -nimisen upseerin tunkeuduttuaan sitä ennen hänen kotiinsa el-Wakin kaupungissa. Tekijöiden onnistui paeta paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista. Iskun tekijöiksi epäillään al-Shabaabia.¹⁹³
- Jubbalandin paikallishallinnon turvallisuusministeri **Abdirashid Hassan Nur "Janan"** selvisi heinäkuun lopussa vahinoittumattomana hänen autosaattuetta vastaan tehdystä kauko-ohjatusta autopommi-iskusta. Isku sattui Abowin kylässä n. 30 kilometriä Luuqin kaupungista saattueen matkatessa kohti Dolowin kaupunkia. Yksi saattueen ajoneuvoista vahingoittui, mutta mahdollisista henkilövahingoista ei ole tarkempia tietoja.¹⁹⁴
- Kaksi tunnettua klaanin vanhinta ammuttiin syyskuun alussa kuoliaaksi el-Wakin kaupungissa Somalian ja Kenian rajalla. Murhien syistä tai tekijöistä ei ole mitään tietoa, mutta pääepäilty on al-Shabaab.¹⁹⁵
- Al-Shabaab ilmoitti mestanneensa syyskuun loppupuolella tunnetun klaanijohtajan Luuqin kaupungissa. **Hussein Mohamud** -niminen klaanijohtaja osallistui Jubbalandin paikallishallinnon alueelta valittavien parlamenttiedustajien valintaan. Al-Shabaab on uhannut surmata henkilöt, jotka osallistuivat parlamenttedustajien valintaan.¹⁹⁶

Somalian hallintoa tukevien joukkojen operaatiot al-Shabaabia vastaan:

- Somalian hallitusta tukevien joukkojen raporttiin ottaneen kesäkuun lopulla uusia alueita haltuunsa al-Shabaabilta. Haltuunotot ovat seurausta 24.6. alkaneesta operaatiosta, jonka tavoitteena on al-Shabaabin hallinnassa olevien alueiden kutistaminen. Osapuolten välillä on raportoitu kiivaista taisteluista ja molemmat osapuolet ovat kärsineet tappioita. Tarkempia yksityiskohtia ei uutislähteissä mainittu. Myöskään mahdollisista siviilitappioista ei ole tietoja. Taisteluja on käyty n. 30 kilometrin etäisyydellä Bardheren kaupungista. Haltuunotetuista alueista tai kylistä ei ole tietoja.¹⁹⁷ Taisteluita on käyty myös Leheleyn alueella sijaitsevassa armeijan tukikohdassa. Tarkempia yksityiskohtia taisteluista tai niiden mahdollisesti aiheuttamista tappioista ei uutislähteissä mainittu.¹⁹⁸

¹⁹² Mareeg.com 2017 a)

¹⁹³ Shabelle News 2017 bx)

¹⁹⁴ Shabelle News 2017 cz)

¹⁹⁵ Shabelle News 2017 el); Somaliupdate.com 2017 as)

¹⁹⁶ Allgaldaduud Media 2017 i)

¹⁹⁷ Garowe Online 2017 ag)

¹⁹⁸ Goobjoog News 2017 s)

- Kenialaiset AMISOM-joukot ja somalialaiset hallitusta tukevat joukot aloittivat heinäkuun puolivälissä yhteisen sotilasoperaation al-Shabaabia vastaan Gedon alueella. Al-Shabaabin joukkojen raportoitiin vetäytyneen Barderen kaupungin lähistöllä olevista pienemmistä kylistä.¹⁹⁹ Taistelussa Daar Maclinissa, joka sijaitsee n. 30 kilometrin etäisyydellä Barderen kaupungista, sai paikallisten viranomaisten mukaan surmansa kaksi al-Shabaabin taistelijaa. Järjestö on kiistänyt väitetyt tappiot. Uutislähteissä ei ole maintoja siviilitappioista.²⁰⁰ Barderen ympäristöstä on kuulunut tykistön tulitusta muutamia päiviä operaation alkamisen jälkeen, mutta tarkempia tietoja mahdollisista henkilövahingoista ei ole ollut saatavilla.²⁰¹
- Somalian armeijan sotilaat hyökkäsivät lokakuun alussa al-Shabaabia vastaan Bardheren kaupungissa. Ainakin 25 al-Shabaabin sissiä sai somalihallinnon antamien tietojen mukaan surmansa.²⁰²
- Jubbalandin paikallishallinnon turvallisuusjoukot hyökkäsivät al-Shabaabia vastaan järjestön vahvalla alueella Qondhoodissa, joka sijaitsee n. 40 kilometriä Buurdhuubosta. Taisteluiden aiheuttamista miestappioista tai mahdollisista siviilivahingoista ei ole tietoa.²⁰³

Somalialaisten hallintoa tukevien joukkojen tekemät ilmaiskut al-Shabaabia vastaan:

- Kenialaiset hävittäjät iskivät kesäkuun puolivälissä voimalla al-Shabaabin hallussa olevaa kylää vastaan Gedon alueella. Garas Dulanin kylään ammuttiin useita ohjuksia, joista ainakin osa osui siviilikohteisiin haavoittaen ainakin kolmea siviiliä. Tarkempia tietoja al-Shabaabin mahdollisesti kärsimistä tappioista ei ole. Garas Dulanin kylä sijaitsee n. 35 kilometriä Barderen kaupungista länteen.²⁰⁴
- Somalialaisten viranomaisten antamien tietojen mukaan Kenian ilmavoimat tekivät heinäkuun puolivälissä al-Shabaabin vastaisen iskun Kabisin kylässä, joka sijaitsee n. 20 kilometriä Garbahareysta pohjoiseen. Alueella järjestettiin parhaillaan al-Shabaabin kokous. Samaan aikaan iskettiin myös lähistöllä sijaitsevaan Funujen kylään. Iskuissa sai surmansa somalialaisten viranomaislähteiden mukaan ainakin 40 sissiä, joiden joukossa oli useita ulkomaisia jihadistikommentajia. Iskujen aiheuttamia miestappioita ei ole voitu vahvistaa puolueettomista lähteistä. Mahdollisista siviilitappioista ei ole tietoa.²⁰⁵
- Kenialaiset hävittäjät iskivät heinäkuun lopussa al-Shabaabin hallinnassa olevaan Kulbisin kylään, joka sijaitsee Garbahareyn kaupungin pohjoispuolella. Kylässä on oletettavasti toiminut al-Shabaabin harjoitusleiri. Ilmaiskun mahdollisista uhreista ei ole toistaiseksi tietoa.²⁰⁶

¹⁹⁹ Garowe Online 2017 aq)

²⁰⁰ Shabelle News 2017 cd)

²⁰¹ Goobjoog News 2017 x)

²⁰² Allgaduud Media 2017 s)

²⁰³ Shabelle News 2017 gd)

²⁰⁴ Shabelle News 2017 bg)

²⁰⁵ Garowe Online 2017 av)

²⁰⁶ Somaliupdate.com 2017 aa); Shabelle News 2017 ca)

- Kenialaisten hävittäjien raportoitiin iskeneen syyskuun loppupuolella Tarakon alueella al-Shabaabia vastaan. Isku sattui noin 50 kilometriä Bardheren kaupungista länteen. Sen yhteydessä sai surmansa kuusi ihmistä ja neljä muuta haavoittui. Uhrien joukossa oli myös lapsia. Joidenkin tietojen mukaan iskussa olisi ainoastaan haavoittunut kuusi siviiliä. Karjaa ja kameleita olisi kuitenkin menehtynyt kymmeniä. Haavoituneet toimitettiin Bardhereen sairaalaan.²⁰⁷

Muut turvallisuusvälikohtaukset:

- Somalian hallituksen antamien tietojen mukaan Jubbalandin paikallishallinnon sotilaat teloittivat heinäkuun loppupuolella neljä al-Shabaabin jäsentä Beled-Hawon kaupungissa. Surmatut oli haettu kaupungin vankilasta. Uutislähteissä ei mainita olivatko teloitettut saaneet oikeusistumelta kuolemantuomion. Käytettävissä olevien tietojen mukaan on perusteltua olettaa, että kyseessä oli turvallisuusjoukkojen toimeenpanema spontaani teloitus. Surmatut al-Shabaabin jäsenet olivat aiemmin surmanneet paikallisen klaanijohtajan. Laittomia teloituksia on sattunut aiemmin toistuvasti ja erityisesti Gedon ja Lower sekä Midde Juban alueilla.²⁰⁸
- Kenialaisten joukkojen raportoitiin vetäytyneen syyskuun puolivälin jälkeen Bardheren kaupungista ja siirtyneen kohti el-Wakin rajakaupunkia. Kenian joukot ottivat kaupungin haltuunsa al-Shabaabilta heinäkuussa 2015. Kaupunkiin jäi kuitenkin Etiopian ja Somalian armeijan yksiköitä.²⁰⁹ Päivää myöhemmin kenialaiset joukot vetäytyivät el-Wakin kaupungista. Vetäytymisen perusteeksi mainittiin sotilastaktiset syyt.²¹⁰
- Viikko Bardheresta vetäytymisen jälkeen kenialaisten joukkojen raportoitiin vetäytyneen Tarakon (Takaro) alueelta läheltä Bardheren kaupunkia. Syytä kenialaisten joukkojen vetäytymiselle ei ole annettu. Al-Shabaab ilmoitti nopeasti miehittäneensä kenialaisten jättämän Tarakon alueen.²¹¹
- Satojen raskaasti aseistautuneiden etiopialaisten sotilaiden raportoitiin marraskuun alussa ylittäneen maiden välisen rajan Dolowin kaupungissa. Kaupungissa nähtiin ainakin 30 sotilasajoneuvoa täynnä etiopialaisia sotilaita. Joukkojen oletetaan osallistuvan uuteen al-Shabaabin vastaiseen sotilasoperaatioon.²¹²

○ Bay

Konfliktin osapuolet:

²⁰⁷ Allgaduud Media 2017 k); Radio Shabelle 2017 fz)

²⁰⁸ Shabelle News 2017 cv); Garowe Online 2017 aa)

²⁰⁹ Goobjoog News 2017 am)

²¹⁰ Shabelle News 2017 fs)

²¹¹ Allgaduud Media 2017 g); Radio Dalsan I)

²¹² VoA 2017 aa)

Bayn alueella konfliktin tärkeimmät osapuolet ovat:

- al-Shabaab
- etiopialaiset ja ugandalaiset AMISOM-joukot
- Southwest-paikallishallinnon turvallisuusjoukot
- Somalian armeija
- amerikkalaisten miehittämättömät lennokit

Konfliktin luonne:

Al-Shabaab on jatkanut aseellista vastarintaa Bayn maakunnassa pyrkimyksensä kaataa Somalian hallitus, ajaa sitä tukevan ulkomaalaiset joukot pois maasta ja perustaa Somaliaan islamilainen valtio. Järjestö on ollut suhteellisen aktiivinen Bayn alueella, missä se on tehnyt merkittäviä iskuja Somalian hallitusta tukevia joukkoja vastaan²¹³, aiheuttanut siinä ohessa siviilitappioita²¹⁴, syylistynyt vakaviin oikeudenloukkauksiin²¹⁵ ja salamurhannut vastustajiaan²¹⁶. Hallitusta tukevat kansainväliset joukot ovat yhdessä somalialaisten turvallisuusjoukkojen kanssa tehneet maaoperaatioita ja ilmaiskuja al-Shabaabin vastaan.²¹⁷ Uutisaineistoissa on raportoitu lisäksi Somalian hallintoa tukevien turvallisuusjoukkojen keskinäisestä siviiliuhreja aiheuttaneesta kahakoinnista.²¹⁸ Maakunnan turvallisuustilanne on yleisesti ottaen epävakaa.

Erilaisten turvallisuusvälikohtauksen aiheuttamista henkilövahingoista ja mahdollisista siviilitappioista on ollut saatavilla puutteellisesti tietoja julkisista lähteistä. ACLED:n mukaan Bayn alueella raportoitiin kaikkiaan 72 välikohtausta, joiden yhteydessä sai kaikkiaan 208 ihmistä surmansa. Uhreista 18 oli siviileitä. Kaikkiaan siviilejä vastaan tehtiin 15 iskua ja useimmiten tekijänä oli al-Shabaab.²¹⁹

Bayn pääkaupunkina toimivan Baidoan turvallisuustilanteen on raportoitu parantuneen kesää edeltäneiden muutamien kuukausien aikana ja olosuhteita kuvataan kaupungissa suhteellisen turvallisiksi. Turvallisuusjoukot tekevät säännöllisesti turvallisuusoperaatioita ja tarkastuksia. Southwest-paikallishallinnon poliisi (SWS Police Force, SWSPF) on lisännyt toimintakykyään sen jälkeen kun sen riveihin palkattiin lisää miehistöä paikallsesta väestöstä. Paikallisiin klaaneihin kuuluvat poliisit tietävät ja tuntevat ketkä ja mitkä klaanit tukevat al-Shabaabia, mikä edesauttaa torjumaan al-Shabaabin iskuja.²²⁰

Southwest-osavaltion hallinnon vaikutuspiiri ei käytännössä ulotu Baidoan kaupungin ulkopuolella. Baidoan hallinto ja turvallisuus nojaavat pitkälti etiopialaisten AMISOM-joukkojen tukeen ja kaupunkia olisi vaikea pitää ilman niiden apua. Al-Shabaab kykenee kuitenkin soluttautumaan kaupunkiin yöaikaan.²²¹

²¹³ Shabelle News 2017 o); Garowe Online 2017 g); Reuters 2017 a); Radio Dalsan 2017 a); Shabelle News 2017 x); Goobjoog News 2017 b)

²¹⁴ Goobjoog News 2017 au)

²¹⁵ Somaliaupdate.com 2017 g)

²¹⁶ Garowe Online 2017 ab)

²¹⁷ Shabelle News 2017 ev); Garowe Online 2017 ay)

²¹⁸ Somaliupdate.com 2017 q); Shabelle News 2017 ää)

²¹⁹ ACLED 2017 a)

²²⁰ BFA & SEM August 2017, s. 71

²²¹ BFA & SEM August 2017, s. 71

Baidoan ohella SWSPF toimii myös Qansax Dheeressa ja Bakoolin alueella. Southwest-poliisi sisältää puolisolitaallisen erikoisjoukon (SWS Special Police Force, SWSSPF), joka toimii paikallishallinnon armeijana ja joka operoi Somalian armeijan rinnalla. Sillä on tukikohdat Baidoassa, Buur Hakabassa ja Goofgaduudissa.²²²

Al-Shabaabin yksi keskeinen toiminta-alue on ollut Baidoasta Waajidiin johtavan maantien itäpuoli. Järjestö kontrolloi käytännössä koko Bayn aluetta lukuun ottamatta kaupunkeja, joissa sijaitsee hallintoa tukevia sotilastukikohtia.²²³ Maantieyhteys Baidoasta itään päin Buur Hakabaan ja edelleen Wanla Weyneen toimii siviili liikenteen osalta, mutta sotilasajoneuvot ja saattueet ovat vaarassa joutua al-Shabaabin hyökkäysten kohteeksi. Al-Shabaabilla on tarkastuspisteitä kaikilla Baidoasta lähtevien ulosmenoteiden varrella.²²⁴

Bayn alueelle Baidoan ja muihin tukikohtiin on sijoitettu kaikkiaan 900 - 1000 Somalian armeijan sotilasta. AMISOM-joukoilla on tukikohtia Berdalessa, Baidoassa, Buur Hakabassa ja Awdiinlessa. Näissä tukikohdissa on etiopialaisia joukkoja. Ugandalaisia joukkoja on Leegossa sijaitsevassa AMISOM-tukikohdassa. Qansah Dheeressa ja Bush Madinassa on tukikohdat jonne on sijoitettu sekailaisia joukkoja. Etiopialaiset vetäytyivät Diinsoorissa sijaitsevasta tukikohdasta lokakuussa 2016.²²⁵

Bayn alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Al-Shabaabin iskut Somalian hallintoa ja sitä tukevia turvallisuusjoukkoja vastaan:

- Al-Shabaab otti toukokuun alkupuolella haltuunsa Baidoan lähistöllä sijaitsevan Goofgaduudin kaupungin. Haltuunottoa edelsivät kiivaat taistelut Somalian hallituksen ja South-West -paikallishallinnon joukkojen välillä. Taisteluissa sai surmansa ainakin 17 sotilasta. Tietoja taisteluiden mahdollisesti aiheuttamista siviiliuhreista ei ole. Taisteluiden seurauksena Somalian hallintoa tukevat joukot vetäytyivät Baidoan. Aiemmin saman päivän aamuna viisi sotilasta sai surmansa al-Shabaabin asentaman tienvarsipommin räjähtäessä sotilassaattueen kohdalla Baidoan ja Goofgaduudin välisellä maantiellä. Goofgaduudin hallinta on vaihdellut toistuvasti viimeisten kuukausien aikana.²²⁶
- Ainakin seitsemän ihmisen raportointiin haavoittuneen toukokuun puolivälin jälkeen Qansax Dheeressa, kun ravintolaan kätkeyty pommi räjähti. Pommi oli ilmeisesti tähdätty ravintolassa usein vierailevia hallinnon virkailijoita vastaan. Kaikki uhrit olivatkin joko hallinnon virkailijoita tai turvallisuusjoukkojen jäseniä. Iskusta epäillään al-Shabaabia, joka on piirittänyt kaupunkia vuodesta 2012 asti.²²⁷

²²² BFA & SEM August 2017, s. 71

²²³ BFA & SEM August 2017, s. 71

²²⁴ BFA & SEM August 2017, s. 72

²²⁵ BFA & SEM August 2017, s. 72

²²⁶ Shabelle News 2017 o); Garowe Online 2017 g); Reuters 2017 a); Radio Dalsan 2017 a)

²²⁷ Shabelle News 2017 x); Goobjoog News 2017 b)

- Southwest -paikallishallinnon turvallisuusjoukkojen korkea-arvoisen upseerin raportoitiin saaneen heinäkuun puolivälissä surmansa al-Shabaabin ja turvallisuusjoukkojen välisessä taistelussa Qansah Dheeressa. Taistelussa molemmat osapuolet kärsivät miestappioita, mutta tarkempia tietoja lukumäärästä ei ollut saatavilla. Myöskään mahdollisista siviilitappioista ei ole tietoa.²²⁸
- Ainakin kolmen Southwest State - paikallishallinnon sotilaan raportoitiin saaneen surmansa ja useiden muiden haavoittuneen heinäkuun lopulla Baidoan ja Deynunayn kaupunkien välisellä maantiellä, kun kauko-ohjattu tienvarsipommi räjähti sotilassaattueen kohdalla. Al-Shabaab ilmoitti olevansa vastuussa iskusta.²²⁹
- Ainakin 7 sotilaan raportoitiin saaneen surmansa elokuun alkupuolella kahdessa kauko-ohjatussa tienvarsipommin räjähdyksessä. Ensimmäinen isku sattui etiopialaisia ja somalialaisia sotilaita kuljettanutta sotilassaattuetta vastaan sen ollessa matkalla Wajidin alueelta Baidoan. Iskussa sai surmansa neljä sotilasta ja useita muita haavoittui. Toinen isku sattui sotilaita kuljettanutta ajoneuvoa vastaan Goofgaduudin alueella, n. 35 kilometriä Baidoasta pohjoiseen. Räjähdyksessä sai surmansa kolme sotilasta. Mahdollisista siviiliuhreista ei ole mitään viitteitä. Al-Shabaab ilmoitti olevansa vastuussa iskuista.²³⁰
- Ainakin kuusi ihmistä sai surmansa ja kolme muuta haavoittui syyskuun alkupuolella Baidoassa, kun itsemurhapommittaja hyökkäsi suosittuun ravintolaan ja räjäytti pommiliivinsä. Ravintolassa oli kyseisenä aikana paljon asiakkaita. Surmansa saaneiden joukossa oli kaksi kansalaisjärjestö avustustyöntekijää. Iskusta epäillään al-Shabaabia.²³¹
- Oletettavasti al-Shabaab ampui lokakuun alussa useita kranaatteja kohti Baidoan lentokenttää. Tietoja mahdollisista henkilövahingoista ei ollut saatavilla.²³²
- Al-Shabaabin sissit hyökkäsivät lokakuun alussa etiopialaisten AMISOM- ja Southwest-paikallishallinnon joukkojen tukikohtia vastaan Goofgaduudin alueella n. 35 kilometriä Baidoasta pohjoiseen. Etiopialaiset ja somalialaiset sotilaat onnistuivat torjumaan hyökkäyksen. Tarkempia tietoja taisteluiden aiheuttamista tappioista ei ollut saatavilla.²³³
- Ainakin 21 ihmistä toimitettiin lokakuun puolivälin jälkeen sairaalaan sen jälkeen kun heitä kohti heitetty kranaatti räjähti paikallisella torilla Aw Dinlen kylässä, n. 29 kilometriä Baidoasta pohjoiseen. Yksityiskohtaista tietoa siitä, olivatko haavoittuneet siviileitä, ei mainittu käytettävissä olevissa lähteissä. Isku tapahtui torilla, minne ihmiset olivat kokoontuneet viikonloppua viettämään, joten on oletettavaa, että haavoittuneista useimmat ovat olleet siviileitä. Kuolonuhreista ei ole mainintaa. Teon tekijöistä tai motiivista ei ole

²²⁸ Goobjoog News 2017 y)

²²⁹ Shabelle News 2017 cr)

²³⁰ Garowe Online 2017 bf)

²³¹ Shabelle News 2017 eä); Radio Risaala 2017 f); Garowe Online 2017 bö)

²³² Allgaldaduud Media 2017 l)

²³³ Shabelle News 2017 ge)

tarkempaa tietoa.²³⁴ Al-Shabaab on toteuttanut vastaavantyyppisiä iskuja aiemmin.

Al-Shabaabin tekemät, tai sen tekemäksi epäillyt salamurhat ja -yritykset, ja teloitukset:

- Al-Shabaabin raportoitiin kivittäneen toukokuun lopulla Rama-Cadeyn kylässä kuoliaaksi 44-vuotiaan miehen, joka oli -Shabaabin tuomioistuimen mukaan syyllistynyt aviorikokseen. Kyläläiset kutsuttiin katsomaan tuomion täytäntöönpanoa.²³⁵
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet surmasivat kesäkuun alkupuolella somalialaisen kansalaisjärjestön puheenjohtajan tämän kodissa. Diinsoorin alueella toimivan naisjärjestön johtajan surmasta epäillään al-Shabaabia.²³⁶
- Tunnettu klaanin vanhin **Sheikh Mohamed Dayr** ammuttiin kesäkuun puolivälissä kuoliaaksi Baidoassa. Dayr oli aiemmin tänä vuonna valitsemassa parlamenttiedustajia Southwest-paikallishallinnon osalta. Viranomaisten mukaan ampumisesta epäillyt kaksi miestä otettiin kiinni päivää myöhemmin. Miehiä epäillään al-Shabaabin jäseniksi.²³⁷

Somalian hallintoa tukevien joukkojen operaatiot al-Shabaabia vastaan:

- Etiopialaisten joukkojen raportoitiin toukokuun lopulla saaneen uudelleen haltuunsa Goofgaduudin kaupungin. Al-Shabaabin raportoitiin vetäytyneen kaupungista aiemmin ilman taisteluita. Kaupunki oli jäänyt al-Shabaabin haltuun aiemmin viime vuonna, kun etiopialaiset AMISOM-sotilaat olivat vetäytyneet sieltä.²³⁸
- Southwest -paikallishallinnon joukot ja Somalian armeijan sotilaat aloittivat heinäkuun puolivälissä uuden al-Shabaabin vastaisen operaation Bayn alueella. Operaation tavoitteena on ajaa al-Shabaab pois sen viimeisiltä vahvemmilta tukialueilta Baidoan ja Bardalen kaupunkien väliseltä alueelta. Hallitusta tukevien joukkojen raportoitiin surmanneen operaatioon liittyvien taisteluiden aikana yhden al-Shabaabin taistelijan. Lisäksi joukot ottivat haltuunsa useita al-Shabaabin tukikohtia. Al-Shabaab kiisti kärsineensä tappioita.²³⁹
- Somalian hallitusta tukevat turvallisuusjoukot saivat heinäkuun loppupuolella avattua maantiekäytävän Xudurin kaupunkiin ja ensimmäiset 20 rekkalastia erilaisia elintarvikkeita saatiin kuljetettua kaupunkiin ensimmäisen kerran viiteen vuoteen.²⁴⁰

²³⁴ Goobjoog News 2017 au)

²³⁵ Somaliaupdate.com 2017 g)

²³⁶ Somalia Focus 2017 b); Radio Risaala 2017 a)

²³⁷ Garowe Online 2017 ab)

²³⁸ Goobjoog News 2017 f)

²³⁹ Garowe Online 2017 ay)

²⁴⁰ Somaliupdate.com 2017 ä)

Somalian hallintoa tukevien joukkojen tekemät ilmaiskut al-Shabaabia vastaan:

- Yhdysvaltalainen lennokka teki syyskuun alkupuolella ohjusiskun Bayn maakunnan alueella surmaten kolme al-Shabaabin sissiä. Tarkempia yksityiskohtia iskun kohteesta ei uutislähteissä mainittu.²⁴¹
- Amerikkalaiset lennokit iskivät marraskuun puolivälin alla al-Shabaabia vastaan Bayn alueella. Amerikkalaisten antamien tietojen mukaan iskussa surmattiin useita al-Shabaabin taistelijoita, eikä se aiheuttanut siviiliuhreja. Tarkempia tietoja iskukohteesta tai iskun seurauksista ei ole.²⁴²

Muut turvallisuusvälikohtaukset:

- Ainakin 14 ihmisen, joista kymmenen siviiliä ja neljä sotilasta, raportoitiin saaneen surmansa ja 10 muun haavoittuneen kesäkuun alkupuolella, kun armeijan kaksi kiistelevää ryhmittymää alkoivat ampuu toisiaan Baidoassa. Tulituksen syynä oli kiista humanitaarisen avun jakamisesta. Muutamit sotilaat aikoivat varastaa pakolaisille tarkoitettua humanitaarista apua, kun paikalla olevat vartijat pyrkivät estämään yrityksen, mistä seurasi tulitaistelu.²⁴³
- Ainakin 105 Southwest - paikallishallinnon poliisivoimiin kuuluvan poliisin raportoitiin jättäneen heinäkuun alussa toimipaikkansa maksamattomien palkkojen vuoksi. Baidoassa on kaikkiaan 600 koulutettua poliisia, mutta poliisien vaikeiden työskentelyolosuhteiden ja maksamattomien palkkojen vuoksi kuudennes heistä jätti tehtävänsä ja palasi koteihinsa. Paikallishallinnon vastuuministerin mukaan hallinto pyrki haalimaan tarvittavat rahat poliisien palkkojen maksamiseksi.²⁴⁴
- Uutislähteiden mukaan seitsemän somalialaista Gredo-kansalaisjärjestön avustustyöntekijää kaapattiin heinäkuun puolivälissä heidän ollessa matkalla Baidoasta Deynunayhun. Paikalliset klaanin vanhimmat kävivät neuvotteluja työntekijöiden vapauttamiseksi. Kaappauksen takana oli al-Shabaab, joka vaati US \$ 200 000 työntekijöiden vapauttamiseksi.²⁴⁵ Avustustyöntekijät vapautettiin heinäkuun loppupuolella kahdeksan päivän pidätyksen jälkeen. Vastineeksi vapautuksesta al-Shabaabille annettiin uutislähteiden mukaan aseita.²⁴⁶
- Al-Shabaabin raportoitiin kaapaneen syyskuun puolivälissä kuusi paikallista avustustustyöntekijää Garas Moshinin kylässä n. 20 kilometrin päässä Baidoasta. Kaapatut henkilöt työskentelevät GREDO-nimiselle kansalaisjärjestölle. Työntekijät olivat alueella auttamassa elintarvikekriisistä kärsiviä ihmisiä.²⁴⁷

²⁴¹ Shabelle News 2017 ev)

²⁴² Shabelle News 2017 hä); VoA 2017 ac)

²⁴³ Somaliupdate.com 2017 q); Shabelle News 2017 aä)

²⁴⁴ Goobjoog News 2017 t)

²⁴⁵ Garowe Online 2017 at); Garowe Online 2017 au)

²⁴⁶ Radio Risaala 2017 b)

²⁴⁷ Garowe Online 2017 ca)

o Bakool

Konfliktin osapuolet:

Bakoolin alueella konfliktin tärkeimmät osapuolet ovat:

- al-Shabaab
- Somalian armeija
- etiopialaiset AMISOM-joukot
- AMISOM-joukkojen ulkopuolella toimivat Etiopian armeijan sotilaat ja Liyu-poliisi
- paikalliset klaanijoukot

Konfliktin luonne:

Al-Shabaab on jatkanut aseellista vastarintaa Bakoolin maakunnassa pyrkimyksenään kaataa Somalian hallitus, ajaa sitä tukevan ulkomaalaiset joukot pois maasta ja perustaa Somaliaan islamilainen valtio. Järjestö on tehnyt merkittäviä iskuja Somalian hallitusta tukevia joukkoja vastaan²⁴⁸ ja syylistynyt vakaviin oikeudenloukkauksiin²⁴⁹. Maakunnan turvallisuustilannetta voidaan pitää yleisesti ottaen vakiintumattomana.

Erilaisten turvallisuusvälikohtauksen aiheuttamista henkilövahingoista ja mahdollisista siviilitappioista on ollut saatavilla puutteellisesti tietoja julkisista lähteistä. ACLED:n mukaan Bakoolin alueella raportoitiin kaikkiaan 47 turvallisuusvälikohtauksia, joiden yhteydessä sai kaikkiaan 112 ihmistä surmansa. Uhreista 11 oli siviileitä. Kaikkiaan siviilejä vastaan tehtiin 6 väkivaltaista iskua ja niistä vastuussa oli al-Shabaab.²⁵⁰

Southwest-paikallishallinto on asettanut Bakooliin kuvernöörin, joka on sijoitettuna Xuduriin. Käytännössä hänellä on kuitenkin merkitystä ja valtaa lähinnä vain kaupungin sisällä. Yleisesti ottaen Bakoolin katsotaan kuitenkin olevan Lower Shabellea paremmin kytköksissä Southwest-paikallishallintoon. Xuduriin on sijoitettu yksi Somalian armeijan prikaati, joka on Baidoassa sijaitsevan esikunnan komennossa.²⁵¹

Etiopian ja Somalian välisellä rajalla sijaitseva n. 20 kilometrin levyinen vyöhyke on vapaa al-Shabaabin toiminnasta. Alueella toimii aktiivisesti etiopialainen Liyu-poliisi sekä itsenäisiä aseistautuneita klaanijoukkoja. Jälkimmäiset ovat syntyneet osittain reaktiona Southwest-paikallishallinnon turvallisuusjoukkojen perustamiselle. Paikallishallintoa pidetään käytännössä Rahanweyn-klaanin rakentamana, eivätkä muihin klaaneihin lukeutuvat raja-alueen asukkaat koe velvollisuutta osallistua hallintoon.²⁵²

²⁴⁸ VoA 2017 f); Shabelle News 2017 bp); Shabelle News 2017 gn); Allgaldaduud Media 2017 w); Shabelle News 2017 cf); Garowe Online 2017 as)

²⁴⁹ Shabelle News 2017 gk); VoA 2017 c); Garowe Online 2017 o)

²⁵⁰ ACLED 2017 a)

²⁵¹ BFA & SEM August 2017, s. 72

²⁵² BFA & SEM August 2017, s. 72

Maantieyhteydet Xudurin, Ceel Barden, Yeedin ja Waajidin välillä on suhteellisen hyvin hallitusta tukevien joukkojen kontrolloimia. Hallinnolla on kuitenkin suuria vaikeuksia tavoittaa Bakoolin väestö, sillä al-Shabaab kontrolloi merkittävää osaa maakunnan alueesta.²⁵³

AMISOM-joukoilla on tukikohtia Yeedissa, Rab Dhuuressa, Garas Weynessa ja Buur Dhuxunlessa. Alueella toimii lisäksi etopialaisia AMISOMin ulkopuolella olevia joukkoja. Näiden tukikohtia on Ceel Bardessa, Xudurissa ja Waajidissa. Liyu-poliisi toimii Abeesalessa, Atossa ja Ceel Bardessa.²⁵⁴

Bakoolin alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Al-Shabaabin iskut Somalian hallintoa ja sitä tukevia turvallisjoukkoja vastaan:

- Ainakin viiden ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja 12 muun haavoittuneen kesäkuun puolivälin jälkeen al-Shabaabin hyökättyä hallituksen joukkojen tukikohtaan el-Lahelayn kylässä, n. 20 kilometriä Xudurista länteen. Monesta suunnasta tukikohtaa vastaan hyökänneet sissit käyttivät hyökkäyksessä konekivääreitä ja sinkoja. Kiivaiksi kuvatuissa taisteluissa ei uutislähteiden mukaan aiheutunut siviileille vahinkoja.²⁵⁵
- Al-Shabaabin raportoitiin surmanneen heinäkuun puolivälissä kaksi Southwest-paikallishallinnon sotilaskomentajaa Xudurin kaupungin ulkopuolella järjestön hyökättyä paikallishallinnon sotilassaattuetta vastaan. Isku sattui Adooren kylän läheisyydessä, n. 25 kilometrin etäisyydellä Xudurista. Paikallishallinnon joukkojen onnistui torjua al-Shabaabin hyökkäys kiivaiden taisteluiden jälkeen. Paikallishallinnon edustajien mukaan al-Shabaab kärsi pahoja tappioita taistelun aikana. Mahdollisista siviilitappioista ei ole tietoja.²⁵⁶
- Ainakin 19 taistelijaa sai surmansa elokuun alkupuolella, kun al-Shabaabin sissit hyökkäsivät järjestön johtoon aiemmin kuulunutta **Mukhtar Robowia** ja hänen joukkojaan vastaan Abalin kylässä. Robow joutui aluksi vetäytymään kylästä, mutta palasi muutaman tunnin jälkeen takaisin onnistuneen vastahyökkäyksen ansiosta. Yhteenotoissa sai surmansa 13 al-Shabaabin ja 6 Robowin joukkoihin kuulunutta taistelijaa. Mahdollisista siviiliuhreista ei ole mitään tietoja. Robow irtaantui järjestöstä vuonna 2013.²⁵⁷ Southwest paikallishallinto lähetti joukkojaan Robowin tueksi.²⁵⁸
- Southwest -paikallishallinnon sekä Somalian liittovaltion vahvasti aseistettuja taistelijoita siirtyi elokuussa Habalin (Abal) alueelle vahvistamaan al-Shabaabin hyökkäysten kohteeksi joutuneen Robowin joukkoja.²⁵⁹ Elokuussa al-Shabaabin ja Robowin joukkojen välillä puhjenneissa

²⁵³ BFA & SEM August 2017, s. 72

²⁵⁴ BFA & SEM August 2017, s. 72

²⁵⁵ VoA 2017 f); Shabelle News 2017 bp)

²⁵⁶ Shabelle News 2017 cf); Garowe Online 2017 as)

²⁵⁷ VoA 2017 r); Goobjoog News 2017 ä)

²⁵⁸ Goobjoog News 2017 ö)

²⁵⁹ Allgaduud Media 2017 n)

taisteluissa sai surmansa ainakin 27 ihmistä.²⁶⁰ Robowin raportoitiin antautuneen elokuun puolivälissä Southwest State -paikallishallinnon joukoille Xuddurissa.²⁶¹

- Somalian armeijan sotilaiden ja al-Shabaabin taistelijoiden välillä puhkesi lokakuun alussa kiivas yhteenotto Xudurin kaupungin lähistöllä. Se alkoi kun raskaasti aseistautuneet al-Shabaabin taistelijat hyökkäsivät Teedin alueella armeijan tukikohtia vastaan. Molempien osapuolten raportoitiin kärsineen tappioita. Al-Shabaab sai Teedin alueen haltuunsa tunteja kestäneiden taisteluiden ja Somalian armeijan vetäytymisen jälkeen. Alueen hallinta on vaihtunut aiemmin muutaman kerran. Al-Shabaab otti sen haltuunsa maaliskuussa 2013 etiopialaisten vetäytyttyä alueelta yllättäen. Al-Shabaab joutui kuitenkin lähtemään alueelta maaliskuussa 2014 etiopilaisten AMISOM-joukkojen tukeman somaliarmeijan hyökkäyksen ajamana.
- Voimakas kauko-ohjattava tienvarsipommi räjähti lokakuun alkupuolella etiopialaisten AMISOM-joukkojen sotilassaattueen kohdalla Burdhuullen kylän ulkopuolella lähellä Wajidin kaupunkia. Räjähdyksen raportoitiin aiheuttaneen merkittäviä tappioita etiopilaisille joukoille, mutta tarkempia yksityiskohtia ei ole tiedossa. Mahdollisista siviilivahingoista ei myöskään ole tietoja. Al-Shabaab on ottanut vastuun iskusta ja ilmoitti surmanneensa iskussa useita AMISOM-joukkojen upseereita.²⁶²
- Voimakas kauko-ohjattava tienvarsipommi räjähti lokakuun puolivälissä AMISOM-joukkojen panssariajoneuvon kohdalla Wajidin kaupungin ulkopuolella. Räjähdyistä seurasi al-Shabaabin sissien hyökkäys ajoneuvossa olleita etiopialaisia AMISOM-joukkoja vastaan. Taistelun raportoitiin kestäneen useita tunteja. Yhteenoton aiheuttamista miestappioista osapuolten keskuudessa ei ole tietoja.²⁶³

Al-Shabaabin tekemät, tai sen tekemäksi epäillyt salamurhat ja -yritykset, teloitukset:

- Al-Shabaabin raportoitiin amputoineen toukokuun puolivälin jälkeen kahdelta mieheltä toisen käden julkisessa näytöksessä, koska *sharia*-tuomioistuin oli todennut miesten murtatuneen kauppaan ja 500 \$ varastamiseen.²⁶⁴
- Somalian hallinnon edustajien mukaan al-Shabaab mestasi lokakuun alkupuolella miehen Wajidin kaupungissa. Mestauksen syy oli ilmeisesti se, että mies oli kuljettanut ruokaa hallituksen kontrolloimaan kaupunkiin, joka on ollut al-Shabaabin piirittämänä vuodesta 2014 lähtien.²⁶⁵

Muut turvallisuusvälikohtaukset:

²⁶⁰ Goobjoog News 2017 ab)

²⁶¹ Garowe Online 2017 bk)

²⁶² Shabelle News 2017 gn); Allgaduud Media 2017 w)

²⁶³ Allgaduud Media 2017 ö)

²⁶⁴ VoA 2017 c); Garowe Online 2017 o)

²⁶⁵ Shabelle News 2017 gk)

- Somalian hallitusta tukevat turvallisuusjoukot saivat heinäkuun loppupuolella avattua maantiekäytävän Baidoasta Xudurin kaupunkiin ja ensimmäiset 20 rekkalastia erilaisia elintarvikkeita saatiin kuljetettua kaupunkiin ensimmäisen kerran viiteen vuoteen. Paikalliset asukkaat kuitenkin toivoivat lisää humanitaarista apua, koska elintarvikkeiden hinnat yksityisillä markkinoilla ovat monelle liian kalliita. Xudurissa hinnat ovat nelinkertaiset verrattuna vuoteen 2012, jolloin Somalian hallituksen joukot vapauttivat kaupungin. Vaikka al-Shabaab on menettänyt useita kaupunkeja hallituksen joukoille, kontrolloi se edelleen suuria alueita maaseudulla. Monet kaupungit ovat edelleen motissa, eikä niihin ole pääsyä maanteitse, minkä seurauksena elintarviketilanne on vaikea.²⁶⁶

○ Middle Jubba

Konfliktin osapuolet:

Middle Jubban alueella konfliktin tärkeimmät osapuolet ovat:

- al-Shabaab
- amerikkalaiset miehittämättömät lennokit
- Somalian armeija ja amerikkalaiset erikoisjoukot

Konfliktin luonne:

Middle Jubban maakunta on al-Shabaabin vahvinta tukialuetta ja sillä on siellä vahva miehitys. Se kykenee toteuttamaan alueella ideologiansa mukaista yhteiskuntajärjestystä. Alueen turvallisuustilanteesta ja elinolosuhteista on saatavilla rajoitetusti tietoja. Maakunta on pääosin järjestön kontrolloima ja sillä arvioidaan olevan siellä kaikkiaan n. 2000 - 2500 taistelijaa. Järjestön on raportoitu syyllistyneen vakaviin oikeudenloukkauksiin alueella.²⁶⁷ Middle Jubban alueella ei ole yhtään AMISOM-joukkojen, Somalian hallituksen tai sen kanssa yhteistyössä olevien joukkojen tukikohtaa.²⁶⁸

Somalialaiset erikoisjoukot ja amerikkalaiset miehittämättömät lennokit ovat iskeneet toistuvasti al-Shabaabia vastaan maakunnan alueella.²⁶⁹ Sotilasoperaatiot ovat aiheuttaneet siviiliuhreja.²⁷⁰

Tietoja Middle Jubban maakunnan turvallisuusvälikohtauksista tai olosuhteista on vähän saatavilla julkisista lähteistä. ACLED:n mukaan Middle Jubban alueella raportoitiin vain 10 välikohtauksia, joiden yhteydessä sai surmansa 190 ihmistä, joista 4 siviiliä. Kaikkiaan siviilejä vastaan tehtiin 1 isku ja siitä vastasi al-Shabaab.²⁷¹

Middle Jubban alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

²⁶⁶ Somaliupdate.com 2017 ä)

²⁶⁷ Mareeg.com 2017 g); Allgalgaduud Media 2017 as); Shabelle News 2017 hx)

²⁶⁸ BFA & SEM August 2017, s. 62

²⁶⁹ Shabelle News 2017 bh); Shabelle News 2016 as); Somaliupdate.com 2017 k); Garowe Online 2017 x); Shabelle News 2017 ie); Garowe Online 2017 ct)

²⁷⁰ Somalia Focus 2017 c); Somaliupdate.com 2017 r); Shabelle News 2017 dp)

²⁷¹ ACLED 2017 a)

Al-Shabaabin tekemät, tai sen tekemäksi epäillyt salamurhat ja -yritykset, teloitukset:

- Al-Shabaabin raportointiin teloittaneen heinäkuun alussa kaksi intialaista taistelijaansa, koska heitä epäiltiin vakoilusta ja yhteistyöstä läntisten tiedustelupalveluiden kanssa. Teloitus tapahtui julkisesti Jilibin kaupungissa.²⁷²
- Al-Shabaabin raportoidaan kivittäneen lokakuun loppupuolella kuoliaaksi naisen, jonka katsottiin syyllistyneen aviorikokseen. Kivitystuomio pantiin täytäntöön julkisesti Sakowin kaupungissa. Hagarin kylässä asuneen 8-lapsen äidin kerrottiin ilmoittaneen lähteneensä sukulaisiin Mogadishuun, mutta aviomiehen saaneen selville, että hän olikin mennyt sen sijaan uusiin naimisiin ja asuvan toisen miehen kanssa Sakowissa. Aviomies ilmoitti asiasta al-Shabaabille, joka tuomitsi ja teloitti naisen. Uuden aviomiehen raportointiin paenneen.²⁷³
- Al-Shabaab teloitti marraskuun alkupuolella ampumalla neljä miestä, jotka olivat saaneet järjestöltä tuomion vakoilusta. Tuomituista kaksi oli myöntänyt vakoilleensa Etiopian ja kaksi muuta Somalian hallituksen hyväksi. Tuomiot pantiin täytäntöön julkisesti Bualessa.²⁷⁴

Somalian hallintoa tukevien joukkojen operaatiot al-Shabaabia vastaan:

- Somalialaiset erikoisjoukot iskivät kesäkuun puolivälin alla amerikkalaisten erikoisjoukkojen tukemana al-Shabaabin tukikohtaa vastaan Sakowin lähellä, joka onnistuttiin uutislähteiden mukaan tuhoamaan. Hyökkäyksessä käytettiin myös hävittäjiä, joiden tulituksessa haavoittui ainakin kolme siviiliä. Tarkempia tietoja hyökkäyksen aiheuttamista tappioista ja mahdollisista siviilivahingoista ei ollut saatavilla.²⁷⁵
- Somalian hallituksen edustajan mukaan ainakin 81 islamistitaistelijaa sai marraskuun puolivälissä surmansa Jilibissä tehdyssä sotilasoperaatiossa. Hyökkäyshelikopterien tukemien Somalian armeijan erikoisjoukkojen ja hallitusta tukevien ulkomaisten joukkojen toteuttaman operaation kohteena oli al-Shabaabin tukikohta, missä sijaitti pommitehdas ja mistä käsin sen on raportoitu tehneen hyökkäyksiä Gedon alueelle. Iskussa tuhottiin lisäksi useita järjestön ajoneuvoja ja räjähdysmateriaalia.²⁷⁶

Somalian hallintoa tukevien joukkojen tekemät ilmaiskut al-Shabaabia vastaan:

- Oletettavasti amerikkalaiset hävittäjät pommittivat kesäkuun alussa al-Shabaabin koulutusleiriä Welmarowissa, joka sijaitsee n. 65 kilometriä Jilibistä. Hyökkäyksessä käytettiin myös erikoisjoukkoja, jotka ottivat

²⁷² Garowe Online 2017 ai)

²⁷³ Mareeg.com 2017 g); Allgalgaduud Media 2017 as)

²⁷⁴ Shabelle News 2017 hx)

²⁷⁵ Somalia Focus 2017 c); Somaliupdate.com 2017 r)

²⁷⁶ Shabelle News 2017 ie); Garowe Online 2017 ct)

yhteen al-Shabaabin taistelijoiden kanssa. Yhteenotossa käytettiin myös raskaita ja kevyitä aseita. Käytettävissä olevissa lähteissä ei ollut tietoja taisteluissa mahdollisesti syntyneistä henkilövahingoista.²⁷⁷

- Amerikkalaiset hävittäjät iskivät kesäkuun puolivälissä Sakowissa sijaitsevaan al-Shabaabin tukikohtaan. Iskussa sai surmansa kahdeksan al-Shabaabin sissiä. Mitään tietoja mahdollisista siviiliuhreista ei ole.²⁷⁸
- Amerikkalainen miehittämätön lennokka hyökkäsi heinäkuun alussa kolmea al-Shabaabin sotilassaattuetta vastaan Kunyo Barowin (Kunyobarrow; Kuunyo Barowe, Kunyo Barrow, Kunya Barow) alueella saattueiden ollessa Kunyo Barowin ja Barawen kaupungin välillä. Saattueen mukana oletetaan olleen useita al-Shabaabin komentajia, heidän joukossaan järjestön tiedusteluyksikkö Amniyatin johtaja **Abdullahi Haji Daud**. Iskussa tuhottiin lisäksi al-Shabaabin tukikohta Kunyo Barowissa. Kylä sijaitsee lähellä Sakowin kaupunkia. Toistaiseksi ei ole varmuutta iskun mahdollisista uhreista. Tietoa ei ole myöskään siitä, aiheuttiko isku vahinkoja sivullisille.²⁷⁹
- Yhdysvaltain ilmavoimivat ilmoitti tehneensä elokuun puolivälin jälkeen kolme ilmaiskua al-Shabaabia vastaan Jilibissä. Iskuun osallistuivat myös Somalian omat erikoisjoukot, jotka tunkeutuivat alueella olevaan al-Shabaabin tukikohtaan. Hyökkäyksessä sai käytettävissä olevien tietojen mukaan surmansa seitsemän islamistisissa. Heidän joukossaan oli tiettävästi yksi järjestön komentaja, jonka väitetään olevan vastuussa useista pääkaupungissa tehdyistä pommi-iskuista. Mahdollisista iskuun liittyvistä siviiliuhreista ei ole tietoja.²⁸⁰ Joidenkin lähteiden mukaan samaan aikaan tehtiin ilmaisku Bulu Sheikhiin, joka sijaitsee n. 10 kilometrin päässä Jilibistä. Tuntemattomat hävittäjät ampuivat alueelle useita ohjuksia, joista osa osui kyläläisten koteihin. Ainakin seitsemän samaan perheeseen kuuluvan siviilin raportoitiin saaneen surmansa.²⁸¹ On mahdollista että edellä mainituissa ilmahyökkäyksissä on kyse samasta iskusta.
- Amerikkalaiset miehittämättömät lennokit iskivät syyskuun puolivälissä kolmeen eri al-Shabaab -kohteeseen eteläisessä Somaliassa. Iskuissa eliminoitiin amerikkalaislähteiden mukaan kuusi al-Shabaabin jäsentä. Tarkempia tietoja iskukohteista ja mahdollisista siviilivahingoista ei mainittu.²⁸² Oletettavasti kohteet sijaitsivat Jilibin kaupungin lähistöllä.²⁸³ Joidenkin tietojen mukaan iskut olisivat suuntautuneet Barawesta n. 100 kilometrin etäisyydellä sijaitsevaan Kunyo Barowiin.²⁸⁴

○ Lower Shabelle

Konfliktin osapuolet:

²⁷⁷ Shabelle News 2016 as); Somaliupdate.com 2017 k); Garowe Online 2017 x)

²⁷⁸ Shabelle News 2017 bh)

²⁷⁹ Somaliupdate.com 2017 w); VoA 2017 h); VoA 2017 i); Shabelle News 2017 by)

²⁸⁰ Garowe Online 2017 bo); Goobjoog News 2017 af); Somaliupdate.com 2017 ao)

²⁸¹ Shabelle News 2017 dp)

²⁸² Shabelle News 2017 fk)

²⁸³ LWJ 2017 c)

²⁸⁴ Goobjoog News 2017 ai)

Lower Shabellen alueella konfliktin tärkeimmät osapuolet ovat:

- al-Shabaab
- ugandalaiset ja burundilaiset AMISOM-joukot
- Somalian armeija
- amerikkalaiset erikoisjoukot ja miehittämättömät lennokit
- eri klaanien asejoukot

Konfliktin luonne:

Al-Shabaab on jatkanut aseellista vastarintaa Lower Shabellen maakunnassa pyrkimyksenään kaataa Somalian hallitus, ajaa sitä tukevan ulkomaalaiset joukot pois maasta ja perustaa Somaliaan islamilainen valtio. Lower Shabellen alue on pääkaupungin ohella ollut al-Shabaabin toiminnan painopistealueita. Järjestöllä on vahva asema Afgoye-Mogadishu-Merka kolmion sisällä ja aluetta pidetään Somalian väkivaltaisempana. Al-Shabaab on tehnyt maakunnan alueella merkittäviä iskuja Somalian hallitusta tukevia joukkoja vastaan²⁸⁵ ja aiheuttanut siinä ohessa siviilitappioita²⁸⁶, syylistynyt vakaviin oikeudenloukkauksiin²⁸⁷ ja salamurhannut vastustajiaan.²⁸⁸ Myös Somalian hallintoa tukevien joukkojen toteuttamissa al-Shabaabin vastaisissa operaatioissa on aiheutunut siviilitappioita.²⁸⁹ Syksyn aikana Somalian hallintoa tukeva liittouma aloitti al-Shababin vastaisen operaation Lower ja Middle Shabellen alueella islamisten tärkeimpien tukialueiden eliminoimiseksi ja pääkaupunkialueen turvallisuuden parantamiseksi.²⁹⁰ Maakuntien alueella kiihtyneiden sotilasoperaatioiden seurauksena tuhannet ihmiset ovat joutuneet marraskuussa jättämään kotinsa ja siirtymään evakkoleireille - useimmiiten pääkaupunkiseudulle.²⁹¹

Alueella on esiintynyt vakavia klaanien välisiä yhteenottoja. Niiden yhteydessä siviilejä on saanut surmansa ja siviileihin on kohdistettu vakavia oikeudenloukkauksia.²⁹²

Uutisaineistoissa on raportoitu lisäksi klaanien välisistä ja Somalian hallintoa tukevien turvallisuusjoukkojen keskinäisistä²⁹³ yhteenotoista turvallisuusjoukkojen keskinäisistä²⁹⁴ yhteenotoista.

Erilaisten turvallisuusvälikohtauksen aiheuttamista henkilövahingoista ja mahdollisista siviilitappioista on ollut saatavilla puutteellisesti tietoja julkisista lähteistä. ACLED:n mukaan Lower Shabellen alueella raportoitiin kaikkiaan 261

²⁸⁵ Shabelle News 2017 fä); Goobjoog News 2017 ap); Allgaldaduud Media 2017 p); Allgaldaduud Media 2017 r); VoA 2017 y)

²⁸⁶ Shabelle News 2017 c); Garowe Online 2017 a); VoA 2017 d); Garowe Online 2017 u); Somalia Focus 2017 a)

²⁸⁷ Somaliupdate.com 2017 e)

²⁸⁸ Shabelle News 2017 ek)

²⁸⁹ Garowe Online 2017 ä); Shabelle News 2017 dä); Shabelle News 2017 dö); Shabelle News 2017 ea); Shabelle News 2017 ei); Garowe Online 2017 bv)

²⁹⁰ Shabelle News 2017 gx); Shabelle News 2017 ib); AC 2017 a)

²⁹¹ NRC 27.11.2017

²⁹² HRW 2017 a); Shabelle News 2017 ci); Shabelle News 2017 cj)

²⁹³ Shabelle News 2017 cg)

²⁹⁴ Shabelle News 2017 cg)

turvallisuusvälikohtausta, joiden yhteydessä sai surmansa kaikkiaan 439 ihmistä. Uhreista 80 oli siviileitä. Kaikkiaan siviilejä vastaan tehtiin 39 iskua ja useimmiten tekijänä oli al-Shabaab.²⁹⁵

Useimmat välikohtaukset sattuvat Afgoyessa ja sen lähiympäristössä. Afgoyen länsipuolella sijaitsevat kukkulat tarjoavat hyvät pako- ja piilopaikat al-Shabaabille. Sen sissit piilottelevat kaupungin länsi- ja luoteispuolella, sekä Qoryooleyn pohjoispuolella, mistä käsin ne tekevät iskuja etelään ja itään. Kolme keskeisintä toimijaa alueella ovat AMISOM, paikalliset klaanien asejoukot sekä al-Shabaab. Somalian armeijalla ei juuri ole sanansijaa.²⁹⁶ Tosin jakolinja paikallisten klaanijoukkojen ja Somalian armeijan sotilaiden välillä on epäselvä. Aseita kantavien joukkojen lojaalisuus Mogadishusta tai puolustusministeriöstä tulevia komentoja kohtaan on heikko.²⁹⁷

Lower Shabellen maakunnan tilanne on yleisesti ottaen hankala johtuen sen klaanikoostumuksesta, resurssitilanteesta sekä liittovaltion ja Southwest-hallinnon välisistä jännitteisistä suhteista. Alueella on esiintynyt jatkuvia klaanikiistoja Habr Gedir -, Biyomaal- ja Rahanweyn -klaanien välillä. Klaanikonfliktia on kärjistänyt kamppailu maankäytöstä, sillä alue on hyvin hedelmällistä ja eri ryhmät haluavat päästä osalliseksi sen tarjoamista mahdollisuuksista. Al-Shabaab puolestaan pyrkii hyötymään klaanien välisistä ristiriidoista. Myös AMISOM on kytkettyyn klaanikonfliktiin, sillä se on tukenut joko Habr Gedir- tai Biyomaal -klaania riippuen siitä, ketä al-Shabaab on kyseisenä ajankohtana tukenut.²⁹⁸

Al-Shabaab on onnistunut tunkeutumaan toistuvasti Afgoyeen ja ajamaan Somalian armeijan ulos kaupungista. Yhtä usein järjestö on kuitenkin myös vetäytynyt sieltä. Järjestö haluaa näyttää toimintakykyään ottamalla haltuunsa Somalian armeijan tukikohtia, mutta samalla se kuitenkin välttelee suoria taisteluita AMISOM-joukkojen kanssa. Yleensä al-Shabaab harrastaa iske ja pakene -taktiikkaa. Sen läsnäolon kuvataan vahvistuneen Afgoyessa ja sen lähiympäristössä. Kaupunkia vastaan kohdistuneiden hyökkäysten ohella järjestö on ollut aktiivinen veroluonteisten maksujen keräämisessä kaupungin asukkailta.²⁹⁹

Merkan tilanne on hyvin sekava ja muutoksille altis. Kaupungin ulkopuolella on ugandalaisten AMISOM-joukkojen tukikohta ja ugandalaiset sotilaat tekevät satunnaisia partiointeja kaupungissa. Kaupungissa on toimiva hallinto ja aluejohtaja (district commissioner), jonka on nimittänyt Southwest-aluehallinto. Hallinnon alaisuudessa toimii kaupungin poliisi, mutta Somalian armeijan joukkoja kaupungissa ei ole. Kaupunkia koskevassa uutisoinnissa on toistuvasti esiintynyt tietoja, joiden mukaan al-Shabaab/AMISOM on ottanut kaupungin haltuunsa. Näitä tietoja ei kuitenkaan ole voitu verifioida luotettavasti. Joidenkin lähteiden mukaan al-Shabaab kykenee operoimaan kaupungissa myös päiväsaikaan, joskaan sillä ei ole pysyvää läsnäoloa kaupungissa. Erään lähteen mukaan kaupunki on al-Shabaabin heikossa kontrollissa, mikä käytännössä tarkoittaa yhteistyötä paikallisten klaanimilitioiden kanssa, so. klaanit antavat al-Shabaabin toimia kaupungin hallinnossa ja käyttää tuomiovaltaa. Veroja järjestö ei kykene kattavasti keräämään.

²⁹⁵ ACLED 2017 a)

²⁹⁶ BFA & SEM August 2017, s. 67

²⁹⁷ BFA & SEM August 2017, s. 67

²⁹⁸ BFA & SEM August 2017, s. 67

²⁹⁹ BFA & SEM August 2017, s. 68

Joidenkin lähteiden mukaan se kerää *zaka*t-maksuja osassa kaupunkia, mutta ainakin Biyomaal- klaanin alueet ovat tämän ulkopuolella.³⁰⁰

Yleisesti ottaen Merka on jakautunut Biyomaal- ja Habr Gedir -klaanien alueisiin. Kaupungissa on esiintynyt ammuskelua Biyomaal-klaanin ja al-Shabaabin välillä. Biyomaaleilla on oma klaanimilitia, joka tunnetaan nimellä Lower Shabelle People's Guard (LSPG). Sen toiminta on keskittynyt KM 50 ja KM 60 alueelle, missä se saa tukea AMISOM-joukoilta. Yleisesti ottaen LSPG on aktiivinen Merkan ja Afgoyen välisellä alueella ja se toimii riippumattomasti suhteessa Southwest-halliintoon. LSPG suojelee biyomaal-klaanin evakkoja KM 50 kohdalla. Monet evakoista ovat joutuneet jättämään kotinsa al-Shabaabin painostuksesta Merkan ja Afgoyen väliseltä alueelta, missä kokonaisia kyliä on tyhjennetty. Biyomaalien ja Somalian armeijan välillä ei ole raportoitu yhteenottoja, sen sijaan biyomaal- ja habrgedir-asejoukkojen välillä niitä on esiintynyt.³⁰¹

Barawen kaupungista ei ole raportoitu taisteluista viimeisten kuukausien ajalta. Kaupunkia kuvataan rauhalliseksi ja siellä on AMISOM-joukkojen tukikohta sekä kaikkiaan n. 850 ugandalaista sotilasta.³⁰² Lähimenneisyydessä Biyomaal-klaani tuki al-Shabaabia, mutta lähinnä vain siksi, että islamistit puolestaan tukivat sitä Habr Gedir-klaania vastaan. Sitten klaanin ja al-Shabaabin välit ovat viilentyneet ja osa biyomaaleista on kääntynyt al-Shabaabia vastaan ja al-Shabaab puolestaan on ottanut kovemmat otteet biyomaaleja vastaan. Toisaalta myös Habr Gedir- klaanin ja Somalian armeijan keskinäiset suhteet ovat heikentyneet aiempaan verrattuna, ja biyomaalien suhde Somalian armeijaan on lähentynyt. Tällä hetkellä tilannetta kuvataan epävakaaksi tasapainoksi.³⁰³

Maantieteyhteys Baidoasta Mogadishuun sisältää riskejä, ja tämä koskee koko maantietä ja matkan varrella sijaitsevien kaupunkien ympäristöjä. Tien varrella kerätään laittomia maksuja, eikä aina voida sanoa, minkä ryhmän joukot vastaavat keräämisestä. Al-Shabaabin ohella erilaiset aseelliset ryhmät, myös Somalian armeijan sotilaat osallistuvat laittomaan toimintaan. Shalamboodin ja Qoryooleyn välinen alue muodostaa rajanlinjan, jonka jälkeen AMISOM ei enää kykene turvaamaan tieyhteyden turvallisuutta ja sen eteläpuolella al-Shabaab kykenee paremmin kontrolloimaan maantien liikennettä. Alueella sijaitsee useita AMISOM-joukkojen tukikohtia ja tarkastuspisteitä.³⁰⁴

Al-Shabaab vetäytyi Merkasta heinäkuussa 2015 ja marraskuussa 2015 järjestö jätti Aw Dheeglen, Bariren, Toratorowin (Tortoorow), Janaalen, Buufow Bacaadin Ceel Silinin, Ceel Hajinin ja Kurtunwaareyn kylät/kaupungit. Wareer Malehista järjestö vetäytyi tammikuussa 2016.³⁰⁵

Bali Doglessa sijaitsee merkittävä Somalian armeijan tukikohta, josta käsin toimivat myös somalialaiset Danaab-erikoisjoukot, amerikkalaiset miehittämättömät lennokit, amerikkalaisten erikoisjoukkojen osasto.³⁰⁶

³⁰⁰ BFA & SEM August 2017, s. 69

³⁰¹ BFA & SEM August 2017, s. 69

³⁰² BFA & SEM August 2017, s. 69

³⁰³ BFA & SEM August 2017, s. 70

³⁰⁴ BFA & SEM August 2017, s. 70.

³⁰⁵ BFA & SEM August 2017, s. 70

³⁰⁶ BFA & SEM August 2017, s. 70

Lower Shabellen alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Al-Shabaabin iskut Somalian hallintoa ja sitä tukevia turvallisuusjoukkoja vastaan:

- Al-Shabaab hyökkäsi toukokuun alussa etiopialaista AMISOM-sotilassaattuetta vastaan Leegon läheisyydessä. Saattue oli matkalla Burhakaboon Bayn alueelle. Hyökkäys alkoi tienvarsipommin räjähtäessä saattueen kohdalla, jota seurasi al-Shabaabin ja etiopialaisten tulitus. Iskun aiheuttamista henkilövahingoista ei ole tietoja.³⁰⁷
- Al-Shabaabin ja AMISOM-joukkojen välillä syttyi kiivaaksi kuvattu yhteenotto toukokuun alussa KM 50 alueella. Al-Shabaab yritti tunkeutua burundilaisten sotilaiden miehittämään tukikohtaan Alyasirin alueella. Vahvistamattomien tietojen mukaan yhteenotossa molemmat osapuolet kärsivät tappioita. Joidenkin lähteiden mukaan ainakin 6 al-Shabaabin taistelijaa sai surmansa. Paikallisten viranomaisten mukaan surmansa sai myös useita siviileitä.³⁰⁸
- Ainakin kolmen Somalian armeijan sotilaan raportoitiin saaneen surmansa ja viiden muun haavoittuneen toukokuun alkupuolella Kabtan-laasin kylässä Janaalen lähellä, kun pommi räjähti armeijan tarkastupisteellä. Maahan kätetyn pommin asettamisesta epäillään al-Shabaabia. Viitteitä mahdollisista siviilivahingoista ei ole.³⁰⁹
- Ainakin kaksi Somalian armeijan sotilasta haavoittui toukokuun puolivälissä kun al-Shabaab hyökkäsi Somalian armeijan tukikohtia vastaan Qoryooleyssa. Somalian armeijan sotilaat ja AMISOM-joukot ottivat kaupungin haltuunsa al-Shabaabilta vuoden 2014 puolivälissä. Al-Shabaab on hyökännyt hallitusta tukevia joukkoja vastaan alueella satunnaisesti sen jälkeen.³¹⁰
- Al-Shabaabin raportoitiin hyökänneen toukokuun puolivälin jälkeen 14 kylää vastaan Murrin (Muuri) ja K50:n kohdalla. Islamistien ja Somalian hallitusta tukevien joukkojen välillä käytiin kiivaita taisteluja. 10 - 12 al-Shabaabin taistelijaa hyökkäsi kutakin kylää vastaan sytyttäen asuinrakennuksia tuleen, kaapaten asukkaita vangikseen sekä varastaen asukkaiden karjaa. Ainakin 25 nuorukaisen raportoitiin joutuneen lähtemään al-Shabaabin sissien mukaan. Taisteluissa on käytetty myös raskaita aseita ja kiihtyneiden väkivaltaisuuksien seurauksena paikallisen väestön on raportoitu pakenevan alueelta. Hyökkäyksen uskotaan olevan al-Shabaabin vastatoimi AMISOM- ja Somalian hallituksen suunnittelema hyökkäys al-Shabaabia vastaan ja saada koko maakunta hallitusta tukevien joukkojen hallintaan.³¹¹
- Lanta Buraon alueella käydyissä kiivaissa al-Shabaabin ja Somalian hallituksen turvallisuusjoukkojen välisissä taisteluissa sai toukokuun puolivälin jälkeen surmansa kaksi taistelijaa kummaltakin osapuolelta. Välikohtaus alkoi kun al-Shabaabin taistelijat hyökkäsivät Somalian armeijan

³⁰⁷ Shabelle News 2017 a)

³⁰⁸ Shabelle News 2017 c); Garowe Online 2017 a)

³⁰⁹ Shabelle News 2017 k); Garowe Online 2017 i)

³¹⁰ Shabelle News 2017 u)

³¹¹ VoA 2017 d); Garowe Online 2017 u); Somalia Focus 2017 a)

tukikohtaan Lanta Buraossa. Al-Shabaabin tiedotteen mukaan heidän taistelijoiden onnistui surmata useita kenialaisia sotilaita.³¹²

- Al-Shabaabin ja Somalian hallitusta tukevien joukkojen välillä puhkesi useita tunteja kestänyt kiivas taistelu toukokuun lopulla KM-50 kohdalla. Taistelut alkoivat kun al-Shabaab yritti ottaa haltuunsa AMISOM-joukkojen hallussaan pitämän sotilastukikohdan. Taisteluissa sai surmansa kaksi siviiliä ja lisäksi tarkentumaton määrä haavoittui. Osapuolten raportointiin käyttäneen taistelussa myös raskasta aseistusta kuten tykistöä ja kranaatteja. Osan kranaateista kerrottiin osuneen asuinalueelle.³¹³
- AMISOM-joukkojen sotilassaattue joutui tienvarsipommihyökkäyksen kohteeksi toukokuun lopussa Markan kaupungin ulkopuolella. Pommi räjähti miehistönkuljetusajoneuvon kohdalla aiheuttaen miestappioita, joiden määrästä ei kuitenkaan ole tarkempaa tietoa uutislähteissä. Iskun tekijäksi epäillään al-Shabaabia.³¹⁴
- Hallitusta tukevien joukkojen sotilassaattuetta vastaan tehtiin kesäkuun puolivälin alla kauko-ohjattu tienvarsipommi-isku Bariren ulkopuolella. Barire sijaitsee n. 60 kilometriä Mogadishusta etelään. Räjähdyksessä tuhoutui yksi panssaroitu ajoneuvo. Tarkempia tietoja mahdollisista henkilövahingoista ei uutislähteissä mainittu.³¹⁵
- Al-Shabaab hyökkäsi heinäkuun lopussa ugandalaisten AMISOM-joukkojen sotilassaattuetta vastaan sen ollessa matkalla tukikohtaansa Bulu Marerin kaupungissa, joka sijaitsee n. 115 kilometriä pääkaupungista lounaaseen. Isku tapahtui Golweyn kaupungin kohdalla. Hyökkäys alkoi saattuetta vastaan tehdyllä kauko-ohjatulla tienvarsipommilla, jota seurasi kiivas käsiaseiden tulitus. Hyökkäyksessä sai surmansa ilmeisesti ainakin 18 ugandalaista AMISOM-sotilasta. Al-Shabaabin mukaan surmansa olisi saanut 39 AMISOM-sotilasta. Uganda puolestaan ilmoitti tappioikseen 12 kaatunutta ja seitsemän haavoittunutta sotilasta. Maakunnan alueelle on kätetty viranomaisen mukaan useita tienvarsipommeja, mikä tekee alueella liikkumisesta vaarallista niin sotilaille kuin siviileille.³¹⁶
- Ainakin neljän AMISOM-sotilaan raportointiin haavoittuneen elokuun alussa kauko-ohjatun tienvarsipommin räjähdyksessä Afgoyen ulkopuolella. Räjähdyksessä sattui AMISOM-autosaattueen kohdalla Adow Dibilen alueella. Al-Shabaab otti vastuun iskusta ja väitti onnistuneensa surmaamaan sen avulla useita AMISOM-sotilaita.³¹⁷
- Al-Shabaabin raportointiin ampuneen elokuun alussa useita kranaatteja AMISOM-tukikohdan läheisyydessä Qoryooleyssa. Kranaatit eivät kuitenkaan osuneet tukikohtaan, eikä niistä aiheutunut henkilövahinkoja.³¹⁸

³¹² Goobjoog News 2017 e)

³¹³ Garowe Online 2017 w)

³¹⁴ Shabelle News 2017 ag)

³¹⁵ Shabelle News 2017 bb)

³¹⁶ Somaliupdate.com 2017 ac); VoA 2017 l); VoA 2017 m); Somaliupdate.com 2017 ad); Shabelle News 2017 cö)

³¹⁷ Shabelle News 2017 dd)

³¹⁸ Shabelle News 2017 de)

- Raskaasti aseistautuneet al-Shabaabin taistelijat ottivat elokuun alussa haltuunsa Leegon kaupungin. Haltuunnottoon ei liittynyt taisteluja ja sitä edelsi AMISOM-joukkojen ja Somalian hallituksen joukkojen vetäytyminen lähistöllä sijaitseviin tukikohtiin. Leego sijaitsee strategisesta tärkeällä alueella, koska sen kautta on maantieteyhteys Baidoan ja Mogdishun välillä. Osa kaupungin asukkaista pakeni hallitusta tukevien joukkojen vetäytymisen seurauksena, koska he pelkäsivät al-Shabaabin mahdollista kosta.³¹⁹
- Al-Shabaab hyökkäsi elokuun puolivälin jälkeen armeijan tukikohtaa vastaan Afgoyessa. Kiivaiksi kuvatuissa taisteluissa käytettiin sinkoja ja konekivääreitä. Taisteluiden mahdollisesti aiheuttamista henkilövahingoista ei ole tietoja.³²⁰
- Al-Shabaab hyökkäsi elokuun loppupuolella AMISOM-joukkojen tukikohtaa vastaan Golweyn kaupungissa. Kiivaiksi kuvatuissa taisteluissa käytettiin myös raskaita aseita kuten tykistöä ja konekivääreitä. Al-Shabaab ilmoitti ottaneensa Golweyn haltuunsa hetkeksi, minkä puolestaan AMISOM-joukkojen komentajat kiistivät voimakkaasti. Taisteluiden mahdollisesti aiheuttamista henkilövahingoista ei ole tietoja. Golwey on strategisesti tärkeä kaupunki, sillä sen kautta kulkee huoltokuljetukset Mogadishusta Baraween.³²¹
- Kauko-ohjattava tienvarsipommi räjähti elokuun lopussa AMISOM-sotilaita kuljettaneen sotilassaattueen kohdalla saattueen ollessa matkalla Golweystä Bula Marerin kaupunkiin. Räjähdyssä seurasi tulitaistelu al-Shabaabin ja AMISOM-sotilaiden välillä. Ainakin kahden siviilin raportoitiin saaneen surmansa ja kahden muun haavoittuneen yhteenoton seurauksena. Al-Shabaab otti vastuun iskusta.³²²
- Ilmeisesti ainakin kolme Somalian armeijan sotilasta sai syyskuun alkupuolella surmansa Afgoyessa kauko-ohjatun tienvarsipommin räjähdyksessä. Iskussa haavoittui lisäksi useita sotilaita. Iskusta epäillään al-Shabaabia.³²³
- Al-Shabaabin taistelijat hyökkäsivät syyskuun lopussa hallitusta tukevien joukkojen sotilastukikohtaan Bariren kylässä. Hyökkäys alkoi kahden itsemurhapommittajan räjäyttämällä pommeilla, jota seurasi sissien hyökkäys. Al-Shabaabin onnistui ottaa tukikohta ja kylä haltuunsa. Osa tukikohdan sotilaista pakeni al-Shabaabin mukaan metsään. Järjestön mukaan he surmasivat hyökkäyksessä ainakin 23 sotilasta ja lisäksi kymmenen muuta haavoittui. Sissit saivat lisäksi saaliikseen 7 aseistettua lava-autoa. Surmansa saaneiden sotilaiden joukossa oli neljä upseeria. Mahdollisista siviiliuhreista ei ole tietoja. Somalian armeijan edustajan mukaan taisteluissa sai surmansa yhteensä 30 ihmistä, joista 12 oli sotilasta ja 18 al-Shabaabin

³¹⁹ Somaliupdate.com 2017 ah); VoA 2017 o)

³²⁰ Shabelle News 2017 dw); Somaliupdate.com 2017 ap)

³²¹ Garowe Online 2017 bs)

³²² Shabelle News 2017 eh)

³²³ Shabelle News 2017 eu)

sissiiä. Armeijan edustajan mukaan sotilaat menettivät hetkeksi tukikohdan hallinnan, mutta ottivat sen nopeasti voimalla takaisin.³²⁴

- Ainakin 13 hallituksen sotilasta sai surmansa syyskuun lopussa voimakkaan tienvarsipommin räjähdettyä sotilassaattueen kohdalla Afgoyen ulkopuolella. Saattue oli matkalla Bariren kylään auttamaan al-Shabaabin hyökkäyksen kohteeksi joutunutta tukikohtaa.³²⁵
- Al-Shabaabin raportointiin hyökkäyksen lokakuun alussa armeijan tarkastuspistettä vastaan Afgoyen lähellä. Tunteja kestäneissä taisteluissa sai surmansa useita ihmisiä, heidän joukossaan myös siviileitä. Al-Shabaabin mukaan se surmasi kaksi paikalla ollutta sotilasta.³²⁶
- Voimakas kauko-ohjattu tienvarsipommi räjähti lokakuun alkupuolella AMISOM-joukkojen sotilassaattueen kohdalla Bulomarerin kylässä Qoryooleyn alueella. Käytettävissä olevien tietojen mukaan iskussa tuhoutui yksi panssaroitu ajoneuvo. Räjähdysten raportointiin aiheuttaneen raskaita miestappioita, mutta tappioiden määrää ei kuitenkaan tarkennettu. Myöskään mahdollisista siviilivahingoista ei ole tietoja. Al-Shabaab ilmoitti olevansa vastuussa iskusta.³²⁷
- Somalialaisten joukkojen ja al-Shabaabin välillä puhkesi kiivaita taisteluita lokakuun alkupuolella Bariren kaupungissa. Taistelut saivat alkunsa kun raskaasti aseistautuneet al-Shabaabin taistelijat hyökkäsivät kaupungissa olevaan armeijan tukikohtaan. Taisteluissa sai surmansa ainakin kolme al-Shabaabin taistelijaa ja lisäksi neljä muuta haavoittui.³²⁸
- Al-Shabaabin raportointiin ottaneen lokakuun puolivälissä haltuunsa 3000 asukkaan suuruisen Bariren kaupungin. Haltuunotto tapahtui vain muutama tunti sen jälkeen kun hallituksen joukot olivat vetäytyneet sieltä eikä siihen liittynyt taisteluita. Hallituksen joukkojen vetäytymisen syynä oli ilmeisesti useamman kuukauden palkanmaksuviiveet osalla sotilaista.³²⁹
- Ainakin kahden ihmisen raportointiin saaneen surmansa ja yhden haavoittuneen lokakuun puolivälin jälkeen Elasha Biyahan kylän lähellä sijaitsevan Mire Indhoyaren alueella sattuneessa autopommi-iskussa. Autoa kuljettanut iskijä oli toinen surmansa saaneista. Muiden uhrien taustoista ei ole tietoa. Toistaiseksi mikään ryhmä ei ole ottanut vastuuta teosta, mutta vahvin epäily kohdistuu al-Shaabiin.³³⁰
- Raskaasti aseistautuneet al-Shabaabin taistelijat hyökkäsivät lokakuun loppupuolella Somalian armeijan tukikohtaa vastaan Afgoyessa. Hyökkäys alkoi kranaatti-iskulla, jota seurasi aseistautuneiden sissien hyökkäys.

³²⁴ Shabelle News 2017 fä); Goobjoog News 2017 ap); Allgaldaduud Media 2017 p); Allgaldaduud Media 2017 r); VoA 2017 y)

³²⁵ Allgaldaduud Media 2017 q)

³²⁶ Shabelle News 2017 gg).

³²⁷ Shabelle News 2017 gl); Allgaldaduud Media 2017 y)

³²⁸ Allgaldaduud Media 2017 z)

³²⁹ Mareeg.com 2017 e); Goobjoog News 2017 as); ICG 2017 a), s. 2.

³³⁰ Shabelle News 2017 gz)

Alueelta kuului raskaiden aseiden tulitusta. Mitään tietoja mahdollisista henkilövahingoista ei uutislähteissä annettu.³³¹

- Al-Shabaabin raportoidaan hyökänneen AMISOM-joukkojen partiota vastaan Afgoyen käytävässä Arbisin (Arbiska) kylässä lokakuun loppupuolella. Hyökkäys alkoi kauko-ohjatun tienvarsipommin räjähdyksellä AMISOM-partiota vastaan. Räjähdys surmasi yhden sotilaan ja haavoitti toista. Joidenkin tietojen mukaan iskussa olisi saanut surmansa 10 sotilasta ja 16 muuta haavoittunut. Hyökkäyksen seurauksena AMISOM vastasi tuleen ja ampui singolla, jonka ammus osui kouluun. Sen ja sekavassa tilanteessa sinne tänne ammuttujen harhaluotien seurauksena ilmeisesti ainakin kymmenen siviiliä sai surmansa. Surmansa saaneiden joukossa oli lisäksi Dayah-radion toimittaja **Jacfar Ali Daacad** (joissain lähteissä **Jafar Ali Mohamed**). Joidenkin lähteiden mukaan AMISOM surmasi lisäksi neljä al-Shabaabin sissiä. Al-Shabaab puolestaan ilmoitti surmanneensa neljä AMISOM-sotilasta ja kiisti kokeneensa tappioita.³³²
- Al-Shabaabin raportoitiin ottaneen lokakuun lopussa haltuunsa Rasadaayn kylän n. 10 kilometriä Barawesta. Haltuunotto tapahtui ilman taisteluita sen jälkeen, kun AMISOM- ja Somalian joukot vetäytyivät alueelta tuntemattomasta syystä.³³³

Al-Shabaabin tekemät, tai sen tekemäksi epäillyt salamurhat ja -yritykset, teloitukset:

- Aseistautuneet miehet kaappasivat toukokuun lopulla kaksi keski-ikäistä naista kodeistaan pienessä Dirir-weynen kylästä, joka sijaitsee Leegon ja Wanla-weynen kaupunkien välissä. Naisten päättömät ruumiit löydettiin myöhemmin kadun varrelta. Naisten tiedettiin myyneen *khatia* ja oletettavasti al-Shabaab surmasi heidät sen vuoksi. Järjestön tiedetään surmanneen khatin myyjiä aiemminkin.³³⁴
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet surmasivat syyskuun alussa klaanin vanhemman **Nuradin Abdullahi Aweysin** kotinsa lähellä el-Qoden alueella Afgoyen kaupungissa. Aweys oli valitsemassa Somalian parlamenttiedustajia muutamia kuukausia aiemmin. Ampujat ehtivät pakenemaan paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista paikalle. Mikään ryhmä ei ole ilmoittanut olevan vastuussa iskusta, mutta siitä on perusteltua epäillä al-Shabaabia.³³⁵

Somalian hallintoa tukevien joukkojen operaatiot al-Shabaabia vastaan:

- Somalian armeijan antamien tietojen mukaan sen onnistui surmaamaan al-Shabaabin korkea-arvoisen komentajan **Moalin Osman Abdi Badilin** toukokuun alussa toteutetussa operaatiossa Daaralsalaamin lähistöllä

³³¹ Allgaduud Media 2017 al)

³³² Radio Dalsan 2017 s); Allgaduud Media 2017 ao); Shabelle News 2017 hd); Allgaduud Media 2017 aq)

³³³ Shabelle News 2017 hp); Garowe Online 2017 cm)

³³⁴ Somaliupdate.com 2017 e)

³³⁵ Shabelle News 2017 ek)

sijaitsevassa Bariren kylässä. Surmattu oli al-Shabaabin Lower Shabellen maakunnan johtaja. Samassa yhteydessä surmattiin kolme muuta järjestöön kuulunutta henkilöä. Operaatioon osallistui myös amerikkalaisia erikoisjoukkoja ja sen yhteydessä sai surmansa yksi amerikkalaissotilas.³³⁶

- Somalian armeijan ja AMISOM-joukkojen raportoitiin suunnittelevan kesäkuun alkupuolella uutta hyökkäystä al-Shabaabia vastaan sen hallussa olevien alueiden vapauttamiseksi. Järjestö on tehnyt toistuvia iskuja siviilien ja Somalian hallitusta tukevien joukkojen ja autosaattueita vastaan. Joukkojen keskityksistä on raportoitu ainakin Janaalen ja Qaw-Dheglen alueilla.³³⁷
- Somalian hallituksen joukot aloittivat kesäkuun puolivälin alla al-Shabaabin vastaisen sotilasoperaation maakunnan alueella tavoitteenaan ajaa al-Shabaab pois maakunnasta. Joukot saivat tukea amerikkalaisilta ja AMISOM-joukoilta. Hyökkäys alkoi Mubarakin, Beled-Aminin ja niitä lähellä olevien kylien alueella, missä joukot ottivat yhteen al-Shabaabin kanssa. Taisteluiden raportoitiin kestäneen useita tunteja ja niissä sai surmansa kymmenkunta ihmistä, joista useimmat ilmeisesti siviileitä. Lisäksi haavoittuneita oli useita. Paikalliset ihmiset pakenivat alueelta uusien taisteluiden pelossa.³³⁸ Operaatioon liittyen ilmeisesti amerikkalaiset lennokit pommittivat al-Shabaabin tukikohtia maakunnan alueella. Iskun keskiössä oli Tooratorowin kaupunki, joka on toiminut al-Shabaabin komento- ja logistiikkakeskuksena. Pommitusten aiheuttamista mahdollisista henkilövahinnoista ei uutislähteissä ole mainintaa.³³⁹ Joukkojen raportoitiin ottaneen yhden päivän aikana haltuunsa al-Shabaabilta Jannaalen, Mubarakin, Bariren kaupungit.³⁴⁰
- Al-Shabaabin ja Somalian hallitusta tukevien joukkojen välillä syttyi kiivas taistelu kesäkuun loppupuolella Mirtaqwon ja Afartan kylien läheisyydessä. Taisteluita käytiin myös Ali Folayn kylässä Janalen lähistöllä. Taistelut saivat alkunsa kun hallitusta tukevat joukot pyrkivät etenemään al-Shabaabin hallitsemille alueille. Taisteluiden mahdollisesti aiheuttamista tappioista ei ole mitään tietoja. Amerikkalaisten joukkojen uskotaan olleen tukemassa Somalian armeijan ja AMISOM-joukkojen pyrkimystä edetä al-Shabaabin hallitsemille alueille.³⁴¹
- Yhdysvaltalaisten sotilaiden tukemat somalialaiset erikoisjoukot hyökkäsivät heinäkuun puolivälissä kahden helikopterin tukemana kahteen al-Shabaabin tukikohtaan Kunyo Barowin alueella. Uutislähteiden mukaan toinen tukikohta tuhottiin. Kunyo Barowissa hallitusta tukevat joukot saivat haltuunsa al-Shabaabin pidätyskeskuksen, jonka vangit vapautettiin. Iskussa surmattiin Somalian viranomaislähteiden mukaan useita al-Shabaabin taistelijoita. Mitään viitteitä mahdollisista siviilitappioista ei käytettävissä olevissa lähteissä ollut.³⁴²

³³⁶ Goobjoog News 2017 a)

³³⁷ Somaliupdate.com 2017 j)

³³⁸ Shabelle News 2017 aö); Goobjoog News 2017 k)

³³⁹ Shabelle News 2017 bc)

³⁴⁰ Garowe Online 2017 å)

³⁴¹ Garowe Online 201 af)

³⁴² Radio Dalsan 2017 g); Shabelle News 2017 ch)

- Yhdysvaltain armeijan erikoisjoukot ja Somalian armeijan erikoisjoukot aloittivat heinäkuun puolivälin jälkeen yhteisen sotilasoperaation al-Shabaabia vastaan Toratorowin kaupungissa. Kahden helikopterin tukemat joukot iskivät al-Shabaabin tukikohtaan surmaten ja ottaen vangiksi tuntemattoman lukumäärän al-Shabaabin taistelijoita.³⁴³
- AMISOM- ja Somalian armeijan erikoisjoukot saivat elokuun puolivälin jälkeen haltuunsa useita kyliä al-Shabaabilta. Hyökkäyksessä oli mukana myös amerikkalaisia erikoisjoukkoja. ”Vapautettuja alueita” ovat ainakin Bariri, Sabib, Anole ja Marerey, jotka ovat olleet tähän mennessä tärkeitä al-Shabaabin operaatioiden kannalta. Barirista al-Shaaab vetäytyi ennen hallitusta tukevien joukkojen saapumista.³⁴⁴ Taisteluja Bariresta pakoön lähteiden siviilien bussi ajoi miinaan ja kyydissä mukana olleista seitsemän sai surmansa.³⁴⁵ Baririn hallinta on vaihtunut toistuvasti viimeisten kuukausien aikana. Somalian hallitusta tukevat joukot ovat ottaneet sen haltuunsa useasti, mutta vetäytyneet siellä yhtä usein al-Shabaabin jatkuvien hyökkäysten vuoksi.³⁴⁶ Pari päivää Bariren kaupungin menettämisen jälkeen al-Shaaabin raportointiin ampuneen kranaatteja AMISOM-joukkojen tukikohtaan. Ainakin muutama kranaatti osui paikallisten lähteiden mukaan tukikohdan sisälle aiheuttaen tarkentumattomaan määrän henkilövahinkoja.³⁴⁷
- Kymmenen siviiliin raportoitiin saaneen surmansa elokuun loppupuolella Bariren kylässä sijaitsevalla maatilalla. Surmansa saaneiden joukossa oli kolme lasta ja nainen. Surmien tekijöiksi väitetään somalialaisia ja amerikkalaisia erikoisjoukkoja, jotka hyökkäsivät maatilalle tarkoituksenaan iskeä al-Shabaabia vastaan. Aluksi somaliviranomaiset väittivät maatilalle tehdyssä hyökkäyksessä surmatun vain kahdeksan al-Shabaabin sissiä, mutta pian he myönsivät iskussa menehtyneen vahingossa siviilejä. Myös amerikkalaiset joukot ovat myöntäneet osallisuutensa siviilihenkiä vaatineeseen operaatioon. Uhreista 6 kuului Hawiyen Habr Gedir -alaklaaniin. Klaanilla on ollut pitkäkestoinen kiista Biymaal-klaanin kanssa maan omistuksesta. Kiistojen vuoksi klaani on aseistautunut puolustautuakseen. On mahdollista, että kylään iskeneille joukoille on annettu tarkoitushakuisesti virheellistä tietoa, mikä saattaa vetää ulkopuoliset joukot mukaan paikalliseen klaanikonfliktiin. Uhrien omaisille on myönnetty kompensaaiona US \$ 70 000/menehtynyt.³⁴⁸
- Somalian turvallisuusjoukkojen ja AMISOM-joukkojen operaatio al-Shabaabia vastaan on edennyt Lower Shabellen alueella. Joukot ottivat marraskuun alussa haltuunsa al-Shabaabilta Mukay Dumisin, Digta Goosaarowin ja lidow Gudowin kylät. Haltuunottoihin ei liittynyt taisteluita, sillä al-Shabaab vetäytyi ennen turvallisuusjoukkojen saapumista.³⁴⁹

³⁴³ Garowe Online 2017 aa)

³⁴⁴ Shabelle News 2017 ds); Garowe Online 2017 bp)

³⁴⁵ Garowe Online 2017 bp)

³⁴⁶ Shabelle News 2017 dt)

³⁴⁷ Shabelle News 2017 dv)

³⁴⁸ Shabelle News 2017 dä); Shabelle News 2017 dö); Shabelle News 2017 ea); Shabelle News 2017 ei);

Garowe Online 2017 bv)

³⁴⁹ Shabelle News 2017 hr); Allgagalgaduud Media 2017 au)

- Somalian hallituksen joukot ottivat marraskuun alkupuolella al-Shabaabilta uusia alueita haltuunsa Lower - ja Middle Shabelle maakunnissa. Hallituksen joukot saivat haltuunsa Basran, Bulo-Kuton, Daniga Balowin ja Jabalulin kylät. Haltuunottoihin ei sisällynyt suurempia taisteluja, sillä al-Shabaab vetäytyi sille ominaisen taktiikkansa mukaisesti alueilta ennen somalialaisten joukkojen saapumista.³⁵⁰ Operaatioiden aikana sai kuitenkin surmansa viisi al-Shabaabin taistelijaa ja seitsemän muuta pidätettiin. Operaation on raportoitu jatkuvan edelleen alueella rankoista sateista huolimatta.³⁵¹ Haluunotettuja alueita puhdistettiin miinoista edessä olevaan laajempaa al-Shabaabin vastaista sotilasoperaatiota varten. Operaatiota voi pitää hallituksen kustona 14.10. tehdylle pommi-iskulle pääkapungissa. Iskussa sai surmansa yli 370 ihmistä.³⁵²
- AMISOM aloitti al-Shabaabin vastaisen operaation marraskuun alkupuolella Lower Shabellen alueella. Ugandalaiset AMISOM-joukot ja Somalian armeijan yksiköt osallistuvat operaatioon, jonka tarkoituksena on ajaa al-Shabaab pois Lower Shabellen alueelta ja eliminoida al-Shabaabin iskut Afgoyen ja Balidooglen välisellä maantiellä, Afgoyen lähiympäristössä Elasha Biyahan ja Mogadishun välisellä maantiellä, sekä Jambalulun, Baghdadin ja Basran ympäristössä.³⁵³
- Ainakin kolmen al-Shabaabin sissin raportoitiin saaneen surmansa ja neljän muun haavoittuneen Somalian armeijan meneillään olevassa al-Shabaabin vastaisessa operaatiossa Basrassa, joka on pieni kylä Afgoyen ja Baladin alueiden välissä. Al-Shabaabin on raportoitu olleen erityisen aktiivinen kyseisellä alueella ja se on pyrkinyt keräämään *zakaat*-maksuja paikallisilta maanviljelijöiltä. Järjestö hyökkäsi Somalian armeijan tukikohtaa vastaan Basrassa, mutta se onnistuttiin torjumaan.³⁵⁴

Somalian hallintoa tukevien joukkojen tekemät ilmaiskut al-Shabaabia vastaan:

- Oletettavasti amerikkalaiset lennokit/hävittäjät iskivät kesäkuun alkupuolella al-Shabaabin sotilassaattuetta vastaa lähellä KM-50 aluetta. Saattueessa oli uutislähteiden mukaan mukana useita al-Shabaabin komentajia. Hävittäjät ampuivat useita ohjuksia saattuetta kohti, mutta tarkempia tietoja aiheutetuista henkilövahingoista ei ollut saatavilla.³⁵⁵
- Yhdysvallat teki heinäkuun lopussa miehittämättömästä lennokista ilmaiskun Toratorowin kaupungin lähistöllä. Toratorow on tällä hetkellä al-Shabaabin hallinnassa. Somalian turvallisuusjoukkojen kanssa yhteistyössä tehdyn operaation kohteena oli al-Shabaabin johtoon kuuluva **Ali Mohamed Hussein "Ali Jabal"**. Häntä pidetään Mogadishun pommi-iskujen ja salamurhien suunnittelijana. Yhdysvaltalaislähteiden mukaan Ali Jabal olisi saanut surmansa iskun seurauksena. Somalian tiedustelupalvelun tietojen

³⁵⁰ Garowe Online 2017 cp)

³⁵¹ Shabelle News 2017 hw)

³⁵² Garowe Online 2017 cp)

³⁵³ Allgaldaduud Media 2017 ax)

³⁵⁴ Garowe Online 2017 cr).

³⁵⁵ Shabelle News 2017 ax)

mukaan asiasta ei kuitenkaan ole täyttä varmuutta. Ilmasta ammuttu ohjusisku kohdennettiin Ali Jabalin kahden ajoneuvon saattueeseen, eikä se aiheuttanut uutislähteiden mukaan siviilivahinkoja.³⁵⁶

- Southwest-paikallishallinnon edustaja ilmoitti heinäkuun lopulla Barawessa, että hallitusta tukevien joukkojen tekemässä ilmaiskussa al-Shabaabin tukikohtiin Kunyo Barowin kaupungin alueella on saanut surmansa järjestön komentaja, joka tunnetaan nimellä **“Dheere”**. Hän oli vastuussa al-Shabaabin operaatioista Galgalan alueella Puntmaassa. Dheeren lisäksi iskussa sai surmansa hänen turvamiehensä. Mitään tietoja iskun aiheuttamista mahdollisista siviilivahingoista ei uutislähteissä mainita. Uutislähteiden mukaan iskun yhteydessä käytiin taisteluita, joiden aikana vapautettiin al-Shabaabin pidättämiä siviileitä.³⁵⁷
- Amerikkalaisesta lennokista ammuttu ohjus surmasi syyskuun alussa somalialaisten lähteiden mukaan yhden Etelä-Somalian keskeisimmistä komentajista nimeltään **Abu-Xudeyfin** alias **Sheekh Abdirahman Xudeyfin**. Häntä pidettiin järjestön keskeisenä vaikuttajana uusien taistelijoiden rekrytoimisessa. Isku tapahtui lähellä Barawen kaupunkia.³⁵⁸
- Yhdysvallat ilmoitti syyskuun alkupuolella tehneensä iskun miehittämättömällä lennokilla Barawen lähistölle. Ilmoituksen mukaan iskussa surmattiin yksi al-Shabaabin taistelija, eikä siviileille aiheutunut vahinkoja.³⁵⁹
- Ainakin kuuden al-Shabaabin taistelijan raportoitin saaneen surmansa syyskuun puolivälissä amerikkalaisten miehittämättömien lennokkien Kunyo Barowin, n. 100 kilometriä Barawesta, tekemissä iskuissa. Iskujen kohteena olivat neljä al-Shabaabin tukikohtaa. Somalialaisten viranomaislähteiden mukaan iskut eivät aiheuttaneet siviilivahinkoja.³⁶⁰
- Oletettavasti amerikkalainen miehittämätön lennokki teki lokakuun puolivälin jälkeen ilmaiskun lähellä al-Shabaabin hallitsemaa Bariren kaupunkia. Iskun kohteena oli al-Shabaabin sisestä koostunut autosattue. Iskun aiheuttamista henkilövahingoista ei ole tietoja. Joidenkin tietojen mukaan iskussa olisi haavoittunut siviileitä.³⁶¹
- Toistakymmentä al-Shabaabin taistelijaa sai surmansa marraskuun puolivälissä amerikkalaisen lennokin tekemässä ilmaiskussa Basran kylään. Muutamia kymmeniä kilometrejä Mogadishusta pohjoiseen tehty ilmaisku oli järjestyksessä 23 tänä vuonna.³⁶²

Muut turvallisuusvälikohtaukset:

³⁵⁶ VoA 2017 n); Shabelle News 2017 da); Goobjoog News 2017 å); Somaliupdate.com 2017 ae); AP 2017

a)

³⁵⁷ Radio Dalsan 2017 i)

³⁵⁸ Garowe Online 2017 bw); VoA 2017 v)

³⁵⁹ Shabelle News 2017 ez)

³⁶⁰ Goobjoog News 2017 ai)

³⁶¹ Shabelle News 2017 gw); Allgalgaduud Media 2017 af); Shabelle News 2017 gå);

³⁶² Shabelle News 2017 ic); Shabelle News 2017 id); VoA 2017 ad)

- Ainakin yhden ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja neljän muun haavoittuneen toukokuun alussa Afgoyessa, kun armeijan sotilaat avasivat tarkastuspisteellä tulen Wanlaweyn kaupunkiin matkalla ollut bussia kohti. Uutislähteen mukaan Afgoyen ja Wanlaweyn kaupunkien välillä on kaikkiaan 16 laitonta tarkastuspistettä. Tarkempia tietoja ampumisen motiiveista ei lähteissä mainittu.³⁶³
- Tunnettu klaanin vanhin katosi kesäkuun alussa kotoaan Wanla-Weynessä sen jälkeen, kun Somalia armeijan univormuun pukeutuneet miehet olivat tunkeutuneet hänen kotiinsa. Kaapattu henkilö oli järjestänyt rauhankokoontumisia kotikaupungissaan ja palannut hiljattain pääkaupungista. Paikallisen poliisin mukaan tiedossa ei ole, kuka kaappauksen takana on. Al-Shabaab on surmannut viime kuukausina useita klaanin vanhimpia, jotka ovat olleet yhteistyössä hallituksen kanssa.³⁶⁴
- Somalialaisten viranomaislähteiden mukaan ainakin viisi ihmistä sai surmansa ja useita muita haavoittui heinäkuun puolivälissä kiivaissa klaanitaisteluissa Bulu-Yareyn alueella. Alue sijaitsee n. 15 kilometriä Afgoyen pohjoispuolella. Surmansa saaneiden joukossa oli myös lapsia. Yhteenoton syynä oli maakiistat. Kiristyneen tilanteen ja taisteluiden jalkoihin jäämisen pelossa suuri joukko paikallisia asukkaita on joutunut jättämään kotinsa.³⁶⁵
- Human Rights Watch raportoi heinäkuun lopulla, että al-Shabaab on syyllistynyt siviiliväestöön kohdistuneisiin oikeudenloukkauksiin Lower Shabellen maakunnan alueella kevään ja kesän 2017 aikana. Al-Shabaab on HRW:n saamien todisteiden mukaan kidnapannut siviileitä, varastanut siviilien karjaa ja muuta omaisuutta, tuhonnut rakennuksia sekä polttanut koteja parissakymmenessä kylässä ja ajanut siviilejä pois kodeistaan. Yli 15 000 ihmistä on joutunut jättämään turvattomuuden vuoksi kotinsa alueella. Alueella on ollut lisäksi Habr Gedir- ja Biyomaal-klaanien välillä pitkään kestänyt konflikti. Kyseiset klaanit ovat taistelleet paitsi keskenään, myös hallitusta ja al-Shabaabia vastaan, ja toisinaan niiden kanssa liittoutuen. Liittoutumien on raportoitu vaihtuneen jatkuvasti. Kaikkien konfliktin osapuolien on raportoitu hyökänneen siviilejä vastaan. Siviilejä on konfliktin aikana surmattu ja raiskattu ja heidän omaisuuttaan on tuhottu. Myös Somalian hallituksen joukkojen on raportoitu hyökänneen siviilejä vastaan.³⁶⁶
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet surmasivat ampumalla siviilin Elasha Biyahan alueella pääkaupungin lähistöllä. Ampujien onnistui paeta paikalta. Tekijöistä tai motiivista ei ole tietoa.³⁶⁷
- Ainakin kahden ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja useiden muiden haavoittuneen elokuun puolivälin jälkeen, kun tuntemattomat aseistautuneet

³⁶³ Shabelle News 2017 e)

³⁶⁴ Somaliupdate.com 2017 l)

³⁶⁵ Shabele News 2017 ci); Shabelle News 2017 cj)

³⁶⁶ HRW 2017 a)

³⁶⁷ Shabelle News 2017 dj).

miehet avasivat tulen matkustajia kuljettanutta bussia kohden Afgoyen kaupungin lähellä. Ampujat olivat pukeutuneet Somaliان armeijan univormuun ja he ylläpitivät laitonta tarkastuspistettä alueella. Ampujat pakenivat paikalta, eikä heidän taustoistaan ole tarkempaa tietoa. Välikohtaus oli jo kolmas lyhyen ajan sisällä, missä hyökkäyksen ja kohteena on bussi ja tavoitteena matkustajien ryöstäminen.³⁶⁸

- Somaliان armeijan univormuun pukeutuneiden miesten raportoitiin joukkoraiskanneen syyskuun alussa aseella uhaten neljä naista Farhanon kylässä, joka sijaitsee 5 kilometriä Qoryooleyn kaupungista. Raiskatut olivat äiti ja hänen kolme tytärtään. Aseistautuneet miehet toimittivat lisäksi perheeseen kuuluvan pojan AMISOM-tukikohtaan väittäen hänen kuuluvan al-Shabaabiin.³⁶⁹
- Viimeisillään raskaana ollut nainen raiskattiin ja surmattiin sen jälkeen syyskuun alkupuolella Markan kaupungissa. Nainen oli tunnettu vihannesten torimyyjä, eikä teon motiiveista tai tekijöistä ole tietoa. Alueella on ollut pitkään jatkuneita klaanien välisiä yhteenottoja.³⁷⁰
- Voimakas pommi räjähti syyskuun puolivälissä Afgoyessa aiheuttaen merkittäviä henkilövahinkoja. Tarkempia yksityiskohtia ei uutislähteissä mainittu. Samaan aikaan tuntemattomat aseistautuneet miehet surmasivat Afgoyessa somalialaisen parlamenttiedustajan. Pommin asettajasta ja murhan tekijöistä tai heidän motiiveistaan ei ole tietoa.³⁷¹

○ Benadir - Mogadishu

Konfliktin osapuolet:

Mogadishussa tärkeimmät konfliktin osapuolet ovat:

- al-Shabaab
- Somaliان armeija ja poliisi; tiedustelupalvelu NISA; Mogadishun vakauttamisjoukot
- ugandalaiset ja burundilaiset AMISOM-joukot
- ISIS

Konfliktin luonne:

Al-Shabaab on jatkanut aseellista vastarintaa pääkaupunkialueella pyrkimyksensä kaataa Somaliان hallitus, ajaa sitä tukevat ulkomaalaiset joukot pois maasta ja perustaa Somaliiaan islamilainen valtio. Pääkaupunki on ollut al-Shabaabin toiminnan painopistealue ja epävakautta ja turvattomuutta aiheuttavia välikohtauksia on sattunut pääkaupungissa lähes päivittäin. Se on iskenyt toistuvasti vihollisiksi katsomiaan tahoja vastaan³⁷² ja ainakin kerran kuukaudessa se on onnistunut

³⁶⁸ Shabelle News 2017 dz)

³⁶⁹ Shabelle News 2017 es)

³⁷⁰ Shabelle News 2017 ex)

³⁷¹ Mareeg.com 2017 d)

³⁷² VoA 2017 b); Shabelle News 2017 w); Al-Jazeera 2017 c)

tekemään isomman pommi-iskun kaupungin sisällä³⁷³ aiheuttaen siinä ohessa siviilitappioita.³⁷⁴ Se on syylistynyt vakaviin oikeudenloukkauksiin ja salamurhannut kymmeniä vastustajiaan³⁷⁵. Kuukausittain järjestö surmaa kaupungissa noin 20 ihmistä.³⁷⁶

On syytä huomioida, että julkisista lähteistä saatavilla olevat tiedot erilaisten turvallisuusvälikohtauksen aiheuttamista henkilövahingoista ja siviilitappioista ovat monissa tapauksissa puutteellisia. ACLED:n mukaan Benadirin alueella raportoitiin kaikkiaan 325 väkivaltaista välikohtausta, joiden yhteydessä sai kaikkiaan 882 ihmistä surmansa. Uhreista 683 oli siviileitä. Kaikkiaan siviilejä vastaan tehtiin 137 iskua ja valtaosassa tekijänä oli al-Shabaab.³⁷⁷

Al-Shabaabin vastarinnan olennaisia elementtejä ovat olleet auto-pommi- ja itsemurha-iskut, tienvarsipommit ja salamurhat³⁷⁸. Vaikka järjestön iskujen pääkohteina ovat maan hallitus, hallinto virkamiehineen, hallitusta tukevat kansalliset ja kansainväliset organisaatiot ja niiden työntekijät, sekä hallitusta tukevat kansalliset ja kansainväliset turvallisuusjoukot, on siviiliväestö kärsinyt merkittäviä tappioita varsinkin pommi-iskujen yhteydessä oltuaan väärään aikaan väärässä paikassa. Erilaisia kranaatti- ja pommi-iskuja on tehty kesän ja syksyn aikana useita kymmeniä. Vuoden alusta lukien Mogadishussa on sattunut 36 autopommi-iskua, missä on saanut surmansa tai haavoittunut ainakin 771 ihmistä. Iskuihin sisältyvät kauko-ohjatut autopommi-iskut sekä autoilla ja pommiliiveillä toteutetut itsemurhapommi-iskut. Ainakin 11 iskuista on ollut kohdennettu armeijan tai tiedustelupalvelun sotilaita, toimittajia tai hallituksen virkailijoita vastaan. 8 iskua 36 on sattunut Makka al-Mukarama -kadun varrella ja niistä useimmista vastuun on ottanut al-Shabaab.³⁷⁹ Pahin siviileihin kohdistunut yksittäinen isku sattui lokakuun puolivälissä, kun räjähdelaistissa ollut kuorma-auto räjähti KM 5:n kohdalla surmaten yli 350 ihmistä.³⁸⁰ Viimeisimpien selvitysten mukaan iskussa olisi saanut surmansa jopa 512 ihmistä. Tarkan uhriluvun selvittämistä on vaikeuttanut iskun intensiteetti. Se seurauksena monet uhrit paloivat tunnistamattomaksi tai käytännössä katosivat.³⁸¹

Al-Shabaabin iskukohteiden valintaan näyttää vaikuttavan myös taloudelliset syyt. Hyökkäys esimerkiksi hotellia vastaan voi aiheutua siitä, että sen omistaja on kieltäytynyt maksamasta al-Shabaabin vaatimia maksuja. Lisäksi on syytä huomioida, että kaikki iskut kaupungissa eivät ole al-Shabaabin tekemiä, vaan voivat olla liikemiesten keskinäisistä intressitiriidoista tai kilpailusta johtuvia.³⁸²

Näkemykset Mogadishun turvallisuustilanteesta ovat vaihtelevia. Sveitsin ja Itävallan tukijoiden keväällä 2017 konsultoimista tahoista jotkut pitävät kaupunkia suhteellisen

³⁷³ BFA & SEM August 2017, s. 74

³⁷⁴ Al-Jazeera 2017 a); Shabelle News 2017 n); Garowe Online 2017 h); Somaliupdate.com 2017 s); Radio Dalsan 2017 c); Somaliupdate 2017 t); VoA 2017 e); Al-Jazeera 2017 b)

³⁷⁵ Shabelle News 2017 f); Garowe Online 2017 c); Shabelle News 2017 r); Garowe Online 2017 k); Shabelle News 2017 q), Garowe Online 2017 j); Somaliupdate.com 2017 e)

³⁷⁶ BFA & SEM August 2017, s. 74

³⁷⁷ ACLED 2017 a)

³⁷⁸ Shabelle News 2017 f); Garowe Online 2017 c); Shabelle News 2017 r); Garowe Online 2017 k);

Shabelle News 2017 q), Garowe Online 2017 j)

³⁷⁹ LWJ 2017 d)

³⁸⁰ Al-Jazeera 2017 c)

³⁸¹ Reuters 2017 d)

³⁸² BFA & SEM August 2017, s. 74

turvallisena, kun taas toiset pitävät sitä hyvin vaarallisena.³⁸³ Onkin ilmeistä, että pääkaupungilla on kahdet kasvot, jotka voivat vaihtua nopeasti.

Joidenkin arvioiden mukaan alkuvuodesta virkaansa astuneen presidentti **Mohamed Abdullahi Mohamed Farmaajon** keväällä aloittama pääkaupungin rauhoittamisprojekti oli ennen lokakuista pommi-iskua tuottanut hyviä tuloksia. 1500 miehen vahvuisten Mogadishun vakauttamisjoukkojen perustaminen, aseidenkantokiellon täytäntöönpano, asekauppiain varastojen takavarikoinnit, aseellisten joukkojen aseistariisunta, ratsiat ja lisääntyneet tarkastuspisteet kaupungin sisällä, sekä pääkaduille asetetut 20 valvontakameraa olivat rauhoittaneet kaupunkia entisestään.³⁸⁴ Kaupunkiin avatiin uusia pizza-ravintoloita, jäätelö- ja tupakkabaareja ja hotelleita. Katuelämä vilkastui ja paikalliset katukauppiat päivystivät kaduilla tuoreita hedelmiä myyden.³⁸⁵ Rauhoittuneista olosuhteista kertoo myös se, että syyskuussa raportoitiin ensimmäisten yksittäisten länsimaisten turistien saapuneen pääkaupunkiin.³⁸⁶ Syyskuussa kaupungissa järjestettiin jo kolmannet perättäiset kirjamessut, jonne saapui uutistietojen mukaan satoja intellektuelleja, muusikkoja, kirjailijoita ja kirjallisuudesta kiinnostuneita keskustelemaan ja tapaamaan toisiaan.³⁸⁷ Niin ikään syyskuussa Mogadishussa järjestettiin ensimmäinen yöaikaan pelattu jalkapallo-ottelu. Uusitulla Konisstadionilla pelattua ottelua oli seuraamassa tuhansia jalkapallon ystäviä.³⁸⁸ Lokakuussa puolestaan järjestettiin kaksipäiväiset kulttuuri- ja taidemessut, jossa esiintyi useita somalialaisia taiteilijoita.³⁸⁹ Kaupunkilaiset ovat voineet nauttia Lidon rantaelämästä, istua kahviloissa ja lapset pelata jalkapalloa siellä missä sille on tilaa.³⁹⁰

Normalisoituneilta vaikuttavien olosuhteiden rinnalla ja samanaikaisesti ovat vakavat turvallisuusvälikohtaukset jatkuneet. Tunnelman nopeaa käännettä turvallisesta turvattomaksi ilmentää lokakuun puolivälissä sattunut traaginen pommi-isku. Se on edellen merkki siitä, että al-Shabaab on edelleen vahva voima Somaliassa ja järjestö kykenee asettamaan edelleen merkittävän uhan maan turvallisuudelle. Isku osoittaa myös järjestön kehittyneen pommien rakentamisessa ja välipitämättömyyden mahdollisista siviiliuhreista. Vaikka pääkaupungissa tapahtuu paljon positiivista kehitystä, on oletettavaa että al-Shabaab on kykenevä ja halukas tekemään vastaavanlaisia iskuja jatkossakin. Ja vaikuttaa siltä, ettei järjestöä kyetä kukistamaan sotilaallisin keinoin.³⁹¹

Al-Shabaab on läsnä kaupungissa ja sen vaikutus on vahvempaa kaupungin reunamilla. Kaupungin keskusta on suhteellisen hyvin onnistuttu rauhoittamaan. Mitä kauemmas siirtyy lentokentältä, sitä vahvemmaksi al-Shabaabin vaikutus kasvaa. Järjestöllä on kannatusta etenkin kaupungin reuna-alueilla Dayniilessä, Heliwaassa sekä Yaqshiidissa, missä saattaa nähdä järjestön lippuja liehumassa. Mitä vähemmän turvallisuusjoukkoja on läsnä alueella, sitä aktiivisemmin al-Shabaab voi toimia. Järjestön läsnäolo riippuu myös vuorokauden ajasta. Esimerkiksi Heliwan kaupunginosan pohjoisosan kuvataan olevan iltapäivä kello

³⁸³ BFA & SEM August 2017, s. 74 - s. 75

³⁸⁴ Allgaduud Media 2017 aj); BFA & SEM August 2017, s. 76 - 77

³⁸⁵ Allgaduud Media 2017 ak)

³⁸⁶ Radio Dalsan 2017 w)

³⁸⁷ UNSOM 2017 13.9.2017

³⁸⁸ The Independent 2017 a)

³⁸⁹ Midnimo 14.10.2017.

³⁹⁰ The Guardian 2017 b)

³⁹¹ Garowe Online 2017 cn); Allgaduud Media 2017 ak)

viiden jälkeen al-Shabaabin kontrollissa. Päiväaikaan alueella on poliisin tarkastuspisteitä, mutta ne katoavat iltapäivän aikana. Al-Shabaabin läsnäolo ei ole kovin avointa, so. sen jäsenet eivät ole univormussa, eikä sen autoja näy katukuvassa, mutta läsnäolon voi aistia. Kadulla saattaa nähdä lisäksi henkilöitä, joiden tiedetään olevan al-Shabaabin jäseniä. Henkilöt, jotka tietävät olevansa järjestön potentiaalisia iskukohteita, siirtyvät pois Heliwasta turvallisemmaksi koetulle alueelle. Järjestön asemaa kuvaa lisäksi se, että kaupungin reuna-alueilla toimivat humanitaariset järjestöt joutuvat pyytämään luvan al-Shabaabilta toimiakseen siellä.³⁹²

Pääkaupungissa toimii pieni ISIS-ryhmä, joka on tehnyt yksittäisiä kranaatti-iskuja poliisiasemia vastaan.³⁹³

Keskeisessä roolissa Mogadishun aseman kannalta ovat edelleen kansainväliset AMISOM-joukot, jotka muodostavat al-Shabaabille pelotteen ja tekevät sen toiminnan kaupungissa vaikeammaksi.³⁹⁴ AMISOM-joukoilla on pääkaupungissa ugandalainen ja burundilainen pataljoona, sekä 300 miehen suuruinen poliisijoukko. Pääkaupungissa on lisäksi YK:n omat turvallisuusjoukot, joiden tehtävänä on turvata YK:n henkilökuntaa ja rakennuksia.³⁹⁵

Somalian poliisi toimii pääkaupungissa selvästi paremmin kuin kolme vuotta aiemmin. Se on hallituksen komennossa ja läsnä kaupungin kaikilla alueilla. Sen koulutus- ja varustetaso ovat parantuneet. Myös AMISOM-joukkojen poliisi on aktiivinen ja se partioi pääkaupungin kaikissa osissa - myös yöaikaan. Sillä ja Somalian poliisilla on aktiivista yhteistyötä. AMISOM-poliisi pystyttää tilapäisiä tarkastuspisteitä partioinnin yhteydessä, kun taas pysyvistä tarkastuspisteistä vastaa Somalian armeija. Somalian armeijalla on tukikohtia kaupungin kriittisissä pisteissä ja se partioi kaupungin kaikissa osissa. Sillä on poliisin valtuudet, so. se voi tarkastaa henkilöllisyyden ja tehdä pidätyksiä.³⁹⁶

Somalian tiedustelupalvelulla (NISA) on kaupungissa vain *ad hoc*-tarkastuspisteitä. NISAn kokoonpanoon kuuluu erikoisjoukko *Gashaan*, johon sisältyy kaksi terrorismin vastaista komppaniaa, *Alpha* ja *Bravo*, joita käytetään erityisoperaatioiden yhteydessä.³⁹⁷

Kaiken kaikkiaan erilaisten turvallisuusjoukkojen vahvuutta ei pidetä riittävänä kaupungin turvallisuuden kannalta. Lisäksi Somalian turvallisuusjoukot ovat alttiita al-Shabaabin soluttautujille. Joukkoja myös painostetaan tai pyritään korruption avulla luovuttamaan tiedustelutietoa al-Shabaabille.³⁹⁸

Somalian oikeuslaitos on heikko ja korruptoitunut, eikä se nauti suurta luottamusta väestön keskuudessa. Tästä syystä johtuen jotkut kaupungin asukkaat haluavat viedä riitansa al-Shabaabin ylläpitämän islamilaisen tuomioistuimen eteen. Tätä tapahtuu myös Mogadishussa. Al-Shabaabilla ei ole avoimesti toimivia tuomioistuimia kaupungissa, vaan se operoi liikkuvilla tuomioistuimilla. Asia voidaan viedä myös esimerkiksi Afgoyen ulkopuolella sijaitsevaan al-Shabaabin tuomioistuimeen. Al-

³⁹² BFA & SEM August 2017, s. 74 - s.75.

³⁹³ BFA & SEM August 2017, s. 76.

³⁹⁴ BFA & SEM August 2017, s. 74

³⁹⁵ BFA & SEM August 2017, s. 76

³⁹⁶ BFA & SEM August 2017, s. 76

³⁹⁷ BFA & SEM August 2017, s. 76

³⁹⁸ BFA & SEM August 2017, s. 77

Shabaabin on raportoitu myös pyrkivän panevan täytäntöön tuomioistuimensa päätöksen pääkaupungissa.³⁹⁹

AMISOM- ja somalialaiset turvallisuusjoukot ovat tehneet turvallisuuden parantamiseen tähtääviä operaatioita pääkaupungissa. Niiden yhteydessä on pidätetty kymmeniä al-Shabaabin toiminnasta epäiltyjä miehiä.⁴⁰⁰ Operaatioiden yhteydessä turvallisuusjoukkojen on raportoitu syyllistyneen ihmisoikeusloukkauksiin.⁴⁰¹ Turvallisuusjoukkoja vastaan tehtyjen pommi-iskujen yhteydessä iskukohteena olleet joukot ovat ammuskelleet kohdentamattomasti lähiympäristöön aiheuttaen siviiliuhreja.⁴⁰² Uutisaineistoissa on raportoitu lisäksi Somalian hallintoa tukevien turvallisuusjoukkojen keskinäisistä siviiliuhreja aiheuttaneista yhteenotoista.⁴⁰³

Mogadishussa kaupungin hallinto toimii aktiivisesti. Kaupungin turvallisuusolosuhteiden kannalta tärkeässä roolissa on myös se, missä määrin kaupungin asukkaat tukevat hallitusta. Takavuosina kaupunkia kuvattiin kosmopoliittiseksi kaupungiksi, mutta nykyään sitä pidetään Abgaal-klaanin vahvasti dominoimana. Se päättää kaupungin maanomistuksesta, ja esimerkiksi Rahanweyn-, Bantu- ja vähemmistöklaaneihin kuuluvat omistavat vain vähän maata. Benadirit ovat historiallisista syistä ja siteistä johtuen paremmassa asemassa.⁴⁰⁴

On vaikea arvioida miten pääkaupungin turvallisuusolosuhteet kehittyvät keskipitkällä ajalla.⁴⁰⁵

Benadirin alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Al-Shabaabin iskut Somalian hallintoa ja sitä tukevia turvallisuusjoukkoja vastaan:

- Voimakas autopommin räjähdys surmasi toukokuun alkupuolella ainakin 5 ihmistä ja lisäksi 20 muuta haavoittui, joista osa vakavasti. Itsemurhapommittaja räjäytti räjähtein varustetun ajoneuvonsa lähellä kahvilaa Makka al-Mukarama -kadulla Somalian maahanmuuttovirastoa vastapäätä. Kahvila on tunnetusti ollut virkamiesten, kansanedustajien, liikemiesten ja toimittajien käyttämä. Useimmat uhreista olivat kuitenkin paikalla sattumalta olleita siviileitä.⁴⁰⁶
- Mogadishun ulkopuolella sijaitsevalle Arbacowin alueelle ammuttiin toukokuun alkupuolella useita kranaatteja. Tulituksen kohteena oli ilmeisesti alueella sijaitseva burundilaisten AMISOM-sotilaiden miehittämä sotilastukikohta. Ilmeisesti ainakin osa kranaateista osui kohteeseensa. Räjähdyksiä seurasi konetuliaseiden tulitusta. Tietoa mahdollisista henkilövahingoista ei ole.⁴⁰⁷

³⁹⁹ BFA & SEM August 2017, s. 77

⁴⁰⁰ Shabelle News 2017 gq); Shabelle News 2017 hq)

⁴⁰¹ BFA & SEM August 2017, s. 75.

⁴⁰² Shabelle News 2017 bö); Shabelle News 2017 be)

⁴⁰³ Shabelle News 2017 z); Garowe Online 2017 q); Shabelle News 2017 aa)

⁴⁰⁴ BFA & SEM August 2017, s. 73

⁴⁰⁵ BFA & SEM August 2017, s. 74 - s. 75

⁴⁰⁶ Al-Jazeera 2017 a); Shabelle News 2017 n); Garowe Online 2017 h)

⁴⁰⁷ Shabelle News 2017 p)

- Viisi turvallisuusjoukkojen sotilasta ja yksi räjähteiden purkaja sai surmansa toukokuun puolivälin jälkeen Wadajirin kaupunginosassa, kun poliisiaseman lähistölle parkkeerattu ajoneuvo räjähti. Sotilaat olivat aiemmin pysäyttäneet epäilyttävän ajoneuvon ja pidättäneet sen kuljettajan. Ajoneuvosta löytynyt kauko-ohjattu pommi räjähti kun sitä yritettiin purkaa. Räjähdyksessä tuhoutui useita lähistöllä olleita taloja, mutta ilmeisesti siviiliuhreilta vältettiin.⁴⁰⁸ Tarkkaa tietoa tekijästä ei ole, mutta on perusteltua olettaa sen takana olleen al-Shabaab.
- Tienvarteen kätetty kauko-ohjattu miina haavoitti toukokuun puolivälin jälkeen ainakin kolmea sotilasta Mogadishun ulkopuolella. Pommi räjähti Somalian armeijan autosaattueen kohdalla. Saattue oli matkalla Afgoyesta Mogadishuun. Mitään viitteistä mahdollisista siviiliuhreista uutislähteissä ei ole. Al-Shabaab ilmoittautui iskun tekijäksi.⁴⁰⁹
- Autopommi räjähti toukokuun puolivälin jälkeen Mogadishun sataman läheisyydessä sijaitsevan ravintolan parkkipaikalla. Ravintolassa käy asiakkaina turvallisuusviranomaisia sekä sataman työntekijöitä. Asiakaskunnan profiili saattaa olla iskun syynä. Räjähdyksessä sai surmansa ainakin 6 ihmistä. Heidän joukossaan oli lisäksi siviileitä. Surmansa sai ainakin sattumalta paikalle osunut äiti ja hänen 11-vuotias poikansa. Iskusta epäillään al-Shabaabia.⁴¹⁰
- Kauko-ohjattava tienvarsipommi räjähti kesäkuun puolivälin alla Somalian hallitusta tukevien joukkojen sotilassaattueen kohdalla Benadirin Junctionin alueella. Räjähdyksessä tuhoutui kaksi panssaroitua ajoneuvoa. Räjähdyksen jälkeen sotilaat alkoivat tulittaa lähellä olleita ihmisiä kohti. Räjähdyksen kerrotaan haavoittaneen yhtä paikalle osunutta naista, mutta ammuskelun mahdollisesti aiheuttamista henkilövahingoista ei ollut mainintaa. Iskusta epäillään al-Shabaabia.⁴¹¹
- Ainakin 31 ihmistä sai surmansa ja parisenkymmentä muuta haavoittui kesäkuun puolivälissä, kun al-Shabaabin itsemurhapommittajan kuljettama autopommi räjähti suosittuun Posh Treats -ravintolan portilla KM 5 kohdalla. Räjähdyksen jälkeen järjestön aseistautuneet miehet hyökkäsivät ravintolaan ja tien toisella puolella olevaan pitseriaan alkaen ampua sisällä olevia asiakkaita. Useimmat uhreista olivat siviileitä - heidän joukossaan myös naisia ja lapsia. Monet uhreista menehtyivät lähietäisyydeltä ammutusta luodista.⁴¹²
- Ainakin 20 ihmisen raportitiin saaneen surmansa ja 20 muun haavoittuneen kesäkuun puolivälin jälkeen tehdyssä pommi-iskussa Wadajirin kaupunginosassa. Iskun kohteena oli kaupunginonsan hallintorakennus. Räjähdyksen aiheutti pommilastissa olleen ajoneuvon räjähtäminen hallintorakennuksen turva-aitojen sisäpuolella. Poliisi oli pidättänyt ajoneuvon maksamattomien verojen vuoksi, ja se kuljettiin

⁴⁰⁸ VoA 2017 b); Shabelle News 2017 w)

⁴⁰⁹ Garowe Online 2017 s)

⁴¹⁰ Somaliupdate.com 2017 d)

⁴¹¹ Shabelle News 2017 be)

⁴¹² Somaliupdate.com 2017 s); Radio Dalsan 2017 c); Somaliupdate 2017 t); VoA 2017 e); Al-Jazeera 2017 b)

hallintorakennuksen pihaan, missä se räjähti kohtalokkain seurauksin. Haavoittuneiden joukossa oli kaupunginosan komissaari, joka oli räjähyshetkellä rakennuksessa sisällä. Useimmat surmansa saaneista oli paikalle osuneita siviileitä. Al-Shabaab ilmoitti olevansa vastuussa iskusta.⁴¹³

- Ainakin kymmenen ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja useiden muiden haavoittuneen juhannuksen aikoihin Waberin poliisiasemaa vastaan tehdyssä autopommi-iskussa. Räjähdelastissa ollutta ajoneuvoa kuljettanut itsemurhapommittaja oli pysäköinyt autonsa vilkkaan Makka al-Mukarama - maantien varrella sijaitsevan poliisiaseman sisäänkäynnin eteen ja räjäyttänyt sen hetkeä myöhemmin. Uhrien joukossa oli myös Jubbalandin paikallishallinnon nuoriso- ja urheiluministeri **Sheikh Mohamed Yusuf Aw-Libah**. Al-Shabaab ilmoitti olevansa vastuussa iskusta. Uhrien joukossa oli useiden poliisien lisäksi paikalle osuneita siviileitä.⁴¹⁴
- Voimakas tienvarsipommi räjähti kesäkuun lopulla sotilasajoneuvon kohdalla Mogadishun ulkopuolella Taredishen alueella. Räjähdyksessä haavoittui useita kyydissä olleita sotilaita sekä kaksi paikalle osunutta jalankulkijaa. Iskusta epäillään al-Shabaabia.⁴¹⁵
- Ainakin kahden ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja neljän muun haavoittuneen heinäkuun alussa kranaatti-iskussa Bakaran torilla. Iskun kohteena oletetaan olleen pääkaupungin turvallisuustilaneen vakauttamiseksi perustetut turvallisuusjoukot. Uutislähteissä ei ole mainintaa siitä keitä iskun uhrit olivat, mutta sen tekijäksi epäillään al-Shabaabia.⁴¹⁶
- Somalian presidentin palatsia ammuttiin kranaateilla heinäkuun alkupuolella. Ainakin kuuden kranaatin raportoitiin iskeytyneen Wardhigleeyn alueella palatsin lähistöllä sijaitseville asuinalueille. Presidentin palatsiin olivat juuri kokoontuneet Somalian paikallishallintojen edustajat. Tulituksen aiheuttamista mahdollisista uhreista ja muista vahingoista ei ole tarkempia tietoja. Käytettävissä olevien tietojen mukaan palatsi itse ei saanut osumia. Iskun tekijöistä ei ole varmuutta, mutta al-Shabaab on toteuttanut aiemmin vastaavia hyökkäyksiä.⁴¹⁷
- Oletettavasti al-Shabaabin sissit hyökkäsivät kranaatein heinäkuun alkupuolella Yaqshidin paikkallishallinnon toimistoon Mogadishun pohjoispuolella. Kranaattien räjähdyksissä sai surmansa ainakin yksi sotilas ja toinen haavoittui. Viitteitä siviileihin kohdistunesta vahingoista ei ole.⁴¹⁸
- Ainakin viiden ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja useiden muiden haavoittuneen heinäkuun puolivälissä sattuneessa isossa autopommi-iskussa Sinka Dheerin alueella. Räjähtein lastattu kuorma-auto räjähti tarkastuspisteellä Afgoyesta Mogadishuun vievän tien varrella. Useat

⁴¹³ Xinhua 2017 b); Somaliupdate.com 2017 u)

⁴¹⁴ Somaliupdate.com 2017 v); VoA 2017 g); Garowe Online 2017 ae)

⁴¹⁵ Garowe Online 2017 ah)

⁴¹⁶ Radio Dalsan 2017 d)

⁴¹⁷ Garowe Online 2017 ak)

⁴¹⁸ Shabelle News 2017 bä)

uhreista olivat paikalle osuneita siviileitä. Al-Shabaab otti vastuun hyökkäyksestä.⁴¹⁹

- Ainakin viisi ihmistä sai surmansa ja 13 muuta haavoittui heinäkuun lopussa itsemurhauskijän autopommi-iskussa vilkkaalla Makka al-Mukarama -tiellä Wadajirin kaupunginosassa. Joidenkin tietojen mukaan kyseessä olisi ollut pysäköity ajoneuvo, joka räjäytettiin kauko-ohjauksella. Kaikki iskun uhrin olivat uutislähteiden mukaan siviileitä. Al-Shabaab on ottanut vastuun itsemurhauskusta. Viranomaisten mukaan isku oli ensimmäinen kuukauteen. Iskua edeltäneen kuukauden aikana ei ollut sattunut salamurhaa tai pommi-iskua. Viranomaisten mukaan tämä johtuu turvallisuusjoukkojen pääkaupungissa tekemistä turvallisuusoperaatioista.⁴²⁰ Tosin erään lähteen mukaan vain päivää aiemmin pienoishissi ajoi kauko-ohjattuun tienvarsipomiin Ex-Control Baladin tarkastuspisteellä Heliwan kaupunginosassa Mogadishun pohjoisosassa. Räjähdyksessä haavoittui kaksi siviiliä. Iskun epäiltiin olleen al-Shabaabin tekemä.⁴²¹
- Ainakin kolmen ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja kuuden muun haavoittuneen elokuun alkupuolella vilkkaalla Makka al-Mukarama -kadulla, kun kauko-ohjattu räjähtein lastattu henkilöauto räjähti. Daru-Shifan sairaalan ja Ambassador-hotellin väliin pysäköidyn henkilöauton räjähdyksessä surmansaa saaneet olivat siviileitä. Heidän joukossaan oli mm. neljän lapsensa kanssa räjähdyspaikan lähistöllä tuk-tuk-mopotaksissa ollut äiti. Surmansa saaneen naisen lapset haavoittuivat. Iskusta epäillään al-Shabaabia.⁴²²
- Ainakin yhden siviilin raportoitiin saaneen surmansa ja kolmen muun haavoittuneen elokuun alkupuolella voimakkaassa autopommi-iskussa Somalian poliisin ylläpitämällä tarkastuspisteellä Makka al-Mukaraman sairaalan lähellä. Auto räjähti pian sen jälkeen kun poliisi oli pysäyttänyt ajoneuvon ja kuljettaja oli lähtenyt juosten pakoon. Kuljettajaa ei saatu myöhemminkään kiinni. Iskusta epäillään al-Shabaabia.⁴²³
- Voimakas autopommi räjähti elokuun puolivälissä Aden Adden lentokentän lähistöllä sijaitsevan tarkastuspisteen vieressä. Lähistöllä sijaitsee myös Jazeera Palace -hotelli, jonne ovat majoittuneet useat Somalian parlamentin jäsenet, useita ministereitä sekä ulkomaalaisia diplomaatteja. Räjähde oli kätketty taksiin ilmeisesti niin, ettei kuljettaja tiennyt. Taksi räjähti hotellin itäpuoleisella portilla surmaten taksin kuljettajan. Joidenkin tietojen mukaan kyydissä ollut matkustaja haavoittui. Muista henkilövahingoista ei raportoitu. Mikään ryhmä ei ole ottanut vastuuta iskusta, mutta siitä epäillään al-Shabaabia.⁴²⁴
- AMISOM-joukkojen autosaattue joutui elokuun puolivälin jälkeen tienvarsipommi-iskun kohteeksi Heliwan alueella sijaitsevan Ex-Bal'adin

⁴¹⁹ Sonna 2017 c); Shabelle News 2017 ce); Goobjoog News 2017 z)

⁴²⁰ Somaliupdate 2017 ab); Shabelle News 2017 cä)

⁴²¹ Garowe Online 2017 aö); Garowe Online 2017 ba)

⁴²² Somaliupdate.com 2017 ai); Shabelle News 2017 dg)

⁴²³ Garowe Online 2017 bh); VoA 2017 s); Radio Shabelle 2017 dl)

⁴²⁴ Garowe Online 2017 bm); Goobjoog News 2017 ad); Somaliupdate.com 2017 an); Shabelle News 2017 dn)

(Balcad) kohdalla. Iskussa menehtyneiden AMISOM-sotilaiden lukumäärästä ei ole tietoa. Myöskään mahdollisista siviiliuhreista ei ole tietoa.⁴²⁵

- Voimakas autopommi räjähti elokuun loppupuolella Makka al-Mukarama -maantiellä lähellä Somalian maahanmuuttoviraston päärakennusta. Kadunvarteen pysäköity auto räjähti kun turvallisuusjoukot olivat tarkastamassa sitä saatuaan sitä koskevan vihjeen. Räjähdyksessä haavoittui neljä lähistöllä ollutta ihmistä.⁴²⁶
- Kauko-ohjattu tienvarsipommi räjähti syyskuun alussa Somalian armeijan sotilassaattueen kohdalla Elasha Biyahan alueella Mogadishun ulkopuolella. Saattue oli matkala Balli Dooglesta Mogadishuun. Iskussa sai surmansa ainakin kaksi paikalle sattumalta osunutta siviiliä ja lisäksi useita muita haavoittui. Uutislähteiden mukaan haavoittuneiden joukossa oli sotilaita. Mikään ryhmä ei ole ottanut vastuuta iskusta, mutta sen takana oli oletettavasti al-Shabaab.⁴²⁷
- Ainakin yksi ihminen sai surmansa ja yhdeksän muuta haavoittui syyskuun puolivälin alla voimakkaan kauko-ohjatun autopommin räjähdettyä Makkal al-Mukaram -kadun varrella. Mahdollisista siviiliuhreista ei ollut saatavilla täsmällistä tietoa, joskin uutislähteissä viitattiin iskun olleen kohdennettu siviileitä vastaan.⁴²⁸ Iskusta epäillään al-Shabaabia.⁴²⁹
- Armeijan tukikohtaa vastaan syyskuun lopulla tehdyssä hyökkäyksessä Aymiskan alueella sai surmansa useita ihmisiä ja lisäksi useita muita haavoittui. Hyökkäys alkoi pommi-iskulla, jota seurasi puolituntia kestänyt tulitus. Tarkempia tietoja uhrien määrästä ja mahdollisista siviiliitappioista ei ollut saatavilla. Mikään ryhmä ei ole toistaiseksi ottanut vastuuta iskusta, mutta siitä epäillään al-Shabaabia.⁴³⁰
- Seitsemän ihmistä sai surmansa syyskuun lopussa autopommin räjähdettyä bussipysäkin vieressä Hamarweynen torilla. Menehtyneet olivat ilmeisesti siviileitä. Iskun epäillään olevan al-Shabaabin tekemä.⁴³¹
- Kauko-ohjattu tienvarsipommi räjähti lokakuun alussa AMISOM-joukkojen sotilassaattueen kohdalla SOS-alueella Heliwan kaupungiosassa. Räjähdyksessä vaurioitui yksi AMISOM-joukkojen panssaroitu ajoneuvo. Tietoja mahdollista henkilövahingoista ei ollut saatavilla. Mikään ryhmä ei ole ottanut vastuuta pommi-iskusta, mutta oletettavasti sen tekijänä oli al-Shabaab.⁴³²
- Tienvarsipommi räjähti lokakuun alkupuolella AMISOM-joukkojen miehistönkuljetusajoneuvon kohdalla Hawo Abdin alueella pääkaupungin

⁴²⁵ Shabelle News 2017 dx)

⁴²⁶ Shabelle News 2017 eb); Goobjoog News 2017 ag)

⁴²⁷ Shabelle News 2017 ep); Garowe Online by)

⁴²⁸ Shabelle News 2017 fe); Shabelle News 2017 fg)

⁴²⁹ Radio Risaala 2017 h)

⁴³⁰ Allgaldaduud Media 2017 h)

⁴³¹ Shabelle News 2017 fâ); Shabelle News 2017 fö)

⁴³² Shabelle News 2017 gf)

lähistöllä. Räjähdyksessä haavoittui yksi lähistöllä ollut siviili. AMISOM-joukot säilyivät vahingoittumattomana. Iskusta epäillään al-Shabaabia.⁴³³

- Ainakin kolmen poliisin raportoitiin haavoittuneen lokakuun alkupuolella kranaattiräjähdyksessä Hodanin kaupunginosassa. Kranaattihyökkäyksen polliseja vastaan tehneet miehet pakenivat paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista, eikä heidän taustoistaan tai motiiveistaan ole tietoa. Al-Shabaab on tehnyt toistuvasti vastaavanlaisia iskuja.⁴³⁴
- Lokakuun puolivälissä pääkaupungissa muutaman tunnin välein räjähtäneet kaksi autopommia surmasi satoja ihmisiä. Ensimmäinen autopommi oli Somalian historian vakavin terroristi-isku ja sen seurauksena menehtyi ainakin 358 ihmistä, joista valtaosa oli siviileitä. Uhrien joukossa oli paljon lapsia. Itsemurhapommittajan räjäyttämä kuorma-autopommi räjähti vilkkaan KM5 kohdalla Safari-hotellin vieressä Hodonin kaupunginosassa tuhoten hotellin ja lähialueen täysin. Samalla alueella sijaitsee lisäksi useita hallituksen toimistoja, ravintoloita ja hotelleita. Mogadishun pommi-iskussa surmansa saaneiden lisäksi räjähdyksessä haavoittui 228 ihmistä. Turkki ilmoitti ottavansa osan haavoittuneista hoidettavakseen ja muutamia kymmeniä lennätettiin Turkkiin saamaan hoitoa. Kaksi tuntia KM5 räjähdyksestä sattui uusi autopommi-isku Madinan kaupunginosassa, minkä seurauksena kaksi siviiliä sai surmansa. Pommin asentamisesta pidätettiin yksi henkilö. Mikään ryhmä ei ole toistaiseksi ottanut vastuuta pommi-iskuista, mutta niistä epäillään al-Shabaabia. Presidentti **Mohamed Abdullahi Mohamed Farmaajo** julisti iskujen jälkeisenä päivänä kolme päivää kestävän kansallisen suruajan. Räjähdyistä seuranneena päivänä sadat kaupunkilaiset kokoontuivat räjähdyspaikalle ja järjestivät spontaanin mielenosoituksen, missä vastustettiin al-Shabaabia ja sen väkivaltaa. Vastaavia mielenilmauksia järjestettiin muutaman päivän päästä myös Kismayossa ja muutamissa muissa Somalian kaupungeissa.⁴³⁵
- Lokakuun loppupuolella vain pari viikkoa tuhoisan autopommi-iskun jälkeen Al-Shabaab iski Hamar Weynen kaupunginosassa sijaitsevaa Nasa Hablod Two -hotellia vastaan, joka on tunnetusti ollut virkamiesten ja poliitikkojen käyttämä. Hyökkäys alkoi autopommin räjähdyksellä hotellin portilla, jota seurasi muutamia minutteja myöhemmin toinen autopommi. Toisen räjähdyksen jälkeen hotelliin hyökkäsi ainakin viisi al-Shabaabin aseistautunutta sissiä, jotka olivat pukeutuneet turvallisuusjoukkojen univormuun, näyttivät joidenkin tietojen mukaan tiedustelupalvelun henkilökortteja tullessaan hotelliin, ja ryhtyivät tulitaisteluun Somalian turvallisuusjoukkojen kanssa. Al-Shabaabin sissit linnoittautuivat 11 tunniksi hotelliin ja kulkivat huoneesta toiseen teloittaen hotellin vieraita ja pitäen asemansa lauantai-iltapäivästä sunnuntaiaamuun asti. Yksi hyökänneistä sisseistä räjäytti pommiliivinsä hotellin sisällä. Kaikkiaan räjähdyksissä ja taisteluissa sai surmansa ilmeisesti ainakin 29 ihmistä ja kymmeniä haavoittui. Surmansa saaneiden joukossa oli mm. poliisikomentaja, entinen

⁴³³ Allgaldguud Media 2017 v)

⁴³⁴ Allgaldguud Media 2017 x)

⁴³⁵ Shabelle News 2017 gt); Allgaldguud Media 2017 ad); Radio Dalsan 2017 o); LWJ 2017 d); Shabelle News 2017 gu); Allgaldguud Media 2017 ae); Goobjoog News 2017 at); VoA 2017 å); Allgaldguud Media 2017 ag); Allgaldguud Media 2017 ah); Radio Dalsan 2017 p); Radio Risaala 2017 j); Shabelle News 2017 gy); Somaliupdate.com 2017 av)

Southwest-paikalishallinnon ministeri, entinen parlamentin jäsen ja 12 poliisia. Uutislähteiden mukaan surmatujen joukossa oli hotellin asiakkaina ollut äiti ja kolme lasta, jotka oli teloitettu lähietäisyydeltä. Al-Shabaabin 5 sissistä kolme surmattiin ja kaksi otettiin elävänä kiinni.⁴³⁶

- Kahden siviilin raportoitiin haavoittuneen marraskuun puolivälin alla Mogadishussa toteutetussa tienvarsipommi-iskussa. Isku sattui Industrial Road -kadun varrella ja se oli kohdennettu ohiajavaa sotilasajoneuvoa vastaan. Räjähdyksen aiheuttamista muista vahingoista ei ole tietoja, eikä mikään ryhmä ilmoittanut ottavansa vastuuta siitä.⁴³⁷ Al-Shabaab on kuitenkin toteuttanut useita vastaavanlaisia iskuja.
- Oletettavasti al-Shabaabiin kuuluvat miehet heittivät marraskuun puolivälissä käsikranaatin kohti Somalian armeijan ylläpitämää tarkastuspistettä. Isku sattui Kawo-Gudeyn alueella Dharkenelyn kaupunginosassa ja sen seurauksena paikalle sattunut vanhempi nainen haavoittui.⁴³⁸
- Ainakin kahden ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja useiden muiden haavoittuneen marraskuun puolivälissä amerikkalaisten sotilaiden ja AMISOM-joukkojen sotilassaattuetta vastaan tehdyssä autopommi-iskussa. Räjähtein varustettu itsemurhauskijan henkilöauto räjähti Garasabaleyn (joidenkin tietojen mukaan Weydowin) kylässä Mogadishun ja Afgoyen välisellä maantiellä. Toinen surmansa saanut oli paikalle osunut ohikulkija. Al-Shabaab otti vastuun iskusta.⁴³⁹

Al-Shabaabin tekemät, tai sen tekemäksi epäillyt salamurhat ja -yritykset, teloitukset:

- Oletettavasti al-Shabaabiin kuuluvat miehet ampuivat toukokuun alussa Somalian armeijan sotilasta Hawo Takon alueella Wadajirin kaupunginosassa. Sotilas haavoittui vakavasti. Joidenkin lähteiden mukaan ammuttu sotilas olisi saanut surmansa. Ampujien onnistui paeta paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista paikalle.⁴⁴⁰
- Somalian hallituksessa yleisten töiden ja jälleenrakennuksen ministerinä toiminut **Abas Abdullahi Sheikh Siraji** ammuttiin toukokuun alussa kuoliaaksi autoonsa kaupungin keskustassa. Murhasta pidätettiin neljä turvallisuusjoukkojen sotilasta, jotka työskentelivät valtion tilintarkastajan henkivartijointa. He ampuivat ministerin autoa kohti koska pitivät sitä epäilyttävänä.⁴⁴¹
- Yliopistossa opettanut mies haavoittui vakavasti toukokuun alussa kun hänen autoonsa kiinnitetty pommi räjähti Talehin alueella. Räjähdyksessä

⁴³⁶ Shabelle News 2017 hf); Shabelle News 2017 hi); Shabelle News 2017 hk); Allgalgaduud Media 2017 ar); Garowe Online 2017 cj); Goobjoog News 2017 ay); Mareeg.com 2017 h); VoA 2017 ö); Shabele News 2017 hl); Shabelle News 2017 hm); Garowe Online 2017 cl)

⁴³⁷ Shabelle News 2017 hà)

⁴³⁸ Shabelle News 2017 if)

⁴³⁹ Shabelle News 2017 ii); Garowe Online 2017 cu)

⁴⁴⁰ Shabelle News 2017 d); Garowe Online 2017 a)

⁴⁴¹ Shabelle News 2017 f); Garowe Online 2017 c)

haavoittui lisäksi kaksi paikalle osunutta ohikulkijaa. Pommin asentamisesta epäillään al-Shabaabia.⁴⁴²

- Somalian tiedustelupalvelun virkailija haavoittui vakavasti toukokuun alkupuolella, kun hänen autoonsa asetettu pommi räjähti vilkkaalla Makka al-Mukarama -maantiellä. Mitään viitteitä muista mahdollisista henkilövahingoista ei ole.⁴⁴³
- Oletettavasti al-Shabaabiin kuuluvat aseistautuneet miehet surmasivat toukokuun puolivälin alla tunnetun klaanin vanhimpiin lukeutuvan **Abdulkadir Sheikh Hussein Fareyn** tämän kodin ulkopuolella Waberin kaupunginosassa. Ampujien onnistui paeta paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista. Surmattu osallistui Southwest -paikallishallinnon parlamenttiedustajien valintaan aiemmin alkuvuodesta.⁴⁴⁴ Vain kaksi päivää edellisen jälkeen tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat kuoliaaksi tunnetun klaanin vanhimman **Sayid Ali Osman Abtidoonin** Bakaran alueella Hodanin kaupunginosassa. Surmattu osallistui Galmudugin paikallishallinnon parlamentin edustajien valintaan alkuvuodesta. Ampujien onnistui myös tässä tapauksessa paeta paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista.⁴⁴⁵
- Southwest -paikallishallinnon parlamentaarikkoja valitsemassa ollut **Hajira Abdi** surmattiin toukokuun loppupuolella kotinsa ulkopuolella Wadajirin kaupunginosassa. Ampujien onnistui paeta paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista.⁴⁴⁶ Samoihin aikoihin ammuttiin kuoliaaksi Galmudugin alueen parlamentaarikkoja valitsemassa ollut **Halima Elmi Mohamed**. Häntä ammuttiin Seybiyanon kaupunginosassa Hodanin alueella. Hän oli jo 23 parlamentaarikkoja valitsemassa ollut henkilö, joka on surmattu tämän vuoden aikana. Al-Shabaab on uhannut surmata Somalian parlamenttia valitsemassa olleet ja hallintoa tukevat henkilöt.⁴⁴⁷
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat toukokuun lopulla kuoliaaksi Jubbalandin paikallishallinnon alueelta parlamenttiedustajin valintaan osallistuneen miehen Hodanin kaupunginosassa. **Madahayn** nimellä tunnetun miehen ampuneet onnistuivat pakenemaan paikalta.⁴⁴⁸
- Autopommi räjähti Benadir-risteyksessä toukokuun viimeisenä päivänä. Sen kohteena oli ilmeisesti entinen hallituksen virkailija, joka kuitenkin selvisi murhayrityksestä vahingoittumattomana. Iskusta epäillään al-Shabaabia.⁴⁴⁹
- Oletettavasti al-Shabaabiin kuuluvat aseistautuneet miehet ampuivat toukokuun lopussa kuoliaaksi Somalian armeijan ambulanssipalveluiden

⁴⁴² Shabelle News 2017 h)

⁴⁴³ Shabelle News 2017 j)

⁴⁴⁴ Shabelle News 2017 q), Garowe Online 2017 j)

⁴⁴⁵ Shabelle News 2017 r); Garowe Online 2017 k)

⁴⁴⁶ Garowe Online 2017 v)

⁴⁴⁷ Somaliupdate.com 2017 e)

⁴⁴⁸ Shabelle News 2017 aj)

⁴⁴⁹ Shabelle News 2017 am)

johtajan. Hänet surmattiin kotinsa ulkopuolella lähellä entistä USA:n suurlähetystä. Hänen murhansa oli neljäs saman vuorokauden aikana.⁴⁵⁰

- Kaksi hallituksen virkailijaa selvisi täpärästi kesäkuun alussa heitä vastaan tehdyistä tienvarsipommi-iskuista. Ensimmäisessä räjähdyksessä sai surmansa yksi sotilas. Iskun kohteena ollut Dharkeneleyn alueen verotoimiston päällikkö sen sijaan selvisi vahingoitta. Toisessa Wadajirin alueella toteutetussa iskussa kohteena oli valtiovarainministeriön virkamies, joka myös selvisi murhayrityksestä vammoitta. Mikään ryhmä ei toistaiseksi ole ottanut vastuuta teoista, mutta niistä epäillään al-Shabaabia.⁴⁵¹
- Hodanin kaupunginosan entinen aluejohtaja selvisi kesäkuun alussa täpärästi häntä vastaan tehdystä käsikranaattihyökkäyksestä. Al-Shabaab ilmoitti olevansa murhayrityksen takana. Tekijöiden onnistui kuitenkin paeta paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista. Uutslähteissä ei ole mainintaa, että räjähdys olisi aiheuttanut henkilövahinkoja.⁴⁵²
- Naiskansanedustaja selvisi kesäkuun alussa häntä vastaan tehdystä autopommi-iskusta. Kansanedustaja oli omalla autollaan matkalla kotiin, kun tienvarsipommi räjähti hänen autonsa kohdalla Talehin alueella Hodanin kaupunginosassa. Kansanedustajan kaksi turvamiestä haavoittui iskussa. Iskusta epäillään al-Shabaabia.⁴⁵³
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet surmasivat kesäkuun alussa kaksi Somalian turvallisuusjoukkoihin kuuluvaa sotilasta Arwo Itkon risteyksessä Warta Nabaddan alueella Wardhigleyn kaupunginosassa. Tekijöiden onnistui paeta paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista paikalle. Iskusta epäillään al-Shabaabia.⁴⁵⁴
- Oletettavasti al-Shabaabiin kuuluvat aseistautuneet miehet ampuivat kesäkuun alkupuolella kuoliaaksi klaanin vahnemman, joka osallistui Hirshabellen alueen parlamenttiedustajien valintaan. Surmatyö tapahtui pääkaupungin pohjoispuolella sijaitsevan Gargurten hotellin läheisyydessä.⁴⁵⁵ Pari päivää myöhemmin ammuttiin Somalian armeijan sotilas Dharkenleyn kaupunginosassa. Tästäkin iskusta epäillään al-Shabaabin sisestä. Ampujat onnistuivat pakenemaan paikalta.⁴⁵⁶ Salamurhat jatkuivat heti seuraavana päivänä, kun tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat kuoliaaksi parlamenttiedustajien valintaan osallistuneen 70-vuotiaan klaanin vanhempiin lukeutuneen **Ahmed Garfiqin** Suuqa Beertan alueella Waberin kaupunginosassa. Surmatyöstä epäillään al-Shabaabia.⁴⁵⁷ Vielä saman päivän aikana tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat toisenkin klaanin vanhemman, joka osallistui parlamenttiedustajien valintaan.

⁴⁵⁰ Shabelle News 2017 an)

⁴⁵¹ Shabelle News 2017 ar)

⁴⁵² Shabelle News 2017 at)

⁴⁵³ Somaliupdate.com 2017 n); Radio Dalsan 2017 b)

⁴⁵⁴ Somaliupdate.com 2017 o); Garowe Online 2017 z)

⁴⁵⁵ Shabelle News 2017 aa)

⁴⁵⁶ Shabelle News 2017 ba)

⁴⁵⁷ Shabelle News 2017 bd)

Ahmed Abdulkadir Hassan - niminen mies ammuttiin Hamar Billen kylässä Wardhigleyn kaupunginosassa.⁴⁵⁸

- Al-Shabaabiin jäseniksi epäillyt kaksi miestä ampuivat kesäkuun puolivälin jälkeen kaksi veronkerääjää Dharkenleyn kaupunginosassa. Ampujien onnistui paeta murhapaikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista. Verohallinnon veronkerääjät ovat olleet yhä useammin iskujen kohteena Mogadishussa.⁴⁵⁹
- Ainakin yksi ihminen sai surmansa ja kaksi muuta haavoittui kesäkuun puolivälin jälkeen, kun kauko-ohjattava tienvarsipommi räjähti Deyniilen kaupunginosassa. Industrial Street -kadun varrella tehdyn iskun kohteena oli kaupunginosan hallinnossa työskentelevän virkailijan ajoneuvo, joka kuitenkin selvisi iskusta vammoitta. Räjähdyksessä sai surmansa paikalle osuneen rikshan kuljettaja.⁴⁶⁰
- Aseistautuneet miehet ampuivat heinäkuun alussa kuoliaaksi yksityisessä turva-alan yrityksessä työskentelevän miehen Oodweynen alueella Dayniilen kaupunginosassa. Ampujat pakenivat paikalta, eikä heistä tai heidän motiiveistaan ole tietoja.⁴⁶¹
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat heinäkuun alkupuolella veroja torikauppailta Benadir-risteyksessä Sey Pianon alueella Hodanin kaupunginosassa keränneen poliisimiehen. Ampujat onnistuivat pakenemaan paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista. Heidän oletetaan olleen al-Shabaabin taistelijoita.⁴⁶²
- Somalian tiedustelupalvelun sotilas haavoittui kriittisesti heinäkuun puolivälin jälkeen hänen autoonsa kätkeyn kauko-ohjatun pommin räjähdyksessä. Räjähdyksessä sattui maan urheiluministeriön rakennuksen lähistöllä. Al-Shabaab on ottanut vastuun iskusta. Käytettävissä olevissa lähteissä ei ole viitteitä siviilivahingoista.⁴⁶³
- Ainakin kolmen ihmisen raportoitiin haavoittuneen heinäkuun lopussa Horseedin alueella Waberin kaupunginosassa sattuneessa pommi-iskussa. Räjähtänyt pommi oli kätkeyty istuimen alle autoon, jonka omisti vahvistamattomien tietojen mukaan Southwest -paikallishallinnon entinen parlamenttiedustaja. Joidenkin tietojen mukaan auton omisti entinen ”sotaherra” ja nykyinen tiedustelupalvelun virkailija **Abdi Unug**. Hänen lisäksi räjähdyksessä haavoittui paikalla olleet äiti ja hänen lapsensa. Haavoittuneet kuljetettiin sairaalahoitoon. Mikään ryhmä ei ole ilmoittanut olevansa vastuussa iskusta.⁴⁶⁴
- Al-Shabaabin taistelijat onnistuivat surmaamaan elokuun alkupuolella Galgadudin maakunnan kuvernöörin Yaqshidin kaupunginosassa. **Mohamed**

⁴⁵⁸ Shabelle News 2017 bf)

⁴⁵⁹ Garowe Online 2017 ac)

⁴⁶⁰ Shabelle News 2017 bu)

⁴⁶¹ Goobjoog News 2017 u)

⁴⁶² Shabelle News 2017 ca); Garowe Online 2017 ap)

⁴⁶³ Shabelle News 2017 cl); Garowe Online 2017 ax)

⁴⁶⁴ Shabelle News 2017 db); Garowe Online 2017 bc)

Dahir Ali ja hänen veljensä olivat vierailemassa sukulaisillaan Arafatin alueella kun kaksi aseistautunutta miestä lähestyi ja ampui heitä. Ampujien onnistui paeta paikalta ennen turvallisuuksjoukkojen saapumista. Järjestö ilmoitti olevansa vastuussa ampumisesta.⁴⁶⁵

- Mogadishun vankilan johtaja kenraali **Hussein Hassan Osman** yritettiin murhata itsemurhapommilla elokuun puolivälissä. Joidenkin tietojen mukaan itsemurhapommittajaksi oli rekrytoitu Osmanin veljentyttö, jonka Osman oli kutsunut vankilaan vierailulle. Toisen lähteen mukaan pommiliivein varustautunut mies juoksi Osmanin perään tämän ollessa menossa vankilan moskeijaan. Kun turvamies pysäytti pommittajan, tämä räjäytti liivinsä. Räjähdys sattui moskeijan sisäänkäynnin yhteydessä surmaten yhden sotilaan ja haavoittaen kolmea muuta. Al-Shabaab ilmoitti olevansa vastuussa iskusta. Sen mukaan surmansa sai useita virkailijoita. Osman selvisi iskusta vahingoittumattomana. Vankilassa on tarkat turvajärjestelyt ja -tarkastukset. Toistaiseksi ei ole tiedossa, kuinka itsemurhauskijä onnistui kuljettamaan räjähteitä vankilan sisään. Kolme ihmistä on pidätettynä.⁴⁶⁶
- Tuntemattomat, mutta oletettavasti al-Shabaabiin kuuluvat miehet ampuivat elokuun loppupuolella Karanin kaupunginosan hallintovirkailijan. **Abdulle Mohamud Ali** ammuttiin Sanan risteyksen lähistöllä olevassa kahvilassa. Ampujien onnistui paeta paikalta ennen turvallisuuksjoukkojen saapumista. Mikään järjestö ei ottanut vastuuta teosta.⁴⁶⁷
- Parlamenttiedustaja **Hussein Haji Ali** selvisi vahingoittumattomana häntä vastaan syyskuun alussa tehdystä murhayrityksestä. Aseistautuneet miehet avasivat rynnäkkökiväärillä tulen häntä kuljettanutta ajoneuvoa kohti Tarabunkan risteyksessä Hodonin kaupunginosassa. Iskussa haavoittui Alin autonkuljettaja sekä useampi kyydissä ollut matkustaja. Ampujat onnistuivat pakenemaan paikalta ennen turvallisuuksjoukkojen saapumista. Al-Shabaab otti vastuun iskusta.⁴⁶⁸
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet surmasivat syyskuun alkupuolella kaksi siviiliä Hodanin ja Dharkenelyn kaupunginosissa. Ensimmäisessä iskussa Hodanin kaupunginosassa surmattiin klaanijohtaja, joka oli valitsemassa parlamenttiedustajia Adadon alueelta. Toisessa vastaavassa iskussa Dharkenleyssä ammuttiin tuntematon mies, joka työskenteli paikallisessa liikennöintijärjestössä. Kukaan ei ottanut vastuuta murhista, mutta on perusteltua olettaa niiden takana olleen al-Shabaab.⁴⁶⁹
- Oletettavasti al-Shababiin kuuluvat aseistautuneet miehet avasivat syyskuun alkupuolella tulen galmudugilaisen naisparlamenttiedustajan autoa vastaan Suuq Liifin alueella Dharkenleyn kaupunginosassa. Autoa kuljettanut henkilö sai surmansa ampumisen seurauksena ja toinen kyydissä ollut henkilö haavoittui. Parlamenttiedustaja ei ollut autossa ammuskelun alkaessa.⁴⁷⁰

⁴⁶⁵ Somaliupdate.com 2017 aj); VoA 2017 p)

⁴⁶⁶ Radio Dalsan 2017 k); VoA 2017 t)

⁴⁶⁷ Garowe Online 2017 br)

⁴⁶⁸ Garowe Online 2017 bā); Shabelle News 2017 et)

⁴⁶⁹ Shabelle News 2017 eā)

⁴⁷⁰ Shabelle News 2017 fa)

- Oletettavasti al-Sabaabiin kuuluvat tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat syyskuun puolivälissä kuoliaaksi naisen Siligan alueella Yaqshiidin kaupunginosassa. Miehet tunkeutuivat naisen kotiin illalla surmaten hänet tuntemattomasta syystä. Ampujat pakenivat paikalta ennen kuin turvallisuudesta vastaavat viranomaiset ennättivät paikalle.⁴⁷¹
- Somalian tiedustelupalvelun upseeri **Mohamud Hassan Moalim (Qooley)** ammuttiin syyskuun puolivälissä kuoliaaksi Hooshin alueella Dharkenleyn kaupunginosassa. Turvamiestensä kanssa liikkuneen tiedustelupäällikön auton kulku blokattiin toisella autolla, jonka jälkeen aseistautuneet miehet avasivat tulen. Upseerin ohella myös hänen turvamiehensä saivat surmansa iskussa. Surmatyön tekijänä oli oletettavasti al-Shabaab.⁴⁷²
- Aseistautuneet miehet ampuivat syyskuun puolivälissä Banadiir Women Organisaton -nimisen kansalaisjärjestön naisvirkailijan ja neljävuotiaan tytön kuoliaaksi Hamar Jajabin alueella. Joidenkin lähteiden mukaan kyseessä oli Hamar Jajabin paikallishallinnossa työskentelevä johtaja. Naisvirkailija oli paennut kahta häntä seurannutta miestä kotiinsa, jonne miehet murtautuivat ja surmasivat virkailijan ja tämän neljä vuotiaan tytön. Joissain lähteissä ei ole mainintaa tytön surmaamisesta. Teon motiivista ja tekijöistä ei ole tietoa, mutta al-Shabaab on tehnyt useita vastaavia iskuja aiemmin. Samalla alueella on surmattu aiemmin kaksi vastaavissa tehtävissä toiminutta henkilöä.⁴⁷³
- Ainakin yksi ihminen sai surmansa ja useita muita haavoittui syyskuun puolivälin jälkeen Mana Bolyon risteyksessä Bondheren kaupunginosassa, kun autoon kätkeyty pommi räjähti. Pommi-iskun kohteena oli Somalian tiedustelupalvelun upseeri **Omar Abu Shiine**, joka menehtyi räjähdysen seurauksena. Hän oli matkalla työpaikalleen Aden Adden lentokentälle. Iskun tekijäksi epäillään al-Shabaabia.⁴⁷⁴
- Aseistautuneet miehet ampuivat syyskuun lopulla kuoliaaksi kenraali **Abdullahi Mohamed Sheikh Qururuhin** ja hänen turvamiehensä heidän poistuessaan moskeijasta. Iskusta epäillään al-Shabaabia.⁴⁷⁵
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat syyskuun lopulla somalialaisen naisjärjestön pääsihteerin **Anab Abdullahin** ja kuljettajana toimineen järjestön puheenjohtajan pojan **Ahmed Jaman** kuoliaaksi Via-Roman alueella Hamarweynen kaupunginosassa. Uhrin ammuttiin autoonsa sitä seuranneesta kahdesta autosta. Mikään järjestö ei ottanut vastuuta iskusta, mutta sen tekijäksi epäillään al-Shabaabia. Jamalla oli myös Kanadan kansalaisuus.⁴⁷⁶
- Somalian armeijan korkea-arvoinen upseeri **Aden Laboo Afle** selvisi haavoittumatta hänen autosaattuetta vastaan lokakuun alussa Garasbaleyn alueella Mogadishun ulkopuolella tehdystä pommi-iskusta. Kauko-ohjatussa

⁴⁷¹ Shabelle News 2017 fi)

⁴⁷² Goobjoog News 2017 aj); Garowe Online 2017 cb)

⁴⁷³ Goobjoog News 2017 al); Shabelle News 2017 fp)

⁴⁷⁴ Garowe Online 2017 ce); Shabelle News 2017 fr)

⁴⁷⁵ Allgaduud Media 2017 a); Shabelle News 2017 fu)

⁴⁷⁶ Shabelle News 2017 fy); Allgaduud Media 2017 j); Goobjoog News 2017 ao)

tienvarsipommi-iskussa haavoittui kaksi sotilasta. Mikään ryhmä ei ole ottanut vastuuta iskusta.⁴⁷⁷

- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat lokakuun alussa paikallishallinnon virkailijan kuoliaaksi pääkaupungin toiseksi suurimmalla torilla. Murhasta epäillään al-Shabaabin sissejä.⁴⁷⁸
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat lokakuun alkupuolella kuoliaaksi Somalian tiedustelupalvelun sotilaan Heliwan kaupunginosassa. Ampujat nappasivat sotilaan rynnäkkökiväärin ennen pakenemistaan. Ampujien oletetaan kuuluvan al-Shabaabiin.⁴⁷⁹
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat lokakuun puolivälissä maan liikenneministeriössä työskennellyttä virkamiestä huoltoasemalla Dharkenleyn kaupunginosassa. Virkamies sai ampumisesta vähäisiä vammoja ja hänet toimitettiin sairaalaan. Tekijöiden onnistui paeta paikalta, mutta iskusta epäillään al-Shabaabia.⁴⁸⁰
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat lokakuun loppupuolella kuoliaaksi naispoliisin Hodanin kaupunginosassa. Nainen oli ostoksilla tyttärensä kanssa virka-ajan jälkeen tullessaan ammutuksi. Ampujien onnistui paeta paikalta. Al-Shabaab on ottanut vastuun ampumisesta.⁴⁸¹
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat marraskuun alkupuolella kuoliaaksi poliisimiehen. Surmatyö tapahtui poliisin kotona Hodanin kaupungisassa. Pistoolein varustautuneet ampujat onnistuivat pakenemaan paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista paikalle.⁴⁸² Murhasta on perusteltua epäillä al-Shabaabia.
- Somalian hallinnossa työskentelevä virkamies haavoittui marraskuun alkupuolella vakavasti työmatkallaan kun hänen autoonsa kiinnitetty pommi räjähti Somalian maahanmuuttoviraston lähellä Makka al-Mukarama -kadun varrella. Pommin asettajista ei ole tietoa, mutta al-Shabaab on tehnyt useita vastaavia iskuja aiemmin.⁴⁸³
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat marraskuun puolivälissä kuoliaaksi tunnetun klaanin vanhemman **Hassan Jaciirin** Bakaran torilla. Hän oli mukana valitsemassa Somalian uuden parlamentin edustajia Hirshabellen alueelta. Tekijöiden onnistui paeta paikalta, eikä mikään ryhmä ottanut vastuuta murhasta. Teosta epäillään kuitenkin al-Shabaabia, sillä se on toistuvasti uhannut surmata kaikki parlamentin valintaprosessiin osallistuneet.⁴⁸⁴

⁴⁷⁷ Shabele News 2017 gb); Allgaldaduud Media 2017 m)

⁴⁷⁸ Allgaldaduud Media 2017 t)

⁴⁷⁹ Shabelle News 2017 gj)

⁴⁸⁰ Shabelle News 2017 go)

⁴⁸¹ Shabelle News 2017 hd); Radio Dalsan 2017 t)

⁴⁸² Shabelle News 2017 hv)

⁴⁸³ Garowe Online 2017 cq)

⁴⁸⁴ Shabelle News 2017 ig)

Somalian hallintoa tukevien joukkojen operaatiot al-Shabaabia vastaan:

- Somalian poliisi ja tiedustelupalvelu toteutti toukokuun alkupuolella mittavan turvallisuusoperaation Bondheeren alueella. Operaation aikana viranomaiset tekivät useita kotietsintöjä ja tarkastuksia, joiden yhteydessä takavarikoitiin suuri määrä aseita ja räjähteitä. Tietoja mahdollisista pidätyksistä ei uutislähteissä mainittu.⁴⁸⁵
- Somalian turvallisuusviranomaiset toteuttivat kesäkuun alussa laajan operaation Wadajirin ja Dharkenleyn kaupunginosissa tarkoituksenaan estää al-Shabaabin terroristiset iskut *Ramadanin* aikana. Yksityisten kotien ja liikkeiden tarkastusten yhteydessä pidätettiin yli 200 epäilyä.⁴⁸⁶
- Somalian turvallisuusjoukot toteuttivat syyskuun alkupuolella merkittävän turvallisuusoperaation pääkaupungin alueella. Operaation taustalla oli lisääntyneet salamurhat pääkaupungissa. Operaatioon liittyviä tarkastuksia tehtiin Yaqshidin, Heliwaan, Bondheeren, Hamar Jajabi ja Hodanin kaupunginosissa. Tarkempia yksityiskohtia operaation tuloksista ja mahdollisista pidätyksistä ei ollut saatavilla.⁴⁸⁷
- Somalian hallituksen joukot toteuttivat lokakuun puolivälissä öisen turvallisuusoperaation Wadajirin kaupunginosassa, jonka aikana pidätettiin ainakin 50 nuorta miestä oletettujen al-Shabaab -sympatijoiden perusteella. Operaation taustalla oli viime kuukausien aikana kiihtyneet pommi-iskut ja turvallisuusjoukkojen sotilaiden ja virkamiesten salamurhat.⁴⁸⁸
- Muutama päivä Wadajirin kaupunginosassa suoritettua turvallisuusoperaation jälkeen viranomaiset toteuttivat vastaavanlaisen Sheikh Ibrahim al-Abdinin alueella. Operaatiota edeltävänä päivänä aseistautuneet miehet olivat ampuneet kuoliaaksi Southwest -paikalishallinnon parlamentaarikkoja valitsemassa olleen klaanin vanhemman **Abdi Nunowin**. Operaation yhteydessä pidätettiin kymmeniä nuoria miehiä ja poikia.⁴⁸⁹
- Neljä al-Shabaabin taistelijaa sai surmansa lokakuun puolivälissä Mogadishun lähistöllä sijaitsevalla Hawo-Abdin alueella toteutetussa operaatiossa. Somalian armeijan joukot hyökkäsivät aamuvarhaisella al-Shabaabin kohteisiin.⁴⁹⁰
- Somalian turvallisuusjoukot toteuttivat marraskuun alussa laajan turvallisuusoperaation Mogadishussa. Operaation taustalla oli parin viime viikon aikana tehdyt kaksi tuhoisaa pommi-iskua. Etsintä- ja tarkastuspartiot liikkuivat Wardhigleyn, Bondheren ja Yaqshidin kaupunginosissa ja pidättivät ainakin 20 al-Shabaab -yhteyksistä epäiltyä henkilöä.⁴⁹¹

⁴⁸⁵ Shabelle News 2017 I); Garowe Online 2017 f)

⁴⁸⁶ Shabelle News 2017 ap)

⁴⁸⁷ Shabelle News 2017 fb)

⁴⁸⁸ Shabelle News 2017 gq)

⁴⁸⁹ Allgaldaduud Media 2017 ac)

⁴⁹⁰ Allgaldaduud Media 2017 aa)

⁴⁹¹ Shabelle News 2017 hq)

Somalian hallintoa tukevien joukkojen tekemät ilmaiskut al-Shabaabia vastaan:

- Amerikkalaiset miehittämättömät lennokit tekivät elokuun puolivälin tuntumassa kaksi ilmaiskua al-Shabaabia vastaan Shashweynen alueella Benadirin (pääkaupungin) lähistöllä. Tarkempia tietoja iskujen mahdollisista kohteista tai vaikutuksista ei ollut saatavilla.⁴⁹²

Muut turvallisuusvälikohtaukset:

- Somalian turvallisuusjoukot pidättivät toukokuun alussa kaksi presidentin turvakaartissa Villa Somalian alueella palvelutta sotilasta epäiltynä al-Shabaab -yhteyksistä. Samasta syystä pidätettiin useita muita presidentin henkilökuntaan kuuluvia ihmisiä.⁴⁹³
- Somalian turvallisuusjoukot onnistuivat ehkäisemään autopommi-iskun toukokuun puolivälissä Mogadishussa. Viranomaiset pysäyttivät saadun vinkin perusteella räjähtein varustetun auton pääkaupungin keskustassa Kansallisteatterin lähellä sijaitsevalla tarkastuspisteellä. Viranomaiset räjäyttivät auton turvallisesti ilman että se aiheutti henkilövahinkoja.⁴⁹⁴
- Sadat Somalian armeijan sotilaat järjestivät toukokuun puolivälin jälkeen mielenilmauksen pääkaupungissa 4 kuukauden ajalta maksamatta jääneiden palkkojen ja kurjien työskentelyolosuhteiden vuoksi. Sotilaat sulkiivat tärkeimmät tiet puolustusministeriön ympäristössä ja ottivat lopulta puolustusministeriön rakennuksen haltuunsa osoittaakseen tyytymättömyyttään ja vauhdittaakseen tilanteen korjaamista. Somalian armeijan komentajan kehoitus sai sotilaat palaamaan takaisin kasarmeihin.⁴⁹⁵
- Ainakin yhden sotilaan raportoitiin saaneen surmansa ja kahden muun haavoittuneen toukokuun puolivälin jälkeen Dharkenleyn kaupunginosassa kun Somalian armeijan kaksi ryhmää ottivat yhteen. Välikohtauksen syy ei ole tiedossa. Vastaavia yhteenottoja on sattunut uutislähteiden mukaan viime päivien aikana ja niiden yhteydessä on menehtynyt myös siviileitä.⁴⁹⁶
- Mogadishulainen Elman Football Club - jalkapallojoukkue joutui aseellisen hyökkäyksen kohteeksi toukokuun puolivälin jälkeen Mogadishun ulkopuolella Hawo Abdin alueella, kun joukkue oli palaamassa pelimatkalta Afgoyesta pääkaupunkiin. Joukkueen jäseniä kuljettanutta yksityistä autoa vastaan avattiin tuli Elasha Biyahan kohdalla, minkä seurauksena seuran valmentaja sai surmansa ja kaksi pelaajaa haavoittui. Teon tekijöistä ja heidän motiiveistaan ei ole tietoa.⁴⁹⁷

⁴⁹² Goobjoog News 2017 ac); Radio Risaala 2017 e); Somaliupdate.com 2017 am)

⁴⁹³ Garowe Online 2016 b)

⁴⁹⁴ Garowe Online 2017 m)

⁴⁹⁵ Shabelle News 2017 y); Garowe Online 2017 p)

⁴⁹⁶ Shabelle News 2017 z); Garowe Online 2017 q)

⁴⁹⁷ Somaliupdate.com 2017 b); Shabelle News 2017 ö)

- Somalian armeijan sotilaiden raportoitiin kahakoineen keskenään toukokuun puolivälin jälkeen pääkaupungissa KM4:n kohdalla. Uutislähteissä ei ole mainintaa taisteluiden aiheuttamista henkilövahingoista.⁴⁹⁸
- Ainakin neljän siviilin raportoitiin saaneen surmansa toukokuun lopulla, kun sotilas avasi tulen Kahdan IDP-leirissä sen asukkaita kohti. Ammuskelua edelsi riita osapuolten välillä.⁴⁹⁹
- Turvallisuusviranomaisten (Mogadishun vakauttamisjoukot) pyrkimys riisua aseista pääkaupungin aseelliset militiat nosti alkukesästä jännitteitä mm. Wadajirin kaupunginosassa ja sen lähialueilla. Kaupungissa arvellaan olevan kaikkiaan tuhansia laittomia aseita, jotka pyritään keräämään pois turvallisuuden parantamiseksi. Turvallisuusviranomaisten ja paikallisen aseistautuneen ryhmän välillä syttyi toukokuun lopussa aseellinen yhteenotto kun aseistautunut joukko kieltäytyi luovuttamasta aseitaan. Hawo Takon alueella laittomalla tarkastuspisteellä käydyssä tulituksessa sai surmansa kaksi siviiliä ja haavoittui ainakin kaksi turvallisuusjoukkojen sotilasta.⁵⁰⁰ Välikohtausta seuraavana päivänä aseidenriisuntaoperaatio johti aseelliseen yhteenottoon entisen "sotaherra" **Mahad Elmi Mohamedin** (tunnetaan myös nimellä "**Mahad Doolar**") aseellisiin joukkoihin lukeutuvan poliisin ja Somalian armeijan välillä Hodanin alueella sijaitsevan Suuqa Qaadkan (*khatia* myyvä tori) lähistöllä. Ammuskelu ei kuitenkaan aiheuttanut henkilövahinkoja.⁵⁰¹ Jotkut kritisoivat aseistariisuntaprojektia, koska heidän mielestään ei ole oikein, että itseään puolustavilta ihmisiltä otetaan ase pois samalla kun viranomaiset itse eivät kykene tarjoamaan turvaa kaikille.
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat kesäkuun alkupuolella kuoliaaksi nuoren miehen San'an alueella. Teon motiivista ja tekijöistä ei ole mitään tietoja. Ampujat onnistuivat pakenemaan paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista.⁵⁰²
- Somalian turvallisuusjoukkojen sotilas ampui kesäkuun puolivälin jälkeen liikemiehen pääkaupungin reunamilla Tarbelahan alueella. Surmatyötä edelsi riitely, jonka syytä ei uutislähteissä mainita.⁵⁰³
- Mogadishun ulkopuolella sijaitsevassa Elasha Biyan alueella sattuneessa tienvarsipommi-iskussa sai heinäkuun alussa surmansa ainakin kaksi ihmistä ja useita muita haavoittui. Räjähdyksessä sattui Afgoiin kaupunkiin matkalla olleen yksityisen pikkubussin kohdalla. Bussin kyydissä olleet uhrat olivat oletettavasti siviileitä. Iskun tekijöistä ei ole tarkempaa tietoa.⁵⁰⁴
- AMISOM-joukkojen panssaroitujen ajoneuvojen saattue surmasi heinäkuun alkupuolella kolme ihmistä Mogadishun ulkopuolella Elasha Biyan alueella. Saattueen ajoneuvot ajoivat nuorten moottoripyörän ylitse, minkä seurauksena nuoret saivat surmansa välittömästi. Saattue ei pysähtynyt

⁴⁹⁸ Shabelle News 2017 aa)

⁴⁹⁹ Shabelle News 2017 ah)

⁵⁰⁰ Somaliupdate.com 2017 h); Shabelle News 2017 ai)

⁵⁰¹ Shabelle News 2017 ak); Garowe Online 2017 x)

⁵⁰² Goobjoog News 2017 i)

⁵⁰³ Goobjoog News 2017 q)

⁵⁰⁴ Goobjoog News 2017 v)

onnettomuuden jälkeen. Pian onnettomuuden jälkeen sadat ihmiset kokoontuivat protestoimaan AMISOMia vastaan.⁵⁰⁵

- Radio Muqdishulle työskennellyt toimittaja menehtyi heinäkuun alkupuolella Villa Somaliaan johtavalla tarkastuspisteellä vartiojoiden ampumista luodeista. Toimittajan ampumisen syy ei ole toistaiseksi tiedossa.⁵⁰⁶
- Ainakin kahdeksan siviiliin raportoitiin saaneen surmansa heinäkuun alkupuolella Elasha Biyan alueella, kun armeijan univormuun pukeutuneet miehet avasivat tuntemattomasta syystä tulen siviileitä kuljettanutta ajoneuvoa vastaan. Autossa sai surmansa kolme veljestä sekä heidän enonsa. Lisäksi neljä lähistöllä ollutta jalankulkijaa sai surmansa harhaluodeista. Useita muita haavoittui.⁵⁰⁷
- AMISOM-joukkojen raportoitiin surmanneen naissiviiliin heinäkuun alkupuolella Arbacowin alueella. Tilanne sai alkunsa kun AMISOM-joukkojen Mogadishusta Afgoyeen matkalla ollut sotilassaattue joutui tienvarsipommi-iskun kohteeksi. Räjähdyistä seurasi AMISOM-joukkojen tulitusta räjähdysalueen ympäristöön, minkä seurauksena paikalle osunut nainen sai surmansa ja useita muita haavoittui.⁵⁰⁸
- AMISOM-joukkojen raportoitiin vetäytyneen heinäkuun puolivälin alla entisen yliopiston campus-alueelta Wadajirin kaupunginosassa sijaitsevasta tukikohdastaan. Joukot jättivät alueen Somalian opetusministeriön haltuun. Tarkoituksena rakentaa alue uudelleen opiskelukäyttöön.⁵⁰⁹
- Somalian sisäisestä turvallisuudesta vastaavan ministerin mukaan Bakaran torilla toimivat liikemiehet ja kauppiat ovat joutuneet maksamaan veroja niin hallitukselle kuin al-Shabaabille. Paikallisten kauppiaiden mukaan heidän on pakko maksaa ”suojelurahaa” al-Shabaabille tai he voivat joutua vastaamaan seurauksista. Maksusta kieltäytyjien uhkana on joutuminen salamurhatuksi. Toisaalta taas al-Shabaabille maksavat voivat joutua viranomaisten toimesta syytteeseen yhteistyöstä al-Sabaabin kanssa.⁵¹⁰
- Somalian turvallisuusjoukkojen eri yksiköt ajautuivat heinäkuun loppupuolella saman päivän aikana kolmasti aseelliseen selkkaukseen, joiden seurauksena yhteensä viisi ihmistä sai surmansa. Ensimmäinen yhteenotto sattui el-Gaabin risteyksessä Villa Somalian ulkopuolella lähellä Kansallisteatteria, kun presidentin turvallisuudesta vastaavat sotilaat estivät Somalian tiedustelupalvelun ajoneuvoa tulemasta samalle tielle, jolla presidentin saattue oli parhaillaan. Tästä seurasi tulitaistelu, jonka seurauksena tiedustelupalvelun eversti sai surmansa. Tiedustelupalvelun sotilaat kutsuivat paikalle lisäjoukkoja, jotka hyökkäsivät presidentin turvallisuudesta vastaavia sotilaita vastaan surmaten kaksi sotilasta.⁵¹¹ Joidenkin tietojen mukaan ensimmäisessä yhteenotossa olisi saanut surmansa kuusi tiedustelupalvelun

⁵⁰⁵ Garowe Online 2017 an)

⁵⁰⁶ Radio Dalsan 2017 e)

⁵⁰⁷ Shabelle News 2017 bā)

⁵⁰⁸ Shabelle News 2017 bö)

⁵⁰⁹ Shabelle News 2017 cc); Garowe Online 2017 aq)

⁵¹⁰ Radio Dalsan 2017 f)

⁵¹¹ Somaliupdate.com 2017 ö)

sotilasta ja ammuskelu olisi ollut kosto aiemmin aamulla sattuneesta välikohtauksesta, jossa tiedustelupalvelun sotilas oli ampunut kuoliaaksi yhden sotilaan. Saman lähteen mukaan tiedustelupalvelun ja presidentin turvallisuudesta vastaavien sotilaiden välit ovat olleet jo pitkään kireät.⁵¹² Toisaalta taas tilanteen on kuvattu olleen alueella jännitteinen siksi, että saatujen tiedustelutietojen mukaan al-Shaaab olisi valmistautunut iskemään Villa Somaliaan tiedustelupalvelun univormuihin pukeutuneena. Kolmas yhteenotto sattui Wadajirin kaupunginosassa, kun Mogadishun turvallisuusolosuhteiden vakauttamiseksi perustetut joukot olivat suorittamassa turvallisuusoperaatiota Kawogodeyn alueella armeijan tukikohdan lähistöllä. Sen yhteydessä syttyneessä tulitaistelussa sai surmansa kolme sotilasta. Somalian armeijan keskinäiset yhteenotot ovat olleet viimeisten vuosien aikana yleisiä suuremmissa kaupungeissa ja niissä on saanut surmansa sekä sotilaita että siviileitä.⁵¹³

- Sadat tuk-tuk-kuljettajat tuhosivat elokuun alkupuolella AMISOM-joukkojen panssaroidun ajoneuvon K4 kohdalla. Protestoijat olivat tyytymättömiä jatkuviin katusulkuihin ja liikennerajoituksiin, jotka vaikeuttavat tuk-tuk-kuljettajien työtä ja elannon hankkimista. Lisäksi he huusivat AMISOM-vastaisia iskulauseita ja kritisoivat AMISOM-ajoneuvojen aiheuttamia onnettomuuksia. Tilanne laukesi kaupungin pormestarin **Thabit Abdi Mohaedin** vedottua mielenosoittajiin.⁵¹⁴
- Somalian parlamenttijäsenen turvamiehet surmasivat elokuun alkupuolella kaksi siviiliä Makka al-Mukarama -kadun varrella Tre-piano -alueella. Lisäksi kaksi muuta haavoittui. Ampujat on pidätetty. Alueella järjestettiin parhaillaan tuk-tuk-kuljettajien mielenosoitus, johon ammutut siviilit osallistuivat.⁵¹⁵
- Ainakin kolmen siviilin raportoituihin saaneen surmansa ja neljän muun haavoittuneen elokuun puolivälissä, kun aseistautuneet miehet alkoivat tulittaa ohiajavasta autosta toista ajoneuvoa, jonka kyydissä oli seitsemän ihmistä. Joidenkin tietojen mukaan uhrin olivat paikallisia kauppiaita. Ampumisvälikohtaus sattui Digfeerin risteyksessä Hodonin kaupunginosassa. Surmansa saaneet olivat kaikki samasta perheestä. Teon motiivista tai tekijöistä ei ole tietoa. Ampujien onnistui paeta paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista.⁵¹⁶
- Somalian jalkapalloliiton virkailija **Osman Jama Dirah** ja pidetty erotuomari ammuttiin elokuun puolivälissä kuoliaaksi Warda Nabadan alueella. Dirah toimi myös maan jalkapalloliiton tuomarijaston johtajana. Hänet ammuttiin hänen poistuttuaan moskeijasta kotinsa lähistöllä. Tuntemattomat aseistautuneet miehet onnistuivat pakenemaan paikalta. Jalkapalloliiton jäseniä tai somalialaisia urheilijoita vastaan ei ole toistaiseksi tähän mennessä isketty. Dirahin ampuminen herättää pelkoa urheilijoiden keskuudessa.⁵¹⁷

⁵¹² Radio Dalsan 2017 h)

⁵¹³ Somaliupdate.com 2017 ö)

⁵¹⁴ Somaliupdate.com 2017 al)

⁵¹⁵ Shabelle News 2017 dh); Radio Dalsan 2017 j)

⁵¹⁶ Garowe Online 2017 bn)

⁵¹⁷ Goobjoog News 2017 ae); VoA 2017 u)

- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat elokuun puolivälissä kuoliaaksi yhden siviilin. Surmatyö tapahtui Garasbaleyn alueella. Teon motiivista ja tekijöistä ei ole tietoa.⁵¹⁸
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat elokuun lopussa kuoliaaksi teetä myyvän naisen Tabelaha Sheekh Ibraahin alueella. Ampujien onnistui paeta paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista. Mikään ryhmä ei ole ilmoittanut olevansa vastuussa teosta.⁵¹⁹
- Somalian armeijan ja tiedustelupalvelun tukemien poliisivoimien välillä puhkesi syyskuun puolivälissä kiivas tulitaistelu, jonka seurauksena yhdeksän ihmistä sai surmansa ja kahdeksan muuta haavoittui. Yhteenoton taustalla oli ilmeisesti erehdys; Mogadishin vakauttamiseen tarkoitettut poliisin erikoisjoukot luulivat virheellisesti armeijan sotilaiden olevan klaanitaistelijoita. Poliisi ja poliisin vinkkaamana paikalle saapuneet tiedustelupalvelun sotilaat piirittivät sotilaat ja avasivat tulen. Hyökkäys tapahtui Hodanin kaupunginosassa alueella, jonne sotilaat olivat perheineen majoittuneet. Taisteluissa käytettiin myös raskaampaa aseistusta ja yhteenotossa menehtyi ja haavoittui uutislähteiden mukaan myös siviileitä. Monet lähistön asukkaat joutuivat pakenemaan kodeistaan turvaan.⁵²⁰
- Somalian hallituksen sotilas ampui syyskuun loppupuolella (siviili)miehen keskinäisen riidan päätteeksi. Surmatyö sattui Gad-Jacelin alueella Wardhigleyn kaupunginosassa.⁵²¹
- Ainakin kolme evakkolasta haavoittui syyskuun lopussa Arbiskan alueella heidän leikittyään löytämälläan räjähtämättömällä ammuksella. Kaksi pojista haavoittui vakavasti.⁵²²
- Kaksi Somalian armeijan sotilasta haavoittui lokakuun loppupuolella Mogadishussa armeijan sotilaiden keskinäisen yhteenoton seurauksena. Yaqshidin kaupunginosassa sattunut välikohtaus aiheutui turvallisuusjoukkojen ja paikallisen aluejohtajan turvamiesten keskinäisestä väärinymmärryksestä.⁵²³
- Epäonnistunut pommi-iskun suunnittelu surmasi lokakuun loppupuolella pomminrakentajana ja hänen vastasyntyneen lapsensa, sekä haavoitti lapsen äitiä ja teinikäistä lasta. Pommi räjähti kesken pommin kokoamisen Karaanin kaupunginosassa sijainneessa kodissa. Pommin tekijä oli palannut vasta edellisenä päivänä Qoryooleyta, joka on al-Shabaabin hallussa. Asunnosta löytyi enemmänkin räjähdystarvikkeita sekä käsikranaatteja.⁵²⁴

⁵¹⁸ Shabelle News 2017 do)

⁵¹⁹ Shabelle News 2017 ef)

⁵²⁰ Radio Risaala 2017 i); VoA 2017 w)

⁵²¹ Allgaladuud Media 2017 c)

⁵²² Allgaladuud Media 2017 o)

⁵²³ Allgaladuud Media 2017 an)

⁵²⁴ Goobjoog News 2017 ax)

- Parantaakseen pääkaupungin turvallisuutta viranomaiset kielsivät lokakuun lopussa kuorma-autojen ja tankkiautojen ajon päiväsaikaan kaupungin keskustaan. Sääntöä rikkovalle määrätään 1000 US \$ sakko.⁵²⁵
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat lokakuun lopussa kuoliaaksi miehen. Tarabunkan risteyksessä surmattu siviili työskenteli koulubussin kuljettajana pääkaupungissa. Ampumisen syy tai tekijät eivät ole tiedossa. Ampujien onnistui paeta paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista.⁵²⁶
- Ainakin kahdeksan al-Shabaabin sissin raportoitiin saaneen surmansa lokakuun lopussa kun heidän asentamassa kauko-ohjattu pommi räjähti ennen aikojaan Mogadishun pohjoisosassa sijaitsevassa Danidan kylässä. Tietoja räjähdysen mahdollisesti aiheuttamista siviilivahingoista ei ole.⁵²⁷
- Ainakin kolmen ihmisen raportoitiin haavoittuneen marraskuun alussa Zooben alueella sattuneessa autopommi-iskussa. Tietoa uhrien henkilöllisyydestä, iskun tekijöistä ja motiivista ei ole.⁵²⁸
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet surmasivat marraskuun puolivälin alla siviilin Garas-Baleyn alueella, n. 15 kilometriä Mogadishusta luoteeseen. Ampumisen motiivista ei ole tietoa, mutta osapuolten välillä oli riitaa ennen ampumista. Ampujien onnistui paeta paikalta.⁵²⁹

○ Middle Shabelle

Konfliktin osapuolet:

Middle Shabellen maakunnan alueella tärkeimmät konfliktin osapuolet ovat olleet:

- al-Shabaab
- burundilaiset ja etiopialaiset AMISOM-joukot
- Somalian armeija
- klaanimilitiat

Konfliktin luonne:

Al-Shabaab on jatkanut aseellista vastarintaa Middle Shabellen maakunnassa pyrkimyksenään kaataa Somalian hallitus, ajaa sitä tukevan ulkomaalaiset joukot pois maasta ja perustaa Somaliaan islamilainen valtio. Järjestö on tehnyt iskuja Somalian hallitusta tukevia joukkoja vastaan ja aiheuttanut siinä ohessa siviilitappioita⁵³⁰ ja syyllistynyt vakaviin oikeudenloukkauksiin⁵³¹. Hallitusta tukevat kansainväliset joukot ovat yhdessä somalialaisten turvallisuusjoukkojen kanssa

⁵²⁵ Shabelle News 2017 hl)

⁵²⁶ Shabelle News 2017 ho)

⁵²⁷ Radio Dalsan 2017 u).

⁵²⁸ Radio Dalsan 2017 v)

⁵²⁹ Shabelle News 2017 hz)

⁵³⁰ Shabelle News 2017 ae); Shabelle News 2017 gä); Allgagaduud Media 2017 ai); Garowe Online 2017 ch); Radio Dalsan 2017 q)

⁵³¹ Garowe Online 2017 d)

tehneet maaoperaatioita ja taistelleet al-Shabaabia vastaan pyrkien vapauttamaan al-Shabaabin hallinnassa olevia alueita.⁵³² Syksyn aikana Somalian hallintoa tukeva liittouma aloitti al-Shababin vastaisen operaation Lower ja Middle Shabellen alueella islamisten tärkeimpien tukialueiden eliminoimiseksi ja pääkaupunkialueen turvallisuuden parantamiseksi.⁵³³ Maakuntien alueella kiihtyneiden sotilasoperaatioiden seurauksena tuhannet ihmiset ovat joutuneet marraskuussa jättämään kotinsa ja siirtymään evakkoleireille - useimmiiten pääkaupunkiseudulle.⁵³⁴

Al-Shabaabin vastaisten operaatioiden yhteydessä on pidätetty al-Shabaabin kannattajiksi epäiltyjä henkilöitä.⁵³⁵ Uutisaineistoissa on raportoitu lisäksi miestappioita aiheuttaneista Somalian hallintoa tukevien turvallisuusjoukkojen keskinäisistä yhteenotoista⁵³⁶ sekä klaanien välisistä taisteluista.⁵³⁷

Maakunnan olosuhteet pysyivät suhteellisen rauhallisina vuoden 2016 puoliväliin asti. Sen jälkeen turvallisuusvälikohtausten määrän on noussut.⁵³⁸ Maakunnan turvallisuustilanne on yleisesti ottaen epävakaa.

Erilaisten turvallisuusvälikohtauksen aiheuttamista henkilövahingoista ja mahdollisista siviilitappioista on ollut saatavilla puutteellisesti tietoja julkisista lähteistä. ACLED:n mukaan Middle Shabellen alueella raportoitiin kaikkiaan 97 välikohtausta, joiden yhteydessä sai kaikkiaan 167 ihmistä surmansa. Uhreista 25 oli siviileitä. Kaikkiaan siviilejä vastaan tehtiin 23 iskua ja useimmiten tekijänä olivat tuntemattomat aseelliset joukot ja klaanimilitiat.⁵³⁹

Hirshabellen osavaltion pääkaupunkia Jowharia pidetään suhteellisen rauhallisena, joskin pitkään jatkunut kuivuus on lisännyt klaanien välisiä jännitteitä, jotka ovat ajoittain eskaloituneet yhteenotoiksi. Klaanien välisiä taisteluja on käyty vuoden 2017 toisella neljänneksellä mm. Jowharin ja Balcadin lähialueilla. Osapuolina ovat olleet pääsoin Hawiy/Abgaal- ja Hawiye/Shiidle-klaanien alaklaanit. Yhteenotoissa sai kevään ja alkukesän aikana surmansa n. 100 ihmistä.⁵⁴⁰

Jowharissa toimii poliisi, joka on Hirshabellen hallinnon komennossa. Osavaltion alueelle on sijoitettu Somalian armeijan yksiköitä, jotka ovat Mogadishusta käsin toimivat armeijan johdon komennossa. Joukkoja on käytetty myös hyökkäysoperaatioissa ilman AMISOM-tukea.⁵⁴¹ Jowharin kaupungissa ei ole raportoitu merkittävästä al-Shabaabin toiminnasta.⁵⁴²

Adan Yabaalista rannikolle asti ulottuvan vyöhykkeen on kuvattu olevan rikollisryhmien aluetta, mutta jossa ei kuitenkaan ole merkittävää al-Shabaabin toimintaa. Mogadishusta Jowhariin johtava päätie oli kesällä sitä edeltäneeseen aikaan verrattuna paremmin turvattu. Turvallisuuteen on raportoitu parantuneen

⁵³² Shabelle News 2017 bw)

⁵³³ Shabelle News 2017 gx); Shabelle News 2017 ib); AC 2017 a)

⁵³⁴ NRC 27.11.2017

⁵³⁵ Somalia Focus 2017 d)

⁵³⁶ Goobjoog News 2017 r)

⁵³⁷ Mareeg.com 2017 c)

⁵³⁸ BFA & SEM August 2017, s. 80

⁵³⁹ ACLED 2017 a)

⁵⁴⁰ BFA & SEM August 2017, s. 80 - s. 81

⁵⁴¹ BFA & SEM August 2017, s. 81

⁵⁴² BFA & SEM August 2017, s. 81

yleisesti ottaen AMISOM-joukkojen 5 sektorin tärkeimmillä tiesosuuksilla (Middle Shabelle).⁵⁴³

Burundilaisilla AMISOM-joukoilla on tukikohtia Mahadaayssa, Buloa Cadadissa, Jowharissa, Garsaalissa, Kaxyalossa, Warsheikhissa, Balcadissa, Rage Ceellessa ja Cadalessa. Somaliain armeijalla ja AMISOM- joukoilla on tukikohtia Miir Taqwossa, Biyo Cadossa ja Ceel Barafissa. Etiopialaiset joukot ottivat Adan Yabaalin haltuunsa vuoden 2016 lopulla ja kaupungissa sijaitsee Somaliain armeijan tukikohta, jossa on mahdollisesti myös AMISOM- tai etiopialaisia joukkoja.⁵⁴⁴

Middle Shabellen alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Al-Shabaabin iskut Somaliain hallintoa ja sitä tukevia turvallisuusjoukkoja vastaan:

- Oletettavasti al-Shabaabin kuuluvat miehet heittivät toukokuun puolivälin jälkeen kranaatin Jowharissa sijaitsevaa poliisiasemaa vastaan. Kranaatin räjähdystä seurasi tulitaistelu. Mitään tietoja mahdollisista henkilövahingoista ei uutislähteissä mainita.⁵⁴⁵
- Toukokuun loppupuolella *Ramadanin* ensimmäisenä päivänä Mahadayn kaupungissa pienessä kahvilassa räjähtänyt kauko-ohjattu pommi surmasi ainakin kaksi siviiliä ja haavoitti viittä muuta paikalla ollutta. Iskun takana oletetaan olevan al-Shabaab, joka on uhannut lisäävänsä iskuja Ramadanin aikana. Samana päivänä Jowharissa Somaliain turvallisuusjoukkojen ylläpitämällä tarkastuspisteellä räjähti kauko-ohjattu tienvarsipommi. Räjähdysten aiheuttamista mahdollisista uhreista ei ole raportoitu.⁵⁴⁶
- Ainakin kolmen Somaliain armeijan sotilaan raportoitiin saaneen surmansa ja kahden haavoittuneen kesäkuun alkupuolella, kun kauko-ohjattu tienvarsipommi räjähti Somaliain armeijan autosaattueen kohdalla Jowharin lentokentän lähistöllä. Viitteitä siviilivahingoista ei uutislähteissä ole.⁵⁴⁷
- Al-Shabaabin raportoitiin hyökänneen kesäkuun puolivälissä AMISOM-joukkojen tukikohtaan Biyo Aden alueella. Hyökkäys alkoi kranaattituliuksella AMISOM-tukikohtaan, mitä seurasi kiivas ja useita tunteja kestänyt tulitaistelu osapuolten välillä. Uutislähteissä ei ole mitään mainintaa taisteluiden mahdollisesti aiheuttamista tappioista tai siviiliuhreista.⁵⁴⁸
- Kauko-ohjattu tienvarsipommi räjähti kesäkuun puolivälin jälkeen Somaliain hallituksen joukkojen sotilassaattueen kohdalla Jowharin ulkopuolella. Somaliain hallituksen mukaan räjähdys ei kuitenkaan aiheuttanut henkilövahinkoja.⁵⁴⁹

⁵⁴³ BFA & SEM August 2017, s. 81

⁵⁴⁴ BFA & SEM August 2017, s. 81

⁵⁴⁵ Shabelle News 2017 ä)

⁵⁴⁶ Shabelle News 2017 ae)

⁵⁴⁷ Shabelle News 2017 az)

⁵⁴⁸ Garowe Online 2017 ä)

⁵⁴⁹ Shabelle News 2017 bo)

- Al-Shabaabin raportitiin hyökänneen elokuun alkupuolella AMISOM-sotilassaattuetta vastaan Mahadayn kaupungin lähistöllä. Saattue oli matkalla Ali Foldheeresta Mahadayn kaupunkiin. Hyökkäys alkoi kauko-ohjatun tienvarsipommin räjäytyksellä saattueen kohdalla, jonka jälkeen al-Shabaabin taistelijat alkoivat tulittaa saattuetta. Somalian hallinnon mukaan isku ei aiheuttanut AMISOM-joukoille tappioita. Al-Shabaab ilmoitti tuhonneensa yhden panssaroidun ajoneuvon ja surmanneensa tarkentamattoman määrän sotilaita.⁵⁵⁰
- Raskaasti aseistautuneet al-Shabaabin taistelijat hyökkäsivät lokakuun puolivälissä armeijan tukikohtaa vastaan Basran alueella Balcadin lähellä. Islamistit ilmoittivat surmanneensa hyökkäyksen aikana kuusi sotilasta. Lisäksi useita muita haavoittui. Järjestö ilmoitti lisäksi ottaneensa Basran alueen tilapäisesti haltuunsa.⁵⁵¹ Mahdollisista siviilitappioista ei uutislähteissä ole mainintaa.
- Ainakin 6, mutta mahdollisesti 17 siviiliä sai surmansa ja useita muita haavoittui lokakuun puolivälin jälkeen Mogadishun luoteispuolella sijaitsevassa Danigan kylässä sattuneessa kauko-ohjatussa tienvarsipommi-iskussa. Iskun kohteeksi joutui ilmeisesti erehdyksessä Afgoyesta Balcadiin matkalla ollut siviilipikkubussi, jonka kyydissä oli naismaanviljelijöitä. Pommi-isku oli ilmeisesti tarkoitettu vain hetkeä myöhemmin räjähdyspaikan ohiajanutta Somalian armeijan sotilasajoneuvoa vastaan. Räjähdyspaikka sijaitsee lähellä al-Shabaabin vaikutuspiirissä olevia alueita ja lähistöllä on havaittu paljon al-Shabaabin taistelijoita. Alueelle on sijoitettu myös paljon miinoja.⁵⁵²
- Al-Shabaab otti Balcadin lähellä sijaitsevan Basran kylän takaisin haltuunsa marraskuun puolivälissä. Haltuunotto tapahtui ilman taisteluita AMISOM- ja Somalian armeijan joukkojen vetäydyttyä alueelta ilman taisteluita. Syy vetäytymiselle ei ole tiedossa.⁵⁵³

Al-Shabaabin tekemät, tai sen tekemäksi epäillyt salamurhat ja -yritykset ja teloitukset:

- Al-Shabaabin raportitiin mestanneen toukokuun alussa kaksi Somalian armeijan sotilasta Mahadayssa. Sotilaat oli kaapattu aiemmin Mahadayn lähistöllä kulkeneesta bussista. Al-Shabaab oli kehottanut alueen asukkaat katsomaan mestausta, joka toteutettiin paikallisella torilla. Mestauksen syyksi riitti se, että he olivat hallituksen sotilaita.⁵⁵⁴

Somalian hallintoa tukevien joukkojen operaatiot al-Shabaabia vastaan:

- Somalian hallituksen ja sitä tukevien etiopialaisten AMISOM-joukkojen sekä al-Shabaabin välillä syttyi kesäkuun lopulla kiivaaksi kuvattu taistelu Middle

⁵⁵⁰ Shabelle News 2017 di)

⁵⁵¹ Allgaduud Media 2017 ä); Garowe Online 2017 cf)

⁵⁵² Shabelle News 2017 gä); Allgaduud Media 2017 ai); Garowe Online 2017 ch); Radio Dalsan 2017 q)

⁵⁵³ Shabelle News 2017 ia)

⁵⁵⁴ Garowe Online 2017 d)

Shabellen maakunnan itäosissa, kun hallitusta tukevat joukot pyrkivät etenemään al-Shabaabin hallitsemille alueille. Mahadayn kaupungin lähistöllä sijaitsevan Ali Fooleyn kylän asukkaat kertoivat kuulleensa kiivasta tulitusta, joka kesti noin tunnin. Taisteluiden mahdollisesti aiheuttamista tappioista ei ole mitään tietoa.⁵⁵⁵

- Somalian turvallisuudesta vastaavat viranomaiset pidättivät heinäkuun puolivälissä seitsemän opettajaa, joiden epäillään toimineen yhteistyössä al-Shabaabin kanssa. Yksityisissä kouluissa työskentelevien opettajien väitetään muuttaneen koulujensa opetussuunnitelmaa al-Shabaabin ideologiaa tukevasi. Pidätykset tehtiin Jowharin lähistöllä.⁵⁵⁶
- Somalian hallituksen joukot ottivat marraskuun alkupuolella al-Shabaabilta uusia alueita haltuunsa Lower - ja Middle Shabellen maakunnissa. Hallituksen joukot saivat haltuunsa Basran, Bulo-Kuton, Daniga Balowin ja Jabalulin kylät. Haltuunottoihin ei sisällynyt suurempia taisteluita, sillä al-Shabaab vetäyi sille ominaisen taktiikan mukaisesti alueilta ennen somalialaisten joukkojen saapumista. Alueita puhdistettiin haltuunoton jälkeen miinoista edessä olevaa laajempaa al-Shabaabin vastaista sotilasoperaatiota varten.⁵⁵⁷ Haltuunottojen yhteydessä sai surmansa viisi al-Shabaabin taistelijaa ja seitsemän muuta pidätettiin. Operaation on raportoitu jatkuvan edelleen alueella rankoista sateista huolimatta.⁵⁵⁸

Muut turvallisuusvälikohtaukset:

- Viiden nuoren miehen raportoitiin saaneen surmansa kesäkuun alkupuolella Balcadin kaupungin ulkopuolella sijaitsevassa Hawadleyn kaupunginosassa, kun tuntemattomat aseistautuneet miehet pysäyttivät miehiä kuljettaneen ajoneuvon ja alkoivat ampuja miehiä kohti. Iskun syytä pidetään klaanikostoa. Ampujia ei ole toistaiseksi saatu kiinni.⁵⁵⁹
- Somalian hallituksen joukkojen ja paikallisen hallinnon turvallisuusjoukkojen välillä syntyi juhannuksen aikoihin aseellinen konflikti Warsheikin kaupungissa. Osapuolten raportoitiin käyttäneen raskaita käsiaseita toisiaan vastaan. Uutislähteiden mukaan välikohtauksessa sai surmansa yksi sotilas ja lisäksi molempien osapuolten taistelijoita haavoittui. Konfliktin syytä oli kiistely kaupungin ulkopuolella olevasta tarkastuspisteestä. Paikallishallinto vastusti hallituksen sotilaiden perustamaa tarkastuspistettä ja hyökkäsivät sitä vastaan. Paikallishallinnon edustajan mukaan välikohtauksen aiheuttivat hallituksen sotilaat, jotka hyökkäsivät paikallisella asuinalueella hallinnon turvallisuusasioiden varajohtajaa vastaan. Uutislähteissä ei ole mainintaa konfliktin aiheuttamista siviiliuhreista.⁵⁶⁰
- Somalian armeijan raportoitiin onnistuneen rauhoittamaan heinäkuun puolivälissä klaanien välinen konflikti Jowharin lähistöllä sijaitsevassa Run

⁵⁵⁵ Shabelle News 2017 bw)

⁵⁵⁶ Somalia Focus 2017 d)

⁵⁵⁷ Garowe Online 2017 cp)

⁵⁵⁸ Shabelle News 2017 hw)

⁵⁵⁹ Goobjoog News 2017 j)

⁵⁶⁰ Goobjoog News 2017 r)

Nirgoodin kylässä. Alueella käydyissa taisteluissa on saanut surmansa ainakin 20 ihmistä ja lisäksi useita kymmeniä on haavoittunut. Taisteluiden syynä ovat olleet kiistat laidunten käytöstä.⁵⁶¹

- Ainakin yhden siviilin raportoitiin saaneen surmansa ja kahden muun haavoittuneen syyskuun loppupuolella kun Somalian turvallisuusjoukot ajatuivat tulitaisteluksi eskaloituneeseen riitaan Jowharissa. Riita syntyi paikallisella torilla veronkerääjien keskinäisestä riitelmästä.⁵⁶²
- Ainakin kaksi siviiliä sai surmansa ja useita muita haavoittui lokakuun alussa, kun vesitankkiin piilotettu kauko-ohjattava tienvarsipommi räjähti Jowharin kaupungin lähistöllä. Iskun tekijästä ja kohteesta ei ole tietoa.⁵⁶³
- Somalian armeijan sotilas avasi tulen lokakuun puolivälissä Jowharissa Hirshabellen parlamenttiedustajia vastaan. Vain yksi edustaja haavoittui ampumisesta ja muut paikallaolleista onnistuivat pakenemaan haavoittumatta. Ampumiseen syyllistynyt sotilas pidätettiin, mutta teon motiivista ei ole tietoa.⁵⁶⁴

○ Hiiraan

Konfliktin osapuolet:

Hiiraanin maakunnan alueella tärkeimmät konfliktin osapuolet ovat kesän ja syksyn 2016 aikana olleet:

- al-Shabaab
- Somalian armeija
- djiboutilaisia ja etiopialaisia AMISOM-joukkoja
- AMISOM-joukkojen ulkopuolella toimivia etiopialaisia sotilaita ja etiopilainen Liyu-poliisi
- klaanimilitiat

Konfliktin luonne:

Al-Shabaab on jatkanut aseellista vastarintaa Hiiraanin maakunnassa pyrkimyksensä kaataa Somalian hallitus, ajaa sitä tukevan ulkomaalaiset joukot pois maasta ja perustaa Somaliaan islamilainen valtio. Järjestö on tehnyt useita iskuja Somalian hallitusta tukevia joukkoja vastaan⁵⁶⁵ ja aiheuttanut siinä ohessa siviilitappioita⁵⁶⁶ ja syyllistynyt vakaviin oikeudenloukkauksiin⁵⁶⁷. Hiiraanin alueelta on raportoitu lisäksi Somalian hallintoa tukevien turvallisuusjoukkojen keskinäisistä

⁵⁶¹ Mareeg.com 2017 c)

⁵⁶² Allgaduud Media 2017 f)

⁵⁶³ Shabelle News 2017 gh); Allgaduud Media 2017 u)

⁵⁶⁴ Shabelle News 2017 gp)

⁵⁶⁵ Shabelle News 2017 g); Shabelle News 2017 ä); Shabelle News 2017 bk); Shabelle News 2017 bq); Shabelle News 2017 bz); Garowe Online 2017 ao)

⁵⁶⁶ Shabelle News 2017 eö); Garowe Online 2017 bö); Goobjoog News 2017 ah); Shabelle News 2017 fd); Shabelle News 2017 fl)

⁵⁶⁷ Shabelle News 2017 b); Shabelle News 2017 dm)

yhteenotoista⁵⁶⁸ sekä klaanien välisistä taisteluista, joissa on saanut taistelijoiden ohella surmansa siviiliväestöä.⁵⁶⁹ Varsinkin maakunnan pohjoisosissa on esiintynyt paljon klaanien välisiä yhteenottoja. Kesäkuussa Hawadle-klaanin aseelliset joukot taistelivat keskenään. Myös Hawadlen ja Habr Gedir -klaanin välillä on ollut yhteenottoja.⁵⁷⁰ Maakunnan turvallisuustilanne on yleisesti ottaen epävakaa.

Erilaisten turvallisuusvälikohtauksen aiheuttamista henkilövahingoista ja mahdollisista siviilitappioista on ollut saatavilla puutteellisesti tietoja julkisista lähteistä. ACLED:n mukaan Hiiraanin alueella raportoitiin kaikkiaan 116 välikohtausta, joiden yhteydessä sai kaikkiaan 186 ihmistä surmansa. Uhreista 44 oli siviileitä. Kaikkiaan siviilejä vastaan tehtiin 37 iskua ja useimmiten tekijänä oli al-Shabaab.⁵⁷¹

Merkittävät osat maakunnasta ovat edelleen al-Shabaabin hallussa. Beletweynestä etelään johtavan tien länsi- ja itäpuolet ovat järjestön hallussa. Pohjoisessa islamistien valvoma alue ulottuu Beletweynestä lähes Dhusamarebiin johtavalle maantielle. Järjestöllä ei kuitenkaan ole pääsyä kyseiselle tielle tai sen pohjoispuolelle, eikä sillä myöskään ole ollut merkittävää toimintaa Beletweynen kaupungissa.⁵⁷²

Beletweynessä on suhteellisen vahva aluehallinto, jolla on asukkaiden vahva tuki takanaan. Beletweyne on rekrytoinut poliiseja paikallisista asukkaista, mikä lisää poliisin toimintakykyä ja luotettavuutta. Kaupungissa ei saa kantaa avoimesti aseita.⁵⁷³ Aikaisemmin kaupungissa käydyt klaanien väliset taistelut on saatu rauhoittumaan. Vielä muutama kuukausi sitten kaupungissa esiintyi satunnaisia taisteluja, mutta tällä hetkellä klaanitaistelijoilla ei ole merkittävää asemaa kaupungissa.⁵⁷⁴

Beletweynessä sijaitsee djiboutilaisten AMISOM- joukkojen ja etiopialaisten sotilaiden tukikohtia. Kaupungissa on sijoitettuna myös Somalian armeijan prikaati, joka on maakunnan kuvernöörin komennossa ja jonka sotilaat on osin rekrytoitu alueelta. Prikaatiin sisältyviä joukkoja on sijoitettuna myös Wabxoon sekä Jalalaqsiin vievän tien varrelle.⁵⁷⁵

Etiopialaisia AMISOM-joukkoihin kuulumattomia sotilaita on sijoitettuna Beletweyneen ja Maxaasiin sekä mahdollisesti myös Afcadiin. Etiopilaiset AMISOM-sotilaat ylläpitävät tukikohtaa Feerfeerissä. Liyu-poliisi puolestaan kontrolloi Farlibaaxia. Etiopialaiset AMISOMin ulkopuoliset joukot ovat vetäytyneet viimeisten kuukausien aikana Ceel Calista, Moqokorista ja Halganista.⁵⁷⁶ Ceel Cali ja Moqokori ovat al-Shabaabin hallinnassa, mutta Halgan siirtyi etiopialaisen vetäytymisen jälkeen AMISOM- ja Somalian armeijan joukoille. Djiboutilaiset AMISOM-joukot

⁵⁶⁸ Shabelle News 2017 cn)

⁵⁶⁹ Shabelle News 2017 bl); Garowe Online 2017 ö); Shabelle News 2017 bm); VoA 2017 f); Goobjoog News 2017 p); Goobjoog News 2017 o)

⁵⁷⁰ BFA & SEM August 2017, s. 78

⁵⁷¹ ACLED 2017 a)

⁵⁷² BFA & SEM August 2017, s. 79

⁵⁷³ BFA & SEM August 2017, s. 79 - s. 80

⁵⁷⁴ BFA & SEM August 2017, s. 80

⁵⁷⁵ BFA & SEM August 2017, s. 80

⁵⁷⁶ BFA & SEM August 2017, s. 80

toimivat Buulo Bardessa, Beletweynessä, Jalalaqsissa ja mahdollisesti Afcadissa sijaitsevista tukikohdista käsin.⁵⁷⁷

Hirshabellen osavaltion perustaminen on ollut vaikea prosessi, sillä sekä Hiiraaniin että Middle Shabellen maakunnat olisivat halunneet muodostaa oman osavaltionsa. Etiopian välittämänä maakunnat kuitenkin yhdistettiin Hirshabellen osavaltioksi. Prosessi on kiihdyttänyt paikallista klaanikonfliktia, koska Hawiye/Hawadle -klaani kokee olevansa uudessa osavaltiossa marginaalisessa asemassa. Osavaltiolla on muiden osavaltioiden tavoin presidentti, parlamentti ja hallitus. Hirshabellen alueella instituutiot ovat kuitenkin olleet keskenään riitaisia. Hallitus operoi edelleen Mogadishusta käsin ja sen toimintakyky on osavaltion alueella vähäinen. Tällä hetkellä sen valta ulottuu osaan Middle Shabellea, Jowhariin ja sekä Jowharista Mogadishuun vievän maantien varrelle. Beletweynessä Hirshabellen hallinnolla ei ole valtaa.⁵⁷⁸

Etiopialinen Liyu-poliisi on aktiivinen Somalian ja Etiopian rajalla 30 - 40 kilometriä leveällä vyöhykkeellä ja suorittaa tarkastuksia ko. alueella. Valvonnan ansiosta al-Shabaabilla ei juuri ole läsnäoloa alueella.

Maakunnan pohjoisosassa Matabanin kaupungista alkaa Ahlu Sunna Wal Jamaa -järjestön valvoma alue. Hiiraaniin koillisosassa muutamat kylät ovat Macawuusleyn-klaanin aseellisten itsepuolustusjoukkojen kontrolloimia. Joukot ovat taistelleet itsenäisesti al-Shabaabia vastaan ja ne ovaat kieltäytyneet yhteistyöstä muiden al-Shabaabia vastustavien joukkojen kanssa. Macawuusley on onnistunut ajamaan islamistit pois klaanin toiminta-alueilta.⁵⁷⁹

Mogadishusta Jalalaqsiin johtavaa tietä pidetään turvallisempana. Jalalaqsissa sijaitsee AMISOM-joukkojen tukikohta. Bulu Bardessa ei ole juuri sattunut välikohtauksia ja maantietä Jalalaqsista Bulu Bardeen käytetään kaupungin huoltokuljetuksissa, joskin se on alttiimpi al-Shabaabin iskuille. Sama koskee myös maantieyhteyttä Bulu Bardesta Halganin kautta Beletweyneen. Vaikka etiopialaiset pitävät Halgania hallussaan, se on kuitenkin keskellä al-Shabaabin kontrolloimaa aluetta. Maakunnan läpi halkovaa tietä pitkin liikkumista koskevat riskit eivät koske siviili liikennettä, sillä edellytyksellä että al-Shabaabin vaatimat tiemaksut on maksettu.⁵⁸⁰

Hiiraanin alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Al-Shabaabin iskut Somalian hallintoa ja sitä tukevia turvallisuusjoukkoja vastaan:

- Raskaasti aseistautuneet al-Shabaabin taistelijat hyökkäsivät toukokuun alussa etiopialaisten AMISOM-joukkojen tukikohtaan Halganin kaupungissa. Kaupunki sijaitsee lähellä Beletweynen kaupunkia. AMISOM oli saanut kaupungin haltuunsa muutamaa päivää aiemmin, kun al-Shabaab oli vetäytynyt sieltä ilman taisteluja. Hyökkäyksen yhteydessä käytettiin raskasta ja kevyempää aseistusta. Kaupungin hallinta on vaihdellut toistuvasti viimeisten parin vuoden aikana al-Shabaabin ja AMISOM-joukkojen välillä.

⁵⁷⁷ BFA & SEM August 2017, s. 80

⁵⁷⁸ BFA & SEM August 2017, s. 78

⁵⁷⁹ BFA & SEM August 2017, s. 78 - s. 79

⁵⁸⁰ BFA & SEM August 2017, s. 79

Tarkempia tietoja taisteluiden aiheuttamista henkilövahingoista ei käytettävissä lähteissä ole mainittu.⁵⁸¹

- Al-Shabaabin raportointiin hyökänneen toukokuun puolivälin jälkeen uudelleen Halganissa sijaitsevaa etiopialaisten AMISOM-joukkojen tukikohtaa vastaan. Hyökkäys johti kiivaaksi kuvattuun taisteluun, jonka yhteydessä käytettiin myös raskasta aseistusta. Al-Shabaabin antamien tietojen mukaan se aiheutti etiopialaisille joukoille raskaita tappioita ja lisäksi sen onnistui miehittää osa Halganin kaupungista. AMISOM tai Somalian hallitus ei kommentoinut taisteluja mitenkään, eikä sen seurauksista ja mahdollisista henkilövahingoista ole varmuutta.⁵⁸²
- Ainakin viiden ihmisen raportointiin saaneen surmansa ja usean muun haavoittuneen toukokuun puolivälin jälkeen Mahasin kaupungin lähistöllä, kun al-Shabaab hyökkäsi Burtalen kylässä sijaitsevaa armeijan tukikohtaa vastaan. Uhrien joukossa oli paikallisten asukkaiden mukaan niin al-Shabaabin taistelijoita kun hallituksen sotilaita. Siviiliuhreista ei ole mitään mainintaa uutislähteissä.⁵⁸³
- Al-Shabaab hyökkäsi kesäkuun puolivälissä Somalian armeijan tukikohtaan Dan Subaglen kylässä Beletweynen eteläpuolella. Osapuolten välillä käytiin kiivasta laukausten vaihtoa useiden minuuttien ajan. Somalian armeijan onnistui torjua islamistien hyökkäys. Tarkempia tietoja yhteenotossa mahdollisesti aiheutuneista henkilövahingoista ei uutislähteissä ole.⁵⁸⁴
- Al-Shabaabin raportointiin hyökänneen kesäkuun puolivälin jälkeen Somalian hallitusta tukevien joukkojen sekä djiboutilaisten AMISOM-sotilaiden tukikohtaan Bullo-Burtin ulkopuolella. Al-Shabaab hyökkäsi tukikohtaa vastaan useammasta suunnasta, mutta hallitusta tukevat joukot onnistuivat torjumaan hyökkäyksen kiivaiden taisteluiden jälkeen. Uutislähteissä ei ollut mitään tietoja taisteluiden mahdollisesti aiheuttamista henkilövahingoista.⁵⁸⁵
- Al-Shabaabin raportointiin hyökänneen heinäkuun alkupuolella Somalian hallituksen sotilaiden ylläpitämää laitonta tietarkastuspistettä vastaan Halganin pikkukaupungin lähistöllä. Iskussa sai ilmoituksen mukaan surmansa kaksi sotilasta ja useita muita haavoittui. Somalian armeijan sotilaat onnistuivat kuitenkin lopulta torjumaan hyökkäyksen etiopialaisten AMISOM-joukkojen avulla.⁵⁸⁶
- Al-Shabaabin raportointiin ampuneen heinäkuun loppupuolella kranaatteja djiboutilaisten sotilaiden miehittämään AMISOM-tukikohtaan Jalalaqsin kaupungissa. Osa kranaateista räjähti tukikohdan sisällä. Tulituksessa ei kuitenkaan haavoittunut kukaan.⁵⁸⁷

⁵⁸¹ Shabelle News 2017 g)

⁵⁸² Garowe Online 2017 n)

⁵⁸³ Shabelle News 2017 ä)

⁵⁸⁴ Shabelle News 2017 bk)

⁵⁸⁵ Shabelle News 201 bq)

⁵⁸⁶ Shabelle News 2017 bz); Garowe Online 2017 ao)

⁵⁸⁷ Shabelle News 2017 cy)

- Al-Shabaab hyökkäsi elokuun puolivälin jälkeen djiboutilaisten joukkojen miehittämään AMISOM-tukikohtaan Bulu-Burtin kaupungissa. Paikalliset asukkaat raportoivat kuulleen alueelta kiivasta tulitusta. Al-Shabaab ilmoitti käyttäneensä hyökkäyksessä sinkoja ja konekivääreitä. Somalian armeijan mukaan hyökkäys onnistuttiin torjumaan. Mitään tietoja mahdollisista henkilövahingoista ei uutislähteissä mainittu.⁵⁸⁸
- Useiden sotilaiden pelätään saaneen surmansa syyskuun alussa, kun al-Shabaabin taistelijat hyökkäsivät Somalian armeijan ja AMISOM-joukkojen ylläpitämiin tukikohtiin Jalalaqsin alueella. Hyökkäys alkoi al-Shabaabin kranaattitulituksella, mitä seurasi käsiasein käyty tulitaistelu osapuolten välillä. Somalian viranomaisten mukaan al-Shabaabin hyökkäys onnistuttiin torjumaan. Tarkempia tietoja mahdollisista henkilövahingoista ei ole.⁵⁸⁹
- Ainakin seitsemän ihmistä sai surmansa ja 15 muuta haavoittui syyskuun puolivälissä Beletweynessä, kun itsemurhapommittaja hyökkäsi suosittuun ravintolaan ja räjäytti pommiliivinsä. Haavoittuneiden joukossa oli kolme toimittajaa. Yksi haavoittuneista toimittajista menehtyi myöhemmin vammoihinsa mogadishulaisessa sairaalassa. Al-Shabaab on ottanut vastuun iskusta ja ilmoittanut että iskun kohteena olivat Hiraanin hallintoon kuuluvat työntekijät. Mahdollisista muista siviiliuhreista ei ole tietoa.⁵⁹⁰
- Raskaasti aseistautuneet al-Shabaabin taistelijat hyökkäsivät syyskuun puolivälissä Somalian armeijan tukikohtaa vastaan Far Libahin alueella Beletweynen lähistöllä. Somalian hallinnon edustajan mukaan hyökkäyksessä olisi saanut surmansa yksi sotilas ja toinen haavoittui. Somalian armeijan edustajan mukaan hyökkäys onnistuttiin torjumaan kiivaiden taisteluiden jälkeen. Edustajan mukaan Al-Shabaabille aiheutettiin merkittäviä tappioita.⁵⁹¹
- Al-Shabaabin raportointiin hyökänneen syyskuun puolivälissä Somalian armeijan ylläpitämään tukikohtaan Kalabeyrin kaupungissa. Useita tunteja kestäneiden taisteluiden jälkeen al-Shabaab otti tukikohtakaupungin haltuunsa. Taisteluissa käytettiin raskaita aseita ja konekivääreitä, mutta tietoja mahdollisista siviiliuhreista ei uutislähteissä mainita. Ainakin kuuden armeijan sotilaan raportointiin saaneen surmansa.⁵⁹²
- Ainakin neljän ihmisen raportointiin saaneen surmansa syyskuun puolivälissä Jawilin alueella Beletweynen ulkopuolella, kun al-Shabaabin taistelijat hyökkäsivät tullin tarkastuspistettä vastaan. Hyökkäys kesti kaikkiaan puolisen tuntia ja sen yhteydessä haavoittui uutislähteissä tarkentamattomaksi jäänyt määrä ihmisiä. Mahdollisista siviilivahingoista ei uutislähteissä ole mainintaa.⁵⁹³

⁵⁸⁸ Shabelle News 2017 dq)

⁵⁸⁹ Shabelle News 2017 er)

⁵⁹⁰ Shabelle News 2017 eö); Garowe Online 2017 bö); Goobjoog News 2017 ah); Shabelle News 2017 fd); Shabelle News 2017 fl)

⁵⁹¹ Shabelle News 2017 fj)

⁵⁹² Shabelle news 2017 ft)

⁵⁹³ Goobjoog News 2017 ak)

- Somalian armeijan ja al-Shabaabin välillä puhkesi syyskuun puolivälin jälkeen kiivaita taisteluita Beletweynen länsipuolella. Taistelut alkoivat islamistien hyökättyä singoin ja konekiväärein varustautuneena el-Addressa sijaitsevaan sotilastukikohtaan. Taisteluissa sai surmansa ainakin kolme ihmistä ja useita muita haavoittui. Ilmeisesti islamistit ehtivät saada tukikohdan hetkeksi haltuunsa, kunnes sotilaat ottivat sen takaisin saatuaan tukea paikallisilta klaanijoukoilta.⁵⁹⁴

Al-Shabaabin tekemät, tai sen tekemäksi epäillyt salamurhat ja -yritykset ja teloitukset:

- Al-Shabaabin raportoitiin teloittaneen toukokuun alussa kaksi miestä julkisesti Buq Aqablen kaupungissa. Teloitetut oli tuomittu raiskauksesta ja murhasta. Satoja kaupungin asukkaita oli kehoitettu paikanpäälle katsomaan teloitusta. Yleisön joukossa oli naisia ja lapsia. Raiskauksesta ja murhasta tuomittu mies kivitettiin kuoliaaksi ja raiskaukseen osallistunut mies ammuttiin.⁵⁹⁵
- Al-Shabaab ilmoitti elokuun puolivälin alla surmanneensa Etiopian hyväksi vakoilleen miehen Far-Libahin alueella Beletweynen lähistöllä. Viranomaisen mukaan surmattu mies oli paikallisen yrityksen autonkuljettaja.⁵⁹⁶

Muut turvallisuusvälikohtaukset:

- Aseistautuneiden miesten raportoitiin toukokuun puolivälin jälkeen surmanneen neljä siviiliä, kaksi naista ja heidän kaksi tytärtään Baarin alueella n. 40 kilometriä Beletweynestä. Surmatyö liittyi kahden klaanin pitkäkestoiseen konfliktiin, joskaan teon tarkka motiivi ei ole tiedossa. Ilmeisesti kyse on klaanikostosta. Kahden klaanin aseistautuneet joukot ovat iskeneet toistuvasti toisiaan vastaan Beletweynen alueella.⁵⁹⁷
- Aseistautuneiden miesten raportoitiin surmanneen neljä siviiliä Hiiraaniin alueella toukokuun lopulla. Godadin ja Sahon kylissä molemmissa surmattiin kaksi aseetonta siviiliä ja molemmissa tapauksissa surmaajien onnistui paeta paikalta. Surmien syiksi on arveltu klaanien väliset kiistat.⁵⁹⁸
- Klaanien väliset kiistat laiduinmaiden käytöstä johtivat kesäkuun puolivälin tuntumassa taisteluihin Banyaleyn alueelle. Yhteenotoissa sai surmansa ainakin yksi ihminen ja kymmenen muuta haavoittui.⁵⁹⁹
- Ainakin seitsemän ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja yli kymmenen haavoittuneen kesäkuun puolivälissä Hawiye/Habr Gedir- ja Hawiye/Hawadle-klaanien välisessä taistelussa Benyaleyn (Banyale) kylässä

⁵⁹⁴ Allgaldaduud Media 2017 e); Shabelle News 2017 fw)

⁵⁹⁵ Shabelle News 2017 b)

⁵⁹⁶ Shabelle News 2017 dm)

⁵⁹⁷ Garowe Online 2017 r)

⁵⁹⁸ Goobjoog News 2017 g)

⁵⁹⁹ Goobjoog News 2017 n)

lähellä Mahaasin kaupunkia Hiiraanin ja Galgaduudin rajalla. Yhteenoton syynä olivat kiistat laidunmaiden käytöstä. Tilanne alueella oli jännittynyt kesäkuun puolivälissä ja sadat perheet pakenivat kodeistaan väkivaltaisuuksien pelossa.⁶⁰⁰ Kiivaiden taisteluiden raportoitiin jatkuneen myös päivää myöhemmin Benyaleyssa. Tarkempia tietoja lähes tunnin kestäneen taistelun mahdollisista henkilövahingoista ei kuitenkaan uutislähteissä mainittu.⁶⁰¹ Uutislähteiden mukaan taistelut jatkuivat useamman päivän. Paikalle saapuneen Somalian hallituksen joukot onnistuivat rauhoittamaan tilanteen tulella osapuolten väliin. Klaanijoukot vetivät omat miehensä etulinjasta. Taisteluissa sai surmansa ainakin 25 ihmistä. Surmattujen joukossa on myös naisia ja lapsia.⁶⁰²

- Tunteettomat aseistautuneet miehet ampuivat kesäkuun puolivälin jälkeen kuoliaaksi tunnetun somaliaisen liikemiehen Beletweynessä. Liikemies surmattiin liikkeeseensä Howlwadagin kaupunginosassa. Ampujien onnistui paeta paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista. Teon motiivista ei ole tietoa.⁶⁰³
- Ainakin yhden ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja useiden muiden haavoittuneen heinäkuun alkupuolella Jalalaqsissa hallituksen joukkojen sotilaan avattua tulen ihmisjoukkoon. Teon motiivista ei ole tarkempaa tietoa. Ampujan onnistui paeta paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista. Alueen siviilit osoittivat ampumisen jälkeen mieltään kaduilla vaatien ampujan pidättämistä.⁶⁰⁴
- Ryhmä poliiseja otti heinäkuun puolivälin jälkeen yhteen Somalian armeijan sotilaiden kanssa Beletweynessä. Yhteenotto alkoi kun sotilaat hyökkäsivät poliisien päämajaan. Hyökkäyksen motiivi ei ole tiedossa. Paikallisten lähteiden mukaan osapuolet kiistelivät kaupungin hallinnasta. Kaupungissa olleet AMISOM-joukot asettuivat osapuolten väliin ja saivat tilanteen rauhoittumaan. Välikohtaus ei aiheuttanut henkilövahinkoja.⁶⁰⁵
- Al-Shabaab vapautti kolme humanitaarista naistyöntekijää syyskuun puolivälin alla. Naiset olivat olleet kidnapattuina kaksi kuukautta. Al-Shabaabin raportoitiin saaneen jokaisesta naisesta 13 000 US \$. Naiset työskentelivät paikalliselle Hello Trust -kansalaisjärjestölle. Heidät kaapattiin Far-Libahin alueella heinäkuussa.⁶⁰⁶
- Seitsemän al-Shabaabin taistelijan raportoitiin saaneen surmansa lokakuun puolivälissä autossa olleen pommin räjähdyksessä Durdurissa n. 40 kilometriä Beletweynestä etelään. Räjähdyksessä autossa oli al-Shabaabin taistelijoita oletettavasti matkalla tekemään iskua. Tarkempia tietoja räjähdysten syistä ei ole, eikä al-Shabaab ole kommentoinut tapahtunutta.⁶⁰⁷

⁶⁰⁰ Shabelle News 2017 bl); Garowe Online 2017 ö)

⁶⁰¹ Goobjoog News 2017 o)

⁶⁰² Shabelle News 2017 bm); VoA 2017 f); Goobjoog News 2017 p)

⁶⁰³ Shabelle News 2017 br)

⁶⁰⁴ Shabelle News 2017 cb)

⁶⁰⁵ Shabelle News 2017 cn)

⁶⁰⁶ Garowe Online 2017 ca)

⁶⁰⁷ Allgalgaduud 2017 ä)

o Galgaduud

Konfliktin osapuolet:

Galgaduudin alueella merkittävimmät konfliktin osapuolet ovat:

- al-Shabaab
- Galmudugin paikallishallinnon (GIA) turvallisuusjoukot
- Ahlu Sunna Wal Jamaa (ASWJ) - järjestön turvallisuusjoukot
- etiopialaiset AMISOM-joukkojen ulkopuolella toimivat joukot ja Liyu-poliisi
- Somalian armeija
- klaanimilitiat

Konfliktin luonne:

Verrattuna Somalian eteläisempiin maakuntiin on al-Shabaabin toiminta ollut Galmudugin osavaltioon kuuluvassa Galgaduudin maakunnassa vähäisempää. Järjestö hallitsee kuitenkin maakunnan eteläosia ja sen etenemistä kohti pohjoista pidetään mahdollisena. Se on laajentanut hallintaansa rannikkoalueella ja muutamia aiemmin merirosvojen hallussa olleet alueet ovat siirtyneet al-Shabaabin vaikutuspiiriin. Vaikka al-Shabaabin toiminnan Galmudugin alueella arvioidaan lisääntyneen, on sillä kuitenkin rajoitetusti taistelijoita alueella. Kaikkiaan sillä arvellaan olevan n. 600 - 800 taistelijaa Galmudugin alueella. Määrän arvellaan riittävän pelotteeksi, mutta ei jatkuvaan koko alueen miehittämiseen.

Merkittävää epävakautta maakunnan alueella ovat aiheuttaneet jatkuvat klaanien väliset väkivaltaisuuksudet. Cabudwaaqissa klaanien välisessä yhteenotossa sai tammikuussa 2017 surmansa useita ihmisiä.⁶⁰⁸ Klaaniväkivallan on raportoitu jatkuneen Galgaduudin maakunnassa vuoden aikana. Alueella on esiintynyt toistuvia yhteenottoja, jotka ovat vaatineet myös siviiliuhreja.⁶⁰⁹

ACLED:n mukaan Galgaduudin alueella raportoitiin kaikkiaan 40 välikohtausta, joiden yhteydessä sai surmansa yhteensä 82 ihmistä. Uhreista 9 oli siviiliä. Kaikkiaan siviilejä vastaan tehtiin 12 iskua ja useimmiten tekijänä olivat klaanien asejoukot.⁶¹⁰

Galmudugin paikallishallintoa (Galmudug Interin Administration, GIA) kuvataan heikommaksi kuin Galgaduudin alueella toimivaa Ahlu Sunna Wahl Jamaa - järjestön hallintoa. Se on heikompi myös verrattuna Puntlandin ja Jubbalandin paikallishallintoihin. GIAn hallinto on keskittynyt Cadaadon kaupunkiin ja sillä on käytössään n. 300 - 500 miehen vahvuiset turvallisuusjoukot. Niiden oletetaan kykenevän puolustamaan Cadaadon al-Shabaabilta. GIA kykenee Cadaadon ohella kontrolloimaan sen lävitse kulkevaa valtatieä ja aluetta Cadaadosta Etiopian rajalle. Maantiellä Beletweynestä Garoween liikenne kulkee ilman al-Shabaabin aiheuttamia häiriöitä.⁶¹¹

⁶⁰⁸ BFA & SEM August 2017, s. 82.

⁶⁰⁹ Shabelle News 2017 t); Shabelle News 2017 v); Garowe Online 2017 I); Goobjoog News 2017 d); Garowe Online 2017 aa)

⁶¹⁰ ACLED 2017 a)

⁶¹¹ BFA & SEM August 2017, s. 82

ASWJ -järjestö on menettänyt voimaansa viimeisten vuosien aikana, ja on epätodennäköistä, että se tulee saavuttamaan samaa asemaa mikä sillä joskus on ollut. Järjestö hallitsee tällä hetkellä Galmudugin pääkaupungiksi kaavailtua Dhusamarebin kaupunkia. Sillä on n. 600 - 800 miehen vahvuiset turvallisuusjoukot, jotka hoitavat alueella myös poliisitehtäviä. ASWJ:n joukkoja pidetään tehokkaampina al-Shabaabin vastaisessa taistelussa kuin Galmudugin paikallishallinnon joukkoja ja järjestö on onnistunut ajamaan islamistit pois omalta alueeltaan. ASWJ:n turvallisuusjoukkojen toimintakyvyn uskotaan johtuvan siitä, että sen sotilaat taistelvat vakaumuksesta, kun taas Galmudugin hallinnon sotilaat taistelvat palkkansa edestä.⁶¹²

Dhusamarebin lähistöllä on Somalian armeijan tukikohta, jonka sotilaista osa on rekrytoitu paikallisesti, mikä vähentää konfliktiherkkyyttä ASWJ:n kanssa. Somalian armeijan miesvahvuudesta tukikohdassa ei ole tietoa. Itse kaupungissa on lisäksi etiopialaisia AMISOM-joukkoihin kuulumattomia sotilaita. Joukkojen läsnäolo kaupungissa on vahva ja olosuhteet kaupungissa ja sen lähiympäristössä ovat turvatut. ASWJ:n hallitsemia alueita ovat myös Matabaan (Hiraanin alueella), sekä alueet Cabudwaaqin, Guri Ceelin ja Balanbaalen ympäristössä. Järjestön hallitsema alue päättyy muutama kilometri aluetta halkovan päätien eteläpuolella.⁶¹³

Galmudugin turvallisuusjoukot ja ASWJ:n ottivat heinäkuussa kiivaasti yhteen Heraalessa. Pari päivää kestäneissä taisteluissa sai surmansa muutamia kymmeniä ihmisiä, joista osa oli siviileitä. Konfliktin sai alkusysäyksensä siitä kun ASWJ vahvisti joukkojaan Heraalessa Galmudugin presidentin **Ahmed Duale Gelle "Haafin"** suunnitelmassa matkaa alueelle. Galmudugin hallinto reagoi lisäämällä omia joukkojaan lähistöllä. Jännitys alueella lisääntyi kunnes osapuolten välillä puhkesi väkivaltaisuuksia. Elokuussa väkivaltaisuuksia levisivät Dhusamarebin kaupungin ympäristöön, missä niihin osallistuivat myös Somalian armeijan ja tiedustelupalvelun joukot. Presidentti **Farmajo** vetosi taisteleviin osapuoliin väkivaltaisuuksien lopettamiseksi ja klanien vanhimmat yrittivät liennyttää jännitystä.⁶¹⁴

Hobyon rannikkokaupunki on GIAn hallinnassa ja siellä toimii sen asettama pormestari. Kaupunki on kuitenkin suhteellisen eristyksissä ja sijaitsee aivan al-Shabaabin kontrolloiman alueen tuntumassa.⁶¹⁵

Etiopialaiset AMISOM-joukkoihin kuulumattomat yksiköt vetäytyivät Bud Budin kaupungissa Galgaduudin eteläosista läheltä Hiiraanin maakunnan rajaa sijaitsevasta etuvartioasemasta ja Ceel Buurista huhtikuussa 2017. Wabxossa (n. 50 kilometriä Ceelbuurista lounaaseen) on etiopialaisten vetäytymisen jälkeen edelleen Somalian armeijan joukkoja. Rajavyöhykkeellä etiopilainen Liyu-poliisi on aktiivinen myös Somalian puolella rajaa. Kesän alkukuukausien aikana sen toiminta on vähentynyt aiempaan verrattuna.⁶¹⁶ Sen tekemistä oikeudenloukkauksista on kuitenkin raportoitu. Sen väitetään kaapanneen toukokuussa raja-alueella kaksi somalinaista.⁶¹⁷

⁶¹² BFA & SEM August 2017, s. 85

⁶¹³ BFA & SEM August 2017, s. 85

⁶¹⁴ Shabelle News 2017 co); Shabelle News 2017 cq); Somaliupdate.com 2017 ä); Shabelle News 2017 cs); UNSC 2.11.2017, s. 18

⁶¹⁵ BFA & SEM August 2017, s. 82

⁶¹⁶ BFA & SEM August 2017, s. 82

⁶¹⁷ Goobjoog News 2017 c)

Galgaduudin alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

- Ainakin kuuden ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja yhdeksän haavoittuneen toukokuun puolivälissä kahden klaanin keskinäisissä taisteluissa Labi-Aanon kylässä, n. 45 kilometriä Dhusamarebista itään. Ayr- ja Duduble-klaanien yhteenoton syynä olivat kiistat maan ja laidunten käytöstä sekä kostokierre aiemmista väkivaltaisuuksista.⁶¹⁸ Useimmat surmansa saaneista olivat taisteluihin osallistuneita sotilaita, mutta heidän joukossaan oli ainakin kaksi siviiliä. Taisteluiden yhteydessä useita taloja syttyi tuleen ja sadat ihmiset joutuivat pakenemaan alueelta. Tilanne alueella oli päivä taisteluiden jälkeen erittäin jännittynyt klaanien vanhempien sovintopyrkimyksistä huolimatta. Molempien osapuolten raportoitiin keränneen lisää joukkoja uutta taistelua varten, minkä seurauksena alueen asukkaita pakeni kodeistaan.⁶¹⁹
- Klaanien välisiä yhteenottoja on esiintynyt toukokuun puolivälin jälkeen myös Ballibuslen kylässä. Ainakin kolmen ihmisen raportoitiin saaneen surmansa muutaman päivänä aikana käydyissä taisteluissa ja niitä seuranneissa kostoiskuissa. Ballibuslen kylän asukkaiden raportoitiin paenneen kylästä uusien taisteluiden pelossa.⁶²⁰
- Etiopialaisen Liyu-poliisin raportoitiin kaapanneen toukokuun puolivälin jälkeen kaksi somalialaista naista Somalian puolelta rajaa. Poliisi oli tarkastanut raja-alueella sijaitsevia kyliä, jonka yhteydessä kaappaus tapahtui. Amerikkalaisten rahoittaman poliisin on raportoitu käyttäneen aiemmin kovia otteita Etiopian puolella asuvaa somaliväestöä kohtaan.⁶²¹
- Ilmeisesti ainakin kolme siviiliä sai surmansa ja kymmenen muun haavoittuneen toukokuun lopulla, kun aseistautunut mies alkoi ampuu humanitaarisen avun jakopisteella Abudwakn kaupungissa. Useimmat uhreista olivat maan sisällä kuivuutta ja nälkää pakenemaan joutuneita ihmisiä. Ampumisen syy ei ole selvillä, mutta sen oletetaan liittyvän aikaisempiin klaanien välisiin väkivaltaisuuksiin. Ampujaa ei saatu kiinni.⁶²²
- Ainakin neljän siviilin raportoitiin saaneen surmansa kesäkuun puolivälissä IDP-leiriin tehdyssä hyökkäyksessä Kahan-Dhalen (Kahandaale) kylässä. Surmansa saaneiden joukossa oli ilmeisesti myös naisia. Iskun tekijäksi mainitaan uutislahteissa klaanitaisteljiat, jotka toimivat etiopialaisen Liyu-poliisin suojeluksessa. Teon motiivina pidetään klaanikostoa. Uhrit olivat evakkoja Galgadudin kuivuusalueilta.⁶²³

⁶¹⁸ Shabelle News 2017 t)

⁶¹⁹ Shabelle News 2017 v); Garowe Online 2017 l)

⁶²⁰ Goobjoog News 2017 d)

⁶²¹ Goobjoog News 2017 c)

⁶²² Somaliupdate.com 2017 f); Shabelle News 2017 af)

⁶²³ Shabelle News 2017 bi); Goobjoog News 2017 m)

- Tunnettu liikemies ammuttiin kesäkuun puolivälissä autoonsa Godinlaben alueella. Ohiajavasta autosta tulittaneet ampujat onnistuivat pakenemaan paikalta. Ampujista tai heidän motiiveistaan ei ole tietoa.⁶²⁴
- Galmudugin alueelta lähtöisin olevien aseistautuneiden klaanijoukkojen raportoitiin hyökänneen kesäkuun puolivälissä siviilejä vastaan Lan Qawarin kylässä Jiribanin alueella. Yksittäisen paimentolaisperheen kotiin tehdyssä hyökkäyksessä sai surmansa viisi ihmistä. Hyökkäys oli ilmeisesti klaanikosto. Ampujien onnistui paeta paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista paikalle.⁶²⁵
- Satojen perheiden raportoitiin jättäneen heinäkuun puolivälissä kotinsa Heraalen alueella sen jälkeen ASWJ -järjestön ja Galmudugin paikallishallinnon välit kiristyivät ASWJ:n toimitettua uusia joukkoja Heraaleen.⁶²⁶ Galmudugin hallinto vastasi toimittamalla omia joukkoja paikalle. Jännitys puhkesi taisteluiksi heinäkuun puolivälin jälkeen ja uutislähteiden mukaan ne jatkuivat kiivaina muutamia päiviä. Taisteluissa käytettiin myös raskaita aseita ja niissä menehtyi ainakin 24 ihmistä ja 40 muuta haavoittui. Uhreista osa oli siviilejä. Galmudugin paikallishallinto syytti Heraalen väkivaltaisuuksista ASWJ-järjestöä. Somalian presidentti **Mohamed Abdullahi Farmajo** vetosi taisteleviin osapuoliin väkivaltaisuuksien lopettamiseksi. Paikalliset klaanijohtajat yrittävät sovittaa osapuolten välillä.⁶²⁷
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet surmasivat heinäkuun loppupuolella tunnetun liikemiehen Abudwakissa. Ampujien onnistui paeta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista paikalle. Iskun oletetaan liittyneen klaanien väliseen vihanpitoon. Mikään ryhmä ei ole ottanut vastuuta teosta.⁶²⁸
- Somalian armeijan ja Galmudugin paikallishallinnon joukot saivat elokuun puolivälin jälkeen haltuunsa Mareer Gurin alueen ASWJ- järjestöltä. Haltuunottoa edelsi tulitaistelu osapuolten välillä, mutta tarkempia tietoa yhteenoton aiheuttamista henkilövahingoista ja miestappioista ei ollut saatavilla. Mareer Gur sijaitsee n. 30 km päässä Dhusamarebista. ASWJ on taistellut Galmudugin paikallishallinnon turvallisuusjoukkoja ja al-Shabaabia vastaan useita vuosia.⁶²⁹
- Kahden klaanin aseistautuneet joukot ottivat syyskuun puolivälin jälkeen kiivaasti yhteen Galkayon lähistöllä. Taisteluissa sai surmansa ainakin kolme ihmistä ja kuusi muuta haavoittui. Välikohtaus sattui Sarjamaalen alueella n. 60 kilometriä Galkayosta itään.⁶³⁰
- Galmudugin paikallishallinnon presidentti **Ahmed Haaf** julisti osavaltioon vuoden loppuun kestävän hätätilan. Syynä on alueen poliittinen kriisi. Paikallishallinto äänesti muutama päivä aiemmin Haafin erottamisen

⁶²⁴ Shabelle News 2017 bj)

⁶²⁵ Garowe Online 2017 aa)

⁶²⁶ Goobjoog News 2017 w); Somaliupdate.com 2017 z)

⁶²⁷ Shabelle News 2017 co); Shabelle News 2017 cq); Somaliupdate.com 2017 ä); Shabelle News 2017 cs)

⁶²⁸ Shabelle News 2017 ct)

⁶²⁹ Shabelle News 2017 dy)

⁶³⁰ Allgaduud media 2017 d); Goobjoog News 2017 an)

puolesta, mutta Haaf on kieltäytynyt eroamasta. Erottamisen syyksi on mainittu mm. Haafin kanta Persianlahden kriisiin, jossa hän antoi tukensa Saudi-Arabian johtamalle liittoumalla. Varapresidentti **Mohamed Hashi** sekä paikallisparlamentti puhemies **Ali Asir** ovat presidentin kanssa eri mieltä asiassa. Häätötila antaa presidentille lisää toimivaltaa turvallisuuden ja järjestyksen ylläpitämiseksi.⁶³¹

○ Mudug

Konfliktin osapuolet:

Mudugin maakunnan alueella tärkeimmät konfliktin osapuolet ovat olleet:

- al-Shabaab
- Galmudugin paikallishallinnon turvallisuusjoukot
- Puntmaan turvallisuusjoukot
- paikalliset klaanimilitiat
- etiopialainen Liyu-poliisi

Konfliktin luonne:

Mudugin alue jakaantuu Puntmaan ja Galmudugin hallintoalueisiin. Raja kulkee Galkayon lävitse Galmudugin hallinnoidessa eteläpuolta ja Puntmaa pohjoispuolta. Maakunnan turvallisuustilanne on epävakaa. ACLED:n mukaan Mudugin alueella raportoitui kaikkiaan 63 turvallisuusvälikohtausta, joiden yhteydessä sai surmansa yhteensä 102 ihmistä. Uhreista 39 oli siviileitä. Kaikkiaan siviilejä vastaan tehtiin 29 iskua ja useimmiten tekijänä olivat klaanimilitiat. Al-Shabaab oli vastuussa muutamasta siviileihin kohdistuneesta iskusta.⁶³²

Epävakautta alueella ovat aiheuttaneet etenkin Puntmaan ja Galmudugin hallintoalueilta lähtöisin olevien klaanien pitkään jatkunut konflikti. Rajakaupunki Galkayon ja sen lähialueiden tilanne on ollut ongelmallinen. Alueella on esiintynyt vuosia puntmaalaisen Darood/Majerteen- ja galmudugilaisen Hawiye/Habar Gedir-klaanien välisiä yhteenottoja, joita ovat eskaloineet Galmudugin paikallishallinnon perustamiseen liittyvät kysymykset. Federalisaatioprosessin myötä klaanialueet formalisoitiin osavaltioiksi, jotka kiistelevät paitsi paikallisista resursseista (vesi, laitumet), niin nyt myös poliittisesta vaikutusvallasta, liittovaltion resursseista ja alueesta.⁶³³ Tilannetta on kiristänyt Puntmaan ja Galmudugin välisen rajan kiistanalaisuus sekä kysymys alueen resurssien käyttöoikeuksista. Yhteenotoissa ei yleensä ole mukana Puntmaata tai Galmudugin paikallishallintoa edustavat turvallisuusjoukot, vaan paikalliset klaanit. Galmudugin paikallishallinnolla ei ole suurta roolia Galkayon eteläpuolen hallinnassa, vaan valta on käytännössä paikallisilla klaanipohjaisilla asejoukoilla (jotka vapaaehtoisesti tukevat ja ovat liitossa paikallishallinnon kanssa). Esimerkiksi tärkeintä Etelä-Galkayossa sijaitsevaa maantien tarkastuspistettä eivät ylläpidä Galmudugin paikallishallinnon turvallisuusjoukot, vaan paikalliset aseistautuneet klaanijoukot. Puntmaa ja Galmudug ovat neuvotelleet toistuvasti ja solmineet rauhansopimuksia, mutta

⁶³¹ Goobjoog News 2017 aq); Radio Dalsan 2017 m)

⁶³² ACLED 2017 a)

⁶³³ UNSC 2.11.2017. s. 17

yhteisymmärrys on rikkoutunut aina uusilla klaanien välisillä väkivaltaisuuksilla.⁶³⁴ Myös YK on pyrkinyt sovitteluun osapuolten välillä.⁶³⁵ Klaatit ovat kahakoineet alueella syksyn aikana toistuvasti ja niiden yhteydessä on saanut surmansa useita ihmisiä, heidän joukossaan myös siviileitä.⁶³⁶

Galkayossa on tehty kesän ja syksyn aikana ainakin kolme murhaa, joiden tekijästä ja motiiveista ei ole tietoja.⁶³⁷

Al-Shabaabin läsnäolo ja toiminta on ollut Galkayossa vähäistä, mutta joidenkin lähteiden mukaan kaupungissa on henkilöitä, jotka hoitavat järjestön puolesta logistisia asioita.⁶³⁸ Järjestö kontrolloi Mudugin alueen eteläosaa ja Xaradheeren kaupunkia. Järjestöllä ei kuitenkaan ole kaupungissa tukikohtaa, mutta siellä operoi satunnaisesti sen partiot. Kesäkuussa 2017 järjestö pidatti kaupungissa useita klaanin vanhempia, koska he eivät olleet toimittaneet al-Shabaabin vaatimia uusia taistelijoita järjestön käyttöön.⁶³⁹

Mudugin alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

- Ainakin kahden ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja useiden muiden haavoittuneen toukokuun loppupuolella Balli-Muslen alueella Mudugin itäosissa, kun Puntlandin ja Galmudugin hallintoalueilta kotoisin olevat klaanijoukot ottivat yhteen. Tilanne alueella oli ollut ennen yhteenottoa jännittynyt kuukausia klaanien kiistellessä kaivojen ja laidunten käytöstä.⁶⁴⁰
- Ainakin kahden ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja yli viiden haavoittuneen kahden klaanin välisissä taisteluissa Saahon kylän läheisyydessä n. 90 kilometrin päässä Galkayon kaupungista. Puntmaa on syyttänyt galmudugilaisia klaanimilitioita hyökkäämisestä sen alueelta kotoisin olevan klaanin kimppuun. Kiistan ytimessä ovat laidunmaiden ja veden käytöstä johtuvat erimielisyydet. Taisteluiden seurauksena sadat perheet ovat joutuneet jättämään kotinsa. Galmudug ja Puntmaa solmivat vasta muutamia päiviä aiemmin rauhasopimuksen, jonka tarkoituksena oli lopettaa alueiden välillä yhteenotoiksi eskaloituneet kiistat.⁶⁴¹
- Somalian tiedustelupalvelun korkea-arvoinen upseeri ammuttiin heinäkuun puolivälin jälkeen kuoliaaksi Galkayossa. Tuntemattomiksi jääneet aseistautuneet miehet onnistuivat pakenemaan paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista. Mikään ryhmä ei ole toistaiseksi ottanut vastuuta iskusta.⁶⁴²

⁶³⁴ Goobjoog News 2017 aa)

⁶³⁵ BFA & SEM August 2017, s. 83 - s. 84

⁶³⁶ Shabelle News 2017 gö); Shabelle News 2017 he); Allgalgaduud Media 2017 ap); VoA 2017 ä); Garowe Online 2017 bu); Shabelle News 2017 fq)

⁶³⁷ Shabelle News 2017 cp); Shabelle News 2017 fh); Shabelle News 2017 fo)

⁶³⁸ BFA & SEM August 2017, s. 84

⁶³⁹ BFA & SEM August 2017, s. 83

⁶⁴⁰ Shabelle News 2017 ad)

⁶⁴¹ Shabelle News 2017 au)

⁶⁴² Shabelle News 2017 cp)

- Etiopilainen Liyu-poliisi sulki heinäkuun loppupuolella Galkayosta Galdogobiin johtavan maantien. Poliisilla on meneillään turvallisuusoperaatio, eikä jalankulkijoita tai ajoneuvoja päästetty kulkemaan Saaxon alueen läpi. Rajoitus on vaikuttanut merkittävästi väestön liikkumismahdollisuuksiin alueella. Liyu-poliisin on raportoitu syyllistyneen vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin Somaliassa viimeisten parin vuoden aikana.⁶⁴³
- Galmudugin ja Puntlandin paikallishallinnot ovat perustaneet yhteisen turvallisuusjoukon (peace security force) valvomaan paikallishallintojen raja-alueita sekä etenkin Galkayon kaupunkia. Kaupungin pohjoispuoli kuuluu Puntmaan hallintoon ja eteläosa Galmudugin hallintoon. Mudugin alueella on ollut lähihistoriassa toistuvasti yhteenottoja ja solmitut rauhansopimukset ovat murentuneet nopeasti.⁶⁴⁴
- Ainakin kuuden ihmisen raportoitiin saaneen surmansa elokuun lopussa miinan räjähdyksessä ja bussiin kohdistuneessa hyökkäyksessä. Docolo-oomanin kylässä kolme lasta sai surmansa heidän löydettyään miinan, joka räjähti heidän leikkiessään sillä. Samaan aikaan Mudugin eteläosissa sijaitsevassa Saahon kylässä kolme siviiliä kuoli ja useita muita haavoittui kun pikkubussia vastaan hyökättiin. Bussi oli matkalla Saahosta Bandiiradleyn kylään kun tuntemattomat aseistautuneet miehet avasivat tulen sitä vastaan. Iskun syynä oli ilmeisesti klaniväkivaltaisuuksiin liittyvä kosto.⁶⁴⁵
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat syyskuun puolivälin alla kuoliaaksi nuoren miehen Garsoorin kaupungiosassa Galkayossa. Surmaajien onnistui paeta paikalta ennen viranomaisten saapumista. Teon motiiveista tai tekijöistä ei ole tietoa.⁶⁴⁶
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet ampuivat syyskuun puolivälissä kuoliaaksi siviilin Galkayossa. Tekijöistä tai teon motiiveista ei ole tarkempaa tietoa.⁶⁴⁷
- Ainakin kolmen ihmisen raportoitiin saaneen surmansa syyskuun puolivälin jälkeen Godagin alueella Mudugin maakunnan itäosissa, kun tuntemattomiksi naamioituneet aseistautuneet miehet avasivat rynnäkkökivääreillä tulen matkustajia kuljettanutta bussia kohden. Teon motiiveista ei ole tietoa. Surmansa saaneiden ja haavoittuneiden joukossa oli miehiä, naisia ja lapsia. Ampuminen tapahtui muutama päivä sen jälkeen, kun kaksi paimentolaistyttöä oli joukkoraiskattu samalla alueella. Samalla alueella on kytenyt pidempään klanikonflikti.⁶⁴⁸
- Ainakin kuusi ihmistä sai surmansa ja useita muuta haavoittui syyskuun loppupuolella puntmaalaisen ja galmudugilaisen klanin välisissä yhteenotoissa Galkayon pohjoispuolella. Yhteenotto sattui Godadin kylän

⁶⁴³ Shabelle News 2017 cx)

⁶⁴⁴ Goobjoog News 2017 aa)

⁶⁴⁵ Garowe Online 2017 bu)

⁶⁴⁶ Shabelle News 2017 fh)

⁶⁴⁷ Shabelle News 2017 fo)

⁶⁴⁸ Shabelle News 2017 fq)

läheisyydessä Galkayon lähistöllä. Sen arveltiin liittyvän aiempaan välikohtaukseen, missä Godadin ja Gacmafalen välillä liikkunut bussi joutui tulitukseen. Välikohtauksessa sai surmansa kolme ihmistä, heidän joukossaan isä ja poika. Puntmaan ja Galmudugin hallinnot toimittivat alueelle joukkoja uusien väkivaltaisuuksien ehkäisemiseksi. Alueella käytiin lisäksi klanineuvotteluita tilanteen rauhoittamiseksi. Osa paikallisista asukkaista pakeni alueelta uusien välikohtauksien pelossa.⁶⁴⁹

- Galmudugin turvallisuudesta vastaavat joukot pidättivät lokakuun puolivälissä miehen, jota epäiltiin nuoren miehen surmasta Galkayossa. Galmudugin joukot ovat pyrkineet parantamaan Galkayon turvallisuustilannetta yhteistyössä puntmaalaisten joukkojen kanssa.⁶⁵⁰
- Galmudugin paikallishallintoa edustava Mudugin kuvernööri **Abdirashid Hashi Artan** syytti lokakuun puolivälissä Puntmaan joukkoja hyökkäyksestä Galmudugin hallintoalueella asuvia paimentolaisia vastaan Galkayon lähellä. Artanin mukaan ainakin 6 paimentolaista sai surmansa iskussa, jonka syy ei ole tiedossa. Artanin mukaan hyökkäys rikkoi Puntmaan ja Galmudugin välillä voimassa olevaa rauhansopimusta. Artan uhkasi Puntmaan joutuvan maksamaan iskusta.⁶⁵¹
- Puntmaan ja Galmudugin paikallishallintojen alueilta lähtöisin olevan klaanit ottivat lokakuun loppupuolella uudelleen yhteen Godafin (Godad) ja Gacmafalen kylissä lähellä Galkayon kaupunkia. Kiivaiksi kuvatuissa yhteenotoissa käytettiin uutislähteiden mukaan raskaita ja kevyitä aseita niiden tyyppiä kuitenkin tarkentamatta. Taisteluissa sai surmansa ainakin 15 ihmistä ja 20 muuta haavoittui.⁶⁵²

○ Pohjois-Somalia: Puntmaa ja Somalimaa

Puntmaa

Konfliktin osapuolet:

- al-Shabaab
- Puntmaan turvallisuusjoukot (poliisi, meripoliisi, puolustusvoimat)
- Paikalliset klanimilitiat
- ISIS
- amerikkalaisten miehittämättömät lennokit

Konfliktin luonne:

Puntmaata kuvataan Galgalaa ja Bosassoa lukuun ottamatta yleisesti ottaen suhteellisen vakaaksi ja turvalliseksi - joskaan ei yhtä demokraattiseksi ja toimivaksi kuin Somalimaata. Alueen väestö koostuu pääosin Darood-klanista. Vaikka klanin sisällä on yhteenottoja eri systä johtuen, ovat ne kuitenkin lukumäärältään

⁶⁴⁹ Garowe Online 2017 cf)

⁶⁵⁰ Shabelle News 2017 gs)

⁶⁵¹ Shabelle News 2017 gö)

⁶⁵² Shabelle News 2017 he); Allgaduud Media 2017 ap); VoA 2017 ä)

vähäisempiä verrattuna Somalian etelä- ja keskiosiin, joka on klaanirakenteeltaan heterogeenisempi. Alueella aiheuttavat epävakautta myös ISIS ja al-Shabaab. Turvallisuuteen liittyviä ongelmia ovat aiheuttaneet myös turvallisuusjoukkojen ajoittain viivästyneet palkat, mikä on johtanut poliisien mielenosoituksiin.⁶⁵³

Yleisesti ottaen Al-Shabaabin toimintakykyä Puntmaassa kuvataan rajoittuneeksi.⁶⁵⁴ Järjestöllä on toimivia soluja Galgalan vuoristossa Somalimaan ja Puntmaan välisellä alueella, mistä käsin järjestö on tehnyt iskuja Bosassoon. Viimeisten kuukausien aikana sen aktiivisuus on lisääntynyt Puntmaassa. Se on hyökännyt⁶⁵⁵ ja tehnyt yksittäisiä pommi-iskuja⁶⁵⁶ turvallisuusjoukkoja vastaan ja salamurhannut⁶⁵⁷ vastustajiaan. Kesäkuussa järjestö teki ensimmäisen suuren hyökkäyksen puntmaalaisten joukkojen tukikohtaan Af Ururissa, missä sai surmansa n. 50 puntmaalaista sotilasta. Vähän toimintaa järjestöllä on sen sijaan Garowessa.⁶⁵⁸ Järjestöllä on taloudellisia ja rekrytointiin liittyviä verkostoja sekä mahdollisuuksia harjoittaa indoktrinointia ja levittää propangandaa Puntmaassa.⁶⁵⁹ Yleisesti ottaen al-Shabaabilla on enemmän toimintakykyä Puntmaassa kuin Somalimaassa.⁶⁶⁰ Puntmaan turvallisuudesta vastaavat joukot ovat tehneet iskuja al-Shabaabia ja sen tukikohtia vastaan surmaten useita sen taistelijoita.⁶⁶¹

Al-Shabaabin toimintakyky ja asema kytkeytyy yleisellä tasolla alueen klaanidynamiikkaan. Siellä missä yksittäinen klaani on marginalisoitunut, voi järjestö pyrkiä kyseistä klaania tukemalla saamaan paremman aseman. Alueilla, missä klaanien välillä on tasapaino tai missä klaanirakenne on homogeeninen, on järjestön vaikeampaa saada vastaavaa etua. Homogeenisen klaanirakenteen vuoksi al-Shabaabiin kuuluvat on helppo tunnistaa Puntmaassa. Mutta on kuitenkin mahdollista, että islamistiyhteyksistä epäiltyä henkilöä ei voida pidättää, sillä hänen oma klaaninsa voi tarjota suojelua ja estää pidätyksen.⁶⁶²

ISIS-järjestön merkittävin haara Somaliassa toimii Puntmaan alueella. Ryhmä on sijoittunut pääosin Goli- ja Barin-vuoriston alueelle Pohjois-Somaliaan. Se on tehnyt sieltä käsin iskuja varsinkin Bosassossa. Järjestö on ottanut vastuun ainakin neljästä ihmishenkien menetyksiä aiheuttaneesta hyökkäyksestä vuoden 2015 jälkeen. Toukokuussa ISIS-itsemurhauskijä räjäytti pommiliivinsä armeijan tarkastuspisteellä Bosassossa surmaten 5 ihmistä, joista ilmeisesti kaksi oli siviileitä.⁶⁶³ Lokakuun lopulla ISIS hyökkäsi Barin alueella Injiin kylään surmaten kaksi siviiliä, joista toinen oli lapsi. Isku oli kosto lapsen isän yhteistyöstä Puntmaan

⁶⁵³ BFA & SEM August 2017, s. 86 - s. 87

⁶⁵⁴ BFA & SEM August 2017, s. 93

⁶⁵⁵ Shabelle News 2017 gr); Allgaduud Media 2017 ab)

⁶⁵⁶ Shabele News 2017 ej); Garowe Online 2017 bz)

⁶⁵⁷ Shabelle News 2017 dk); Garowe Online 2017 bg); Shabelle News 2017 ao)

⁶⁵⁸ BFA & SEM August 2017, s. 92; BBC News 2017 a); Somaliupdate.com 2017 p); Shabelle News 2017 ay)

⁶⁵⁹ BFA & SEM August 2017, s. 92; BBC News 2017 a); Somaliupdate.com 2017 p); Shabelle News 2017 ay)

⁶⁶⁰ BFA & SEM August 2017, s. 93

⁶⁶¹ Garowe Online 2017 ad); Reuters 2017 b); Somaliupdate.com 2017 y); Sonna 2017 b)

⁶⁶² BFA & SEM August 2017, s. 91 - s. 92; Garowe Online 2017 bd)

⁶⁶³ Somaliupdate.com 2017 a); VoA 2017 d); Shabelle News 2017ab); Shabelle News 2017 ac); Mareeg.com 2017 b); Somaliupdate.com 2017 c)

hallinnon kanssa.⁶⁶⁴ Yksittäisistä iskuista huolimatta ISISiä ei toistaiseksi pidetä merkittävänä uhkana Puntmaalle.⁶⁶⁵

Al-Shabaab ei siedä pettureita ja se on pyrkinyt eliminoimaan ISISin toiminnan Somaliassa. ISIS-johtaja Mumin on yritetty surmata ainakin kolmasti. Hän on siirtynyt tai käytännössä paennut joukkojensa kanssa al-Shabaabin uhkaa oman Ali Saleban -klaanin alueelle, missä hän saa suojelua omalta klaniltaan. ISISin toiminta-alue on rajoittunut pitkälti Ali Saleban-klaanin alueelle Barin maakunnassa ja erityisesti Iskushubanin alueelle. ISIS on aktiivinen myös Qandalan kaupungin eteläpuolisella vuoristoalueella. Ali Saleban hyötyy Muminin johtaman ISISin toiminnasta, sillä ISISin toiminta aiheuttaa epävakautta ja pitää Puntmaan presidentin heikkona - mikä on Ali Saleban -klaanin etujen mukaista. Pyrkimys ISISin toiminnan lopettamiseksi Puntmaassa edellyttää klaanikytkentöjen vuoksi klaanien välistä yhteistyötä.⁶⁶⁶ Jos ISISin riveihin virtaa Lähi-idästä vahvistuksia, voi Ali Saleban -klaanin kyky kontrolloida järjestön toimintaa Somaliassa heikentyä. Tällä hetkellä Somalian ISIS-ryhmällä on vähän ulkomaisia taistelijoita houkuttelevaa vetovoimaa ja sen joukot koostuvat pääosin somalialaisista.⁶⁶⁷ Amerikkalaiset ovat tehneet syksyn aikana muutamia ilmaiskuja ISISiä vastaan.⁶⁶⁸

Puntmaan turvallisuusjoukot koostuvat useasta eri joukosta ja ne nojaavat vahvasti paikallisiin aseellisiin joukkoihin, jotka tukevat Puntmaan hallintoa.⁶⁶⁹ Puolustusvoimien (Darawish) minimivahvuus on 3000 miestä. Puntmaan meripoliisilla on 1200 sotilasta, joista osa on sijoitettu Galgalan vuoristoon, osa satamaan ja pieniin tukikohtiin pitkin alueen rannikkoa. Palkkaviiveet eivät ole koskeneet tätä joukkoa, koska niiden rahoituksesta on huolehtinut Arabiemiraatit. Edellisten lisäksi Puntmaan presidentillä ja hallituksella on oma 300 - 400 miehen vahvuinen turvakaarti Garowessa. Myös sen palkat on maksettu ajallaan.⁶⁷⁰

Vuonna 2016 Puntmaan poliisin miesvahvuudeksi on ilmoitettu 3610, eikä muutoksia ole tapahtunut. Poliisin palkanmaksuissa on ollut viiveitä, mikä on ongelmallista, koska alueen yleisestä turvallisuudesta vastaa juuri poliisi. Sen jäsenet on rekrytoitu paikallisista asejoukoista, joten poliisimiehet ovat sitoutuneita tehtäviinsä. Samaan aikaan klaanirakennetta poliisin sisällä on pyritty purkamaan, mikä on jossain määrin onnistunut. Poliisilla on tällä hetkellä suhteellisen hyvin toimiva komentoketju ja poliiseja on sijoitettuna myös alueen etäisempiin kaupunkeihin. Poliisin väärinkäytöksistä ja oikeudenloukkauksista ei juuri ole raportoitu.⁶⁷¹

Puntmaan poliisissa on oma erikoisyksikkönsä, jonka tehtävänä on suojella kansainvälisten organisaatioiden ja kansalaisjärjestöjen toimintaa. Kyseisen erikoisyksikön ohella alueella toimi erikoiskoulutettu nopean toiminnan erikoisryhmä, joka on sijoitettuna Garoween.⁶⁷² Bosasson rannikkokaupungissa on tavallisen

⁶⁶⁴ Allgaldaduud Media 2017 am); Mareeg.com 2017 f); Shabelle News 2017 hc)

⁶⁶⁵ Somaliupdate.com 2017 a); VoA 2017 d); Shabelle News 2017ab); Shabelle News 2017 ac); Allgaldaduud Media 2017 am); Mareeg.com 2017 f); Shabelle News 2017 hc)

⁶⁶⁶ BFA & SEM August 2017, s. 88 - s. 89

⁶⁶⁷ BFA & SEM August 2017, s. 90 - s. 91

⁶⁶⁸ LWJ 2017 e); Shabelle News 2017 hs); Allgaldaduud Media 2017 av); GlobalSecurity.com 2017 a); VoA 2017 ab); Shabelle News 2017 ed); Garowe Online 2017 bt)

⁶⁶⁹ BFA & SEM August 2017, s. 87 - s. 88

⁶⁷⁰ BFA & SEM August 2017, s. 87

⁶⁷¹ BFA & SEM August 2017, s. 88

⁶⁷² BFA & SEM August 2017, s. 87

poliisiin lisäksi Bosasson satamapoliisi, jonka 300-miehen vahvuiset joukot on rekrytoitu paikallisesta aseellisesta joukosta, ja sen tehtävänä on turvata kaupungin sataman ja lähialueiden turvallisuus.⁶⁷³

Puntmaan alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

Al-Shabaabin ja ISIS-järjestön iskut Somalian hallintoa ja sitä tukevia turvallisuusjoukkoja vastaan:

- Ainakin kahden sotilaan raportoitiin saaneen surmansa ja kolmen muun haavoittuneen toukokuun puolivälin jälkeen Bosassossa, kun pommiliiviä kantanut itsemurhapommittaja räjäytti liivinsä ja itsensä armeijan tarkastuspisteellä kaupungin pääkadun varrella lähellä Jubba-hotellia. Iskusta ilmoitti olevansa vastuussa ISIS.⁶⁷⁴ Joidenkin lähteiden mukaan surmansa saaneiden määrä olisi ollut 5 ja haavoittuneiden määrä puolestaan 9. Surmansa saaneista 2 oli siviileitä.⁶⁷⁵
- Oletettavasti al-Shabaabiin kuuluvat aseistautuneet miehet surmasivat kesäkuun alussa tunnetun klaanijohtaja **Hajji Harishin** Galkayon pohjoispuolella Puntmaan hallinnoimalla alueella. Surmatyö sattui Harishin kodin lähellä Falujan kaupunginosassa. Hän toimi aiemmin Puntmaan turvallisuusjoukkojen työntekijänä. Teon motiivista ei ole tietoa. Ampujan onnistuivat pakenemaan paikalta.⁶⁷⁶
- Al-Shabaab hyökkäsi kesäkuun alkupuolella puntmaalaisten joukkojen ylläpitämään tukikohtaan Af-Ururissa lähellä Galgala-vuoristoa n. 70 kilometriä Bosassosta lounaaseen. Yli kolmetuntia kestäneissä taisteluissa sai surmansa al-Shabaabin antamien tietojen mukaan 61 puntmaalaista sotilasta. Puntmaa kiisti korkeat tappiot, mutta ei antanut tietoja surmansa saaneiden oikeasta määrästä. Nimeämättömien turvallisuuslähteiden mukaan kuolonuhreja olisi ollut n. 50. Uutslähteiden mukaan uhrien joukossa oli ainakin kolme korkea-arvoista upseeria sekä siviileitä. Yli kolmekymmentä sotilasta haavoittui, osa kriittisesti. Al-Shabaab sai tukikohdan haltuunsa, mutta vetäytyi sieltä nopeasti.⁶⁷⁷
- Oletettavasti al-Shabaabiin kuuluvat miehet ampuivat kesäkuun puolivälin jälkeen kuoliaaksi tunnetun liikemiehen Bosassossa. Surmatyön tekijöiden onnistui paeta paikalta ennen turvallisuusjoukkojen saapumista. Teon motiivista ei ole tietoa.⁶⁷⁸
- Oletettavasti al-Shabaabiin kuuluvat aseistautuneet miehet surmasivat elokuun alkupuolella Barin maakunnan entisen varakuvernöörin **Khadar Ismail Abdullen** (alias **Buncun**) Bosassossa Afar Irdoodkan risteyksessä. Ampumisesta pidätettiin kaksi epäiltyä.⁶⁷⁹

⁶⁷³ BFA & SEM August 2017, s. 88

⁶⁷⁴ Somaliupdate.com 2017 a); VoA 2017 d); Shabelle News 2017ab); Shabelle News 2017 ac)

⁶⁷⁵ Mareeg.com 2017 b); Somaliupdate.com 2017 c)

⁶⁷⁶ Shabelle News 2017 ao)

⁶⁷⁷ BBC News 2017 a); Somaliupdate.com 2017 p); Shabelle News 2017 ay)

⁶⁷⁸ Shabelle News 2017 bs)

⁶⁷⁹ Shabelle News 2017 dk); Garowe Online 2017 bg)

- Ainakin kolmen puntmaalaisen sotilaan raportoitiin saaneen surmansa ja useiden muiden loukkaantuneen elokuun puolivälin jälkeen al-Shabaabin iskuissa Galgalan alueella. Yksi menehtyneistä sotilasta sai surmansa islamistien tukikohtaan kohdistamassa tulituksessa. Kaksi sotilasta sai puolestaan surmansa heitä kuljettaneen ajoneuvon ajettua miinaan Balli Khadarin alueella heidän ollessaan matkalla Galgalan suuntaan. Al-Shabaab väitti että sen hyökkäyksessä puntmaalaisten joukkojen tukikohtaa vastaan sai surmansa 12 sotilasta.⁶⁸⁰
- Ainakin 12 ihmisen raportoitiin saaneen surmansa ja 14 muun haavoittuneen syyskuun alussa kahdessa eri kauko-ohjatun pommin räjähdyksessä Barin maakunnassa. Iskut sattuivat samaan aikaan Af Ururin kylässä khat-torilla, jonne sotilaat olivat kokoontuneet ostamaan khatia. Surmansa saaneista kolme oli sotilasta. Al-Shabaab ilmoitti olevansa vastuussa iskusta.⁶⁸¹
- Voimakas pommi räjähti Bosasson linja-autoasemalla syyskuun puolivälissä. Puntmaan poliisilla oli etukäteen tieto kätketystä pommista ja alue oli ehditty eristämään niin että räjähdyksestä ei aiheutunut vaaraa ihmisille. Iskun tekijästä ei ole tietoa, mutta al-Shabaab on käyttänyt toistuvasti vastaavanlaisia pommeja.⁶⁸²
- Ainakin neljä ihmistä, joiden joukossa 3 puntmaalaista sotilasta sai syyskuun loppupuolella surmansa al-Shabaabin hyökättyä sotilasajoeneuvoa vastaan Balli Khadarin alueella Galgalan vuoriston lähellä. Iskussa haavoittui lisäksi ainakin viisi sotilasta. Ajoneuvo oli matkalla Bosassosta Galgalan alueella sijaitsevaan tukikohtaan. Iskussa sai surmansa yksi naissiviili. Al-Shabaab otti vastuun iskusta ja ilmoitti surmanneensa sen yhteydessä neljä sotilasta.⁶⁸³
- Bosasson poliisin varakomentaja **Abdirahman Barre Saleh** haavoittui vakavasti lokakuun alussa häntä vastaan tehdyssä murhayrityksessä. Salehia Bosasson keskustassa sijainneessa kahvilassa ampuneet miehet pakenivat paikalta. Samassa yhteydessä paikalla ollut liikemies sai surmansa ja sattumalta paikalla ollut sivullinen haavoittui. ISIS ilmoitti olevansa vastuussa ampumisesta.⁶⁸⁴
- Al-Shabaab hyökkäsi lokakuun puolivälissä turvallisuusjoukkojen tarkastuspistettä vastaan Bosasson kaupungissa. Iskussa sai surmansa ainakin seitsemän ihmistä, joista kolme oli sotilasta. Lisäksi 15 muuta haavoittui. Al-Shabaabin mukaan kaikki surmansa saaneet olivat sotilaita. Järjestö ilmoitti lisäksi haavoittaneensa 11 muuta sotilasta ja ottaneensa tarkastuspisteen tilapäisesti haltuunsa.⁶⁸⁵
- Ainakin yksi ihminen sai surmansa ja kuusi muuta haavoittui lokakuun loppupuolella Bosassossa, kun itsemurhaiskijä räjäytti kottikärryissä

⁶⁸⁰ Garowe Online 2017 bq)

⁶⁸¹ Shabele News 2017 ej); Garowe Online 2017 bz)

⁶⁸² Garowe Online 2017 cd)

⁶⁸³ Garowe Online 2017 cg); Shabelle News 2017 fv)

⁶⁸⁴ Shabelle News 2017 gi); VoA 2017 z)

⁶⁸⁵ Shabelle News 2017 gr); Allgalgaduud Media 2017 ab)

kuljettamansa pommin ja itsensä poliisiaseman lähellä. Iskusta on ottanut vastuun ISIS. Surmansa saanut oli pommin laukaissut henkilö, haavoittuneet olivat ilmeisesti lähistöllä olleita siviileitä. Neljä päivää aiemmin ISIS hyökkäsi Barin alueella Injilin kylään surmaten kaksi siviiliä, joista toinen oli lapsi. Surmattujen sukulaisten mukaan surmien syynä oli se, että lapsen isää syytettiin yhteistyöstä Puntmaan hallinnon kanssa.⁶⁸⁶

Puntmaan hallintoa tukevien joukkojen operaatiot ja ilmaiskut al-Shabaabia ja ISISiä vastaan:

- Puntmaan turvallisuusjoukot ilmoittivat kesäkuun puolivälin jälkeen tuhonneensa al-Shabaabin tukikohdan Elmadowin vuoristossa, Bosasson lounaispuolella, ja surmanneensa useita järjestön taistelijoita. Tarkempia uhrilukuja ei kuitenkaan uutislähteissä mainittu. Mitään viitteitä siviiliuhreista ei ole.⁶⁸⁷
- Puntmaan sotilastuomioistuimen määräämät kuolemantuomiot seitsemälle nuorelle miehelle pantiin täytäntöön kesäkuun lopulla Bosassossa. Teloitetuista viisi sai tuomion itsemurhauskun suunnittelusta Bosassossa ja kaksi muuta Galkayossa toteutetuista murhista.⁶⁸⁸
- Puntmaan turvallisuudesta vastaavat viranomaiset ilmoittivat heinäkuun alkupuolella surmanneensa 18 al-Shabaabin sissiä ja tuhonneensa kuusi tukikohtaa Madarshoonin, Diindiglen, Biyo Madowin ja Mariidle at Al-Madowin kylissä Galgalan alueella toteutetussa nelipäiväisessä operaatiossa. Al-Shabaab kielsi kärsineensä tappioita ja onnistuneensa torjumaan turvallisuusjoukkojen hyökkäykset. Puntmaalaisten joukkojen mahdollisista tappioista ei ole tietoa.⁶⁸⁹
- Tuntemattomat hävittäjät iskivät elokuun lopulla useilla ohjuksilla Barin alueella sijaitsevaan Af-kala-hayen kylään, joka sijaitsee n. 24 kilometriä Alulan rannikkokylästä. Yhden lähteen mukaan isku aiheutti henkilövahinkoja paikallisten paimentolaisten keskuudessa, mutta vahingoista ei annettu tarkempia tietoja. Lisäksi paimentolaisten karjaa menehtyi. Toisen lähteen mukaan isku ei aiheuttanut henkilövahinkoja. Puntmaan hallintoon kuuluva Alulan alueen komissaari ilmoitti että alueella ei ole al-Shabaabin tai ISIS-järjestön tukikohtia. Paikallisten asukkaiden mukaan iskun kohteena olisi kuitenkin ollut ISIS-järjestö.⁶⁹⁰
- Puntmaan turvallisuudesta vastaavat joukot ovat toteuttaneet yhdessä amerikkalaisten erikoisjoukkojen kanssa lokakuun lopussa al-Shabaabin vastaisen operaation Sanaagin maakunnan alueella. Operaatio toteutettiin lähellä Almadowin kukkuloita lähellä al-Shabaabin vahvaa tukialuetta. Operaation yhteydessä onnistuttiin vangitsemaan ainakin neljä al-Shabaabin sissiä.⁶⁹¹

⁶⁸⁶ Allgalgaduud Media 2017 am); Mareeg.com 2017 f); Shabelle News 2017 hc)

⁶⁸⁷ Garowe Online 2017 ad)

⁶⁸⁸ Somaliupdate.com 2017 x)

⁶⁸⁹ Reuters 2017 b); Somaliupdate.com 2017 y); Sonna 2017 b).

⁶⁹⁰ Shabelle News 2017 ed); Garowe Online 2017 bt)

⁶⁹¹ Shabelle News 2017 hj)

- Yhdysvaltain ilmavoimat iskivät marraskuun alussa ensimmäistä kertaa ISISin tukikohtaa vastaan Puntmaan alueella. Nyt tehdyissä kahdessa erillisessä miehittämättömällä lennokilla toteutetussa ilmahyökkäyksessä ammuttiin kaikkiaan 6 ohjusta Buqan vuoristokylään n. 60 kilometriä Qandalasta pohjoiseen, jossa sijaitsi somalialaisten läheiden mukaan ISISin tukikohta. Amerikkalaislähteiden mukaan iskussa surmattiin useita ISIS-taistelijoita. Somalilähteen mukaan iskussa sai surmansa kaikkiaan 20 sissiä. Abdulqadir Mumin kuitenkin selvisi iskusta hengissä. Aiemmin amerikkalaiset olivat tehneet iskuja vain al-Shabaabia vastaan.⁶⁹² Paria päivää myöhemmin ISIS-ryhmä kidnappasi 9 siviiliä Buqan kylän läheisyydessä syyttäen heitä iskuun johtaneesta yhteistyöstä amerikkalaisten kanssa.⁶⁹³ Marraskuun puolivälissä amerikkalainen lennokka iski toistamiseen ISISiä vastaan. Ilmeisesti ainakin neljä ISIS-taistelijaa sai surmansa.⁶⁹⁴
- Puntmaan turvallisuusjoukot toteuttivat marraskuun alussa turvallisuusoperaation al-Shabaabia vastaan Galkayon pohjoispuolella. Isracin ja Garsoorin kyliin tehtyjen operaatioiden tarkoituksena oli ennaltaehkäistä al-Shabaabin suunnittelema hyökkäys, josta viranomaiset olivat saaneet ennakolta tietoa. Tietoa operaation seurauksista ja mahdollisista pidätyksistä ei ollut saatavilla.⁶⁹⁵
- Puntmaan turvallisuusjoukot ilmoittivat marraskuun puolivälissä surmanneensa 18 islamistitaistelijaa Galgalan alueella toteutetussa al-Shabaabin vastaisessa operaatiossa. Al-Shabaabin mukaan sen tukikohtaa vastaan hyökättiin, mutta se onnistuttiin torjumaan, eikä hyökkäys aiheuttanut sille tappioita.⁶⁹⁶

Muut turvallisuusvälikohtaukset:

- Ainakin kahden siviilin raportoituihin saaneen surmansa toukokuun lopulla Galgalan alueella, kun miina räjähti sen ohittaneen bussin kohdalla. Mikään ryhmä ei ilmoittautunut iskun tekijäksi.⁶⁹⁷
- Tuntemattomat aseistautuneet miehet surmasivat heinäkuun alussa kahdessa erillisessä välikohtauksessa kaksi puntmaalaista turvallisuusjoukkojen sotilasta Galkayon pohjoispuolella. Ensimmäisessä ammuttiin sotilas, joka oli ollut aiemmin ottamassa kiinni al-Shabaabin toiminnasta epäillyn henkilön, joka teloitettiin muutama päivä aiemmin paikallisen sotilastuomioistuimen määräyksestä Bosassossa. Toisessa tapauksessa surmattiin Galkayon tullitoimiston komentaja. Tekijäksi epäillään toista sotilasta. Edellisten murhien lisäksi kaupungissa ammuttiin kuoliaaksi tunnettu liikemies. Surmatyön oletetaan liittyvän alueella kytevään

⁶⁹² LWJ 2017 e); Shabelle News 2017 hs); Allgaldaduud Media 2017 av); GlobalSecurity.com 2017 a); VoA 2017 ab)

⁶⁹³ Allgaldaduud Media 2017 aw)

⁶⁹⁴ Allgaldaduud Media 2017 ay); Shabelle News 2017 ih)

⁶⁹⁵ Shabelle News 2017 ht)

⁶⁹⁶ Radio Risaala 2017 k)

⁶⁹⁷ Shabelle News 2017 al)

klaanikonfliktiin. Ammuskelussa haavoittui lisäksi paikalle osuneita sivullisia.⁶⁹⁸

- Tunnettu liikemies sai heinäkuun alussa surmansa Galkayossa kun hänen autoonsa piilotettu kauko-ohjattu pommi räjähti. Iskun uhri **Abdirazaq Muse Nur** oli osallisena paikallisessa komiteassa, joka oli vastuussa Galkayon yleisen sairaalan jälleenrakentamisesta. Räjähdyksestä ei aiheutunut käytettävissä olevien lähteiden mukaan muita henkilövahinkoja. Pommin asettajasta ei ole tietoa.⁶⁹⁹
- Tuntemattomat miehet heittivät heinäkuun puolivälin jälkeen käsikranaatin poliisiasemaa kohti Galkayon pohjoispuolella. Räjähdyksen jälkeen aseistautuneet miehet yrittivät tunkeutua poliisiasemalle, mutta puntmaalaiset turvallisuusjoukot onnistuivat torjumaan hyökkäyksen. Isku ei aiheuttanut uutislähteiden mukaan henkilövahinkoja. Iskun tekijästä ei ole tietoa.⁷⁰⁰
- Puntmaan tiedustelupalvelun entinen johtaja eversti **Abdi Hasan Husain** syytti heinäkuun lopussa paikallishallinnon presidenttiä noin 60 al-Shabaab-taustaisen vangin vapauttamisesta. Vapautettujen joukossa oli hänen mukaansa mm. **Abdirazaq Husain Tahlil** alias **Ina Aloor Geel**, joka vasta hiljattain oli vangittu Galkayossa amerikkalaisten, puntmaalaisen ja galmudugin paikallishallinnon turvallisuusjoukkojen toteuttamassa operaatiossa. Tahlilia pidetään al-Shabaabin paikallisena komentajana ja hän oli aiemmin saanut puntmaalaisessa sotilastuomioistuimessa kuolemantuomion. Al-Shabaabin jäseniä on aiemminkin vapautettu ja saatu kiinni uudelleen uusien terroritekojen suunnittelusta. Syy al-Shabaabin jäsenten vapauttamiselle ei ole tiedossa.⁷⁰¹
- Sadat ihmiset protestoivat elokuun alussa Bosassossa kiihtyneen inflaation ja Somalian shillingin käyttökiellon johdosta. Paikallisten asukkaiden mukaan inflaation syynä on väärennetyjen shillinkien suuri määrä markkinoilla. Paikalliset kauppiat kieltäytyivät käyttämästä shillingejä vaihdon välineenä ja ilmoittivat hyväksyvänsä vain US \$ kaupankäynnissä. Mielenosoitus eskaloitui väkivaltaiseksi mellakoinniksi mielenosoittajien suljettua katuja ja tunkeuduttua liikkeisiin valittamaan liikkeellä olevista väärennetyistä shillingin seteleistä. Paikalliset työntekijät olivat tyytymättömiä, koska heillä oli rahaa (shillingejä), jolla ei voinut ostaa kaupasta perustarvikkeita. Samaan aikaan kaupungissa kuului ammuskelua, jonka aiheutti Puntmaan poliisin ja Puntmaan rannikkopoliisin (Maritime Police) yhteenotto. Ammuskelun seurauksena Bosasson sataman poliisivoimien komentaja ja kaksi muuta poliisia haavoittuivat. Yhteenoton syynä oli erimielisyys kaupungin sisällä olevan uuden tiesulun purkamisesta.⁷⁰²
- Puntmaan turvallisuusjoukot pidättivät elokuun alussa Horseed Median palveluksessa olevan toimittajan **Omar Said Mohamedin** (alias **Omar**

⁶⁹⁸ Garowe Online 2017 al)

⁶⁹⁹ Garowe Online 2017 am)

⁷⁰⁰ Shabelle News 2017 cp)

⁷⁰¹ Garowe Online 2017 bd)

⁷⁰² Somaliupdate.com 2017 ag); Garowe Online 2017 be)

Dhere) Garowessa. Hänet vietiin Garowen eteläpuolella sijaitsevaan vankilaan. Samassa vankilassa oli kuukautta aiemmin toimittaja **Ahmed Ali Kilwe**. Syytä Omar Dherin vangitsemiseen ei kerrottu. Hän oli antanut haastatteluja, joissa hän oli korostanut sananvapautta ja kritisoinut toimittajiin kohdistuneita oikeudenloukkauksia.⁷⁰³ Omar Dhere vapautettiin elokuun puolivälissä 6 päivän pidätyksen jälkeen, mutta hänen pidätyksensä syyt olivat edelleen epäselviä.⁷⁰⁴

- Poliisi ampui lokakuun alussa kuoliaaksi Galkayon lentokentän turvallisuuspäällikön eversti **Abdisalan Sanyare Owken** Galkayon lentokentällä. Surmansa sai samassa yhteydessä myös hänen turvamiehensä. Syytä murhiin ei tiedetä. Ampuja pidätettiin.⁷⁰⁵
- Puntmaan poliisikomentaja **Abdiqadir Shire Farah "Ereg"** ampui lokakuun puolivälin jälkeen varakomentajaansa **Guled Farah Bilea** jalkaan Garowe-hotellissa pidetyssä turvallisuusseminaarissa. Komentaja oli ajautunut riitaan ja nyrkkitappeluun Nugaalin maakunnan kuverönnöörin kanssa, minkä yhteydessä komentaja oli vetänyt aseensa esiin. Riidan aiheuttaneen sekasorron yhteydessä varakomentaja sai luodin jalkaansa ja hänet toimitettiin sairaalahoitoon.⁷⁰⁶ Presidentti erotti komentajan presidentin määräyksellä paria päivää myöhemmin ja asetti komentajan kotiarestiin.⁷⁰⁷
- Ainakin yksi ihminen sai surmansa ja kolme muuta haavoittui marraskuun alussa Bosassossa, kun Puntmaan turvallisuusjoukot hajottivat mielenosoituksen, joka oli kokoontunut vastustamaan sataman sulkemista. Sataman ylläpito ja käyttö siirtyi Puntmaan hallituksen tekemän taloudellisen sopimuksen mukaisesti arabiemiraattilaiselle yritykselle.⁷⁰⁸

Somalimaa

Somalimaan turvallisuustilannetta pidetään yleisesti ottaen hyvänä ja se on turvallisempi kuin muu osa Somaliasta. Joidenkin arvioiden mukaan se olisi jopa parempi kuin Keniassa. Somalimaan asukkaat voivat liikkua hallitnoalueen eri osissa vapaasti ilman väkivallan pelkoa. Hargeisassa ja maaseudulla - kiistanalaiset alueet poislukien - ovat henkeä uhkaavat vaaratilanteet harvinaisia.⁷⁰⁹ Alueella on esiintynyt yksittäisiä kuolonuhreja aiheuttaneita klaanien välisiä yhteenottoja.⁷¹⁰

Matkustaminen itään päin rajan ylitse Laascaanodiin ja Puntmaan rajan ylitse aina Garoween asti on mahdollista, eikä liikennettä ei ole mitenkään rajoitettu.⁷¹¹ Ensisijainen uhka Somalimaassa aiheutuu Puntmaan kanssa meneillään olevasta rajakiistasta sekä kuivuudesta.⁷¹²

⁷⁰³ Somaliupdate.com 2017 ak)

⁷⁰⁴ Garowe Online 2017 bl)

⁷⁰⁵ Shabelle News 2017 gc)

⁷⁰⁶ Radio Dalsan 2017 r)

⁷⁰⁷ Goobjoog News 2017 aw)

⁷⁰⁸ Allgaldaduud Media 2017 at)

⁷⁰⁹ BFA & SEM August 2017, s. 102

⁷¹⁰ Shabelle News 2017 dr); Shabelle News 2017 ec)

⁷¹¹ BFA & SEM August 2017, s. 102

⁷¹² BFA & SEM August 2017, s. 94

Al-Shabaabin toiminta on ollut Somalimaassa vähäistä vuoden 2008 jälkeen. Järjestöön kuuluvia henkilöitä kuitenkin oleskelee Somalimaan alueella. Heidän joukossaan on organisaatiossa korkeammassa asemassa olevia henkilöitä. Joidenkin arvioiden mukaan Somalimaa sallii tämän kyetäkseen valvomaan heitä paremmin, tai toinen mahdollisuus on, että hallinnolla ja al-Shabaabilla olisi keskinäinen tulitaukosopimus. Joka tapauksessa al-Shabaab on kuitenkin uhka Somalimaalle, mutta uhan suuruutta on vaikea arvioida.⁷¹³ Järjestön entinen johtaja **Ahmed Godane** oli kotoisin Somalimaasta ja hänen äitinsä ja veljensä asuvat siellä edelleen nauttien kunnioitusta joidenkin keskuudessa. Järjestöllä on Somalimaassa kannattajia, mutta enemmistö asukkaista kuitenkin vastustaa terroristeja ja al-Shabaabia. Epäluulo Hargeisassa on suuri ja kuka tahansa voi joutua epäilyn kohteeksi.⁷¹⁴ Somalimaa on Puntmaan tavoin klaanirakenteeltaan sangen yhtenäinen verrattuna Etelä - ja Keski-Somaliaan, mikä helpottaa al-Shabaabin jäsenten tunnistamista. Maan väestö on ollut aktiivinen epäilyttävien henkilöiden ja al-Shabaab-epäilyjen ilmoittamisessa viranomaisille. Somalimaan vankiloissa on useita kymmeniä al-Shabaabin jäsenyydestä epäiltyjä henkilöitä.⁷¹⁵

Järjestön toiminta- ja iskukyky Somalimaassa on vähäinen, mutta sillä on verkostoa varojen keräämiseksi, propagandan levittämiseksi ja uusien taistelijoiden rekrytoimiseksi. Rekrytoimisessa auttaa alueen korkea työttömyysaste. Uusien taistelijoiden saamiseksi voidaan käyttää myös kiristystä, painostusta ja taloudellisia houkuttimia. Järjestön määräysten ja kehotusten vastustajia vastaan al-Shabaab ei kuitenkaan kykene iskemään Hargeisassa. On epätodennäköistä, että kukaan alistuisi al-Shabaabin pakottavan painostuksen alla Hargeisassa. Kansalaisjärjestöjen arvioidaan voivan toimia vapaasti ja ilman al-Shabaabin uhkaa. Somalimaan itäosissa tilanne on ollut toinen, missä joitain ihmisiä on tapettu al-Shabaabin toimesta.⁷¹⁶

Somalimaan ja Puntmaan kiistelemällä alueella Laascaanoodissa on raportoitu vuoden 2013 jälkeen tapauksista, missä al-Shabaab on jäljittänyt sen riveistä karanneita henkilöitä ja surmannut heidät. Karkureiden ei kuitenkaan katsota olevan vaarassa kaikkialla Somalimaan alueella, sillä al-Shabaab ei ole siinä asemassa ja niin kattavan verkoston omaava, että se kykenisi tekemään salamurhia missä tahansa sen alueella. Esimerkiksi Hargeisassa sen toimintakyky on pieni, eikä kaupungissa ole raportoitu yhdestäkään al-Shabaabin tekemästä salamurhasta. Kaupungissa asuu al-Shabaabin riveissä taistelleita veteraaneja, jotka ovat palanneet tavalliseen elämään. Tilanne etelästä kotoisin olevilla karkureilla on kuitenkin toinen, sillä heiltä puuttuu luotettava sosiaalinen verkosto.⁷¹⁷

Pitkään jatkunut kuivuus ei toistaiseksi ole lisännyt merkittävästi resurssipulaan liittyviä turvallisuusvälikohtauksia. Somalimaalaiset ovat tukeneet kuivuuden takia pakoon joutuneita somalimaalaisia, sillä kuivuus koskettaa kaikkia. On tavallista pyrkiä auttamaan kuivuudesta kärsiviä, koska seuraavan kuivuusjakson aikana voi olla itse avun tarpeessa.⁷¹⁸

⁷¹³ BFA & SEM August 2017, s. 105 - s. 106

⁷¹⁴ BFA & SEM August 2017, s. 106

⁷¹⁵ BFA & SEM August 2017, s. 110

⁷¹⁶ BFA & SEM August 2017, s. 108

⁷¹⁷ BFA & SEM August 2017, s. 107 - s. 108

⁷¹⁸ BFA & SEM August 2017, s. 100 - s. 101

Hargeisassa ei ole turvallisuuteen liittyviä ongelmia ja sen rikollisuusaste on suhteellisen alhainen. Ihmiset eivät kanno avoimesti aseita ja naiset liikkuvat kaduilla vapaasti ilman miespuolista seuralaista. Kaupungissa tehty murhat liittyvät yleensä klaanikonfliktiin ja ovat kostomurhia. Hargeisassa esiintyy vähän murtoja, ryöstöjä tai varkauksia, joskin pikkurikollisuus on ollut nousussa viime aikoina. Se saattaa liittyä siihen että kaupungissa on paljon työttömiä nuoria ja pakolaisia. Muuten kaupunki on yleisesti ottaen rauhallinen. Sama koskee myös Burcoa.⁷¹⁹ Hargeisassa on muodostunut nuorisojengejä, joiden välillä esiintyy aika ajoin yhteenottoja mm. jalkapallo-otteluiden yhteydessä. Humanitaarisen avun jakoon liittyvät mahdolliset ongelmat tai yksilön, yhteisön tai klaanin kokemaa epäoikeudenmukaisuus voi johtaa paikallisiin turvallisuusongelmiin. Paikalliset yhteisön johtajat ja poliisi ovat kuitenkin olleet aktiivisia tämän tyyppisten ongelmien hoitamiseksi.⁷²⁰

Hargeisassa tai Somalimaassa yleensäkin ei ole uskonnollista poliisia. Islam ja siihen sisältyvät ohjeet ja säännöt ovat yleisesti hyväksytyjä. Alueelta ei ole raportoitu uskonnollisista jännitteistä. Hargeisassa on toiminut muutaman kuukauden verran katolinen kirkko.⁷²¹

Ulkomaisille toimijoille al-Shabaab on suurin riskitekijä, minkä vuoksi YK pitää Somalimaata korkean riskin alueena omissa luokituksissaan. Ilman al-Shabaabin uhkaa turvallisuusriskit luokiteltaisiin selvästi alemmalle tasolle. Somalimaan hallitus edellyttää kaikilta kansalaisjärjestöiltä aseellisten turvamiesten palkkaamista Hargeisan ulkopuolella liikuttaessa, mikä ei välttämättä ole olosuhteisiin nähden välttämätöntä. Joidenkin mielestä vaatimusta voidaankin pitää pikemmin eräänlaisena verona kuin turvallisuustilanteesta johtuva tarpeena.⁷²²

Somalimaan viranomaiset ovat pyrkineet rajoittamaan ja kontrolloimaan rikollisuutta ja terrorismia maan tieverkoston tarkalla vartiointilla, ja tarkastuspisteillä onkin toistuvasti pidätetty al-Shabaabin toiminnasta epäiltyjä. Hargeisan ja rajakaupunki Wajaalen välimatka on n. 80 kilometriä ja sillä välillä on kolme tarkastuspistettä. Hargeisan ja Boraman välillä oli huhtikuussa 2017 3 - 4 tarkastuspistettä. Hargeisan ja Berberan välisellä tieosuudella 3 - 5 tarkastuspistettä. Hargeisan ja Burcon välillä 6, kun taas Burcon ja Berberan välillä 3 - 4 tarkastuspistettä. Burcon ja Laascaanoodin välisellä tieosuudella n. 4. Kaikiaan Laascaanoodista Hargeisaan matkustettaessa joutuu ohittamaan kaikkiaan 10 - 15 tarkastuspistettä. Tarkastuspisteet ovat yleensä Somalimaan poliisin valvonnassa.⁷²³

Pysyvien tarkastuspisteiden ohella alueella on tilapäisiä tarkastuspisteitä, joita ylläpitävät poliisi tai maahanmuuttoviranomaiset. Puntmaan ja Somalimaan kiistanalaisella raja-alueella on myös raja-asema, missä alueelle saapumista kontrolloidaan. Raja-aseman sijainti on toistuvasti vaihdellut, mutta tällä hetkellä se sijaitsee Tuko Raqissa. Hieman idempänä Puntmaan alueella on vastaava raja-asema, mutta toisin kuin Somalimaan viranomaiset, eivät Puntmaan viranomaiset tarkasta rajalla sitä ylittävältä mitään dokumentteja. Ero johtuu siitä, että somalimaalaiset pitävät rajalinjaa puntmaalaisista poiketen valtiorajana.⁷²⁴

⁷¹⁹ BFA & SEM August 2017, s. 95.

⁷²⁰ BFA & SEM August 2017, s. 95 - s. 96

⁷²¹ BFA & SEM August 2017, s. 96.

⁷²² BFA & SEM August 2017, s. 95

⁷²³ BFA & SEM August 2017, s. 96

⁷²⁴ BFA & SEM August 2017, s. 97

Kiistanalaisella Khatumon alueella ei ole vuoden 2017 aikana esiintynyt aseellista toimintaa. Sen sijaan tilanne Somalimaan ja Puntmaan välisellä raja-alueella on herkkä. Ongelmana ovat alueella asuvien paikallisen klaanien keskinäiset suhteet. Niiden välillä on esiintynyt säännöllisesti ammuskelua, joka on kiihtynyt vuoden 2017 aikana kuivuudesta ja resurssien niukkenemisestä johtuen. Alueella ovat ottaneet yhteen Dhulbahante-klaanin alaklaanit Qayaad ja Barhasame. Somalimaan hallitus on yrittänyt sovittelua ja toimittaa omia joukkojaan klaanien väliin.⁷²⁵

Liyu-poliisi on ollut aktiivinen Buuhoodlen alueella, mutta sillä ei ole pysyviä tukikohtia siellä.⁷²⁶

Sanaagin itäosat eivät ole Somalimaan hallinnon kontrollissa, eikä sillä ole juuri vaikutusta Warsangeli-klaanin alueella. Hallituksen edustajat vierailevat alueella harvoin ja yleensä vaalien yhteydessä. Myöskään avustusrjestöt eivät juuri operoi näillä alueilla. Tämä johtuu huonosta tieverkostosta ja klaanikonfliktista.⁷²⁷

Somalian muihin osaan verrattuna Somalimaan hallintoa pidetään hyvin organisoituneena. Vaikka se on yleisesti ottaen edelleen hyvin heikko, sitä pidetään kuitenkin jopa tehokkaampana kuin esimerkiksi Kenian hallintoa.⁷²⁸ Hallintonsa kehittämiseksi se on saanut kansainvälistä tukea, ja esimerkiksi tuen avulla perustetut liikkuvat tuomioistuimet (*mobile courts*) ovat toimineet suhteellisen hyvin ja parantaneet kansalaisten mahdollisuuksia saada oikeussuojaa - vaikkakin oikeudellisissa kysymyksissä somalimaalainen kääntyy yleensä ensin oman klaaninsa puoleen. Somalimaassa ei turvallisuusjoukkojen palkkojen maksuissa ole ollut vastaavia viiveitä kuin Puntmaassa.⁷²⁹

Somalimaassa poliisin ja paikallisen väestön välillä on tiivis yhteistyö. Väestö informoi poliisia kaikesta epäilyttävästä, minkä vuoksi al-Shabaabin on vaikea soluttautua alueelle.⁷³⁰ Poliisi pyrkii myös saamaan rikoksiin syyllistyneet edesvastuuseen teoistaan. Tässä suhteessa alueella toimii laki ja järjestys.⁷³¹ Somalimaan poliisi palkka on vain n. 80 US €/kk, mutta tästä huolimatta rikollisen on vaikea ostaa itseään vapaaksi.⁷³²

Viimeisin luotettava tieto Somalimaan poliisivoimien vahvuudesta on vuodelta 2011, jolloin sen joukoissa palveli kaikkiaan 6816 poliisia. Helmikuussa 2017 vahvuudeksi arvioitiin 6000 poliisia. Pääteiden varrella on useita poliisien tarkastuspisteitä missä poliisi on näkyvillä.⁷³³ Poliisi toimii myös Somalimaan itäosissa ja ihmiset myös kääntyvät poliisin puoleen sitä tarvitessaan. Somalimaan poliisi ei ole klaanistruktuurin ulkopuolella, sillä jokainen poliisi kuuluu johonkin klaaniin.⁷³⁴ Somalimaan väestö luottaa poliisiin ja voi hakea heiltä suojelua. Poliisi luotettavuutta lisää myös se, että se ei ole al-Shabaabin sissien soluttama.⁷³⁵

⁷²⁵ BFA & SEM August 2017, s. 102

⁷²⁶ BFA & SEM August 2017, s. 102

⁷²⁷ BFA & SEM August 2017, s. 102

⁷²⁸ BFA & SEM August 2017, s. 93

⁷²⁹ BFA & SEM August 2017, s. s. 94, s. 100

⁷³⁰ BFA & SEM August 2017, s. 98

⁷³¹ BFA & SEM August 2017, s. 98

⁷³² BFA & SEM August 2017, s. 99

⁷³³ BFA & SEM August 2017, s. 97 - s. 98

⁷³⁴ BFA & SEM August 2017, s. 98

⁷³⁵ BFA & SEM August 2017, s. 98

Somalimaan alueella toimii myös poliisin erikoisjoukot (Special Police Units, SPU), joiden tehtävänä on suojella ulkomaisia järjestöjä ja kansalaisjärjestöjä. Lisäksi Somalimaalla on nopean toiminnan joukko, Rapid Reaction Unit, tiedustelupalvelu (National Intelligence Unit) sekä rannikkovartiosto (National Coast Guard).⁷³⁶

Somalimaan vapaaehtoisista sotilaista koostuvan armeijan joukkojen vahvuus ei ole tiedossa, mutta oletettavasti siinä on 4-5 divisioonaa ja ne ovat saaneet koulutusta Etiopiassa ja Yhdistyneissä Arabiemiraateissa. Koulutustasoa voidaan pitää keskivertosomalijoukkoja parempana. Joukkojen varusteet ja kalusto ovat kuitenkin pitkälti Somalian armeijan vanhaa perua. Sotilaat ovat suhteellisen kurinalaisia ja rikkeitä tehneet saavat rangaistuksensa. Lojaliteetti armeijan komentoketjua kohtaan on yleensä klaanilojaalisuuden ylittävää ja klaanien välisissä konflikteissa armeija on pysynyt neutraalina. Sotilaiden palkka on pieni, mutta se maksetaan säännöllisesti.⁷³⁷

Somalimaa on klaanistruktuuriltaan homogeenisempi kuin Etelä- ja Keski-Somaliassa. Klaanilla on kuitenkin suuri merkitys myös Somalimaassa ja klaanilojaalius on vaikuttava tekijä kaikissa yhteiskunnallisissa kysymyksissä.⁷³⁸ Somalimaassa on esiintynyt vain vähän klaanien välisiä yhteenottoja ja yleensä ne ovat olleet pienimuotoisia laukaustenvaihtoja. Ristiriitatilanteissa klaanisovittelu on yleinen käytäntö ja vasta konfliktin eskaloituessa turvallisuusjoukot puuttuvat tilanteeseen.⁷³⁹

Somalimaan poliittisessa tilanteessa kehitys on ollut hidasta. Presidentti Silanyon hallinnon kuvataan olleen enenevässä määrin itsevaltainen, legitimizeettinsä menettänyt ja aiempaan hallintoon verrattuna korruptoituneempi. Somalimaassa pidettiin presidentinvaalit marraskuun 13. ja valituksi tuli valtapuolue Kulmiyen ehdokas **Muse Bihi Abdi**. Presidentinvaalit olivat siirtyneet parlamenttivaalien ohella toistuvasti mm. kuivuuden vuoksi myöhempään ajankohtaan. Nyt pidetyt presidentinvaalit sujuivat kansainvälisten vaalitarkkailijoiden ja Somalimaan oman vaalikomission mukaan oikeudenmukaisesti ja sovittujen sääntöjen mukaan. Parlamenttivaalit järjestetään vuonna 2018.⁷⁴⁰ Nähtäväksi jää millaiseksi vastavalitun uuden presidentin hallinto tulee muodostumaan.

Somalimaan alueella esiintyneet merkittävimmät turvallisuusvälikohtaukset:

- Yksi pikkutyttö sai surmansa ja 17 muuta ihmistä haavoittui heinäkuun puolenvälin jälkeen Ari Adeyen kylässä Lasanodin kaupungin pohjoispuolella, kun lasten löytämä kranaatti räjähti heidän leikkiessään sillä. Haavoittuneista ainakin viisi oli lapsia. Räjähdys sattui evakkoleirissä, minne on kokoontunut satoja kuivuutta pakoon lähteineitä paimentolaisperheitä. Räjähtämättömät ammukset ovat aiheuttaneet Somaliassa paljon onnettomuuksia, missä varsinkin lapsia on menehtynyt tai vammautunut.⁷⁴¹
- Ainakin kolmen siviilin raportoitiin saaneen surmansa ja viiden muun haavoittuneen elokuun puolivälin jälkeen Buuhoodlen (Buuhodle)

⁷³⁶ BFA & SEM August 2017, s. 99

⁷³⁷ BFA & SEM August 2017, s. 99 - s. 100

⁷³⁸ BFA & SEM August 2017, s. 100

⁷³⁹ BFA & SEM August 2017, s. 101

⁷⁴⁰ VoA 2017 af); BFA & SEM August 2017, s. 93 - s. 94; Goobjoog News 2017 ar)

⁷⁴¹ VoA 2017 k).

kaupungissa kun Khatumon hallinnon turvallisuusjoukkojen kaksi eri ryhmää otti yhteen. Taistelut liittyvät ilmeisesti kahden eri klaanin keskinäiseen välienselvittelyyn. Klaanien vanhimmat ovat saaneet taistelut rauhoittumaan.⁷⁴²

- Klaanien välinen konflikti eskaloitui elokuussa Sanaagin alueella. Alueella käydyissä yhteenotoissa sai surmansa kymmeniä ihmisiä ja sadat ihmiset joutuivat pakenemaan alueelta turvaa etsiessään. Konflikti alkoi maan käyttöä koskevista kiistoista. Somalimaan hallinto yritti saada osapuolet neuvottelemaan sovinnostat.⁷⁴³

• Humanitaarinen tilanne

Somaliassa on käynnissä pitkittyneen kuivuuden ja aseellisen konfliktin aiheuttama humanitaarinen kriisi.⁷⁴⁴ Sademäärät ovat jääneet keskimääräistä alhaisemmiksi kolmena peräkkäisenä sadekautena eikä parhaillaan meneillään olevan sadekauden ensimmäinen kuukausi ole herättänyt toivoa humanitaarisen tilanteen kohenemisesta lähitulevaisuudessa.⁷⁴⁵ Kuivuuden vaikutuksista kärsii noin puolet Somalian väestöstä.⁷⁴⁶ Koko Somalian alueella kuivuus on johtanut maaseutuväestön laajamittaiseen maan sisäiseen siirtymiseen, kun ihmiset ovat menettäneet elinkeinonsa ja toimeentulonsa.⁷⁴⁷ Sadot ovat jääneet vähäisiksi ja paimentolaiset ovat menettäneet merkittävän osan karjastaan, mikä on köyhdyttänyt Somalian maaseutu- ja paimentolaisväestöä.⁷⁴⁸

Somaliassa 6,2 miljoonaa ihmistä eli noin puolet väestöstä on humanitaarisen avun tarpeessa.⁷⁴⁹ Heistä yli 3,1 miljoonaa ihmistä on välittömän humanitaarisen avun tarpeessa.⁷⁵⁰ Elokuun ja lokakuun 2017 välisenä aikana humanitaarinen apu tavoitti Somaliassa keskimäärin 2,6 miljoonaa ihmistä kuukaudessa eli humanitaarinen apu tavoittaa vain osan avun tarpeessa olevasta väestöstä.⁷⁵¹ Humanitaariset toimijat ovat vastanneet Somalian humanitaariseen kriisiin laajamittaisesti ja monille alueille jaettu humanitaarinen apu on toistaiseksi estänyt tilanteen pahenemisen nälänhädäksi (ICP 5⁷⁵²). Nälänhädän riski on kuitenkin edelleen olemassa Somaliassa.⁷⁵³

Somaliassa kärsitään laajamittaisesta ruokaturvattomuudesta (kuva 5.1.).⁷⁵⁴ Somaliassa arviolta 2 444 000 ihmistä elää akuutissa ruoka- ja toimeentulokriisissä

⁷⁴² Shabelle News 2017 dr)

⁷⁴³ Shabelle News 2017 ec)

⁷⁴⁴ Refugees International 21.8.2017, s. 2, 4

⁷⁴⁵ FEWS NET / FSNAU 10.11.2017

⁷⁴⁶ Refugees International 21.8.2017, s. 4; FEWS NET / FSNAU 10.11.2017

⁷⁴⁷ Refugees International 21.8.2017, s. 4

⁷⁴⁸ FEWS NET / FSNAU 10.11.2017; UN OCHA 30.10.2017

⁷⁴⁹ UN OCHA 30.10.2017

⁷⁵⁰ FSNAU / FEWS NET 28.9.2017

⁷⁵¹ FEWS NET / FSNAU 10.11.2017

⁷⁵² ICP-asteikko (Integrated Food Security Phase Classification) on standardoitu asteikko ruokaturvatilanteen arvioimiseen. Sen viisi eri astetta ovat yleisesti ruokaturvallinen tilanne (ICP 1), kohtalaisen / lähes ruokaturvaton tilanne (ICP 2), akuutti ruoka- ja toimeentulokriisi (ICP 3), humanitaarinen hätätila (ICP 4) ja nälänhätä / humanitaarinen katastrofi (ICP 5).

⁷⁵³ UN OCHA 30.10.2017; FEWS NET / FSNAU 10.11.2017; Refugees International 21.8.2017, s. 2, 4

⁷⁵⁴ FSNAU / FEWS NET 28.9.2017

(ICP 3) ja humanitaarisessa hätätilassa (ICP 4) elää 866 000 ihmistä.⁷⁵⁵ Etelä- ja Keski-Somaliassa Mudugin ja Galgaduudin alueilla yli puolet väestöstä elää akuutissa ruoka- ja toimeentulokriisissä tai humanitaarisessa hätätilassa. Hiiraanin, Bakoolin ja Bayn alueilla vastaavassa tilanteessa elää lähes puolet väestöstä. Heikoin ruokaturvatilanne on maaseutuväestön keskuudessa.⁷⁵⁶ Kesän 2017 jälkeen ruokaturvatilanteen heikentyminen on onnistuttu estämään monilla alueilla humanitaarisella avustuksella, mutta jatkuva kuivuus estää alueiden toipumisen.⁷⁵⁷

Somaliassa akuutti aliravitsemus on kriittisellä tasolla. Akuuttia aliravitsemusta mitattiin suhteellisesti eniten Bakoolin maaseutu- ja paimentolaisväestön keskuudessa sekä Dhusamarebin, Baidoan, Galkayon ja Mogadishun IDP-leireillä. Somaliassa on arviolta 388 000 akuutista aliravitsemuksesta kärsivää lasta, joista 87 000 on vakavasti aliravittuja.⁷⁵⁸ Aliravittut ihmiset altistuvat sairauksille kuten tuhkarokolle, koleralle ja ripulille. Vuonna 2017 Somaliassa on todettu 77 783 kolera- ja ripulitapausta, mutta heinäkuun 2017 jälkeen kolera- ja ripulitapaukset ovat vähentyneet merkittävästi. Vuonna 2017 Somaliassa on raportoitu 1159 koleraan tai ripuliin liittyvää kuolemantapausta, mutta heinäkuun jälkeen maassa ei ole raportoitu kolerakuolemia. Tuhkarokkoepidemia sen sijaan jatkuu. Tammikuun ja syyskuun 2017 välisenä aikana maassa on todettu 18 000 tuhkarokkotapausta.⁷⁵⁹

Maaliskuun ja kesäkuun väliset *gu*-sadekauden sademäärät jäivät Somaliassa normaalia alhaisemmiksi vuonna 2017, mikä vaikutti negatiivisesti viljan tuotantoon ja karjatalouteen.⁷⁶⁰ Kesällä 2017 satonäkymät olivat huonot ja viljasadot ovat jääneet keskimääräistä alhaisemmiksi.⁷⁶¹ Joillakin alueilla on menetetty 20 - 50 prosenttia karjasta ja esimerkiksi Mudugin alueella paimentolaiset ovat menettäneet lähes 65 prosenttia karjastaan kuivuuden takia marraskuun 2016 jälkeen.⁷⁶² Paimentolaisten vesivarantojen uusiutuminen ja laidunmaiden elpyminen jäivät rajallisiksi.⁷⁶³

Lokakuusta joulukuuhun kestävän *deyr*-sadekauden ensimmäinen kuukausi ei ole tuonut merkittävää helpotusta Somalian vaikeaan humanitaariseen tilanteeseen. Lokakuussa 2017 sademäärät jäivät useimmilla alueilla noin 50 prosenttia keskimääräistä alhaisemmiksi ja sateet jakautuivat alueellisesti epätasaisesti.⁷⁶⁴ Sadekauden alussa sateita esiintyi monin paikoin eteläisessä Somaliassa ja Etiopian rajalla Bayn, Bakoolin, Gedon ja Middle Jubban alueilla.⁷⁶⁵ Muualla maassa esiintyi vain vähäisiä sateita tai sateita ei saatu lainkaan.⁷⁶⁶

Tyypillisesti lokakuun aikana sataa noin puolet koko *deyr*-kauden sademäärästä, mutta lokakuussa 2017 sademäärät ovat jääneet useimmilla alueilla alle puoleen normaalista.⁷⁶⁷ Lokakuun loppuun mennessä mitatut sateet eivät riitä täyttämään

⁷⁵⁵ FEWS NET / FSNAU 10.11.2017

⁷⁵⁶ FSNAU 2017 a); FSNAU 2017 b)

⁷⁵⁷ FEWS NET / FSNAU 10.11.2017

⁷⁵⁸ FSNAU / FEWS NET 28.9.2017

⁷⁵⁹ UN OCHA 30.10.2017

⁷⁶⁰ Refugees International 21.8.2017, s. 4

⁷⁶¹ Refugees International 21.8.2017, s. 4; FEWS NET / FSNAU 10.11.2017

⁷⁶² UN OCHA 30.10.2017

⁷⁶³ Refugees International 21.8.2017, s. 4

⁷⁶⁴ FEWS NET / FSNAU 10.11.2017

⁷⁶⁵ FEWS NET / FSNAU 10.11.2017; UN OCHA 30.10.2017

⁷⁶⁶ FEWS NET / FSNAU 10.11.2017

⁷⁶⁷ FEWS NET / FSNAU 10.11.2017

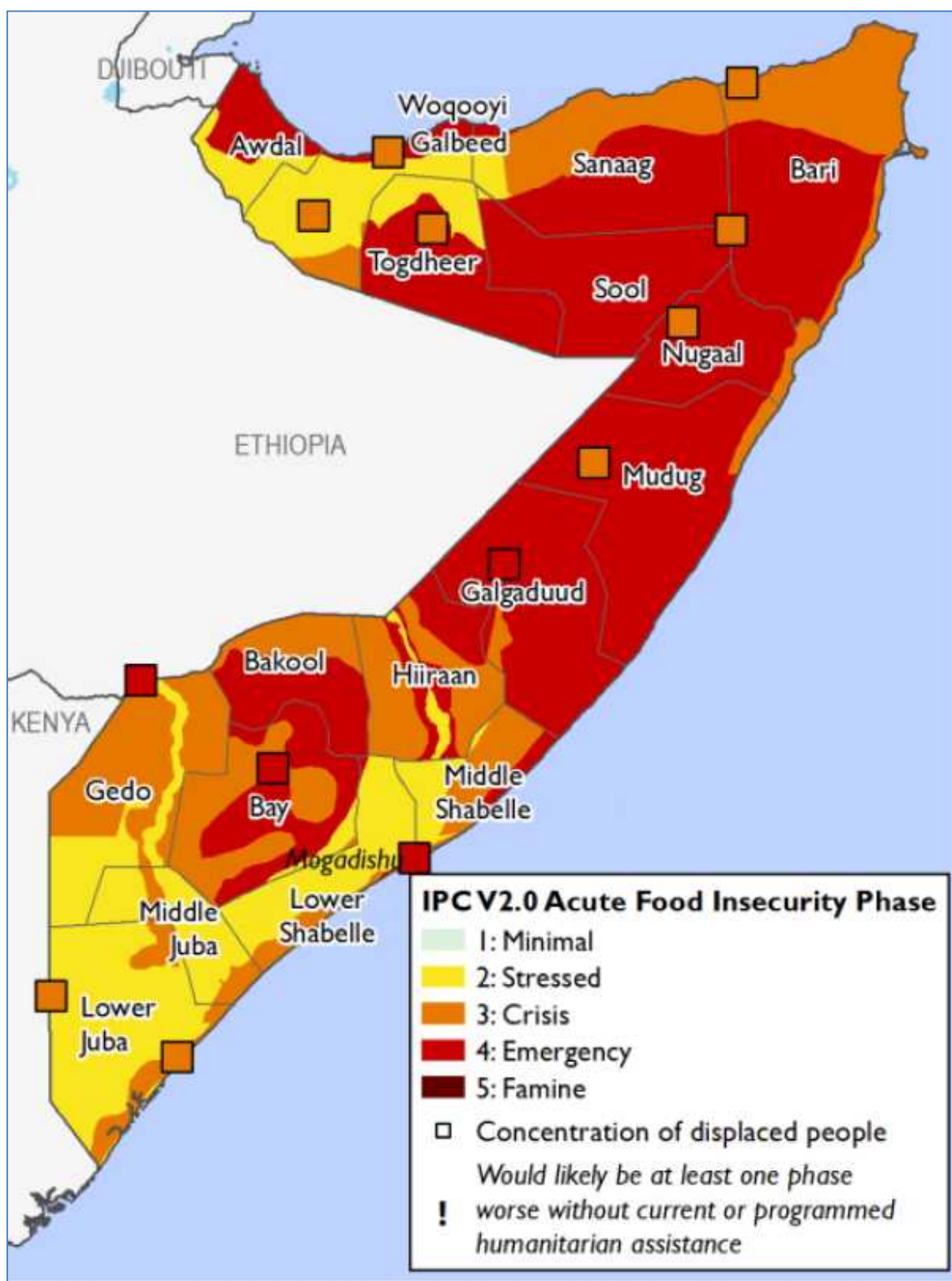

väestön, karjan ja maanviljelyn veden tarvetta ja pohjavesivarantojen uusiutuminen vaatisi lisää sateita.⁷⁶⁸ Kuivuusolosuhteet siis jatkuvat useimmilla alueilla Somaliassa eikä marraskuun ja joulukuun sateiden ennusteta parantavan tilannetta merkittävästi.⁷⁶⁹ Ruokaturvatilanteen heikentyminen entisestään on todennäköistä.⁷⁷⁰

⁷⁶⁸ UN OCHA 30.10.2017

⁷⁶⁹ UN OCHA 30.10.2017; FEWS NET / FSNAU 10.11.2017

⁷⁷⁰ FEWS NET / FSNAU 10.11.2017

Ennuste Somalian ruokaturvatilanteesta lokakuun 2017 ja tammikuun 2018 välisenä aikana. Lähde: FEWS NET / FSNAU 10.11.2017.

Deyr-sadekauden kehnon alun ja edellisten epäonnistuneiden sadekausien seurauksena vesivarannot ovat reilusti keskimääräistä alhaisemmat ja monilla alueilla esiintyy vesipulaa.⁷⁷¹ Useimmilla alueilla kylvöolosuhteet ovat kehnot ja satojen odotetaan jäävän keskimääräistä alhaisemmiksi. Laidunmaasta on pulaa ja karjalaumojen koot ovat reilusti keskimääräistä alhaisemmat monilla alueilla. Laidunmaiden saatavuudessa tapahtunut hetkellinen parannus Bayn, Lower Shabellen, Middle Shabellen, Lower Jubban ja Middle Jubban alueilla sai aikaan karjan epätyypillisen keskittymisen näille alueille, mikä johti nopeasti laidunmaiden kunnon heikkenemiseen. Odotettavissa on vain rajallista vesivarojen uusiutumista ja laidunmaiden elpymistä.⁷⁷²

Toipuminen nykyisistä kuivuusolosuhteista ja kuivuuden aiheuttamista vahingoista elinkeinoille vaatii useita normealeja sadekausia.⁷⁷³ Pitkittynyt yhtäjaksoinen kuivuus estää normaalin elinkeinotoiminnan elpymisen. Somalian humanitaarisessa tilanteessa ei ennusteta tapahtuvan muutosta parempaan lähitulevaisuudessa. Sateiden ennustetaan jäävän todennäköisesti keskimääräistä vähäisemmiksi myös kevään 2018 *gu*-sadekautena, mikä tarkoittaisi viidettä perättäistä epäonnistunutta sadekautta Somaliassa. Ruokaturvatilanteen heikentyminen Somaliassa on todennäköistä keväällä 2018. Somaliassa tarvitaan jatkuvaa ja laajamittaista humanitaarista apua läpi vuoden 2018, jotta vältetään nälkäkuolemilta ja elinkeinotilanteen pahenemiselta.⁷⁷⁴

Humanitaarisille avustusjärjestöille Somalia on vaarallinen ja haastava toimintaympäristö ja aseellinen konflikti pahentavat humanitaarista kriisiä entisestään.⁷⁷⁵ Aseellisten toimijoiden luomat pääsyräjoitteet vaikeuttavat humanitaaristen toimijoiden pääsyä monille alueille Etelä- ja Keski-Somaliassa.⁷⁷⁶ Epävakaan turvallisuustilanteen takia monet alueet ovat vaikeasti saavutettavissa ja osa alueista on humanitaarisen avun saavuttamattomissa.⁷⁷⁷

Al-Shabaab estää humanitaaristen toimijoiden pääsyn kontrolloimilleen alueille.⁷⁷⁸ Al-Shabaab kontrolloi suurta osaa Etelä- ja Keski-Somalian maaseutualueista, missä kuivuuden vaikutuksista kärsitään eniten.⁷⁷⁹ Yli kaksi miljoonaa ihmistä eli noin viidennes Somalian väestöstä elää al-Shabaabin kontrolloimilla alueilla, minne humanitaaristen toimijoiden pääsy on äärimmäisen rajallista.⁷⁸⁰ Esimerkiksi al-Shabaabin kontrolloimassa Tayeeglown kaupungissa (Bakool) järjestö estää humanitaaristen toimijoiden pääsyn kaupunkiin ja nälkää näkevät ihmiset ovat alkaneet paeta päästäkseen humanitaarisen avun piiriin. Heinäkuussa 2017 humanitaarisesta avusta Jubbalandin osavaltiossa vastaava virkamies pelkäsi tilanteen pahenevan al-Shabaabin alueilla nälänhädäksi lähiviikkoina, jos alueille ei saada toimitettua apua.⁷⁸¹

⁷⁷¹ FEWS NET / FSNAU 10.11.2017; UN OCHA 30.10.2017

⁷⁷² FEWS NET / FSNAU 10.11.2017

⁷⁷³ UN OCHA 30.10.2017

⁷⁷⁴ FEWS NET / FSNAU 10.11.2017

⁷⁷⁵ Refugees International 21.8.2017, s. 2, 4-5

⁷⁷⁶ UNSC 2.11.2017, s. 38-40; FSNAU / FEWS NET 28.9.2017; Refugees International 21.8.2017, s. 1, 4; UN OCHA 31.8.2017

⁷⁷⁷ UN OCHA 14.9.2017

⁷⁷⁸ The Guardian 2017 a); UNSC 2.11.2017, s. 38

⁷⁷⁹ Refugees International 21.8.2017, s. 5

⁷⁸⁰ The Guardian 2017 a); Refugees International 21.8.2017, s. 5

⁷⁸¹ The Guardian 2017 a)

Al-Shabaab kieltää hallinta-alueillaan siviiliväestöä vastaanottamasta apua ja uhkaa siviilejä teloituksella tai muilla rangaistuksilla, mikäli he ovat tekemisissä humanitaaristen avustajajärjestöjen kanssa.⁷⁸² Uutistietojen mukaan al-Shabaab ei hyväksy enää avun vastaanottamista edes islamilaisilta järjestöiltä.⁷⁸³ Al-Shabaabin raportoidaan pidättäneen yhteisöjen vanhimpia, jotka ovat yrittäneet neuvotella humanitaaristen toimijoiden pääsystä alueelle.⁷⁸⁴ Al-Shabaabin kontrolloimassa Bualen kaupungissa (Middle Jubba), missä al-Shabaab ei salli avustajajärjestöjen toimintaa, järjestö uhkaa paikallisväestöä rangaistuksella, mikäli he yrittävät järjestää apua ulkopuolelta.⁷⁸⁵

Joillakin alueilla al-Shabaabin raportoidaan estävän kuivuutta pakenevia ihmisiä lähtemästä järjestön kontrolloimilta alueilta. Joillakin paikkakunnilla al-Shabaab on määrännyt paikallisväestön jäämään paikoilleen, mikä on ajanut ihmisiä nälkäkuoleman partaalle.⁷⁸⁶ Esimerkiksi Bualessa al-Shabaabin raportoidaan kieltäneen asukkaita poistumasta kaupungista siitä huolimatta, että kaupungissa ei ole riittävästi ruokaa. Al-Shabaabin arvioidaan käyttävän siviilejä ihmiskilpinä ilmaiskuja vastaan. Järjestö ei halua ihmisten siirtyvän pois hallinta-alueiltaan, koska se pelkää ilmaiskuja, mikäli siviilit poistuvat alueelta.⁷⁸⁷ Al-Shabaab ei myöskään halua sen alueelta poistuvien ihmisten kertovan viranomaisille tietoja kapinallisten sijainnista.⁷⁸⁸

Al-Shabaab kykenee häiritsemään ja manipuloimaan humanitaaristen avustajajärjestöjen toimintaa sekä kontrolloimillaan alueilla että niiden ulkopuolella.⁷⁸⁹ Järjestö takavarikoi ja tuhoaa ruoka-apua sekä suorittaa säännöllisesti avustajajärjestöihin kohdistuvia hyökkäyksiä.⁷⁹⁰ Vuoden 2017 aikana humanitaarisiin toimijoihin kohdistuva väkivalta on lisääntynyt etenkin vaikeasti saavutettavilla alueilla. Vuoden 2017 ensimmäisen kymmenen kuukauden aikana raportoitui yli 130 humanitaarisiin järjestöihin vaikuttanutta väkivaltaista välikohtausta.⁷⁹¹ Al-Shabaabin raportoidaan muun muassa kidnapanneen järjestöjen henkilökuntaa sekä pidättäneen ja kiduttaneen avustustyöntekijöitä vallattuaan uusia alueita.⁷⁹²

Aseellinen toiminta sekä al-Shabaabin, klaanimilitioiden, hallituksen joukkojen ja paikallishallintojen turvallisuusjoukkojen ylläpitämät laittomat tarkastuspisteet hankaloittavat humanitaarisen avun toimittamista maanteitse Etelä- ja Keski-Somaliassa.⁷⁹³ Kesäkuussa 2017 useimpien Etelä- ja Keski-Somalian pääteiden katsottiin olevan läpipääsemättömiä (inaccessible) humanitaarisille avustajajärjestöille.⁷⁹⁴ Elokuussa 2017 ei-valtiollisten aseellisten toimijoiden ylläpitämien tiesulkujen raportoitui haittaavan humanitaarisia avustuskuljetuksia Bakoolin, Bayn, Gedon, Hiiraanin ja Lower Shabellen alueilla.⁷⁹⁵ Al-Shabaabin

⁷⁸² The Guardian 2017 a); UNSC 2.11.2017, s. 39

⁷⁸³ The Guardian 2017 a)

⁷⁸⁴ UNSC 2.11.2017, s. 39

⁷⁸⁵ The Guardian 2017 a)

⁷⁸⁶ The Guardian 2017 a); Refugees International 21.8.2017, s. 5

⁷⁸⁷ The Guardian 2017 a)

⁷⁸⁸ The Washington Post 2017 a)

⁷⁸⁹ UNSC 2.11.2017, s. 38

⁷⁹⁰ UNSC 2.11.2017, s. 39; The Guardian 2017 a); UN OCHA 30.10.2017

⁷⁹¹ UN OCHA 30.10.2017

⁷⁹² UNSC 2.11.2017, s. 39, 42; UN OCHA 30.10.2017

⁷⁹³ UNSC 2.11.2017, s. 42; UN OCHA 31.8.2017

⁷⁹⁴ Logistics Cluster 14.6.2017

⁷⁹⁵ UN OCHA 31.8.2017

raportoidaan lisäksi kiristäneen Waajidin (Bakool), Xudurin (Bakool) ja Diinsoorin (Bay) kaupunkien saartoja, mikä vaikuttaa kaupunkien elintarviketilanteeseen.⁷⁹⁶ Monet alueet Etelä- ja Keski-Somaliassa ovat humanitaaristen toimijoiden saavutettavissa ainoastaan lentoteitse. Mogadishusta toimitetaan humanitaarista apua lentoteitse eri puolille Somaliata niille alueille, missä turvallisuustilanne ja käyttökelpoinen kiitorata mahdollistavat lentokuljetukset.⁷⁹⁷

- **Maan sisäisesti siirtymään joutuneet**

Kuivuus ja aseellinen konflikti pakottavat ihmisiä siirtymään maan sisäisesti Somaliassa.⁷⁹⁸ Kuivuus ja siitä johtuva humanitaarinen kriisi ovat johtaneet maaseutuväestön laajamittaiseen maan sisäiseen siirtymiseen kaikkialla Somaliassa.⁷⁹⁹ Keskimäärin 3500 ihmistä päivässä joutuu jättämään kotinsa löytääkseen ruokaa, vettä ja suojaa.⁸⁰⁰ Suurin osa maan sisäisesti siirtymään joutuneista hakeutuu kaupunkeihin IDP-leireille.⁸⁰¹ Ihmiset joutuvat kävelemään päiviä ja jopa viikkoja päästäkseen leireille ja humanitaarisen avun piiriin, eivätkä kaikki selviä matkasta.⁸⁰²

Ennen parhaillaan käynnissä olevaa kuivuusjaksoa Somaliassa arvioitiin olevan 1,1 miljoonaa maan sisäisesti siirtymään joutunutta ihmistä (internally displaced people, IDP). Lokakuun 2016 jälkeen arviolta 1,4 miljoonaa ihmistä lisää on joutunut siirtymään maan sisäisesti. Heistä 948 500 ihmistä eli 68 % siirtyi kuivuuden takia.⁸⁰³

Vuonna 2017 lokakuun loppuun mennessä 1 062 000 ihmistä on joutunut siirtymään maan sisäisesti Somaliassa. Yleisin syy maan sisäiseen siirtymiseen on ollut kuivuus, jonka seurauksena 860 000 ihmistä on joutunut jättämään kotinsa. Seuraavaksi yleisin syy on ollut konflikti tai turvattomuus, jonka takia maan sisäisesti on paennut 172 000 ihmistä. Tulvien seurauksena maan sisäisesti on siirtynyt 4000 ihmistä ja muista syistä 26 000 ihmistä. Etelä- ja Keski-Somaliassa eniten ihmisiä on joutunut siirtymään maan sisäisesti Lower Shabellen ja Bayn maakunnissa. Lower Shabellessa 281 544 ihmistä on joutunut pakenemaan kodeistaan ja Bayn maakunnassa kotinsa on joutunut jättämään 257 750 ihmistä.⁸⁰⁴

Etelä- ja Keski-Somaliassa kuivuuden takia eniten ihmisiä on joutunut siirtymään Bayn maakunnassa, missä 254 283 ihmistä on siirtynyt maan sisäisesti kuivuuden seurauksena vuonna 2017 (kts. taulukko 1 alla). Myös Lower Shabellen (152 700 kuivuuden takia siirtynyttä) ja Bakoolin (91 835 kuivuuden takia siirtynyttä) maakunnissa kuivuus on johtanut väestön laajamittaiseen sisäiseen siirtymiseen. Bayn alueella kuivuuden takia erityisen paljon ihmisiä on siirtynyt maan sisäisesti Baydhaban piirikunnassa, missä 147 833 ihmistä on siirtynyt kuivuuden takia, sekä Dinsoorin piirikunnassa, missä kuivuuden takia on siirtynyt 52 560 ihmistä. Lower Shabellen maakunnassa erityisen paljon ihmisiä kuivuuden takia on siirtynyt

⁷⁹⁶ UN OCHA 30.10.2017; UNSC 5.9.2017

⁷⁹⁷ UN OCHA 14.9.2017; UNHAS 21.8.2017

⁷⁹⁸ UNHCR / PRMN 14.11.2017; FEWS NET / FSNAU 10.11.2017; Refugees International 21.8.2017, s. 4

⁷⁹⁹ Refugees International 21.8.2017, s. 4

⁸⁰⁰ NRC 18.10.2017

⁸⁰¹ NRC 18.10.2017; Refugees International 21.8.2017, s. 2

⁸⁰² Refugees International 21.8.2017, s. 5; The Washington Post 2017 a)

⁸⁰³ FEWS NET / FSNAU 10.11.2017

⁸⁰⁴ UNHCR / PRMN 14.11.2017

Kurtunwaareyn piirikunnassa, missä kuivuus on pakottanut 97 641 ihmistä jättämään kotinsa.⁸⁰⁵

Etelä- ja Keski-Somaliassa konfliktin tai turvattomuuden takia eniten ihmisiä on joutunut siirtymään Lower Shabellen maakunnassa, missä 128 490 ihmistä on paennut konfliktia tai turvattomuutta vuonna 2017. Myös Galgaduudin (14 976 konfliktin tai turvattomuuden takia siirtynyttä) ja Middle Shabellen (13 741 konfliktin tai turvattomuuden takia siirtynyttä) maakunnissa konflikti ja turvattomuus ovat olleet merkittävimpiä syitä maan sisäiseen pakoon.⁸⁰⁶

Taulukko 1: Maan sisäisesti siirtymään joutuneet Etelä- ja Keski-Somaliassa vuonna 2017 lokakuun loppuun mennessä.

Maakunta	Maakunnasta konfliktin tai turvattomuuden takia siirtymään joutuneet ⁸⁰⁷	Maakunnasta kuivuuden takia siirtymään joutuneet ⁸⁰⁸	Maakunnasta tulvien takia siirtymään joutuneet ⁸⁰⁹	Maakunnasta muiden syiden takia siirtymään joutuneet ⁸¹⁰	Maakunnan alueelle siirtymään joutuneet ⁸¹¹
Lower Shabelle	128 490	152 700	5	359	87 914
Galgaduud	14 976	14 981	-	3	39 537
Middle Shabelle	13 741	6533	4129	11	24 101
Hiiraan	3217	22 520	-	-	11 166
Gedo	2638	28 531	-	224	34 376
Mudug	2007	43 214	-	43	39 296
Bay	1146	254 283	-	2321	253 181
Banadir (Mogadishu)	744	1813	-	16	238 616
Bakool	721	91 835	100	-	41 745
Lower Jubba	613	8668	-	43	16 982
Middle Jubba	24	6708	6	51	11 791

⁸⁰⁵ UNHCR / PRMN 14.11.2017

⁸⁰⁶ UNHCR / PRMN 14.11.2017

⁸⁰⁷ UNHCR / PRMN 14.11.2017

⁸⁰⁸ UNHCR / PRMN 14.11.2017

⁸⁰⁹ UNHCR / PRMN 14.11.2017

⁸¹⁰ UNHCR / PRMN 14.11.2017

⁸¹¹ UNHCR / PRMN 14.11.2017

Taulukko 2. Maan sisäisesti siirtymään joutuneet Etelä- ja Keski-Somaliassa toukokuun ja lokakuun 2017 välisenä aikana.

Maakunta	Maakunnasta konfliktin tai turvattomuuden takia siirtymään joutuneet ⁸¹²	Maakunnasta kuivuuden takia siirtymään joutuneet ⁸¹³	Maakunnasta tulvien takia siirtymään joutuneet ⁸¹⁴	Maakunnasta muiden syiden takia siirtymään joutuneet ⁸¹⁵	Maakunnan alueelle siirtymään joutuneet ⁸¹⁶
Lower Shabelle	126 000	22 000	-	500	68 000
Galgaduud	14 000	9000	-	20	19 000
Gedo	3000	13 000	-	60	17 000
Hiiraan	3000	6000	-	10	300
Middle Shabelle	2000	700	4000	10	7000
Bay	1000	80 000	-	200	91 000
Mudug	1000	10 000	-	1000	15 000
Banadir (Mogadishu)	700	1000	-	20	86 000
Lower Jubba	600	1000	-	300	4000
Bakool	300	46 000	100	-	28 000
Middle Jubba	20	1000	10	10	2000

Vuonna 2017 lokakuun loppuun mennessä eniten maan sisäisiä evakkoja on saapunut Etelä- ja Keski-Somaliassa Bayn ja Benadirin alueille.⁸¹⁷ Bayn maakunnan alueelle on tullut 253 181 maan sisäisesti siirtymään joutunutta ihmistä, joista valtaosa on hakeutunut Baidoan IDP-leireille.⁸¹⁸ Baidoan leireillä suurin osa ihmisistä on lähtöisin ympäröiviltä alueilta Bayn maakunnasta.⁸¹⁹ Benadiriin Mogadishun alueelle on saapunut 238 616 maan sisäisesti siirtymään joutunutta.⁸²⁰

Uusien maan sisäisesti siirtymään joutuneiden kuukausittaiset lukumäärät ovat laskeneet maaliskuun ja huhtikuun huippulukemista. Heinäkuun 2017 jälkeen uusien maan sisäisesti siirtymään joutuneiden määrä on vähentynyt tasaisesti. Vielä heinäkuun aikana 130 839 ihmistä joutui pakenemaan maan sisäisesti kun lokakuussa vastaava luku oli 32 456.⁸²¹

Toukokuun ja lokakuun 2017 välisenä aikana kuivuuden takia on joutunut siirtymään maan sisäisesti vähemmän ihmisiä kuin alkuvuonna. Konfliktin tai turvattomuuden takia pakenemaan joutuneiden määrä on sen sijaan noussut selvästi verrattuna alkuvuoteen.⁸²² Toukokuun ja lokakuun 2017 välisenä aikana konflikti tai turvattomuus oli Etelä- ja Keski-Somaliassa lähes yhtä yleinen syy maan sisäiseen

⁸¹² UNHCR / PRMN 2017

⁸¹³ UNHCR / PRMN 2017

⁸¹⁴ UNHCR / PRMN 2017

⁸¹⁵ UNHCR / PRMN 2017

⁸¹⁶ UNHCR / PRMN 2017

⁸¹⁷ UNHCR / PRMN 14.11.2017

⁸¹⁸ UNHCR / PRMN 14.11.2017; Refugees International 21.8.2017, s. 5; IOM / DTM 6.6.2017

⁸¹⁹ Refugees International 21.8.2017, s. 5; IOM / DTM 6.6.2017

⁸²⁰ UNHCR / PRMN 14.11.2017

⁸²¹ UNHCR / PRMN 14.11.2017

⁸²² UNHCR / PRMN 14.11.2017; UNHCR / PRMN 2017

pakoon kuin kuivuus. Kyseisenä ajanjaksona Etelä- ja Keski-Somaliassa kuivuuden takia joutui siirtymään maan sisäisesti noin 189 700 ihmistä. Samana ajanjaksona konfliktia tai turvattomuutta pakeni maan sisäisesti noin 151 620 ihmistä.⁸²³ Heinäkuun ja syyskuun 2017 välisenä aikana 45 % maan sisäisesti siirtymään joutuneista siirtyi konfliktin takia.⁸²⁴

Toukokuun ja lokakuun 2017 välisenä ajanjaksona kuivuuden takia eniten ihmisiä joutui siirtymään maan sisäisesti Etelä- ja Keski-Somaliassa Bayn maakunnassa, missä noin 80 000 ihmistä joutui jättämään kotinsa kuivuuden seurauksena (taulukko 4.2.). Myös Bakoolin (46 000 kuivuuden takia siirtynyttä) ja Lower Shabellen (22 000 kuivuuden takia siirtynyttä) maakunnissa kuivuus oli edelleen yleinen syy maan sisäiseen siirtymiseen.⁸²⁵

Toukokuun ja lokakuun 2017 välisenä aikana konflikti tai turvattomuus oli yleisin syy maan sisäiseen pakoon Lower Shabellen maakunnassa, missä 126 000 ihmistä pakeni konfliktia tai turvattomuutta.⁸²⁶ Kymmeniä tuhansia ihmisiä on paennut säännöllisesti taisteluita ja epävakasta turvallisuustilannetta Markan, Qoryooleyn ja Kurtunwaareyn alueilla.⁸²⁷ Esimerkiksi heinäkuussa 2017 taistelut Markassa pakottivat 40 000 ihmistä pakenemaan maan sisäisesti ja elokuussa 2017 aseellinen toiminta Markan kaupungissa ajoi 21 000 ihmistä maan sisäiseen pakoon.⁸²⁸ Toisaalta 29 000 maan sisäisesti siirtymään joutuneen raportoitiin myös palanneen kotialueilleen Markassa ja Kurtunwaareyssa.⁸²⁹ Galgaduudin maakunnassa konflikti tai turvattomuus oli syynä 14 000 ihmisen maan sisäiseen siirtymiseen.⁸³⁰ 14 000 ihmistä pakeni klaanikonfliktia Galgaduudissa Cadubwaaqin alueella.⁸³¹ Lisäksi osittain laidunmaakiistasta johtuneet klaanien väliset jännitteet ja väkivallan uhka johtivat 3000 ihmisen maan sisäiseen siirtymiseen Beletweynessä Hiiraanin maakunnassa ja ilmaiskut Baardheeren ympäristössä Gedon maakunnassa aiheuttivat 1200 ihmisen maan sisäisen siirtymisen.⁸³² Baidoassa Bayn maakunnassa 500 ihmistä joutui pakenemaan maan sisäisesti joko al-Shabaabin uhkan tai al-Shabaabin vastaisten toimien takia.⁸³³

Myös touko-lokakuussa 2017 eniten maan sisäisiä siirtolaisia saapui Etelä- ja Keski-Somaliassa Bayn ja Benadirin alueille. Kyseisenä ajanjaksona Bayn maakuntaan tuli noin 91 000 maan sisäistä siirtolaista ja Benadiriin Mogadishun alueelle saapui noin 86 000 maan sisäistä siirtolaista.⁸³⁴

Suurimmat IDP-väestöt elävät Mogadishussa ja Baidoassa, minne on saapunut eniten maan sisäisesti siirtymään joutuneita.⁸³⁵ Lokakuun 2017 tiedon mukaan Mogadishussa arvioidaan elävän 545 000 maan sisäistä evakkoa 840 IDP-

⁸²³ UNHCR / PRMN 2017

⁸²⁴ FEWS NET / FSNAU 10.11.2017

⁸²⁵ UNHCR / PRMN 2017

⁸²⁶ UNHCR / PRMN 2017

⁸²⁷ UNHCR / PRMN 15.10.2017; UNHCR / PRMN 15.9.2017; UNHCR / PRMN 29.8.2017; UNHCR / PRMN 15.7.2017; UNHCR / PRMN 26.5.2017

⁸²⁸ UNHCR / PRMN 15.9.2017; UNHCR / PRMN 29.8.2017

⁸²⁹ UNHCR / PRMN 15.10.2017

⁸³⁰ UNHCR / PRMN 2017

⁸³¹ UNHCR / PRMN 29.8.2017

⁸³² UNHCR / PRMN 15.7.2017

⁸³³ UNHCR / PRMN 14.11.2017

⁸³⁴ UNHCR / PRMN 2017

⁸³⁵ UNHCR / PRMN 14.11.2017; IOM / DTM 23.10.2017; IOM / DTM 6.6.2017; Refugees International 21.8.2017, s. 4

leirissä.⁸³⁶ Toukokuussa 2017 Baidoan kaupungissa raportoitiin elävän 142 475 maan sisäistä evakkoa 247 IDP-leirissä,⁸³⁷ minkä jälkeen maan sisäisten siirtolaisten määrä kaupungissa on mitä todennäköisimmin kasvanut.

Maan sisäisesti siirtymään joutuneet ihmiset ovat haavoittuvimmassa asemassa oleva väestöryhmä Somaliassa.⁸³⁸ Vuoden 2017 aikana yli miljoona ihmistä on joutunut siirtymään maan sisäisesti Somaliassa ja IDP-leirit ovat ylikansoitettuja.⁸³⁹ OCHA:n mukaan maan sisäisesti paenneiden olosuhteita kuvaavat indikaattorit ovat heikentyneet vuoden 2017 aikana. Tämä koskee ravinnon saatavuutta, suojelua sekä pääsyä puhtaan veden ja asianmukaisten saniteettitilojen ääreen.⁸⁴⁰

Elinolosuhteet Somalian IDP-leireillä ovat vaikeat. Leireillä on puutetta riittävästä ravinnosta, puhtaasta juomavedestä, suojasta ja terveydenhuollosta.⁸⁴¹ Leireissä ruokaturvattomuus on korkealla tasolla ja maan sisäisesti siirtymään joutuneista 600 000 ihmistä elää humanitaarisessa kriisissä tai hätätilassa.⁸⁴² Elintarviketilanteen raportoitiin heikentyneen 13 tärkeimmällä IDP-leirillä kesä-heinäkuun 2017 aikana.⁸⁴³ Heikot hygieni- ja sanitaatio-olosuhteet yhdistettynä puhtaan juomaveden puutteeseen ja aliravitsemukseen ovat johtaneet koleran ja muiden veden kautta leviävien tautien puhkeamiseen leireillä. Tautikuolleisuus leireillä on hälyttävällä tasolla. IDP-leirit ovat turvattomia ympäristöjä etenkin naisille ja tytöille, jotka ovat leiriolosuhteissa alttiita seksuaaliselle väkivallalle.⁸⁴⁴

Humanitaarisen avun saatavuus on rajallista IDP-leireilläkin. Humanitaaristen avustusjärjestöjen resurssit ovat riittämättömät avun tarpeessa olevien määrään nähden, eivätkä kaikkien leireillä majoittuvien perustarpeet täyty. Etelä- ja Keski-Somalian epävakailta alueilla IDP-leirit ovat vaikeasti saavutettavissa eikä leireillä ole välttämättä saatavilla jatkuvaa humanitaarista apua vaan epäsäännöllistä tai kertaluontoista avustusta. Maan sisäisesti siirtymään joutuneiden suuren määrän takia monet ovat pakotettuja asettumaan epävirallisille IDP-leireille kaupunkien laitamille, jotka ovat turvattomampia alueita ja missä myös avustusjärjestöjen toimintamahdollisuudet ovat rajallisemmat.⁸⁴⁵ Syyskuun 2017 tiedon mukaan yli 100 000 maan sisäisesti siirtymään joutunutta on pakkohäädetty etenkin yksityismailta Mogadishussa ja Baidoassa.⁸⁴⁶

Somalian IDP-leireillä kaikki eivät myöskään ole tasa-arvoisessa asemassa, vaan leireillä klaanien valtasuhteet vaikuttavat avun saatavuuteen. Vähemmistöklaanit ja -ryhmät ovat heikommassa asemassa humanitaarista apua jaettaessa. Useimmat IDP-leirit etenkin Mogadishussa ovat niin sanottujen portinvartijoiden (gatekeeper) kontrolloimia. Portinvartijat ovat tyypillisesti yksilöitä tai ryhmiä, joilla on yhteyksiä alueen valtaklaaniin, maanomistajaan, hallituksen virkamiehiin tai militiajohtajiin, ja

⁸³⁶ IOM / DTM 23.10.2017

⁸³⁷ IOM / DTM 6.6.2017

⁸³⁸ UN OCHA 26.9.2017; Shabelle News.2017 ga)

⁸³⁹ NRC 18.10.2017

⁸⁴⁰ UN OCHA 26.9.2017; Shabelle News.2017 ga)

⁸⁴¹ Refugees International 21.8.2017, s. 2, s. 4 - s. 6

⁸⁴² Refugees International 21.8.2017, s. 5; UN OCHA 30.10.2017

⁸⁴³ FSNAU / FEWS NET 28.8.2017; Shabelle News.2017 ga)

⁸⁴⁴ Refugees International 21.8.2017, s. 2, 4, 8, 10

⁸⁴⁵ Refugees International 21.8.2017, s. 5 - s. 6

⁸⁴⁶ UN OCHA 26.9.2017

jotka kontrolloivat pääsyä leiriin ja vaativat osan leirin asukkaiden saamasta humanitaarisesta avusta.⁸⁴⁷

Vain pienen osan maan sisäisesti siirtymään joutuneista ihmisistä uskotaan voivan palata kotialueilleen lähitulevaisuudessa.⁸⁴⁸ Kevään 2018 aikana maan sisäisesti siirtymään joutuneiden määrän ennustetaan lisääntyvän 240 000 ihmisellä.⁸⁴⁹

Somalian IDP-tilanteeseen vaikuttavat myös Keniasta Dadaabin pakolaisleiriltä Somaliaan palaavat somalipakolaiset, joista monet päätyvät IDP-leireille ja hätäavun varaan Somaliaan palattuaan. Joulukuun 2014 jälkeen noin 70 000 somalipakolaista on palannut Somaliaan Dadaabista, jonka Kenia on ilmoittanut sulkevansa.⁸⁵⁰

⁸⁴⁷ Refugees International 21.8.2017, s. 8 - s. 9

⁸⁴⁸ FEWS NET / FSNAU 10.11.2017; Refugees International 21.8.2017, s. 11

⁸⁴⁹ FEWS NET / FSNAU 10.11.2017

⁸⁵⁰ Refugees International 21.8.2017, s. 9 - s. 10

- **Lähteet:**

AC - Africa Confidential 2017:

a): 23.10.2017: Both sides double down.

ACLED (The Armed Conflict Location and Event Data Project) 2017:

a): Realtime Data (2017). (Päivitysversio 2.12.2017). Osoitteessa (5.12.2017)
<http://www.acleddata.com/data/realtime-data>

b): ACLED User Guide. Osoitteessa (10.4.2017) http://www.acleddata.com/wp-content/uploads/2017/01/ACLED_User-Guide_2017.pdf

ACLED (The Armed Conflict Location and Event Data Project) 2016: ACLED Version 7 (1997-2016).
Osoitteessa (10.5.2016) <http://www.acleddata.com/data/acled-version-7-1997-2016/>

Al-Jazeera 2017:

a): 8.5.2017: Huge blast rocks downtown Mogadishu. Osoitteessa (9.5.2017):
<http://www.aljazeera.com/news/2017/05/somalia-huge-blast-rocks-downtown-mogadishu-170508151811252.html>

b): 15.6.2017: Somalia soldiers end deadly al-Shabab restaurant siege. Osoitteessa
(16.6.2017): <http://www.aljazeera.com/news/2017/06/somalia-soldiers-deadly-al-shabab-restaurant-siege-170615063902798.html>

c): 29.10.2017: Deadly double bombing strikes Mogadishu. Osoitteessa (3.11.2017):
<http://www.aljazeera.com/news/2017/10/double-car-bombing-strikes-mogadishu-171028152255706.html>

AllAfrica.com/Caj News Africa 2017: Somalia: Conflict-Torn Somalia Faces Influx of Returning Refugees.
Osoitteessa (13.10.2017): http://allafrica.com/stories/201710120412.html?aa_source=nwsltr-somalia-en

Allgalgaduud Media 2017:

a): 25.9.2017: Senior Somali General Gunned Down in Mogadishu. Osoitteessa (25.9.2017):
<http://allgalgaduud.com/2017/09/senior-somali-general-gunned-down-in-mogadishu/>

b): 24.9.2017: Foreign forces attack targets by Al Shabaab near Kismayo. Osoitteessa
(25.9.2017): <http://allgalgaduud.com/2017/09/foreign-forces-attack-targets-by-al-shabaab-near-kismayo/>

c): 24.9.2017: civilian man shot dead in Mogadishu. Osoitteessa (25.9.2017):
<http://allgalgaduud.com/2017/09/somalia-civilian-man-shot-dead-in-mogadishu/>

d): 23.9.2017: Fierce fighting erupts near Galkacyo town. Osoitteessa (25.9.2017):
<http://allgalgaduud.com/2017/09/fierce-fighting-erupts-near-galkacyo-town/>

e): 22.9.2017: Somalia: Three dead in fighting outside Baladweyne town. Osoitteessa
(25.9.2017): <http://allgalgaduud.com/2017/09/somalia-three-dead-in-fighting-outside-baladweyne-town/>

f): 26.9.2017: Somalia: police soldiers exchange gunfire in Jowhar. Osoitteessa (27.9.2017):
<http://allgalgaduud.com/2017/09/somalia-police-soldiers-exchange-gunfire-in-jowhar/>

g): 26.9.2017: Somalia: Kenyan troops pull out near Bardere town. Osoitteessa (27.9.2017):
<http://allgalgaduud.com/2017/09/somalia-kenyan-troops-pull-out-near-bardere-town/>

- h): 26.9.2017: Somalia: Deadly bomb and gun attack hit in Mogadishu. Osoitteessa (27.9.2017): <http://allgalgaduud.com/2017/09/somalia-deadly-bomb-and-gun-attack-hit-in-mogadishu/>
- i): 26.9.2017: Somalia: Renowned elder beheaded by Al Shabaab. Osoitteessa (27.9.2017): <http://allgalgaduud.com/2017/09/somalia-renowned-elder-beheaded-by-al-shabaab/>
- j): 27.9.2017: Two people dead in drive-by shooting in Mogadishu. Osoitteessa (28.9.2017): <http://allgalgaduud.com/2017/09/two-people-dead-in-drive-by-shooting-in-mogadishu/>
- k): 27.9.2017: UPDATE: Kenyan jets kill six people in Somalia. Osoitteessa (28.9.2017): <http://allgalgaduud.com/2017/09/update-kenyan-jets-kill-six-people-in-somalia/>
- l): 1.10.2017: Somalia: Mortar fire rains down on Baidoa town. Osoitteessa (1.10.2017): <http://allgalgaduud.com/2017/10/somalia-mortar-fire-rains-down-on-baidoa-town/>
- m): 1.10.2017: Roadside bomb hits army vehicle near Mogadishu. Osoitteessa (1.10.2017): <http://allgalgaduud.com/2017/10/roadside-bomb-hits-army-vehicle-near-mogadishu/>
- n): 1.10.2017: Somali Islamist group seizes key area near Hudur town. Osoitteessa (1.10.2017): <http://allgalgaduud.com/2017/10/somali-islamist-group-seizes-key-area-near-hudur-town/>
- o): 30.9.2017: Somalia: Three kids injured in explosion near Mogadishu. Osoitteessa (1.10.2017): <http://allgalgaduud.com/2017/09/somalia-three-kids-injured-in-explosion-near-mogadishu/>
- p): 30.9.2017: UPDATE: Four SNA officers killed in Somalia attack. Osoitteessa (1.10.2017): <http://allgalgaduud.com/2017/09/update-four-sna-officers-killed-in-somalia-attack/>
- q): 29.9.2017: Somali road bomb kills 13 soldiers near Mogadishu. Osoitteessa (1.10.2017): <http://allgalgaduud.com/2017/09/deadly-explosion-kills-13-soldiers-near-mogadishu/>
- r): 29.9.2017: Deadly attack hits army base in Somalia. Osoitteessa (1.10.2017): <http://allgalgaduud.com/2017/09/17-soldiers-dead-as-deadly-attack-hits-army-base-in-somalia/>
- s): 2.10.2017: Deadly assault kills 25 insurgents in Bardere town. Osoitteessa (2.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- t): 4.10.2017: Somali local official shot dead in Mogadishu. Osoitteessa (5.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- u): 4.10.2017: Somalia: Roadside explosion hits near Jowhar town. Osoitteessa (5.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- v): 8.10.2017: Roadside explosion targets African Union convoy near Mogadishu. Osoitteessa (9.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- w): 7.10.2017: Deadly blast hits Ethiopian army vehicle near Wajid town. Osoitteessa (9.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- x): 7.10.2017: BREAKING: Three soldiers injured in Mogadishu explosion. Osoitteessa (9.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- y): 6.10.2017: Roadside explosion hits AMISOM vehicle in south of Somalia. Osoitteessa (9.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>

- z): 6.10.2017: Somalia: Three militants dead in fighting west of Mogadishu. Osoitteessa (9.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- å): 11.10.2017: BREAKING: Deadly car bomb kills seven in central Somalia. Osoitteessa (11.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- ä): 11.10.2017: Somalia: Six soldiers dead in attack by Al Shabaab. Osoitteessa (11.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- ö): 10.10.2017: Deadly roadside explosion hits AMISOM vehicle near Wajid town. Osoitteessa (11.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- aa): 10.10.2017: Four Al Shabaab fighters killed in operation near Mogadishu. Osoitteessa (11.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- ab): 9.10.2017: Somalia: Seven Puntland soldiers killed in Bosaso attack. Osoitteessa (11.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- ac): 12.10.2017: Somalia: Dozens arrested in operation near Mogadishu. Osoitteessa (12.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- ad): 14.10.2017: UPDATE: 20 people dead in truck bomb in Mogadishu. Osoitteessa (14.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- ae): 15.10.2017: Somalia declares three days of mourning after blast. Osoitteessa (16.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- af): 17.10.2017: Scores of people injured in strikes in south of Somalia. Osoitteessa (17.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- ag): 17.10.2017: 15 children among dozens dead in Mogadishu bomb attack. Osoitteessa (17.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- ah): 16.10.2017: Turkey airlifts 40 victims of Somalia bombing for treatment. Osoitteessa (17.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- ai): 22.10.2017: Mogadishu: 11 killed week after deadliest blast- Osoitteessa (23.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- aj): 19.10.2017: Somalis fear the war against Al Shabaab will never end. Osoitteessa (23.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- ak): 18.10.2017: After years of progress, a deadly setback in Somalia, Osoitteessa (23.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- al): 24.10.2017: Somali Islamist group attacks on army base. Osoitteessa (25.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- am): 24.10.2017: Somalia: Six people injured in suicide explosion in Bosaso. Osoitteessa (25.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- an): 24.10.2017: Two soldiers wounded in Somalia gun fight. Osoitteessa (25.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- ao): 25.10.2017: NUSOJ saddened by killing of another journalist in Somalia. Osoitteessa (25.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>
- ap): 26.10.2017: Deadly clash leaves 5 people dead in central Somalia. Osoitteessa (27.10.2017): <http://allgalgaduud.com/category/english-news/>

- aq): 26.10.2017: FM deplores an attack on AMISOM forces in Somalia. Osoitteessa (27.10.2017): <http://allgaldaduud.com/category/english-news/>
- ar): 29.10.2017: Somalia police end night-long siege of hotel, 23 dead. Osoitteessa (30.10.2017): <http://allgaldaduud.com/category/english-news/>
- as): 27.10.2017: Al Shabaab stones woman to death in Sakow town. Osoitteessa (30.10.2017): <http://allgaldaduud.com/category/english-news/>
- at): 1.11.2017: Deadly shooting kills one in Bosaso protest. Osoitteessa (2.11.2017): <http://allgaldaduud.com/category/english-news/>
- au): 2.11.2017: Somali forces capture villages from Al-Shabaab. Osoitteessa (2.11.2017): <http://allgaldaduud.com/category/english-news/>
- av): 3.11.2017: US drone strike kills ISIL fighter in Somalia. Osoitteessa (4.11.2017): <http://allgaldaduud.com/category/english-news/>
- aw): 5.11.2017: Somalia: ISIS kidnaps 9 civilians over US bombing. Osoitteessa (6.11.2017): <http://allgaldaduud.com/category/english-news/>
- ax): 7.11.2017: Somalia, AU troops conduct operation against Al Shabaab. Osoitteessa (8.11.2017): <http://allgaldaduud.com/category/english-news/>
- ay): 13.11.2017: US carries out 3 drone strikes against extremists in Somalia. Osoitteessa (13.11.2017): <http://allgaldaduud.com/category/english-news/>

AP - Associated Press:

- a): 10.8.2017: US airstrikes in Somalia; high-level al-Shabab leader killed. Osoitteessa (11.8.2017): <https://www.apnews.com/90b993bbc3ab49a68dd42d7157e65ecf>

BBC News 2017:

- a): 8.6.2017: Al-Shabab fighters storm military base in Somalia. Osoitteessa (8.6.2017): <http://www.bbc.com/news/world-africa-40198822>

BFA & SEM - Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl & Staatssekretariates für Migration August 2017: Fact Finding Mission Report; Somalia. Sicherheitslage in Somalia, Bericht zur österreichisch-schweizerischen FFM. August 2017. Osoitteessa (9.10.2017): http://www.bfa.gv.at/files/berichte/FFM%20Report_Somalia%20Sicherheitslage_Onlineversion_2017_08_K_E_neu.pdf

DIS / DRC (The Danish Immigration Service / Danish Refugee Council) 2017: South and Central Somalia. Security Situation, al-Shabaab Presence, and Target Groups. Report based on inter-views in Nairobi, Kenya, 3 to 10 December 2016. Osoitteessa (1.12.2017) https://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/57D4CD96-E97D-4003-A42A-C119BE069792/0/South_and_Central_Somalia_Report_March_2017.pdf

EASO 2016: EASO Country of Origin Information Report. Somalia Security Situation. Osoitteessa (1.12.2017): <https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/EASO-Somalia-Security-Feb2016.pdf>

FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations) 2008: Integrated Food Security Phase Classification. Technical Manual. Version 1.1. Osoitteessa (19.10.2017) <http://www.fao.org/docrep/010/i0275e/i0275e.pdf>

FEWS NET - Famine Early Warning Systems Network / FSNAU - Food Security and Nutrition Analysis Unit
10.11.2017. Somalia Food Security Outlook: October 2017 to May 2018. Osoitteessa (24.11.2017)
<http://www.fsnau.org/in-focus/somalia-food-security-outlook-october-2017-may-2018>

FH - Freedom House, Freedom in the World 2017 - Somalia, 12.7.2017: Somalia Profile. Osoitteessa
(3.12.2017): <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2017/somalia>

FSNAU (Food Security and Nutrition Analysis Unit) / FEWS NET (Famine Early Warning Systems Network)
28.9.2017: Special Brief - Focus on Post Gu 2017 Assessment Results. Osoitteessa (24.11.2017)
<http://www.fsnau.org/in-focus/release-quarterly-food-security-and-nutrition-special-brief-september-2017>

FSNAU - Food Security and Nutrition Analysis Unit 2017:

a): Rural, Urban and IDP Crisis: Current Population, July 2017. Osoitteessa (24.11.2017)
<http://www.fsnau.org/ipc/population-table>

b): Projected Population, August - December 2017. Osoitteessa (24.11.2017)
<http://www.fsnau.org/ipc/population-table>

Garowe Online 2017:

a): 2.5.2017: Six al-Shabaab fighters killed in battle with AMISOM forces. Osoitteessa
(3.5.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-six-al-shabaab-fighters-killed-in-battle-with-amisom-forces>

b): 3.5.2017: Two soldiers suspected to be linked to al-Shabaab detained in Villa Somalia.
Osoitteessa (3.5.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/two-soldiers-suspected-to-be-linked-to-al-shabaab-detained-in-villa-somalia>

c): 3.5.2017: Federal Minister of Public Works shot dead in Mogadishu. Osoitteessa
(3.5.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-federal-minister-of-public-works-shot-dead-in-mogadishu>

d): 6.5.2017: Militants beheads government soldiers in Mahaday. Osoitteessa (7.5.2017):
<http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-militants-beheads-government-soldiers-in-mahaday>

e): 7.5.2017: Kenyan Soldiers feared dead as al-Shabaab raids KDF base. Osoitteessa
(7.5.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-kenyan-soldiers-feared-dead-as-al-shabaab-raids-kdf-base>

f): 8.5.2017: Intelligence officer wounded in Mogadishu car bomb. Osoitteessa (8.5.2017):
<http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-intelligence-officer-wounded-in-mogadishu-car-bomb>

g): 9.5.2017: Militants seize key town from pro-government troops. Osoitteessa (9.5.2017):
<http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-militants-seize-key-town-from-pro-government-troops>

h): 8.5.2017: Car bomb explosion hits the capital Mogadishu, 5 killed. Osoitteessa (9.5.2017):
<http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-car-bomb-explosion-hits-the-capital-mogadishu-5-killed>

i): 8.5.2017: Security forces targeted in bomb blast at checkpoint in Lower Shabelle.
Osoitteessa (9.5.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-security-forces-targeted-in-bomb-blast-at-checkpoint-in-lower-shabelle>

- j): 10.5.2017: Gunmen kill prominent elder in the capital Mogadishu. Osoitteessa (11.5.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-gunmen-kill-prominent-elder-in-the-capital-mogadishu>
- k): 11.5.2017: Prominent elder killed in the capital Mogadishu. Osoitteessa (12.5.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-prominent-elder-killed-in-the-capital-mogadishu>
- l): 14.5.2017: Tension runs high in central Somalia as 6 killed in clan clashes. Osoitteessa (14.5.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-tension-runs-high-in-central-somalia-as-6-killed-in-clan-clashes>
- m): 15.5.2017: Security forces foil car bomb attack in Mogadishu. Osoitteessa (16.5.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-security-forces-foil-car-bomb-attack-in-mogadishu>
- n): 17.5.2017: Militants attack Ethiopian base in Hiiran region. Osoitteessa (17.5.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-militants-attack-ethiopian-base-in-hiiran-region>
- o): 18.5.2017: Al-Shabaab militants cut off hands of men accused stealing. Osoitteessa (18.5.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-militants-cut-off-hands-of-men-accused-stealing>
- p): 18.5.2017: Government forces seize Defense Ministry HQ over unpaid salaries. Osoitteessa (18.5.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somali-government-forces-seize-defense-ministry-hq-over-unpaid-salaries>
- q): 20.5.2017: One soldier dead as govt forces clash in Mogadishu. Osoitteessa (20.5.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-one-soldier-dead-as-govt-forces-clash-in-mogadishu>
- r): 21.5.2017: Four civilians killed in Inter-clan revenge attack in Hiiraan. Osoitteessa (21.5.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-four-civilians-killed-in-inter-clan-revenge-attack-in-hiiraan>
- s): 21.5.2017: Landmine explosion hits the capital Mogadishu, three injured. Osoitteessa (21.5.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-landmine-explosion-hits-the-capital-mogadishu-three-injured>
- u): 23.5.2017: Heavy fighting renews in Lower Shabelle region. Osoitteessa (23.5.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-heavy-fighting-renews-in-lower-shabelle-region>
- v): 25.5.2017: A delegate involved in the electoral process shot dead in Mogadishu. Osoitteessa (26.5.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-a-delegate-involved-in-the-electoral-process-shot-dead-in-mogadishu>
- w): 28.5.2017: Renewed clashes in Lower Shabelle kill two civilians. Osoitteessa (28.5.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-renewed-clashes-in-lower-shabelle-kill-two-civilians>
- x): 31.5.2017: Heavy gunfight reported in Mogadishu amid disarmament operation. Osoitteessa (31.5.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-heavy-gunfight-reported-in-mogadishu-amid-disarmament-operation>
- y): 4.6.2017: Suspected foreign warplanes raid al-Shabaab base near Jilib town. Osoitteessa (5.6.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-suspected-foreign-warplanes-raid-al-shabaab-base-near-jilib-town>

- z): 7.6.2017: Two government soldiers shot dead in Mogadishu. Osoitteessa (7.6.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-two-government-soldiers-shot-dead-in-mogadishu>
- å): 10.6.2017: Allied troops capture key towns from al-Shabaab. Osoitteessa (11.6.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-allied-troops-capture-key-towns-from-al-shabaab>
- ä): 13.6.2017: Militants raid AMISOM base in Biya Ade. Osoitteessa (13.6.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-militants-raid-amisom-base-in-biya-ade>
- ö): 14.6.2017: Ten killed in Inter-clan fighting in Hiran region. Osoitteessa (14.6.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-ten-killed-in-inter-clan-fighting-in-hiran-region>
- aa): 14.6.2017: Militias attack civilians in Mudug region amid ongoing talks between Puntland, Galmudug. Osoitteessa (14.6.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-militias-attack-civilians-in-mudug-region-amid-ongoing-talks-between-puntland-galmudug>
- ab): 17.6.2017: Security forces arrest three in Baidoa over elder's murder. Osoitteessa (18.6.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-security-forces-arrest-three-in-baidoa-over-elders-murder>
- ac): 18.6.2017: Two taxmen shot dead in Mogadishu. Osoitteessa (18.6.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-two-taxmen-shot-dead-in-mogadishu>
- ad): 20.6.2017: Puntland forces destroy al-Shabaab bases in Elmadow. Osoitteessa (20.6.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-puntland-forces-destroy-al-shabaab-bases-in-elmadow>
- ae): 22.6.2017: Car bomb hits Police station in Mogadishu. Osoitteessa (22.6.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-car-bomb-hits-police-station-in-mogadishu>
- af): 27.6.2017: Heavy clashes erupted in southern Somalia. Osoitteessa (27.6.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-heavy-clashes-erupted-in-southern-somalia>
- ag): 29.6.2017: Army forces recapture towns in Gedo region. Osoitteessa (29.6.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-army-forces-recapture-towns-in-gedo-region>
- ah): 29.6.2017: Landmine blast near Mogadishu wounds two civilians. Osoitteessa (29.6.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-landmine-blast-near-mogadishu-wounds-two-civilians>
- ai): 2.7.2017: Militants execute two Indian nationals in southern Somalia. Osoitteessa (3.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-militants-execute-two-indian-nationals-in-southern-somalia>
- aj): 3.7.2017: Allied forces clash with al-Shabaab in Gedo region. Osoitteessa (3.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-allied-forces-clash-with-al-shabaab-in-gedo-region>
- ak): 4.7.2017: Mortars targeted Somalia's presidential palace. Osoitteessa (5.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somaliamortars-targeted-somalias-presidential-palace>

al): 1.7.2017: Two security officials assassinated in Galkayo city. Osoitteessa (5.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-two-security-officials-assassinated-in-galkayo-city>

am): 6.7.2017: Businessman dies in bomb blast in Galkayo. Osoitteessa (6.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-businessman-dies-in-bomb-blast-in-galkayo>

an): 6.7.2017: AMISOM vehicles run over three men on motorbike near Mogadishu. Osoitteessa (6.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-amisom-vehicles-run-over-three-men-on-motorbike-near-mogadishu>

ao): 9.7.2017: Militants launches attack on army checkpoint in Hiran. Osoitteessa (9.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-militants-launches-attack-on-army-checkpoint-in-hiran>

ap): 10.7.2017: Gunmen kill tax official in the capital Mogadishu. Osoitteessa (10.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-gunmen-kill-tax-official-in-the-capital-mogadishu>

aq): 11.7.2017: AMISOM vacates large military base in Mogadishu. Osoitteessa (11.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-amisom-vacates-large-military-base-in-mogadishu>

ar): 11.7.2017: Allied troops launch offensive against al-Shabaab in Gedo. Osoitteessa (11.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-allied-troops-launch-offensive-against-al-shabaab-in-gedo>

as): 13.7.2017: Two military officers killed in al-Shabaab ambush near Hudur. Osoitteessa (13.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-two-military-officers-killed-in-al-shabaab-ambush-near-hudur>

at): 15.7.2017: Militants abduct seven aid workers in Bay region. Osoitteessa (18.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-militants-abduct-seven-aid-workers-in-bay-region>

au): 16.7.2017: Al-Shabaab demands ransom for the release of kidnapped aid workers. Osoitteessa (18.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-demands-ransom-for-the-release-of-kidnapped-aid-workers>

av): 16.7.2017: KDF strikes al-Shabaab base, kills 40 militants. Osoitteessa (18.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-kdf-strikes-al-shabaab-base-kills-40-militants>

aw): 18.7.2017: 4 civilians killed in airstrike near Kismayo. Osoitteessa (18.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-4-civilians-killed-in-airstrike-near-kismayo>

ax): 19.7.2017: Mogadishu car blast wounds senior Intelligence officer. Osoitteessa (19.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-mogadishu-car-blast-wounds-senior-intelligence-officer>

ay): 19.7.2017: Allied forces launch fresh offensive against al-Shabaab. Osoitteessa (19.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-allied-forces-launch-fresh-offensive-against-al-shabaab>

az): 20.7.2017: Jubbaland state soldiers defect to al-Shabaab. Osoitteessa (20.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-jubbaland-state-soldiers-defect-to-al-shabaab>

aa): 22.7.2017: U.S., Somali forces raid al-Shabaab base, kill several militants. Osoitteessa (22.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-us-somali-forces-raid-al-shabaab-base-kill-several-militants>

aä): 24.7.2017: Several prisoners shot dead in southern Somalia. Osoitteessa (24.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-several-prisoners-shot-dead-in-southern-somalia>

aö): 30.7.2017: Five dead in massive car bomb blast in the capital. Osoitteessa (30.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-five-dead-in-massive-car-bomb-blast-in-the-capital>

ba): 29.7.2017: Two wounded in landmine explosion in Mogadishu. Osoitteessa (30.7.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-two-wounded-in-landmine-explosion-in-mogadishu>

bc): 31.7.2017: Car bomb blast in the capital injures at least three. Osoitteessa (1.8.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-car-bomb-blast-in-the-capital-injures-at-least-three>

bd): 30.7.2017: Former intelligence official accuses Puntland President of releasing al-Shabaab prisoners. Osoitteessa (1.8.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-former-intelligence-official-accuses-puntland-president-of-releasing-al-shabaab-prisoners>

be): 2.8.2017: Somalia: Protest in Bosaso turns violent ahead of President Ali's visit. Osoitteessa (3.8.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-protest-in-bosaso-turns-violent-ahead-of-president-alis-visit>

bf): 5.8.2017: Landmine explosions kill at least 7 soldiers near Baidoa. Osoitteessa (6.8.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-landmine-explosions-kill-at-least-7-soldiers-near-baidoa>

bg): 7.8.2017: Former deputy Bari governor shot dead in Bosaso. Osoitteessa (8.8.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-former-deputy-bari-governor-shot-dead-in-bosaso>

bh): 10.8.2017: At least One killed in Car bomb blast in Mogadishu. Osoitteessa (11.8.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-at-least-one-killed-in-car-bomb-blast-in-mogadishu>

bi): 10.8.2017: KDF fighter jets bomb Al-Shabaab stronghold near Afmadow. Osoitteessa (11.8.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-kdf-fighter-jets-bomb-al-shabaab-stronghold-near-afmadow>

bj): 12.8.2017: Al Shabaab publicly executes two men accused of spying. Osoitteessa (13.8.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-publicly-executes-two-men-accused-of-spying>

bk): 13.8.2017: Former Al-Shabaab deputy leader surrenders to Govt forces. Osoitteessa (14.8.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-former-al-shabaab-deputy-leader-mukhtar-robow-to-govt-forces>

- bl): 12.8.2017: Journalist Omar Dhere released from prison on bail. Osoitteessa (14.8.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-journalist-omar-dhere-released-from-prison-on-bail>
- bm): 14.8.2017: Car bomb blast hits near Mogadishu airport. Osoitteessa (15.8.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-car-bomb-blast-hits-near-mogadishu-airport>
- bn): 15.8.2017: Three people killed in drive-by shooting in Mogadishu. Osoitteessa (16.8.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-three-people-killed-in-drive-by-shooting-in-mogadishu>
- bo): 17.8.2017: U.S. conducts "precision airstrikes" against Al-Shabaab. Osoitteessa (18.8.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-us-conducts-precision-airstrikes-against-al-shabaab>
- bp): 19.8.2017: US-backed Somali forces seize key town from Al Shabaab. Osoitteessa (20.8.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-us-backed-somali-forces-seize-key-town-from-al-shabaab>
- bq): 19.8.2017: Puntland Soldiers killed in Two Separate Attacks near Galgala. Osoitteessa (20.8.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-puntland-soldiers-killed-in-two-separate-attacks-near-galgala-mountains>
- br): 24.8.2017: Gunmen kill District official in Mogadishu. Osoitteessa (25.8.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-gunmen-kill-district-official-in-mogadishu>
- bs): 27.8.2017: Al Shabaab attacks AU troops base in Golweyn town. Osoitteessa (27.8.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-attacks-au-troops-base-in-golweyn>
- bt): 28.8.2017: Unidentified Warplanes fire on coastal town in Puntland. Osoitteessa (29.8.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-unidentified-warplanes-fire-on-coastal-town-in-puntland>
- bu): 29.8.2017: 6 people die in separate bomb and gun attack in Mudug. Osoitteessa (30.8.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-six-people-killed-in-separate-bomb-and-gun-attack-in-mudug>
- bv): 31.8.2017: Funeral held for 10 people killed in U.S.-backed raid. Osoitteessa (1.9.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-funeral-held-for-10-people-killed-in-us-backed-raid>
- bw): 2.9.2017: US military carries out airstrike killed Al-Shabab fighter. Osoitteessa (4.9.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-us-military-carries-out-airstrike-killed-al-shabab-fighter>
- bx): 3.9.2017: SNA officer confirms 20 militants killed in Bulagadud raid. Osoitteessa (4.9.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-sna-officer-confirms-20-militants-killed-in-bula-gadud-attack>
- by): 4.9.2017: Two killed, several hurt in bomb blast near Mogadishu. Osoitteessa (4.9.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-two-killed-several-wounded-in-bomb-blast-near-mogadishu>
- bz): 1.9.2017: Al-Shabab claims attack on Af Urur, death toll rises to 12. Osoitteessa (4.9.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-bomb-blast-kills-3-puntland-soldiers-injures-14-in-af-urur-town>

bå): 5.9.2017: Somali Senator narrowly escapes assassination bid in Mogadishu. Osoitteessa (5.9.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-senator-hussein-haji-escapes-assassination-attempt-in-mogadishu>

bä): 6.9.2017: Al-Shabaab claims killing Kenyan military engineers in Dhobley. Osoitteessa (7.9.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-claims-killing-kenyan-military-engineers-in-dhobley>

bö): 10.9.2017: 6 killed in Suicide attack at Restaurant in Beledweyne city. Osoitteessa (10.9.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-6-killed-in-suicide-bombing-at-restaurant-in-beledweyne>

ca): 12.9.2017: Al Shabaab militants freeFemale Aid workers after ransom. Osoitteessa (12.9.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-militants-free-female-aid-workers-after-ransom>

cb): 17.9.2017: Top Intelligence official killed in Mogadishu attack. Osoitteessa (18.9.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-senior-intelligence-official-killed-in-mogadishu-drive-by-shooting>

cc): 16.9.2017: Al-Shabaab briefly seizes town near Kenyan border. Osoitteessa (18.9.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-militants-briefly-seize-town-near-kenyan-border>

cd): 18.9.2017: Puntland Police foil bomb attack at bus station in Bosaso. Osoitteessa (19.9.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-puntland-police-foil-bomb-attack-at-bus-station-in-bosaso>

ce): 20.9.2017: Car bomb kills an Intelligence Official in Mogadishu. Osoitteessa (20.9.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-car-bomb-kills-an-intelligence-official-in-mogadishu>

cf): 23.9.2017: Six killed in Inter-clan fighting in Mudug region. Osoitteessa (25.9.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-six-killed-in-inter-clan-fighting-in-mudug-region>

cg): 25.9.2017: Puntland soldiers among 4 killed in al Shabaab raid. Osoitteessa (25.9.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/puntland/somalia-puntland-soldiers-among-4-killed-in-al-shabaab-raid>

cf): 11.10.2017: Somalia: Al Shabaab raids army base near Balad town. Osoitteessa (11.10.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-attacks-army-base-near-balad-district>

cg): 19.10.2017: Somalia: Jubbaland MP Shot dead in Kismayo city. Osoitteessa (19.10.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-jubbaland-mp-shot-dead-in-kismayo-city>

ch): 22.10.2017: Somalia: Landmine hits passenger bus near Bal'ad, 6 dead. Osoitteessa (23.10.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-landmine-hits-passenger-bus-near-balad-6-dead>

ci): 25.10.2017: Somalia: AU Troops kill 10 civilian near Mogadishu. Osoitteessa (26.10.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-au-troops-kill-10-civilians-near-mogadishu>

cj): 29.10.2017: Somalia: Deadly Siege Ends After Assault on Hotel in Mogadishu. Osoitteessa (30.10.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-deadly-siege-ends-after-assault-on-hotel-in-mogadishu>

ck): 27.10.2017: Somalia: Heavy fighting near Kismayo kills 15. Osoitteessa (30.10.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-heavy-fighting-near-kismayo-leaves-15-dead>

cl): 30.10.2017: Somalia: Militants who attacked Mogadishu hotel used intelligence service ID cards. Osoitteessa (31.10.2017): <http://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-militants-who-attacked-mogadishu-hotel-used-intelligence-service-id-cards>

cm): 31.10.2017: Somalia. Al Shabaab retakes town after AU troop pullout. Osoitteessa (1.11.2017): <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-al-shabaab-retakes-town-after-au-troop-pullout>

cn): 31.10.2017: Somalia: Deadly Mogadishu Bombings Highlight Failed Bid to Quash Al-Shabaab. Osoitteessa (1.11.2017): <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-deadly-mogadishu-bombings-highlight-failed-bid-to-quash-al-shabaab>

co): 1.11.2017: Somalia: Southwest MPS deadlock over anti-president Motion. Osoitteessa (2.11.2017): <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-southwest-mps-in-deadlock-over-anti-president-motion>

cp): 5.11.2017: Somalia: Govt forces seize key areas from al-Shabaab. Osoitteessa (6.11.2017): <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-govt-forces-seize-key-areas-from-al-shabaab>

cq): 8.11.2017: Somalia: Mogadishu Car bomb leaves at least 1 injured. Osoitteessa (8.11.2017): <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-mogadishu-car-bomb-leaves-at-least-1-injured>

cr): 9.11.2017: Somalia: Militants killed in a fresh army operation. Osoitteessa (10.11.2017): <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-three-militants-killed-in-a-fresh-army-operation>

cs): 12.11.2017: Somalia: U.S. Airstrike in Southern Somalia kills 1 militant. Osoitteessa (13.11.2017): <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-us-airstrike-in-southern-somalia-kills-1-militant>

ct): 11.11.2017: Somalia: US, Somali forces raid on Jilib kills 81 militants. Osoitteessa (13.11.2017): <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-us-somali-forces-raid-on-jilib-kills-81-militants>

cu): 14.11.2017: Somalia: Car bomb targets U.S., AU military convoy near Mogadishu. Osoitteessa (15.11.2017): <https://www.garoweonline.com/en/news/somalia/somalia-car-bomb-targets-us-au-military-convoy-near-mogadishu>

cv): 17.11.2017: Somalia: 5 dead in Somaliland protests over election fraud claim. Osoitteessa (21.11.2017): <https://www.garoweonline.com/en/news/somaliland/somalia-5-dead-in-somaliland-protests-over-election-fraud-claim>

GlobalSecurity.org 2017:

a): 3.11.2017: US Targets Islamic State in Northern Somalia. Osoitteessa (5.11.2017): https://www.globalsecurity.org/military/library/news/2017/11/mil-171103-voa01.htm?_m=3n%2e002a%2e2147%2etc0ao079rq%2e1z5l

Goobjoog News 2017:

- a): 7.5.2017: Senior Al-Shabaab leader killed by Somali security forces in Bariire-Government. Osoitteessa (7.5.2017): <http://goobjoog.com/english/senior-al-shabaab-leader-killed-somali-security-forces-bariire-government/>
- b): 17.5.2017: Qansahdhere explosion victims brought in Baidoa for treatment. Osoitteessa (17.5.2017): <http://goobjoog.com/english/qansahdhere-explosion-victims-brought-in-baidoa-for-treatment/>
- c): 17.5.2017: Liyu Police kidnap two Somali women, MP says. Osoitteessa (17.5.2017): <http://goobjoog.com/english/liyu-police-kidnap-two-somali-women-mp-says/>
- d): 20.5.2017: Tension goes up in central Somalia as two were killed for revenge. Osoitteessa (20.5.2017): <http://goobjoog.com/english/tension-goes-up-in-central-somalia-as-two-were-killed-for-revenge/>
- e): 23.5.2017: Fighting between SNA and Al-Shabaab kills at least two. Osoitteessa (23.5.2017): <http://goobjoog.com/english/fighting-between-sna-and-al-shabaab-kills-at-least-two/>
- f): 27.5.2017: Ethiopian troops recapture village from Al-Shabaab. Osoitteessa (27.5.2017): <http://goobjoog.com/english/ethiopian-troops-recapture-village-from-al-shabaab/>
- g): 28.5.2017: Four killed in revenge raids in Hiraan region. Osoitteessa (28.5.2017): <http://goobjoog.com/english/four-killed-in-revenge-raids-in-hiraan-region/>
- h): 6.6.2017: An Attack on Kenyan Soldiers Results Injuries. Osoitteessa (6.6.2017): <http://goobjoog.com/english/an-attack-on-kenyan-soldiers-results-injuries/>
- i): 6.6.2017: One Person Killed in Mogadishu. Osoitteessa (6.6.2017): <http://goobjoog.com/english/one-person-killed-in-mogadishu/>
- j): 8.6.2017: Five Killed For Revenge in Hawadley, Middle Shabelle. Osoitteessa (8.6.2017): <http://goobjoog.com/english/five-killed-for-revenge-in-hawadley-middle-shabelle/>
- k): 10.6.2017: 10 Dead and Scores Injured in Heavy Fighting in the Lower Shabelle. Osoitteessa (11.6.2017): <http://goobjoog.com/english/10-dead-and-scores-injured-in-heavy-fighting-in-the-lower-shabelle/>
- l): 10.6.2017: Casualties Reported as Alshabab Attack a Military Camp in Kismayo. Osoitteessa (11.6.2017): <http://goobjoog.com/english/casualties-reported-as-alshabab-attack-a-military-camp-in-kismayo/>
- m): 13.6.2017: Four Killed in Galgaduud. Osoitteessa (13.6.2017): <http://goobjoog.com/english/four-killed-in-galgaduud/>
- n): 12.6.2017: Latest News on the Tribal Fighting in Hiran. Osoitteessa (13.6.2017): <http://goobjoog.com/english/latest-news-on-the-tribal-fighting-in-hiran/>
- o): 15.6.2017: Tribal clashes flares up once again in Banyaaaley, Hiran region. Osoitteessa (15.6.2017): <http://goobjoog.com/english/tribal-clashes-flares-up-once-again-in-banyaaaley-hiran-region/>
- p): 18.6.2017: Somali Federal security forces terminate tribal clashes. Osoitteessa (18.6.2017): <http://goobjoog.com/english/somali-federal-security-forces-terminate-tribal-clashes/>
- q): 20.6.2017: Businessman murdered in Mogadishu. Osoitteessa (20.6.2017): <http://goobjoog.com/english/businessman-murdered-in-mogadishu/>

- r): 22.6.2017: Clashes in Warsheikh town. Osoitteessa (22.6.2017): <http://goobjoog.com/english/clashes-in-warsheikh-town/>
- s): 29.6.2017: Tranquility returns to Leheley location. Osoitteessa (29.6.2017): <http://goobjoog.com/english/tranquility-returns-to-leheley-location/>
- t): 5.7.2017: Southwest Police Personnel disperse. Osoitteessa (5.7.2017): <http://goobjoog.com/english/southwest-police-personnel-disperse/>
- u): 4.7.2017: Murderers pursued by Daynille Adminsitration, Banadir region. Osoitteessa (5.7.2017): <http://goobjoog.com/english/murderers-pursued-by-daynille-adminsitration-banadir-region/>
- v): 2.7.2017: Bomb explosion kills 2 and injured others in the outskirt of Mogadishu. Osoitteessa (5.7.2017): <http://goobjoog.com/english/news-update-bomb-explosion-kills-2-and-injured-others-in-the-outskirt-of-mogadishu/>
- w): 11.7.2017: Exodus of hundreds of families in Galgadud region. Osoitteessa (11.7.2017): <http://goobjoog.com/english/exodus-of-hundreds-of-families-in-galgadud-region/>
- x): 13.7.2017: Massive security operation underway in Gedo region. Osoitteessa (13.7.2017): <http://goobjoog.com/english/massive-security-operation-underway-in-gedo-region/>
- y): 16.7.2017: Senior military commander killed in clash with Al-Shabaab in Bay-officials. Osoitteessa (18.7.2017): <http://goobjoog.com/english/senior-military-commander-killed-in-clash-with-al-shabaab-in-bay-officials/>
- z): 13.7.2017: Big explosion heard in Sinka Dheer in Lower Shabelle. Osoitteessa (18.7.2017): <http://goobjoog.com/english/update-big-explosion-heard-in-sinka-dheer-in-lower-shabelle/>
- å): 31.7.2017: US military: drone strike kills al-shabab fighter in Somalia. Osoitteessa (1.8.2017): <http://goobjoog.com/english/us-military-drone-strike-kills-al-shabab-fighter-in-somalia/>
- ä): 9.8.2017: Alshabab attacks Abuu Mansur in his own backyard. Osoitteessa (10.8.2017): <http://goobjoog.com/english/alshabab-attacks-abuu-mansur-in-his-own-backyard/>
- ö): 9.8.2017: Exclusive: Southwest state to send reinforcement to Abuu Mansur. Osoitteessa (10.8.2017): <http://goobjoog.com/english/exclusive-southwest-state-to-send-reinforcement-to-abuu-mansur/>
- aa): 9.8.2017: Galmudug and Puntland form joint peace security force. Osoitteessa (10.8.2017): <http://goobjoog.com/english/galmudug-and-puntland-form-joint-peace-security-force/>
- ab): 12.8.2017: Somali troops reinforce Robow forces in Habal as clash with Shabaab intensifies. Osoitteessa (13.8.2017): <http://goobjoog.com/english/somali-troops-reinforce-robaw-forces-in-habal-as-clash-with-shabaab-intensifies/>
- ac): 11.8.2017: AFRICOM targets Shabaab twice in southern Somalia. Osoitteessa (13.8.2017): <http://goobjoog.com/english/africom-targets-shabaab-twice-in-southern-somalia/>
- ad): 14.8.2017: Taxi driver killed, passenger injured in car blast near Mogadishu airport. Osoitteessa (15.8.2017): <http://goobjoog.com/english/taxi-driver-killed-passenger-injured-in-car-blast-near-mogadishu-airport/>

ae): 17.8.2017: Somali Football Federation official gunned down in Mogadishu. Osoitteessa (18.8.2017): <http://goobjoog.com/english/somali-football-federation-official-gunned-down-in-mogadishu/>

af): 17.8.2017: Seven Al-Shabaab militants felled in joint operation in southern Somalia. Osoitteessa (18.8.2017): <http://goobjoog.com/english/seven-al-shabaab-militants-felled-in-joint-operation-in-southern-somalia/>

ag): 27.8.2017: Four people injured in car bomb explosion in Mogadishu. Osoitteessa (27.8.2017): <http://goobjoog.com/english/four-people-injured-in-car-bomb-explosion-in-mogadishu/>

ah): 10.9.2017: Three people killed, 15 injured in suicide bomb attack in Beletwyene. Osoitteessa (10.9.2017): <http://goobjoog.com/english/three-people-killed-15-injured-in-suicide-bomb-attack-in-beletwyene/>

ai): 13.9.2017: Six Al-Shabaab militants killed in US airstrike in Barawe, southern Somalia. Osoitteessa (14.9.2017): <http://goobjoog.com/english/joint-security-forces-bombard-4-al-shabab-camps-in-lower-shabelle>

aj): 17.9.2017: Intelligence officer killed in drive-by shooting in Dharkinley. Osoitteessa (18.9.2017): <http://goobjoog.com/english/intelligence-officer-killed-in-drive-by-shooting-in-dharkinley/>

ak): 17.9.2017: Four people killed in Al-Shabaab attack in Beledweyne. Osoitteessa (18.9.2017): <http://goobjoog.com/english/four-people-killed-in-al-shabaab-attack-in-beledweyne/>

al): 18.9.2017: Ward official and kid killed in chilling murder incident in Hamar Jajab, Mogadishu. Osoitteessa (19.9.2017): <http://goobjoog.com/english/ward-official-and-kid-killed-in-chilling-murder-incident-in-hamar-jajab-mogadishu/>

am): 20.9.2017: Kenyan troops pull out of Bardhere town two years after capture. Osoitteesta (20.9.2017): <http://goobjoog.com/english/kenyan-troops-pull-out-of-bardhere-town-two-years-after-capture/>

an): 23.9.2017: Three people killed, six injured in clashes in Galkaayo. Osoitteessa (25.9.2017): <http://goobjoog.com/english/three-people-killed-six-injured-in-clashes-in-galkaayo/>

ao): 27.9.2017: UPDATE: Armed men in two vehicles gun down two SNWO officials. Osoitteessa (28.9.2017): <http://goobjoog.com/english/update-armed-men-in-two-vehicles-gun-down-two-snwo-officials/>

ap): 29.9.2017: Al-Shabaab attacks military base in Bariire, Lower Shabelle. Osoitteessa (1.10.2017): <http://goobjoog.com/english/al-shabaab-attacks-military-base-in-bariire-lower-shabelle/>

aq): 1.10.2017: Haaf declares 3 months state of emergency in Galmudug as political crisis hold. Osoitteessa (4.10.2017): <http://goobjoog.com/english/haaf-declares-3-months-state-of-emergency-in-galmudug-as-political-crisis-hold/>

ar): 10.10.2017: 700,000 voters to cast vote for president in Somaliland next month. Osoitteessa (11.10.2017): <http://goobjoog.com/english/700000-voters-to-cast-vote-for-president-in-somaliland-next-month/>

as): 14.10.2017: Al-Shabaab recapture Bariire in southern Somalia shortly after national army exit. Osoitteessa (14.10.2017): <http://goobjoog.com/english/al-shabaab-recapture-bariire-in-southern-somalia-shortly-after-national-army-exit/>

at): 15.10.2017: Terror attack claims 237, another 374 injured as families struggle to bury the dead. Osoitteessa (16.10.2017): <http://goobjoog.com/english/terror-attack-claims-237-another-374-injured-as-families-struggle-to-bury-the-dead/>

au): 21.10.2017: 21 people injured in a hand grenade in Aw Dinle, Southwest state. Osoitteessa (23.10.2017): <http://goobjoog.com/english/21-people-injured-in-a-hand-grenade-in-aw-dinle-southwest-state/>

av): 20.10.2017: Somalia to set up civil defense force after truck bomb. Osoitteessa (23.10.2017): <http://goobjoog.com/english/somalia-to-set-up-civil-defense-force-after-truck-bomb/>

aw): 23.10.2017: Puntland police commissioner sacked, placed under house arrest. Osoitteessa (23.10.2017): <http://goobjoog.com/english/puntland-police-commissioner-sacked-and-placed-under-house-arrest/>

ax): 26.10.2017: Suicide bomber and infant killed in botched terror plot in Mogadishu. Osoitteessa (26.10.2017): <http://goobjoog.com/english/suicide-bomber-and-baby-killed-in-botched-terror-plot-in-mogadishu/>

ay): 29.10.2017: 23 dead, more than 30 wounded in Mogadishu hotel attack. Osoitteessa (30.10.2017): <http://goobjoog.com/english/23-dead-more-than-30-wounded-in-mogadishu-hotel-attack/>

az): 26.10.2017: Alshabab fighters waylay Jubbaland military forces. Osoitteessa (30.10.2017): <http://goobjoog.com/english/alshabab-fighters-waylay-jubbaland-military-forces/>

The Guardian 2017:

a): 27.7.2017: Al-Shabaab militants ban starving Somalis from accessing aid. Osoitteessa (24.11.2017) <https://www.theguardian.com/world/2017/jul/27/al-shabaab-militants-ban-starving-somalis-from-accessing-aid>

b): 15.5.2017: Three tales of Mogadishu: violence, a booming economy ... and now famine. Osoitteessa (2.12.2017): <https://www.theguardian.com/cities/2017/may/15/mogadishu-violence-booming-economy-famine>

HIPS - Heritage Institute for Policy Studies October 2017: Policy Brief: Somalia needs conciliatory not confrontational politics. Osoitteessa (22.11.2017): <http://www.heritageinstitute.org/wp-content/uploads/2017/10/HIPS-Policy-brief-English-version-.pdf>

HRW - Human Rights Watch 2017:

a): 26.7.2017: Somalia: Al-Shabab Forces Burn Villages; Raids Marked by Abductions, Arson and Looting Cause Mass Flight. Osoitteessa (27.6.2017): <https://www.hrw.org/news/2017/07/26/somalia-al-shabab-forces-burn-villages>

b): World Report 2017: Somalia. Osoitteessa (7.12.2017) <https://www.hrw.org/world-report/2017/country-chapters/somalia>

Huffpost 2017:

a) 2.11.2017: Straight Talk On Somalia Insecurity. Osoitteessa (3.11.2017): https://www.huffingtonpost.com/entry/straight-talk-on-somalia-insecurity_us_59fb4205e4b09afdf01c40e9

IGC - International Crisis Group 2017:

- 20.10.2017 a): Managing the Disruptive Aftermath of Somalia's Worst Terror Attack. Osoitteessa (1.11.2017): <https://d2071andvip0wj.cloudfront.net/b131-managing-disruptive-aftermath-of-somalias-worst-terror-attack.pdf>

The Independent 2017:

a): 9.9.2017: Thousands attend first Mogadishu night-time football match in decades. Osoitteessa (2.12.2017): <https://www.independent.co.ug/thousands-attend-first-mogadishu-night-time-football-match-decades/>

IOM - International Organization for Migration / DTM (Displacement Tracking Matrix) 23.10.2017: Somalia-Displacement Situation Report, Mogadishu, Banadir Region (October 2017). Osoitteessa (27.11.2017) <http://www.globaldtm.info/somalia-displacement-situation-report-mogadishu-banadir-region-october-2017/>

IOM - International Organization for Migration / DTM (Displacement Tracking Matrix) 6.6.2017: Somalia - Displacement Situation Report, Baidoa (May 2017). Osoitteessa (27.11.2017) <http://www.globaldtm.info/somalia-displacement-situation-report-baidoa-may-2017/>

Logistics Cluster 14.6.2017: Somalia. Road Access Constraints as of 14 June 2017. Osoitteessa (24.11.2017) <http://www.logcluster.org/map/somalia-access-constraints-map-14-june-2017>

LWJ - Long War Journal 2017:

a): 22.7.2017: Shabaab gains in Somalia due to 'lapses in offensive counterterrorism operations'. Osoitteessa (23.7.2017): <http://www.longwarjournal.org/archives/2017/07/shabaab-gains-in-somalia-due-to-lapses-in-offensive-counterterrorism-operations.php>

b): 11.9.2017: 11.9.2017: Shabaab targets Mogadishu with series of car bombings. Osoitteessa (13.9.2017): <http://www.longwarjournal.org/archives/2017/09/car-bombs-continue-to-strike-in-mogadishu.php>

c): 13.9.2017: AFRICOM hits Shabaab with 3 'precision airstrikes'. Osoitteessa (14.9.2017): <http://www.longwarjournal.org/archives/2017/09/africom-hits-shabaab-with-3-precision-airstrikes.php>

d): 15.10.2017: Jihadists hit Mogadishu with car bombs, suicide assault. Osoitteessa (16.10.2017): https://www.longwarjournal.org/archives/2017/10/___trashed-2.php

e): 3.11.2017: US targets Islamic State fighters in Somali airstrikes. Osoitteessa (4.11.2017): <https://www.longwarjournal.org/archives/2017/11/us-targets-islamic-state-loyal-fighters-in-somalia-with-airstrike.php>

f): 27.11.2017: US targets Islamic State in northeastern Somalia. Osoitteessa (28.11.2017): <https://www.longwarjournal.org/archives/2017/11/us-targets-islamic-state-in-northeastern-somalia.php>

Mahmood, Omar S & Farah, Mohamed October 2017: High stakes for Somaliland's presidential elections. Institute for Security Studies - The Academy for Peace and Development. Osoitteessa (1.11.2017): <https://issafrica.s3.amazonaws.com/site/uploads/ear15.pdf>

Mareeg.com 2017:

a): 13.5.2017: Alshabab kill their commander for treason. Osoitteessa (16.5.2017): <http://mareeg.com/somaliaalshabab-kill-their-commander-for-treason/>

b): 23.5.2017: Suicide attack in Northwestern Somalia kills at least 5 people. Osoitteessa (23.5.2017): <http://mareeg.com/suicide-attack-in-northwestern-somalia-kills-at-least-5-people/>

c): 16.7.2017: Somali Federal security forces stop tribal clashes. Osoitteessa (18.7.2017): <http://mareeg.com/somali-federal-security-forces-terminate-tribal-clashes/>

d): 18.9.2017: Explosion kills one soldier in Lower Shabelle region. Osoitteessa (19.9.2017): <http://mareeg.com/explosion-kills-one-soldier-in-lower-shabelle-region/>

e): 14.10.2017: Somalia's al Shabaab takes over town near capital after troops withdraw. Osoitteessa (14.10.2017): <http://mareeg.com/somalias-al-shabaab-takes-over-town-near-capital-after-troops-withdraw/>

f): 25.10.2017: Wheelbarrow bomb kills man pushing it in Somalia's Puntland, police say. Osoitteessa (25.10.2017): <http://mareeg.com/wheelbarrow-bomb-kills-man-pushing-it-in-somalias-puntland-police-say/>

g): 26.10.2017: Somalia's al Shabaab stones woman to death for cheating on husband. Osoitteessa (27.10.2017): <http://mareeg.com/somalias-al-shabaab-stones-woman-to-death-for-cheating-on-husband/>

h): 29.10.2017: Islamists attack Somali hotel, killing at least 29, police say. Osoitteessa (30.10.2017): <http://mareeg.com/islamists-attack-somali-hotel-killing-at-least-29-police-say/>

Middle East Monitor 2017:

a): 18.9.2017: Al-Qaeda's Al-Shaabab retakes key town in central Somalia. Osoitteessa (21.9.2017): <https://www.middleeastmonitor.com/20170918-al-qaedas-al-shaabab-retakes-key-town-in-central-somalia/>

Midnimo 14.10.2017: Somalia: Cultural and arts festival held in Mogadishu. Osoitteessa (2.12.2017): <https://midnimo.com/2017/10/14/somalia-cultural-arts-festival-held-mogadishu/>

NRC - Norwegian Refugee Council:

- 27.11.2017: Intensified fighting forces over 10,000 people to flee in Somalia. Osoitteessa (3.12.2017): <https://www.nrc.no/news/2017/november/intensified-fighting-forces-over-10000-people-to-flee-in-somalia/>

- 18.10.2017: Grim milestone: Somalia drought and conflict forces one million people to flee. Osoitteessa (27.11.2017) <https://www.nrc.no/news/2017/october/grim-milestone-somalia-drought-and-conflict-forces-one-million-people-to-flee/>

Politico 19.11.2017: U.S. military builds up in land of 'Black Hawk Down' disaster. Osoitteessa (24.11.2017): https://www.politico.com/story/2017/11/19/troops-somalia-military-buildup-247668?utm_source=BenchmarkEmail&utm_campaign=CT_Week_Review&utm_medium=email

Qaranimo Online 2017:

a): 5.11.2017: Somali leaders agree training and arming of Somali forces. Osoitteessa (6.11.2017): <http://www.qaranimo.com/news/2017/11/05/somali-leaders-agree-training-and-arming-of-somali-forces/>

Radio Dalsan 2017:

a): 10.5.2017: At Least 13 Killed In Somalia Fighting. Osoitteessa (11.5.2017): <http://radiodalsan.com/en/at-least-13-killed-in-somalia-fighting/>

b): 7.6.2017: MP Samiira Abdulle Survives Assassination Attempt. Osoitteessa (7.6.2017): <http://radiodalsan.com/en/mp-samiira-abdulle-survives-assassination-attempt/>

- c): 14.6.2017: Suicide Bomber Hits Popular Mogadishu Restaurant. Osoitteessa (14.6.2017): <http://radiodalsan.com/en/suicide-bomber-hits-popular-mogadishu-restaurant/>
- d): 2.7.2017: 2 Killed In Bakara Explosion. Osoitteessa (3.7.2017): <http://radiodalsan.com/en/2-killed-in-bakara-explosion/>
- e): 6.7.2017: Journalist Shot By Villa Somalia Guards. Osoitteessa (6.7.2017): <http://radiodalsan.com/en/journalist-shot-by-villa-somalia-guards/>
- f): 13.7.2017: Government Issues Stance Warning As Mogadishu's Bakara Traders Admit Paying Thousands Of Dollars As Protection Fee To Alshabaab. Osoitteessa (13.7.2017): <http://radiodalsan.com/en/government-issues-stance-warning-as-mogadishus-bakara-traders-admit-paying-thousands-of-dollars-as-protection-fee-to-alshabaab/>
- g): 13.7.2017: Somalia's Special Forces And US Troops Destroy Al-Shabaab Base in Lower Shabelle region. Osoitteessa (13.7.2017): <http://radiodalsan.com/en/somalias-special-forces-and-us-troops-destroy-al-shabaab-base-in-lower-shabelle-region/>
- h): 26.7.2017: 6 NISA Agents Killed In A Revenge Attack After A Villa Somalia Guard Was Shot Dead. Osoitteessa (26.7.2017): <http://radiodalsan.com/en/6-nisa-agents-killed-in-a-revenge-attack-after-a-villa-somalia-guard-was-shot-dead/>
- i): 31.7.2017: Southwest Confirms Death Of Senior Al-Shabaab Commander In Recent Lower Shabelle Air Strike. Osoitteessa (1.8.2017): <http://radiodalsan.com/en/southwest-confirms-death-of-senior-al-shabaab-commander-in-recent-lower-shabelle-air-strike/>
- j): 7.8.2017: 2 Civilians Killed By MP Bodyguard. Osoitteessa (8.8.2017): <http://radiodalsan.com/en/2-civilians-killed-by-mp-bodyguard/>
- k): 12.8.2017: Prisons Cheif Survives Suicide Bombing By His Niece. Osoitteessa (14.8.2017): <http://radiodalsan.com/en/prisons-cheif-survives-suicide-bombing-by-his/>
- l): 26.9.2017: Alshabaab Retakes Takora After KDF Withdrawal. Osoitteessa (27.9.2017): <http://radiodalsan.com/en/alshabaab-retakes-takora-after-kdf-withdrawal/>
- m): 1.10.2017: Galmudug Talks Collapse, Mediators Blame Farmaajo's Office Interference. Osoitteessa (4.10.2017): <http://radiodalsan.com/en/galmudug-talks-collapse-mediators-blame-farmaajos-office-interference/>
- n): 8.10.2017: 2 Killed in Kismayo Land Clash Shooting As Regional Leaders Arrived For Meet. Osoitteessa (9.10.2017): <http://radiodalsan.com/en/2-killed-in-kismayo-land-clash-shooting-as-regional-leaders-arrived-for-meet/>
- o): 14.10.2017: 40+Killed In Mogadishu Bombing. Osoitteessa (14.10.2017): <http://radiodalsan.com/en/40killed-in-mogadishu-bombing/>
- p): 17.10.2017: Huge Protest Underway In Kismayo, Schools And Business Centers Closed. Osoitteessa (17.10.2017): <http://radiodalsan.com/en/huge-protest-underway-in-kismayo-schools-and-business-centers-closed/>
- q): 22.10.2017: 17 Somali Civilians Killed In Explosion. Osoitteessa (23.10.2017): <http://radiodalsan.com/en/17-somali-civilians-killed-in-explosion/>
- r): 21.10.2017: Puntland Police Boss Shoots Deputy In Brawl With Governor. Osoitteessa (23.10.2017): <http://radiodalsan.com/en/puntland-police-boss-shoots-deputy-in-brawl-with-governor/>
- s): 25.10.2017: A Radio Journalist is Shot Dead in Somalia. Osoitteessa (25.10.2017): <http://radiodalsan.com/en/a-radio-journalist-is-shot-dead-in-somalia/>

- t): 25.10.2017: Policewoman Shot Dead In Mogadishu. Osoitteessa (26.10.2017): <http://radiodalsan.com/en/policewoman-shot-dead-in-mogadishu/>
- u): 1.11.2017: AlShabaab Militants Killed In Own Explosion. Osoitteessa (1.11.2017): <http://radiodalsan.com/en/alshabaab-militants-killed-in-own-explosion/>
- v): 2.11.2017: Car Bomb Injures 3 In Mogadishu. Osoitteessa (3.11.2017): <http://radiodalsan.com/en/car-bomb-injures-3-in-mogadishu/>
- w): 27.9.2017: Somalia Marks First World Tourism Day In 27 yrs Amid Rising Interest By Foreign Tourists. Osoitteessa (2.12.2017): <http://radiodalsan.com/en/somalia-marks-first-world-tourism-day-in-27-yrs-amid-rising-interest-by-foreign-tourists/>

Radio Risaala 2017:

- a): 10.6.2017: Somali soldiers clash with displaced people, 14 dead. Osoitteessa (11.6.2017): <http://radiatorisaala.com/somali-soldiers-clash-with-displaced-people-14-dead/>
- b): 25.7.2017: Al-Shabaab free 7 aid workers in Somalia. Osoitteessa (25.7.2017): <http://radiatorisaala.com/al-shabaab-free-7-aid-workers-in-somalia/>
- c): 27.7.2017: Al-Shabaab militants ban starving Somalis from accessing aid Fears of widespread. Osoitteessa (27.7.2017): <http://radiatorisaala.com/al-shabaab-militants-ban-starving-somalis-from-accessing-aid-fears-of-widespread/>
- d): 2.8.2017: Car bomb in Somali port city of Kismayo injures at least 20-police. Osoitteessa (2.8.2017): <http://radiatorisaala.com/car-bomb-in-somali-port-city-of-kismayo-injures-at-least-20-police/>
- e): 13.8.2017: US drone strikes target al-Shabab fighters in Somalia. Osoitteessa (14.8.2017): <http://radiatorisaala.com/us-drone-strikes-target-al-shabab-fighters-in-somalia/>
- f): 3.9.2017: Al Shabaab attacks military base near Somalia's Kismayu: military. Osoitteessa (4.9.2017): <https://radiatorisaala.com/al-shabaab-attacks-military-base-near-somalias-kismayu-military/>
- g): 10.9.2017: Suicide bomber kills 6 in central Somalia. Osoitteessa (10.9.2017): <https://radiatorisaala.com/suicide-bomber-kills-6-in-central-somalia/>
- h): 12.9.2017: Shabaab targets Mogadishu with series of car bombings. Osoitteessa (12.9.2017): <https://radiatorisaala.com/shabaab-targets-mogadishu-with-series-of-car-bombings/>
- i): 17.9.2017: 9 dead in Somalia fighting. Osoitteessa (18.9.2017): <https://radiatorisaala.com/9-dead-in-somalia-fighting/>
- j): 18.10.2017: Somalia Bomber 'Was Ex-Soldier Whose Town Was Raided By US Forces'. Osoitteessa (19.10.2017): <https://radiatorisaala.com/somalia-bomber-was-ex-soldier-whose-town-was-raided-by-us-forces/>
- k): 14.11.2017: Eighteen Radicals Killed in Puntlandia Somali Region. Osoitteessa (14.11.2017): <https://radiatorisaala.com/eighteen-radicals-killed-in-puntlandia-somali-region/>

Refugees International 21.8.2017: On the Edge of Disaster. Somalis Forced to Flee Drought and Near Famine Conditions. Osoitteessa (24.11.2017)
<https://static1.squarespace.com/static/506c8ea1e4b01d9450dd53f5/t/59a72caee6f2e1da6aea920d/1504128186237/2017+Somalia+Report+Updated+Final.pdf>

Reuters 2017:

- a): 9.5.2017: Al Shabaab militants attack Somali army base, killing several soldiers. Osoitteessa (11.5.2017): <http://af.reuters.com/article/somaliaNews/idAFL8N1IB2NN>
- b): 9.7.2017: Somali forces say they kill 18 insurgents in northern Puntland region: Osoitteessa (9.7.2017): <https://www.reuters.com/article/us-somalia-security-idUSKBN19U0XC>
- c): 8.11.2017: Islamic State's footprint spreading in northern Somalia: U.N.. Osoitteessa (9.11.2017): <http://www.reuters.com/article/us-somalia-islamic-state/islamic-states-footprint-spreading-in-northern-somalia-u-n-idUSKBN1D828Z?il=0>
- d): 30.11.2017: Death toll from Somalia truck bomb in October now at 512: probe committee. Osoitteessa (4.12.2017): <https://www.reuters.com/article/us-somalia-blast-toll/death-toll-from-somalia-truck-bomb-in-october-now-at-512-probe-committee-idUSKBN1DU2IC>

Shabelle News 2017:

- a): 1.5.2017: Al-Shabaab militants attack AU troops in Somalia. Osoitteessa (3.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/al-shabaab-ambushes-ethiopian-troops-in-somalia/>
- b): 1.5.2017: Al Shabaab executes two men for rape and murder. Osoitteessa (3.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/al-shabaab-executes-two-convicted-of-rape-and-murder/>
- c): AU forces battle militants in Lower Shabelle region. Osoitteessa (3.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/amisom-forces-battle-militants-in-lower-shabelle-region/>
- d): 2.5.2017: Gunmen wound Govt soldier in Mogadishu. Osoitteessa (3.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/gunmen-wound-govt-soldier-in-mogadishu/>
- e): 2.5.2017: At least 1 dead, 4 injured in bus attack near Afgoye city. Osoitteessa (3.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/somalia-1-dead-4-injured-in-shooting-on-bus-near-afgoye/>
- f): 3.5.2017: Minister of Public works shot dead in Mogadishu. Osoitteessa (3.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/somali-minister-of-public-works-shot-dead-in-mogadishu/>
- g): 4.5.2017: Al-shabab raids AU military base in central Somalia. Osoitteessa (5.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/al-shabaab-attacks-amisom-base-in-central-somalia/>
- h): 5.5.2017: Loud Car bomb Explosion heard in Mogadishu. Osoitteessa (5.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/loud-car-bomb-explosion-heard-in-mogadishu/>
- i): 7.5.2017: Al Shabaab attacks Kenya army base in Gedo region. Osoitteessa (7.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/al-shabaab-attacks-kenya-army-base-in-gedo-region/>
- j): 7.5.2017: NISA officer hurt in car bomb explosion. Osoitteessa (8.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/somalia-nisa-officer-injured-in-car-bomb-explosion/>
- k): 8.5.2017: Landmine blast at security checkpoint kills 3 soldiers. Osoitteessa (8.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/landmine-blast-at-security-checkpoint-kills-3-soldiers/>
- l): 8.5.2017: Somali forces seize IEDs in Mogadishu sweep. Osoitteessa (8.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/somali-security-forces-seize-ieds-in-mogadishu-sweep/>
- n): 8.5.2017: Car bomb kills 4, injures 10 in Mogadishu. Osoitteessa (9.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/in-pictures-car-bomb-kills-five-in-mogadishu/>

- o): 9.5.2017: Al-shabab seizes Gofgadud town after deadly gunfight. Osoitteessa (9.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/al-shabaab-seizes-control-of-gofgadud-town-after-attack/>
- p): 9.5.2017: Mortar shells land at AMISOM base near Somali capital. Osoitteessa (9.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/mortar-shells-land-near-somali-capital/>
- q): 10.5.2017: Gunmen kill Somali Elder involved in Election. Osoitteessa (11.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/unknown-gunmen-kill-somali-elder-involved-in-election/>
- r): 11.5.2017: Gunmen shoot dead Somali Elder in Mogadishu. Osoitteessa (11.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/somali-elder-shot-dead-in-mogadishu/>
- s): 13.5.2017: US deploys more troops to Somalia to fight Al shabaab. Osoitteessa (14.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/us-deploys-more-troops-to-somalia/>
- t): 13.5.2017: At least 6 killed in Inter-clan clashes in central Somalia. Osoitteessa (14.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/at-least-6-killed-in-inter-clan-clashes-in-central-somalia/>
- u): 14.5.2017: Two soldiers injured in Al shabaab attack in Qoryoley. Osoitteessa (14.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/two-soldiers-injured-in-al-shabaab-attack-in-qoryoley/>
- v): 14.5.2017: Tension runs high in eastern Galgaduud. Osoitteessa (14.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/tension-runs-high-in-eastern-galgaduud-after-clan-battle/>
- w): 17.5.2017: At least 3 soldiers killed in Mogadishu Car bomb blast. Osoitteessa (17.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/at-least-1-soldier-killed-in-mogadishu-car-bomb/>
- x): 17.5.2017: Bomb blast at Cafe injures Seven in southern Somalia. Osoitteessa (17.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/bomb-blast-at-tea-shop-injures-7-in-southern-somalia/>
- y): 18.5.2017: Somali troops stage short mutiny over unpaid salaries. Osoitteessa (18.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/somali-troops-stage-mutiny-over-unpaid-salaries/>
- z): 20.5.2017: One dead, two wounded in Mogadishu confrontation. Osoitteessa (20.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/one-dead-two-injured-in-mogadishu-clash/>
- å): 22.5.2017: Suspected militants hurl grenade at police station. Osoitteessa (23.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/suspected-militants-hurl-grenade-at-jowhar-police-station/>
- ä): 22.5.2017: 5 killed in botched Militant attack near Mahas town. Osoitteessa (23.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/five-killed-in-botched-al-shabaab-attack-near-mahas/>
- ö): 22.5.2017: Attack on bus leaves coach dead, two players injured. Osoitteessa (23.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/a-soccer-coach-dead-players-wounded-in-bus-attack/>
- aa): 23.5.2017: Somali forces exchange gunfire in Mogadishu. <http://www.shabellenews.com/2017/05/somali-govt-forces-exchange-gunfire-in-mogadishu/>
- ab): 23.5.2017: Suicide bomber kills Two at Bosaso security checkpoint. Osoitteessa (23.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/a-bomber-kills-1-injures-2-at-security-checkpoint-in-bosaso/>
- ac): 23.5.2017: ISIL claims responsibility for bomb attack in Somalia. Osoitteessa (23.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/isil-claims-responsibility-for-bosaso-attack/>

- ad): 25.5.2017: Two killed in a renewed Inter-clan battle in Somalia. Osoitteessa (26.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/two-killed-in-a-renewed-inter-clan-battle-in-central-somalia/>
- ae): 27.5.2017: Two dead in a deadly blast in Southern Somalia. Osoitteessa (27.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/two-dead-in-a-deadly-explosion-in-southern-somalia/>
- af): 28.5.2017: Gunman kills three civilians in Abudwak town. Osoitteessa (28.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/gunman-kills-three-civilians-in-abudwak-town/>
- ag): 29.5.2017: AMISOM convoy targeted in IED blast near Marka city. Osoitteessa (29.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/amisom-convoy-targeted-in-ied-blast-near-marka-town/>
- ah): 29.5.2017: Soldier kills civilians at a feeding camp in Capital. Osoitteessa (29.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/soldier-kills-civilians-at-a-feeding-center-in-mogadishu/>
- ai): 30.5.2017: Somali Govt clash Gunmen in Mogadishu, two injured. Osoitteessa (30.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/somali-govt-clash-gunmen-in-mogadishu-2-injured/>
- aj): 31.5.2017: An electoral delegate shot dead in Somali Capital. Osoitteessa (31.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/an-electoral-delegate-shot-dead-in-mogadishu-3/>
- ak): 31.5.2017: troops exchange fierce gunfire in Mogadishu. Osoitteessa (31.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/somali-govt-forces-exchange-gunfire-in-mogadishu-2/>
- al): 31.5.2017: Two killed in bomb blast near Galgala mountains. Osoitteessa (31.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/two-killed-in-land-mine-blast-near-galgala-mountains/>
- am): 31.5.2017: Loud Car bomb explosion reported in Somali Capital. Osoitteessa (31.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/loud-car-bomb-explosion-reported-in-somali-capital/>
- an): 31.5.2017: Gunmen kill head of Somali Military Ambulance service. Osoitteessa (31.5.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/05/gunmen-kill-head-of-somali-military-ambulance-service/>
- ao): 1.6.2017: Gunmen kill Traditional Elder in Galkayo town. Osoitteessa (1.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/somalia-gunmen-kill-traditional-elder-in-galkayo-town/>
- ap): 1.6.2017: Hundreds arrested in large Mogadishu Security Sweep. Osoitteessa (4.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/hundreds-arrested-in-mogadishu-security-sweep/>
- aq): 3.6.2017: Al-Shabaab attacks Kenyan Military base in Somalia. Osoitteessa (4.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/al-shabaab-attacks-kenyan-military-base-in-somalia/>
- ar): 3.6.2017: Two Govt officials escape IED bombs in Mogadishu. Osoitteessa (4.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/two-govt-officials-escape-assassination-attempts-in-mogadishu/>
- as): 4.6.2017: Foreign fighter jets target Al-shabab camp in Somalia. Osoitteessa (4.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/foreign-fighter-jets-target-al-shabaab-stronghold-in-somalia/>
- at): 5.6.2017: Former Hodon DC survives assassination attempt. Osoitteessa (5.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/former-hodon-dc-survives-assassination-attempt/>

au): 5.6.2017: Two dead, five wounded in Inter-clan clash in Somalia. Osoitteessa (5.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/two-dead-five-injured-in-inter-clan-fighting-in-somalia/>

av): 5.6.2017: One dead, several injured in Kismayo grenade explosion. Osoitteessa (5.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/one-dead-several-injured-in-kismayo-grenade-explosion/>

aw): 5.6.2017: 14 militants killed after attempt to raid KDF camp. Osoitteessa (6.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/al-shabaab-fighters-killed-after-attempt-to-raid-kdf-camp/>

ax): 6.6.2017: Suspected US jets bomb Al shabaab convoy in Somalia. Osoitteessa (6.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/suspected-us-jets-bomb-al-shabaab-convoy-in-somalia/>

ay): 8.6.2018: Al-Shabab attacks Puntland Military base in in Af-Urur. Osoitteessa (8.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/al-shabaab-launches-deadly-attack-on-puntland-military-base/>

az): 8.6.2017: Three soldiers killed, Two injured in Jowhar attack. Osoitteessa (8.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/three-soldiers-killed-two-injured-in-jowhar-attack/>

aä): 8.6.2017: An electoral delegate shot dead in Somali Capital. Osoitteessa (8.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/an-electoral-delegate-shot-dead-in-somali-capital/>

aä): 9.6.2017: 14 killed as soldiers clash over food aid in Baidoa city. Osoitteessa (9.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/14-killed-as-soldiers-clash-over-drought-food-aid-in-baidoa/>

aö): 10.6.2017: Somali, AU forces begin fresh war on Al shabaab. Osoitteessa (11.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/somali-au-forces-begin-fresh-offensive-against-al-shabaab/>

ba): 10.6.2017: Gunmen kill Govt soldier in Mogadishu, 3rd in a day. Osoitteessa (11.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/gunmen-kill-govt-soldier-in-mogadishu/>

bb): 10.6.2017: Roadside bomb hits army convoy pulling out of Barire. Osoitteessa (11.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/roadside-bomb-hits-military-convoy-pulling-out-of-barire/>

bc): 11.6.2017: Warplanes bomb Al-shabab base in Southern Somalia. Osoitteessa (11.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/warplanes-carry-out-airstrikes-in-southern-somalia/>

bd): 11.6.2017: An electoral delegate shot dead in Mogadishu. Osoitteessa (11.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/an-electoral-delegate-shot-dead-in-mogadishu-2/>

be): 11.6.2017: Massive bomb blast hits army convoy in Mogadishu. Osoitteessa (11.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/massive-bomb-blast-hits-army-convoy-in-mogadishu/>

bf): 11.6.2017: Gunmen kill 2nd electoral delegate in Mogadishu. Osoitteessa (11.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/another-electoral-delegate-killed-in-mogadishu-2nd-in-a-day/>

bg): 12.6.2017: KDF jets carry out air raid in Southern Somalia town. Osoitteessa (13.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/kdf-fighter-jets-carry-out-an-airstrike-in-southern-somalia/>

bh): 12.6.2017: US military claims airstrike kills militants in Somalia. Osoitteessa (13.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/us-military-claims-airstrike-kills-militants-in-somalia/>

bi): 13.6.2017: Four people killed in central Somalia over clan revenge. Osoitteessa (13.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/four-civilians-killed-in-central-somalia-over-revenge/>

bj): 13.6.2017: Gunmen kill a businessman in Godinlabe village. Osoitteessa (13.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/gunmen-kill-a-businessman-in-godinlabe-village/>

bk): 14.6.2017: Al shabaab militants raid SNA base near Beledweyne. Osoitteessa (14.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/al-shabaab-militants-raid-sna-base-near-beledweyne/>

bl): 14.6.2017: Seven killed in Inter-clan fighting in central Somalia. Osoitteessa (14.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/seven-killed-in-inter-clan-fighting-in-central-somalia/>

bm): 16.6.2017: Bodies found in Benaley as battle rages on for 3rd day. Osoitteessa (16.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/66687/>

bn): 17.6.2017: Al shabaab militants raid large KDF base in Somalia. Osoitteessa (18.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/al-shabaab-militants-raid-kdf-base-in-southern-somalia/>

bo): 17.6.2017: Huge Roadside bomb hits army convoy near Jowhar. Osoitteessa (18.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/massive-roadside-bomb-targets-army-convoy-near-jowhar/>

bp): 18.6.2017: Al shabaab launches attack on Somali army outpost. Osoitteessa (18.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/al-shabaab-launches-attack-on-somali-army-base/>

bq): 18.6.2017: Al shabaab attack SNA and Djibouti bases in Bulaburte. Osoitteessa (19.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/alshabaab-raids-sna-djibouti-bases-in-bulaburte-town/>

br): 19.6.2017: Gunmen kill Businessman in Beledweyne town. Osoitteessa (19.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/gunmen-kill-businessman-in-beledweyne-town/>

bs): 19.6.2017: A well-known Businessman shot dead in Bosaso city. Osoitteessa (19.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/a-well-known-businessman-shot-dead-in-bosaso-city/>

bt): 20.6.2017: Two KDF soldiers killed in deadly Somalia explosion. Osoitteessa (20.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/kdf-soldiers-killed-in-deadly-explosion-in-somalia/>

bu): 21.6.2017: One dead, two wounded in Mogadishu IED Explosion. Osoitteessa (21.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/one-dead-two-injured-in-land-mine-blast-in-mogadishu/>

bv): 27.6.2017: Four KDF soldiers killed in land mine blast in Somalia. Osoitteessa (27.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/four-kdf-soldiers-killed-in-land-mine-blast-in-somalia/>

bw): 27.6.2017: Govt forces clash with Al shabaab militants in Middle Shabelle. Osoitteessa (27.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/govt-forces-clash-with-al-shabaab-militants-in-middle-shabelle/>

bx): 24.6.2017: Gunmen kill Somali army official in El Wak town. Osoitteessa (27.6.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/06/gunmen-kill-somali-army-official-in-el-wak-town/>

- by): 4.7.2017: US conducts strike operation against Al-Shabaab in Somalia. Osoitteessa (5.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/us-conducts-strike-operation-against-al-shabaab-in-somalia/>
- bz): 9.7.2017: Al shabaab claims killing two Somali soldiers in attack. Osoitteessa (9.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/al-shabaab-claims-killing-two-somali-soldiers-in-attack/>
- bå): 8.7.2017: Eight civilians killed in bus attack near Mogadishu. Osoitteessa (9.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/eight-civilians-killed-in-bus-attack-near-mogadishu/>
- bä): 10.7.2017: Assailants attack local Govt HQ in Mogadishu. Osoitteessa (10.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/assailants-attack-local-govt-hq-in-mogadishu/>
- bö): 10.7.2017: AU soldiers kill woman after IED attack on their convoy outside Mogadishu. Osoitteessa (10.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/au-soldiers-kill-woman-after-ied-attack-on-their-convoy-outside-mogadishu/>
- ca): 10.7.2017: Policeman killed in Mogadishu. Osoitteessa (10.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/somalia-policeman-killed-in-mogadishu/>
- cb): 10.7.2017: Govt soldier kills 1, injures 2 in Jalalaqsi shooting. Osoitteessa (10.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/somalia-govt-soldier-kills-1-injures-2-in-jalalaqsi-shooting/>
- cc): 11.7.2017: African Union forces leave military outpost in Somali capital. Osoitteessa (11.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/african-union-forces-leave-military-outpost-in-somali-capital/>
- cd): 12.7.2017: Two militants reportedly killed in Gedo fighting. Osoitteessa (12.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/two-militants-reportedly-killed-in-gedo-fighting/>
- ce): 12.7.2017: Five dead in car bomb explosion at security checkpoint near Mogadishu. Osoitteessa (12.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/five-dead-in-car-bomb-explosion-at-security-checkpoint-near-mogadishu/>
- cf): 13.7.2017: Al shabaaba claims killing Southwest army officials in attack. Osoitteessa (13.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/al-shabaaba-claims-killing-southwest-army-officials-in-attack/>
- cg): 13.7.2017: Jubbalabd troops attack SNA base near Kismayo, 3 soldiers wounded. Osoitteessa (13.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/jubbalabd-troops-attack-sna-base-near-kismayo-3-soldiers-wounded/>
- ch): 13.7.2017: US, Somalia forces raid al-Shabab, kill several: Official. Osoitteessa (18.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/us-somalia-forces-raid-al-shabab-kill-several-official/>
- ci): 16.7.2017: Clan battle leaves 4 dead in Lower Shabelle region. Osoitteessa (18.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/clan-battle-leaves-4-dead-in-lower-shabelle-region/>
- cj): 17.7.2017: Lower Shabelle admin calls for an end to Inter-clan fighting. Osoitteessa (18.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/lower-shabelle-admin-calls-for-an-end-to-inter-clan-fighting/>
- ck): 17.7.2017: Jubbaland Police seizes car with explosives heading to Kenya. Osoitteessa (18.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/jubbaland-police-seizes-car-with-explosives-heading-to-kenya/>

- cl): 19.7.2017: NISA officer wounded in car bomb blast in Mogadishu. Osoitteessa (19.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/nisa-officer-wounded-in-car-bomb-blast-in-mogadishu/>
- cm): 20.7.2017: Kenyan soldiers kill Al-Shabaab chief in southern Somalia. Osoitteessa (20.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/kenyan-soldiers-kill-al-shabaab-chief-in-southern-somalia/>
- cn): 20.7.2017: Military, police forces clash in Beledweyne town. Osoitteessa (20.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/somalia-military-police-forces-clash-in-beledweyne-town/>
- co): 21.7.2017: President calls for "immediate end" to clan fighting in Herale. Osoitteessa (22.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/president-calls-for-immediate-end-to-clan-fighting-in-herale/>
- cp): 21.7.2017: Somali Intelligence Official shot dead in Galkayo, killers escape. Osoitteessa (22.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/somali-intelligence-official-killed-in-galkayo-attack/>
- cq): 22.7.2017: Galmudug blames Ahlu Sunna for starting Herale fighting. Osoitteessa (22.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/galmudug-blames-ahlu-sunna-for-starting-herale-fighting/>
- cr): 23.7.2017: Roadside explosion near Baidoa kills 3 soldiers, injures several. Osoitteessa (23.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/roadside-explosion-near-baidoa-kills-three-soldiers/>
- cs): 23.7.2017: Galmudug accused of fueling clan clashes in Herale, central Somalia. Osoitteessa (23.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/galmudug-accused-of-fueling-clan-clashes-in-herale-central-somalia/>
- ct): 24.7.2017: Gunmen kills businessman in Abudwak, central Somalia. Osoitteessa (24.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/gunmen-kills-businessman-in-abudwak-central-somalia/>
- cu): 24.7.2017: Kenyan forces battle Al Shabaab militants in Somalia. Osoitteessa (24.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/kenyan-forces-battle-al-shabaab-militants-in-somalia/>
- cv): 24.7.2017: Four Al shabaab members killed in Beled-Hawo town. Osoitteessa (24.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/four-al-shabaab-members-killed-in-beled-hawo-town/>
- cw): 25.7.2017: Al shabaab fires mortars at Ethiopian troops base near Bardere. Osoitteessa (25.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/al-shabaab-fires-mortars-at-ethiopian-troops-base-near-bardere/>
- cx): 25.7.2017: Liyu police lock Galkayo-Galdogob main road in central Somalia. Osoitteessa (25.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/liyu-police-seal-off-galkayo-galdogob-road-in-central-somalia/>
- cy): 27.7.2017: Al shabaab fires mortar rounds at AMISOM base in Jalalaqsi. Osoitteessa (27.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/al-shabaab-fires-mortar-rounds-at-amisom-base-in-jalalaqsi/>
- http://www.shabellenews.com/2017/07/roadside-bomb-targets-convoy-carrying-jubbaland-minister-in-gedo/

cå): 29.7.2017: KDF jets carry out airstrike on Al shabaab base in Somalia. Osoitteessa (30.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/kdf-jets-carry-out-airstrike-on-al-shabaab-base-in-somalia/>

cä): 30.7.2017: Five dead, 13 wounded in Mogadishu blast. Osoitteessa (30.7.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/in-pictures-five-dead-13-wounded-in-mogadishu-blast/>

cö): 31.7.2017: Uganda says al-Shabab kills 12 soldiers in Somalia ambush. Osoitteessa (1.8.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/uganda-says-al-shabab-kills-12-soldiers-in-somalia-ambush/>

da): 31.7.2017: US military: Drone strike kills Al-Shabab fighter in Somalia. Osoitteessa (1.8.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/us-military-drone-strike-kills-al-shabab-fighter-in-somalia/>

db): 31.7.2017: Bomb under car seat wounds Three in Somali capital. Osoitteessa (1.8.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/07/bomb-under-car-seat-wounds-three-in-somali-capital/>

dc): 2.8.2017: Death toll rises to 11 in Kismayo car bomb attack. Osoitteessa (3.8.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/08/death-toll-rises-to-11-in-kismayo-car-bomb-attack/>

dd): 1.8.2017: Four AU soldiers wounded in IED blast near Mogadishu. Osoitteessa (3.8.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/08/four-au-soldiers-wounded-in-ied-blast-near-mogadishu/>

de): 2.8.2017: Al shabaab fires mortars at AMISOM base in Qoryoley town. Osoitteessa (3.8.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/08/al-shabaab-fires-mortars-at-amisom-base-in-qoryoley-town/>

df): 3.8.2017: Jubbaland troops targeted in deadly IED blast near Kismayo. Osoitteessa (4.8.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/08/jubbaland-troops-targeted-in-deadly-ied-blast-near-kismayo/>

dg): 5.8.2017: The death toll from Mogadishu car bombing rises to 3. Osoitteessa (6.8.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/08/the-death-toll-from-mogadishu-car-bombing-rises-to-3/>

dh): 8.8.2017: Somali MP security guards kill civilians in Mogadishu. Osoitteessa (7.8.2017): <http://radioshabelle.com/somali-mp-security-guards-kill-civilians-in-mogadishu/>

di): 7.8.2017: Al shabaab militants attack AMISOM convoy near Mahaday. Osoitteessa (8.8.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/08/al-shabaab-militants-attack-amisom-convoy-near-mahaday/>

dj): 7.8.2017: Civilian shot, killed after fatally shooting near Mogadishu. Osoitteessa (8.8.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/08/civilian-shot-killed-after-fatally-shooting-near-mogadishu/>

dk): 7.8.2017: Unknown Gunmen murder senior Puntland Official in Bosaso town. Osoitteessa (8.8.2017): <http://www.shabellenews.com/2017/08/gunmen-kill-senior-puntland-official-in-bosaso/>

dl): 10.8.2017: Car bomb kills at least 1, injures 3 in Somali capital. Osoitteessa (14.8.2017): <http://radioshabelle.com/car-bomb-kills-least-1-injures-3-somali-capital/>

dm): 13.8.2017: Al shabaab says it killed Ethiopian spy agent in Somalia. Osoitteessa (18.8.2017): <http://radioshabelle.com/al-shabaab-says-killed-ethiopian-spy-agent-somalia/>

dn): 15.8.2017: One dead after gunmen open fire on Car in Mogadishu. Osoitteessa (18.8.2017): <http://radioshabelle.com/least-1-dead-gunmen-open-fire-car-mogadishu/>

- do): 15.8.2017: Gunmen kill a civilian near Mogadishu. Osoitteessa (18.8.2017): <http://radioshabelle.com/somalia-gunmen-kill-civilian-near-mogadishu/>
- dp): 17.8.2017: At least 7 civilians killed by airstrike in Southern Somalia. Osoitteessa (18.8.2017): <http://radioshabelle.com/least-7-civilians-killed-airstrike-southern-somalia/>
- dq): 19.8.2017: Al-Shabab attacks African Union base in central Somalia. Osoitteessa (20.8.2017): <http://radioshabelle.com/al-shabab-attacks-african-union-base-central-somalia/>
- dr): 19.8.2017: At least three civilians killed in Buuhoodle fighting. Osoitteessa (20.8.2017): <http://radioshabelle.com/least-three-civilians-killed-buuhoodle-fighting/>
- ds): 19.8.2017: Somali, AU forces seize strategic town from Al shabaab. Osoitteessa (20.8.2017): <http://radioshabelle.com/somali-au-forces-seize-strategic-town-al-shabaab/>
- dt): 20.8.2017: Relative calm returns to Somali town after retreat of Al-Shabaab. Osoitteessa (20.8.2017): <http://radioshabelle.com/relative-calm-returns-somali-town-retreat-al-shabaab/>
- du): 20.8.2017: UN decries attacks targeting aid workers in Somalia. Osoitteessa (20.8.2017): <http://radioshabelle.com/un-decries-attacks-targeting-aid-workers-somalia/>
- dv): 21.8.2017: Al shabaab launches mortar attack on Bariire settlement. Osoitteessa (21.8.2017): <http://radioshabelle.com/al-shabaab-launches-mortar-attack-bariire-settlement/>
- dw): 21.8.2017: Al shabaab militants attack key town near Somali capital. Osoitteessa (21.8.2017): <http://radioshabelle.com/al-shabaab-militants-attack-key-town-near-somali-capital/>
- dx): 22.8.2017: AMISOM military convoy targeted in roadside blast in Mogadishu. Osoitteessa (23.8.2017): <http://radioshabelle.com/amisom-military-convoy-targeted-roadside-blast-mogadishu/>
- dy): 23.8.2017: Allied forces recapture key town in central Somalia. Osoitteessa (24.8.2017): <http://radioshabelle.com/allied-forces-recapture-key-town-central-somalia/>
- dz): 23.8.2017: Gunmen open fire on bus carrying passengers near Afgoye. Osoitteessa (24.8.2017): <http://radioshabelle.com/two-dead-gunmen-open-fire-bus-carrying-passengers/>
- då): 25.8.2017: UNHCR repatriates over 70,000 Somalis refugees from Kenya. Osoitteessa (27.8.2017): <http://radioshabelle.com/unhcr-repatriates-70000-somalis-refugees-kenya/>
- dä): 25.8.2017: Somali, US raid on farm near Bariire kills 10 civilians. Osoitteessa (27.8.2017): <http://radioshabelle.com/somali-us-raid-farm-near-bariire-kills-10-civilians-photos/>
- dö): 25.8.2017: US to probe claims of Somali civilians killed. Osoitteessa (27.8.2017): <http://radioshabelle.com/us-probe-claims-somali-civilians-killed/>
- ea): 26.8.2017: Somali Army Confirms Civilian Casualties in Bariire Raid. Osoitteessa (27.8.2017): <http://radioshabelle.com/somali-army-confirms-civilian-casualties-bariire-raid/>
- eb): 27.8.2017: Somalia's Mogadishu city hit by car bomb blast. Osoitteessa (27.8.2017): <http://radioshabelle.com/somalias-mogadishu-city-hit-car-bomb-blast/>
- ec): 28.8.2017: Somaliland warns Puntland of fueling Clan feuds in Sanaag. Osoitteessa (29.8.2017): <http://radioshabelle.com/somaliland-warns-puntland-fueling-clan-feuds-sanaag/>
- ed): 28.8.2017: Foreign warplanes carry out Airstrike in northeastern Somalia. Osoitteessa (29.8.2017): <http://radioshabelle.com/foreign-warplanes-carry-airstrike-bari-region/>

ee): 28.8.2017: Kenyan forces, Al Shabaab militants clash on border. Osoitteessa (29.8.2017): <http://radioshabelle.com/kenyan-forces-battle-al-shabaab-militants-gedo/>

ef): 29.8.2017: Gunmen kill Somali woman near near Mogadishu. Osoitteessa (30.8.2017): <http://radioshabelle.com/gunmen-kill-somali-woman-near-near-mogadishu/>

eg): 30.8.2017: UNSC extends AMISOM mandate, targets handover to SNA. Osoitteessa (31.8.2017): <http://radioshabelle.com/unsc-extends-amisom-mandate-targets-handover-sna/>

eh): 30.8.2017: AMISOM Military convoy targeted in IED blast in Southern Somalia. Osoitteessa (31.8.2017): <http://radioshabelle.com/amisom-military-convoy-targeted-ied-blast-near-golweyn/>

ei): 31.8.2017: U.S. troops risk inflaming clan conflict after deadly Somalia raid. Osoitteessa (1.9.2017): <http://radioshabelle.com/u-s-troops-risk-inflaming-clan-conflict-deadly-somalia-raid/>

ej): 1.9.2017: Eight people killed, 20 hurt in blasts in Bari region. Osoitteessa (4.9.2017): <http://radioshabelle.com/least-8-killed-20-wounded-two-blasts-bari-region/>

ek): 2.9.2017: Gunmen kill prominent Elder in Afgoye near Somali capital. Osoitteessa (4.9.2017): <http://radioshabelle.com/gunmen-kill-prominent-elder-afgoye-near-somali-capital/>

el): 2.9.2017: Assailants abduct, kill Elders in El Wak, near Kenyan border. Osoitteessa (4.9.2017): <http://radioshabelle.com/assailants-abduct-kill-elders-el-wak-near-kenyan-border/>

em): 3.9.2017: Khatumo sate wins to bring an end to clan feuds in Erigavo town. Osoitteessa (4.9.2017): <http://radioshabelle.com/khatumo-sate-wins-bring-end-clan-feuds-erigavo-town/>

en): 3.9.2017: Al shabaab launches dawn raid on Jubbaland army base near Kismayo. Osoitteessa (4.9.2017): <http://radioshabelle.com/al-shabaab-launches-dawn-raid-jubbaland-army-base-near-kismayo/>

eo): 3.9.2017: Al shabaab claims killing 26 soldiers in Bulogadud attack. Osoitteessa (4.9.2017): <http://radioshabelle.com/al-shabaab-claims-killing-26-soldiers-bulogadud-attack/>

ep): 4.9.2017: Somali army convoy targeted in IED blast outside Mogadishu. Osoitteessa (4.9.2017): <http://radioshabelle.com/somali-army-convoy-targeted-ied-blast-outside-mogadishu/>

er): 4.9.2017: Al-Shabaab launches attack on SNA, AMISOM bases in Hiiraan. Osoitteessa (4.9.2017): <http://radioshabelle.com/al-shabaab-launches-attack-sna-amisom-bases-hiran/>

es): 5.9.2017: Four women reportedly raped near Qoryoley district. Osoitteessa (5.9.2017): <http://radioshabelle.com/four-women-reportedly-raped-near-qoryoley-district/>

et): 5.9.2017: A member of Somali Senate survives assassination attempt. Osoitteessa (5.9.2017): <http://radioshabelle.com/member-somali-senate-survives-assassination-attempt/>

eu): 6.9.2017: Two Somali soldiers killed in IED blast in Afgoye town. Osoitteessa (7.9.2017): <http://radioshabelle.com/two-somali-soldiers-killed-ied-blast-afgoye-town/>

ev): 6.9.2017 U.S. Conducts Airstrike in Southern Somalia. Osoitteessa (7.9.2017): <http://radioshabelle.com/u-s-conducts-airstrike-southern-somalia/>

ew): 6.9.2017: Jubbaland and KDF forces carry out joint sweep in Dhobley. Osoitteessa (7.9.2017): <http://radioshabelle.com/jubbaland-kdf-forces-carry-joint-sweep-dhobley/>

ex): 7.9.2017: A pregnant woman raped, killed in Marka, probe underway. Osoitteessa (8.9.2017): <http://radioshabelle.com/pregnant-woman-raped-killed-marka-probe-underway/>

- ey): 7.9.2017: Powerful blast hits busy restaurant in Kismayo town. Osoitteessa (8.9.2017): <http://radioshabelle.com/powerful-blast-hits-bust-restaurant-kismayo-town/>
- ez): 8.9.2017: US says drone strike in Somalia kills 1 al-Shabab extremist. Osoitteessa (10.9.2017): <http://radioshabelle.com/us-says-drone-strike-somalia-kills-1-al-shabab-extremist/>
- eå): 8.9.2017: Gunmen kill two civilians in separate attacks in Mogadishu. Osoitteessa (19.9.2017): <http://radioshabelle.com/gunmen-kill-two-civilians-separate-attacks-mogadishu/>
- eä): 9.9.2017: Death toll in Baidoa restaurant suicide attack rises to 6. Osoitteessa (10.9.2017): <http://radioshabelle.com/death-toll-baidoa-restaurant-suicide-attack-rises-10/>
- eö): 10.9.2017: A suicide bomber kills at least six in Beledweyne, central Somalia. Osoitteessa (10.9.2017): <http://radioshabelle.com/suicide-bomber-kills-six-beledweyne-central-somalia/>
- fa): 10.9.2017: Breaking: Drive-by shooting reported in Mogadishu, 1 dead. Osoitteessa (10.9.2017): <http://radioshabelle.com/breaking-drive-shooting-reported-mogadishu/>
- fb): 10.9.2017: Somali security forces carry out sweep in Mogadishu. Osoitteessa (10.9.2017): <http://radioshabelle.com/somali-security-forces-carry-sweep-mogadishu/>
- fc): 11.9.2017: Al-Shabab fighters briefly seize Beled Hawo after dawn attack. Osoitteessa (12.9.2017): <http://radioshabelle.com/al-shabab-fighters-briefly-seize-beled-hawo-dawn-attack/>
- fd): 11.9.2017: Death toll from Sunday's suicide attack in Beledweyne rises to 7. Osoitteessa (12.9.2017): <http://radioshabelle.com/death-toll-sundays-suicide-attack-beledweyne-rises-7/>
- fe): 11.9.2017: Car bomb rocks Somali capital. Osoitteessa (12.9.2017): <http://radioshabelle.com/car-bomb-rocks-somali-capital/>
- ff): 11.9.2017: Al shabaab claims killing 30 Soldiers in Balad Hawo attack. Osoitteessa (12.9.2017): <http://radioshabelle.com/al-shabaab-claims-killing-30-soldiers-balad-hawo-attack/>
- fg): 11.9.2017: In Pictures: Car bomb in Mogadishu kills One, injures Nine. Osoitteessa (12.9.2017): <http://radioshabelle.com/pictures-car-bomb-mogadishu-kills-1-injures-9/>
- fh): 12.9.2017: Unknown Gunmen kill a youth in Galkayo, central Somalia. Osoitteessa (12.9.2017): <http://radioshabelle.com/unknown-gunmen-kill-youth-galkayo-central-somalia/>
- fi): 13.9.2017: Gunmen kill Somali woman in Mogadishu. Osoitteessa (14.9.2017): <http://radioshabelle.com/gunmen-kill-somali-woman-mogadishu/>
- fj): 13.9.2017: Al Shabaab militants attack Somali army base in Hiran region. Osoitteessa (14.9.2017): <http://radioshabelle.com/al-shabaab-militants-attack-somali-army-base-hiran/>
- fk): 13.9.2017: US says airstrikes in Somalia kill 6 al-Shabab members. Osoitteessa (14.9.2017): <http://radioshabelle.com/us-says-airstrikes-somalia-kill-6-al-shabab-members/>
- fl): 13.9.2017: Somali Journalist succumbs to his injuries in Mogadishu hospital. Osoitteessa (14.9.2017): <http://radioshabelle.com/somali-journalist-succumbs-injures-mogadishu-hospital/>
- fm): 17.9.2017: Three Million People Receiving Assistance in Somalia. Osoitteessa (18.9.2017): <http://radioshabelle.com/three-million-people-receiving-assistance-somalia/>
- fn): 16.9.2017: Al-Shabab Fighters Briefly Seize El Wak town After Dawn Attack. Osoitteessa (18.9.2017): <http://radioshabelle.com/al-shabab-fighters-briefly-seize-el-wak-town-dawn-attack/>

- fo): 18.9.2017: Gunmen kill civilian in Galkayo, central Somalia. Osoitteessa (18.9.2017): <http://radioshabelle.com/gunmen-kill-civilian-galkayo-central-somalia/>
- fp): 18.9.2017: Somali district Official assassinated in Mogadishu. Osoitteessa (19.9.2017): <http://radioshabelle.com/somali-district-official-assassinated-mogadishu/>
- fq): 20.9.2017 Gunmen open fire on bus in central Somalia, 3 killed. Osoitteessa (20.9.2017): <http://radioshabelle.com/gunmen-open-fire-bus-central-somalia-3-killed/>
- fr): 20.9.2017: NISA officer reportedly killed in Mogadishu car bomb. Osoitteessa (20.9.2017): <http://radioshabelle.com/nisa-officer-reportedly-killed-mogadishu-car-bomb/>
- fs): 21.9.2017: Kenyan military withdraws from 2nd town in Southern Somalia. Osoitteessa (21.9.2017): <http://radioshabelle.com/kenyan-military-withdraws-town-southern-somalia/>
- ft): 17.9.2017: Al shabaab militants seize key town in central Somalia. Osoitteessa (22.9.2017): <http://radioshabelle.com/al-shabaab-militants-seize-key-town-central-somalia/>
- fu): 25.9.2017: Suspected Al shabaab Gunmen carry out separate killings in Somalia. Osoitteessa (25.9.2017): <http://radioshabelle.com/suspected-al-shabaab-gunmen-carry-separate-killings-somalia/>
- fv): 25.9.2017: Al Shabaab claims killing 4 Puntland soldiers in attack. Osoitteessa (25.9.2017): <http://radioshabelle.com/al-shabaab-claims-killing-4-puntland-soldiers-attack/>
- fw): 23.9.2017: Three dead, several wounded in gunfight near Beledweyne. Osoitteessa (25.9.2017): <http://radioshabelle.com/three-dead-several-wounded-gunfight-near-beledweyne/>
- fx): 25.9.2017: UNHCR steps up repatriation of Somali refugees from Kenya. Osoitteessa (27.9.2017): <http://radioshabelle.com/unhcr-steps-repatriation-somali-refugees-kenya/>
- fy): 27.9.2017: Gunmen kill civilian in drive-by shooting in Mogadishu. Osoitteessa (28.9.2017): <http://radioshabelle.com/gunmen-kill-civilian-drive-shooting-mogadishu/>
- fz): 28.9.2017: Six civilians wounded in KDF airstrike near Bardere town. Osoitteessa (28.9.2017): Six civilians wounded in KDF airstrike near Bardere town
- få): 28.9.2017: UPDATED: Nearly ten people killed in car bombing in Mogadishu. Osoitteessa (1.10.2017): <http://radioshabelle.com/updated-nearly-ten-people-killed-mogadishu-blast/>
- fä): 29.9.2017: Al Shabaab overruns military base in Bariire town. Osoitteessa (1.10.2017): <http://radioshabelle.com/somalia-al-shabaab-overruns-military-base-bariire-town/>
- fö): 29.9.2017: AMISOM condemns car bomb attack in Mogadishu. Osoitteessa (1.10.2017): <http://radioshabelle.com/amisom-condemns-car-bomb-attack-mogadishu/>
- ga): 30.9.2017: Somalia: Displaced Populations Hard Hit by Drought. Osoitteessa (1.10.2017): <http://radioshabelle.com/somalia-displaced-populations-hard-hit-drought/>
- gb): 1.10.2017: Somali army commander escaped bomb attack near Mogadishu. Osoitteessa (1.10.2017): <http://radioshabelle.com/somali-army-commander-escaped-bomb-attack-near-mogadishu/>
- gc): 2.10.2017: Senior Puntland Security Official shot dead in Galkayo. Osoitteessa (2.10.2017): <http://radioshabelle.com/senior-puntland-security-official-shot-dead-galkayo/>
- gd): 2.10.2017: Jubbaland troops clash with Al shabaab militants in Gedo. Osoitteessa (2.10.2017): <http://radioshabelle.com/jubbaland-troops-clash-al-shabaab-militants-gedo/>

- ge): 3.10.2017: Al Shabaab militants raid Somali, AU troops near Baidoa city. Osoitteessa (4.10.2017): <http://radioshabelle.com/al-shabaab-militants-raid-somali-au-troops-near-baidoa-city/>
- gf): 3.10.2017: AMISOM convoy targeted in IED blast in Mogadishu. Osoitteessa (4.10.2017): <http://radioshabelle.com/amisom-convoy-targeted-ied-blast-mogadishu/>
- gg): 3.10.2017: Al Shabaab claims killing soldiers in attack on army checkpoint. Osoitteessa (5.10.2017): <http://radioshabelle.com/al-shabaab-claims-killing-soldiers-attack-army-checkpoint/>
- gh): 4.10.2017: Bomb blast near Jowhar town leaves at least 2 dead. Osoitteessa (5.10.2017): <http://radioshabelle.com/bomb-blast-near-jowhar-town-leaves-least-2-dead/>
- gi): 4.10.2017: Top Police official seriously wounded in Bossaso gun attack. Osoitteessa (5.10.2017): <http://radioshabelle.com/top-police-official-seriously-wounded-bossaso-gun-attack/>
- gj): 6.10.2017: Gunmen kill Somali Govt soldier in Mogadishu. Osoitteessa (9.10.2017): <http://radioshabelle.com/gunmen-kill-somali-govt-soldier-mogadishu/>
- gk): 8.10.2017: Al Shabaab accused of beheading man near Wajid district. Osoitteessa (9.10.2017): <http://radioshabelle.com/al-shabaab-accused-beheading-man-near-wajid-district/>
- gl): 8.10.2017: Roadside bomb hits AMISOM military convoy near Qoryoley. Osoitteessa (9.10.2017): <http://radioshabelle.com/roadside-bomb-hits-amisom-military-convoy-near-qoryoley/>
- gm): 8.10.2017: UN holds AMISOM to account over child casualties. Osoitteessa (9.10.2017): <http://radioshabelle.com/un-holds-amisom-account-child-casualties/>
- gn): 7.10.2017: AU troops targeted in IED blast in southern Somalia. Osoitteessa (9.10.2017): <http://radioshabelle.com/au-troops-targeted-ied-blast-near-wajid-town/>
- go): 9.10.2017: Somali Govt official wounded in Mogadishu attack. Osoitteessa (11.10.2017): <http://radioshabelle.com/somali-govt-official-wounded-mogadishu-attack/>
- gp): 9.10.2017: Somali Govt forces arrest soldier injured MP in Jowhar. Osoitteessa (11.10.2017): <http://radioshabelle.com/somali-govt-forces-arrest-soldier-injured-mp-jowhar/>
- gq): 10.10.2017: Somali Govt troops launch a security operation in Mogadishu. Osoitteessa (11.10.2017): <http://radioshabelle.com/somali-govt-troops-launch-security-operation-mogadishu/>
- gr): 10.10.2017: Puntland probes into Al shabaab on army checkpoint in Bosaso. Osoitteessa (11.10.2017): <http://radioshabelle.com/puntland-probes-al-shabaab-army-checkpoint-bosaso/>
- gs): 12.10.2017: Galmudug forces capture suspect over killing civilian in Galkayo. Osoitteessa (12.10.2017): <http://radioshabelle.com/galmudug-forces-capture-suspect-killing-civilian-galkayo/>
- gt): 14.10.2017: Car bombs kill at least 22 in Somalia's capital Mogadishu: police. Osoitteessa (14.10.2017): <http://radioshabelle.com/car-bombs-kill-least-22-somalias-capital-mogadishu-police/>
- gu): 16.10.2017: The death toll from Mogadishu truck bomb rises to 276. Osoitteessa (16.10.2017): <http://radioshabelle.com/death-toll-mogadishu-truck-bomb-rises-276/>

gv): 16.10.2017: UNHCR Somalia: Displacements dashboard | Protection & Return Monitoring Network. Osoitteessa (17.10.2017): <http://radioshabelle.com/unhcr-somalia-displacements-dashboard-protection-return-monitoring-network/>

gw): 17.10.2017: Suspected US military jets carry out airstrike near Bariire. Osoitteessa (17.10.2017): <http://radioshabelle.com/suspected-us-military-jets-carry-airstrike-near-bariire/>

gx): 21.10.2017: Somalia to declare 'state of war' against al-Shabab. Osoitteessa (22.10.2017): <http://radioshabelle.com/somalia-declare-state-war-al-shabab/>

gy): 20.10.2017: Death toll from truck attack rises to 358. Osoitteessa (22.10.2017): <http://radioshabelle.com/death-toll-truck-attack-rises-358/>

gz): 20.10.2017: At least two people killed in Car bomb blast near Mogadishu. Osoitteessa (22.10.2017): <http://radioshabelle.com/least-two-people-killed-car-bomb-blast-near-mogadishu/>

gå): 20.10.2017: U.S. drone strike targets Al-Shabab after deadly blast in Mogadishu. Osoitteessa (22.10.2017): <http://radioshabelle.com/u-s-drone-strike-targets-al-shabab-deadly-blast-mogadishu/>

gä): 22.10.2017: Roadside bomb kills seven outside Somali capital Mogadishu. Osoitteessa (22.10.2017): <http://radioshabelle.com/roadside-bomb-kills-seven-outside-somali-capital-mogadishu/>

gö): 23.10.2017: Galmudug blames Puntland for deadly battle in Galkayo. Osoitteessa (23.10.2017): <http://radioshabelle.com/galmudug-blames-puntland-deadly-battle-galkayo/>

ha): 23.10.2017: Assertive UPDF To Expand Al Shabaab Hunt in Somalia. Osoitteessa (23.10.2017): <http://radioshabelle.com/assertive-updf-expand-al-shabaab-hunt-somalia/>

hb): 25.10.2017: More Than 130 Somali Refugees Repatriated from Yemen. Osoitteessa (25.10.2017): <http://radioshabelle.com/130-somali-refugees-repatriated-yemen/>

hc): 25.10.2017: Islamic State Claims Attack in Bosaso, northeast of Somalia. Osoitteessa (25.10.2017): <http://radioshabelle.com/islamic-state-claims-attack-bosaso-northeast-somalia/>

hd): 25.10.2017 : AMISOM soldier among several killed in attack outside Mogadishu. Osoitteessa (26.10.2017): <http://radioshabelle.com/amisom-soldier-among-several-killed-attack-outside-mogadishu/>

he): 26.10.2017: Heavy Inter-clan fighting renews near Galkayo town. Osoitteessa (27.10.2017): <http://radioshabelle.com/heavy-inter-clan-fighting-renews-near-galkayo-town/>

hf): 28.10.2017: UPDATE: Death toll from Mogadishu blasts rise to at least 13. Osoitteessa (28.10.2017): <http://radioshabelle.com/update-death-toll-mogadishu-blasts-rise-least-13/>

hg): 27.10.2017: Museveni ready to send 5,000 troops to Somalia. Osoitteessa (28.10.2017): <http://radioshabelle.com/museveni-ready-send-5000-troops-somalia/>

hi): 29.10.2017: Somali cabinet sacks Police and Intelligence chiefs after deadly attack. Osoitteessa (29.10.2017): <http://radioshabelle.com/somali-cabinet-sacks-police-intelligence-chiefs-deadly-attack/>

hj): 29.10.2017: Puntland forces carry out anti-al Shabaab operation in Sanaag. Osoitteessa (29.10.2017): <http://radioshabelle.com/puntland-forces-carry-anti-al-shabaab-operation-sanaag/>

hk): 29.10.2017: Somali troops end a bloody siege at hotel in Mogadishu. Osoitteessa (29.10.2017): <http://radioshabelle.com/somali-troops-end-bloody-siege-hotel-mogadishu/>

- hl): 30.10.2017: Somalia restricts movement of trucks, tankers in Mogadishu. Osoitteessa (31.10.2017): <http://radioshabelle.com/somalia-restricts-movement-trucks-tankers-mogadishu/>
- hm): 30.10.2017: Militants who killed 23 at Mogadishu hotel used intelligence service ID cards. Osoitteessa (31.10.2017): <http://radioshabelle.com/militants-killed-23-mogadishu-hotel-used-intelligence-service-id-cards/>
- hn): 31.10.2017: Somalia president pledges speedy integration of security forces. Osoitteessa (1.11.2017): <http://radioshabelle.com/somalia-president-pledges-speedy-integration-security-forces/>
- ho): 31.10.2017: Unidentified Gunmen kill a civilian man in Somali capital. Osoitteessa (1.11.2017): <http://radioshabelle.com/gunmen-kill-civilian-somali-capital/>
- hp): 31.10.2017: Tension near Barawe after Al Shabaab retook nearby town. Osoitteessa (1.11.2017): <http://radioshabelle.com/tension-near-barawe-al-shabaab-retook-nearby-town/>
- hq): 1.11.2017: Somali forces carry out massive security sweep in Mogadishu. Osoitteessa (2.11.2017): <http://radioshabelle.com/somali-forces-carry-massive-security-sweep-mogadishu/>
- hr): 1.11.2017: Somali Govt troops regain fresh areas in Lower Shabelle region. Osoitteessa (2.11.2017): <http://radioshabelle.com/somali-govt-troops-regain-fresh-areas-lower-shabelle-region/>
- hs): 3.11.2017: US strikes ISIS fighters in Somalia for 1st time. Osoitteessa (4.11.2017): <http://radioshabelle.com/us-strikes-isis-fighters-somalia-1st-time/>
- ht): 4.11.2017: Puntland troops carry out operation in northern Galkayo. Osoitteessa (5.11.2017): <http://radioshabelle.com/puntland-troops-carry-operation-northern-galkayo/>
- hu): 4.11.2017: US directs all non-essential US citizens employees depart Mogadishu. Osoitteessa (5.11.2017): <http://radioshabelle.com/us-directs-non-essential-us-citizens-employees-depart-mogadishu/>
- hv): 5.11.2017: Somali Police officer shot dead in Mogadishu. Osoitteessa (6.11.2017): <http://radioshabelle.com/somali-police-officer-shot-dead-mogadishu/>
- hw): 6.11.2017: 5 Al-Shabaab militants killed, 7 others arrested in S. Somalia. Osoitteessa (7.11.2017): <http://radioshabelle.com/5-al-shabaab-militants-killed-7-others-arrested-s-somalia/>
- hx): 6.11.2017: Al Shabaab militants execute four men accused of espionage. Osoitteessa (7.1.2017):
- hy): 7.11.2017: AMISOM to begin troop withdrawal from Somalia next December. Osoitteessa (8.11.2017): <http://radioshabelle.com/amisom-begin-troop-withdrawal-somalia-next-december/>
- hz): 9.11.2017: Gunmen kill a civilian outside Somali capital. Osoitteessa 810.11.2017): <http://radioshabelle.com/gunmen-kill-civilian-outside-somali-capital/>
- hå): 9.11.2017: Roadside bomb wounds two civilians in Mogadishu. Osoitteessa (10.11.2017): <http://radioshabelle.com/roadside-bomb-wounds-two-civilians-mogadishu/>
- hå): 9.11.2017: U.S. conducts airstrike in southern Somalia, kills several militants. Osoitteessa (9.11.2017): <http://radioshabelle.com/u-s-conducts-airstrike-southern-somalia-kills-several-militants/>

hö): 9.11.2017: Uganda to deploy 5,000 troops in Somalia outside AU, UN mandate. Osoitteessa (10.11.2017): <http://radioshabelle.com/uganda-deploy-5000-troops-somalia-outside-au-un-mandate/>

ia): 11.11.2017: Al Shabaab retakes small town in Middle Shabelle region. Osoitteessa (13.11.2017): <http://radioshabelle.com/al-shabaab-retakes-small-town-middle-shabelle-region/>

ib): 11.11.2017: Djibouti plans to deploy additional troops in Somalia. Osoitteessa (13.11.2017): <http://radioshabelle.com/djibouti-plans-deploy-additional-troops-somalia/>

ic): 12.11.2017: U.S. and Somali Strikes on Shabab Said to Kill Nearly 100 Militants. Osoitteessa (13.11.2017): <http://radioshabelle.com/u-s-somali-strikes-shabab-said-kill-nearly-100-militants/>

id): 11.11.2017: US drone strike in Somalia kills 'several' al-Shabaab militants. Osoitteessa (13.11.2017): <http://radioshabelle.com/us-drone-strike-somalia-kills-several-al-shabaab-militants/>

ie): 11.11.2017: Somalia says 81 militants killed in airstrikes in southern region. Osoitteessa (13.11.2017): <http://radioshabelle.com/somalia-says-81-militants-killed-airstrikes-southern-region/>

if): 13.11.2017: Assailants hurl grenade at security checkpoint in Mogadishu. Osoitteessa (14.11.2017): <http://radioshabelle.com/assailants-hurl-grenade-security-checkpoint-mogadishu/>

ig): 13.11.2017: Somali Elder Shot Dead In Mogadishu. Osoitteessa (14.11.2017): <http://radioshabelle.com/somali-elder-shot-dead-jowhar-district/>

ih): 14.11.2017: U.S. airstrikes kill 40 militants in Somalia. Osoitteessa (15.11.2017): <http://radioshabelle.com/u-s-airstrikes-kill-40-militants-somalia/>

ii): 14.11.2017: Suicide car bomb hits AMISOM convoy near Mogadishu. Osoitteessa (15.11.2017): <http://radioshabelle.com/suicide-car-bomb-hits-amisom-convoy-near-mogadishu/>

ij): 20.11.2017: Somaliland Opposition leader accuses Waddani party. Osoitteessa (21.11.2017): <http://radioshabelle.com/somaliland-opposition-leader-accuses-waddani-party/>

Somalia Focus 2017.

a): 25.5.2017: Fighting in Lower Shabelle region forces families to flee. Osoitteessa (26.5.2017): <http://somaliafocus.com/fighting-in-lower-shabelle-region-forces-families-to-flee/>

b): 9.6.2017: Diinsoor Women Association Chairperson Shot And Killed At Her Home. Osoitteessa (9.6.2017): <http://somaliafocus.com/diinsoor-women-association-chairperson-shot-and-killed-at-her-home/>

c): 11.6.2017: Somali Special Forces Strike Destroys Alshabab Training Base in Middle Jubba. Osoitteessa (11.6.2017): <http://somaliafocus.com/somali-special-forces-strike-destroys-alshabab-training-base-in-middle-jubba/>

d): 14.7.2017: Somali schoolteachers arrested for 'al-Shabab meetings'. Osoitteessa (18.7.2017): <http://somaliafocus.com/somali-schoolteachers-arrested-for-al-shabab-meetings/>

Somaliupdate.com 2017:

a): 23.5.2017: Suicide Bomber Kills Two Soldiers at Military Checkpoint in Bosasso. Osoitteessa (23.5.2017): <http://somaliupdate.com/articles/10190/Somalia-Suicide-Bomber-Kills-Two-Soldiers-at-Military-Checkpoint-in-Bosasso>

- b): 23.5.2017: East and Central Africa Football Association Mourns Over Killing of Football Coach. Osoitteessa (23.5.2017): <http://somalupdate.com/articles/10186/Somalia-East-and-Central-Africa-Football-Association-Mourns-Over-Killing-of-Football-Coach>
- c): 24.5.2017: Death Toll of Bosasso Suicide Explosion Rises to Five Including Civilians. Osoitteessa (24.5.2017): <http://somalupdate.com/articles/10191/Somalia-Death-Toll-of-Bosasso-Suicide-Explosion-Rises-to-Five-Including-Civilians>
- d): 24.5.2017: Mother, Son Killed in Mogadishu Car Bombing, Benadir Spokesman Says. Osoitteessa (24.5.2017): <http://somalupdate.com/articles/10198/Somalia-Mother-Son-Killed-in-Mogadishu-Car-Bombing-Benadir-Spokesman-Says>
- e): 26.5.2017: Three Women Brutally Killed in Separate Incidents. Osoitteessa (26.5.2017): <http://somalupdate.com/articles/10209/Somalia-Three-Women-Brutally-Killed-in-Separate-Incidents>
- f): 28.5.2017: Gunman Kills Two at Food Aid Distribution Site in Abudwak. Osoitteessa (28.5.2017): <http://somalupdate.com/articles/10226/Somalia-Gunman-Kills-Two-at-Food-Aid-Distribution-Site-in-Abudwak>
- g): 29.5.2017: Al-Shabab Executes 44-yr-old Man over Fornication. Osoitteessa (29.5.2017): <http://somalupdate.com/articles/10228/Somalia-Al-Shabab-Executes-44-yr-old-Man-over-Fornication>
- h): 30.5.2017: Tension High in Mogadishu Amid Disarmament Operation. Osoitteessa (30.5.2017): <http://somalupdate.com/articles/10238/Somalia-Tension-High-in-Mogadishu-Amid-Disarmament-Operation>
- i): 5.6.2017: Three Soldiers Killed, Dozens Wounded in Kismayo Police Station Blast. Osoitteessa (5.6.2017): <http://somalupdate.com/articles/10280/Somalia-Three-Soldiers-Killed-Dozens-Wounded-in-Kismayo-Police-Station-Blast>
- j): 5.6.2017: Forces Prepare New Offensive in Lower Shabelle. Osoitteessa (5.6.2017): <http://somalupdate.com/articles/10279/Somalia-Forces-Prepare-New-Offensive-in-Lower-Shabelle>
- k): 4.6.2017: Airstrike Targets Al-Shabab Training Base near Jilib. Osoitteessa (5.6.2017): <http://somalupdate.com/articles/10273/Somalia-Airstrike-Targets-Al-Shabab-Training-Base-near-Jilib>
- l): 3.6.2017: Local Elder Missing After Gunmen Raid his Home. Osoitteessa (5.6.2017): <http://somalupdate.com/articles/10270/Somalia-Local-Elder-Missing-After-Gunmen-Raid-his-Home>
- m): 3.6.2017: Al-Shabab Fighters Attack Kenyan Military Base in Kulbiyow. Osoitteessa (5.6.2017): <http://somalupdate.com/articles/10269/Somalia-Al-Shabab-Fighters-Attack-Kenyan-Military-Base-in-Kulbiyow>
- n): 7.6.2017: Female Lawmaker Survives Bomb Attack in Mogadishu. Osoitteessa (7.6.2017): <http://somalupdate.com/articles/10294/Somalia-Female-Lawmaker-Survives-Bomb-Attack-in-Mogadishu>
- o): 7.6.2017: Gunmen Shot Dead Security Officer Amid Operation in Mogadishu. Osoitteessa (7.6.2017): <http://somalupdate.com/articles/10292/Somalia-Gunmen-Shot-Dead-Security-Officer-Amid-Operation-in-Mogadishu>

- p): 8.6.2017: Three Senior Military Officers among 50 Killed in Puntland Raid. Osoitteessa (8.6.2017): <http://somalupdate.com/articles/10298/Somalia-Three-Senior-Military-Officers-among-50-Killed-in-Puntland-Raid-VIDEO>
- q): 9.6.2017: UPDATE: 14 Killed in Baidoa After Somalia Government Forces Clashed over Food Aid. Osoitteessa (9.6.2017): <http://somalupdate.com/articles/10306/UPDATE-14-Killed-in-Baidoa-After-Somalia-Government-Forces-Clashed-over-Food-Aid>
- r): 11.6.2017: Special Forces Strike Destroys Al-Shabab Training Base Near Sakow. Osoitteessa (11.6.2017): <http://somalupdate.com/articles/10312/Somalia-Special-Forces-Strike-Destroys-Al-Shabab-Training-Base-Near-Sakow>
- s): 14.6.2017: Car Bomb and Armed Militants Attack on Popular Mogadishu Restaurant. Osoitteessa (14.6.2017): <http://somalupdate.com/articles/10319/Somalia-Car-Bomb-and-Armed-Militants-Attack-on-Popular-Mogadishu-Restaurant>
- t): 15.6.2017: U.S Strongly Condemns Mogadishu Restaurant Attack. Osoitteessa (15.6.2017): <http://somalupdate.com/articles/10322/Somalia-US-Strongly-Condemns-Mogadishu-Restaurant-Attack>
- u): 20.6.2017: At Least 20 Killed in Mogadishu Car Bomb Attack. Osoitteessa (20.6.2017): <http://somalupdate.com/articles/10324/Somalia-At-Least-20-Killed-in-Mogadishu-Car-Bomb-Attack-PHOTOS>
- v): 22.6.2017: Jubbaland Minister Succumbs to Injuries He Sustained from Car Blast in Mogadishu. Osoitteessa (22.6.2017): <http://somalupdate.com/articles/10339/Somalia-Jubbaland-Minister-Succumbs-to-Injuries-He-Sustained-from-Car-Blast-in-Mogadishu>
- w): 3.7.2017: U.S Investigating Drone Strike Possibly Killed Al-Shabab's Amniyat Commander in Somalia. Osoitteessa (3.7.2017): <http://somalupdate.com/articles/10390/US-Investigating-Drone-Strike-Possibly-Killed-Al-Shababs-Amniyat-Commander-in-Somalia>
- x): 1.7.2017: Puntland Military Court Executes 7 Al-Shabab Members. Osoitteessa (3.7.2017): <http://somalupdate.com/articles/10382/Somalia-Puntland-Military-Court-Executes-7-Al-Shabab-Members>
- y): 10.7.2017: Somalia's Puntland Forces Destroy Al-Shabab Base, Kill 18 Militants. Osoitteessa (10.7.2017): <http://somalupdate.com/articles/10423/Somalias-Puntland-Forces-Destroy-Al-Shabab-Base-Kill-18-Militants-Photos>
- z): 12.7.2017: Hundreds Flee their Homes in Central Somalia as Ahlusuna and Gamudug Amass Forces in Heraale Village. Osoitteessa (12.7.2017): <http://somalupdate.com/articles/10437/Hundreds-Flee-their-Homes-in-Central-Somalia-as-Ahlusuna-and-Gamudug-Amass-Forces-in-Heraale-Village>
- å): 23.7.2017: Somali Forces Open Access Roads of Besieged Town Allowing Trade Flow for 5 Years. Osoitteessa (23.7.2017): <http://somalupdate.com/articles/10455/Somali-Forces-Open-Access-Roads-of-Besieged-Town-Allowing-Trade-Flow-for-5-Years>
- ä): 23.7.2017: More Than 20 Killed in Two Day Fight in Central Somalia. Osoitteessa (23.7.2017): <http://somalupdate.com/articles/10449/More-Than-20-Killed-in-Two-Day-Fight-in-Central-Somalia>
- ö): 26.7.2017: Probe Opens into Cause of Deadly Inter-government Forces Fighting in Mogadishu. Osoitteessa (26.7.2017): <http://somalupdate.com/articles/10473/Somalia-Probe-Opens-into-Cause-of-Deadly-Inter-government-Forces-Fighting-in-Mogadishu>

- aa): 29.7.2017: Airstrike Targets Al-Shabab Controlled Village in Gedo. Osoitteessa (30.7.2017): <http://somalupdate.com/articles/10494/Airstrike-Targets-Al-Shabab-Controlled-Village-in-Gedo>.
- ab): 30.7.2017: Security Officials Condemn Mogadishu Suicide Car Bomber That Killed 5. Osoitteessa (30.7.2017): <http://somalupdate.com/articles/10503/Somalia-Security-Officials-Condemn-Mogadishu-Suicide-Car-Bomber-That-Killed-5-VIDEO>
- ac): 30.7.2017: 11 AU Soldiers Killed in Al-Shabab Ambush in Lower Shabelle. Osoitteessa (30.7.2017): <http://somalupdate.com/articles/10504/Somalia-11-AU-Soldiers-Killed-in-Al-Shabab-Ambush-in-Lower-Shabelle>
- ad): 31.7.2017: U.S. Condemns Attack That Killed At Least 11 Ugandan Soldiers in Somalia. Osoitteessa (1.8.2017): <http://somalupdate.com/articles/10514/US-Condemns-Attack-That-Killed-At-Least-11-Ugandan-Soldiers-in-Somalia>
- ae): 1.8.2017: Somali, U.S Forces Killed Senior Al-Shabab Leader in Raid. Osoitteessa (2.8.2017): <http://somalupdate.com/articles/10515/Somali-US-Forces-Killed-Senior-Al-Shabab-Leader-in-Raid>
- af): 1.8.2017: At Least 10 Wounded After Car Bomb Attack in Kismayo. Osoitteessa (2.8.2017): <http://somalupdate.com/articles/10522/At-Least-10-Wounded-After-Car-Bomb-Attack-in-Kismayo>
- ag): 3.8.2017: UPDATE: Businesses Closed As Anti-Inflation Violent Demonstration Rocks NE Somalia Town. Osoitteessa (4.8.2017): <http://somalupdate.com/articles/10538/UPDATE-Businesses-Closed-As-Anti-Inflation-Violent-Demonstration-Rocks-NE-Somalia-Town>
- ah): 4.8.2017: Al-Shabab Takes Control of Lower Shabelle Town After Forces Withdrawal. Osoitteessa (6.8.2017): <http://somalupdate.com/articles/10549/Al-Shabab-Takes-Control-of-Lower-Shabelle-Town-After-Forces-Withdrawal>
- ai): 4.8.2017: Car Bomb Kills a Mother, Wounds Four Kids in Somali Capital. Osoitteessa (6.8.2017): <http://somalupdate.com/articles/10551/Car-Bomb-Kills-a-Mother-Wounds-Four-Kids-in-Somali-Capital>
- aj): 5.8.2017: Galgadud Governor Shot Dead in Mogadishu. Osoitteessa (6.8.2017): <http://somalupdate.com/articles/10554/Somalia-Galgadud-Governor-Shot-Dead-in-Mogadishu>
- ak): 7.8.2017: Puntland Security Forces Illegally Detain Senior Journalist. Osoitteessa (8.8.2017): <http://somalupdate.com/articles/10563/Somalia-Puntland-Security-Forces-Illegally-Detain-Senior-Journalist>
- al): 7.8.2017: Angry Mob Destroys AMISOM Vehicle, Disrupts Traffic in Mogadishu (PHOTOS). Osoitteessa (8.8.2017): <http://somalupdate.com/articles/10565/Somalia-Angry-Mob-Destroys-AMISOM-Vehicle-Disrupts-Traffic-in-Mogadishu-PHOTOS>
- am): 11.8.2017: U.S Airstrike Targets Al-Shabab Militants Near Mogadishu. Osoitteessa (14.8.2017): <http://somalupdate.com/articles/10588/Somalia-US-Airstrike-Targets-Al-Shabab-Militants-Near-Mogadishu>
- an): 14.8.2017: Car Bomb Kills Taxi Driver Near Mogadishu Airport. Osoitteessa (15.8.2017): <http://somalupdate.com/articles/10605/Somalia-Car-Bomb-Kills-Taxi-Driver-Near-Mogadishu-Airport>
- ao): 17.8.2017: Security Forces Raid Al-Shabaab Base, Seven Killed, Says Minister. Osoitteessa (18.8.2017): <http://somalupdate.com/articles/10633/Somalia-Security-Forces-Raid-Al-Shabaab-Base-Seven-Killed-Says-Minister>

ap): 21.8.2017: Military Operation Kicks off after Militants Attacked Base in Afgoye.

Osoitteessa (21.8.2017): <http://somalupdate.com/articles/10657/Somalia-Military-Operation-Kicks-off-after-Militants-Attacked-Base-in-Afgoye>

aq): 31.8.2017: Somalia Peacekeeping Mission Gets Renewed, with Some Trims. Osoitteessa

(31.8.2017): <http://somalupdate.com/articles/10719/Somalia-Peacekeeping-Mission-Gets-Renewed-with-Some-Trims>

ar): 31.8.2017: Threat of Famine Persists, UN Humanitarian Coordinator Warns. Osoitteessa

(1.9.2017): <http://somalupdate.com/articles/10721/Somalia-Threat-of-Famine-Persists-UN-Humanitarian-Coordinator-Warns>

as) 2.9.2017: Bodies of Two Elders Found in Elwak Days after Militants Abducted Them.

Osoitteessa (4.9.2017): <http://somalupdate.com/articles/10741/Somalia-Bodies-of-Two-Elders-Found-in-Elwak-Days-after-Militants-Abducted-Them>

at): 11.9.2017: Govt Forces Re-take Beled Hawo Town After Al-Shabaab Attack, 17 Killed.

Osoitteessa (12.9.2017): <http://somalupdate.com/articles/10791/Somalia-Govt-Forces-Re-take-Beled-Hawo-Town-After-Al-Shabaab-Attack-17-Killed>

au): 27.9.2017: Somalia: Over 100,000 IDPs Evicted from Settlements This Year, NGO Says.

Osoitteessa (28.9.2017): <http://somalupdate.com/articles/10863/Somalia-Over-100-000-IDPs-Evicted-from-Settlements-This-Year-NGO-Says>

av): 21.10.2017: So What's It Like to Live in a Place Like Somalia?. Osoitteessa (23.10.2017):

<http://somalupdate.com/articles/10964/So-Whats-It-Like-to-Live-in-a-Place-Like-Somalia>

aw): 8.11.2017: Somalia: As Extended Drought Continues, Violence Against Aid Workers on

the Rise. Osoitteessa (8.11.2017): <http://somalupdate.com/articles/11027/Somalia-As-Extended-Drought-Continues-Violence-Against-Aid-Workers-on-the-Rise>

ax): 13.11.2017: UNHCR Repatriates 108,498 Somali Refugees Back to Somalia. Osoitteessa

(13.11.2017): <http://somalupdate.com/articles/11059/UNHCR-Repatriates-108-498-Somali-Refugees-Back-to-Somalia>

SONNA - Somali National News Agency 2017:

a): 5.7.2017: 10 Al-Shabaab terrorists operating North of Kismayo were killed. Osoitteessa

(5.7.2017): <http://sonna.so/en/10-al-shabaab-terrorists-operating-north-of-kismayo-were-killed/>

b): 12.7.2017: We killed 18 Al-Shabaab militants in an operation. Osoitteessa (12.7.2017):

<http://sonna.so/en/official-we-killed-18-al-shabaab-militants-in-an-operation/>

c): 12.7.2017: car bomb attack kills3,injures7 others out side Mogadishu. Osoitteessa

(12.7.2017): <http://sonna.so/en/car-bomb-attack-kills3injures7-others-out-side-mogadishu/>

SouthFront 10.11.2017: US Conducts New Airstrike On Al-Shabaab In Somalia as African Union De-facto Abandons Attempts To Defeat Group. Osoitteessa (23.11.2017): <https://maps.southfront.org/us-conducts-new-airstrike-on-al-shabaab-in-somalia-as-african-union-de-facto-abandons-attempts-to-defeat-group/>

UKFCO - United Kingdom: Foreign and Commonwealth Office 20.7.2017: Human Rights and Democracy Report 2016 - Somalia. Osoitteessa (3.12.2017): <https://www.gov.uk/government/publications/human-rights-and-democracy-report-2016>

UNHAS (UN Humanitarian Air Service) 21.8.2017: UNHAS Somalia Airfield Network. Osoitteessa

(24.11.2017) <http://www.logcluster.org/map/unhas-somalia-airfield-network-august-2017>

UNHCR / PRMN (Protection and Return Monitoring Network) 2017: Somalia Internal Displacement. Osoitteessa (27.11.2017) <https://unhcr.github.io/dataviz-somalia-prmn/index.html>

UNHCR / PRMN (Protection and Return Monitoring Network) 14.11.2017: Somalia. Displacements dashboard. Internal Displacements during October 2017. Osoitteessa (27.11.2017) <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/60728>

UNHCR / PRMN (Protection and Return Monitoring Network) 15.10.2017: Somalia. Displacements dashboard. Internal Displacements during September 2017. Osoitteessa (27.11.2017) <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/60281>

UNHCR / PRMN (Protection and Return Monitoring Network) 15.9.2017: Somalia. Displacements dashboard. Internal Displacements during August 2017. Osoitteessa (27.11.2017) <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/60039>

UNHCR / PRMN (Protection and Return Monitoring Network) 29.8.2017: Somalia. Displacements dashboard. Internal Displacements during August 2017. Osoitteessa (27.11.2017) <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/58901>

UNHCR / PRMN (Protection and Return Monitoring Network) 15.7.2017: Somalia. Displacements dashboard. Internal Displacements during June 2017. Osoitteessa (27.11.2017) <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/58718>

UNHCR / PRMN (Protection and Return Monitoring Network) 26.5.2017: Flash Report. PRMN Displacement Update. Fighting in Lower Shabelle has displaced more than 15 000 local residents. Osoitteessa (27.11.2017) <https://data2.unhcr.org/en/documents/download/57077>

UNHRC - UN Human Rights Council 6.9.2017: Report of the Independent Expert on the situation of human rights in Somalia, A/HRC/36/62. Osoitteessa (3.10.2017): http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/Session36/Documents/A_HRC_36_62.docx.

UN OCHA 30.10.2017: Humanitarian Bulletin Somalia, 01 - 30 October 2017. Osoitteessa (24.11.2017) https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/final_ocha_somalia_humanitarian_bulletin_october_2017v3_002.pdf

UN OCHA 26.9.2017: Humanitarian Bulletin Somalia, September 2017. Osoitteessa (24.11.2017) https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/final_bulletin_september_2017v2.pdf

UN OCHA 14.9.2017: Somalia: Drought Response. Situation report No. 16. Osoitteessa (24.11.2017) https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/ocha_somalia_humanitarian_situation_report_no.16.pdf

UN OCHA 31.8.2017: Humanitarian Bulletin Somalia, August 2017. Osoitteessa (24.11.2017) https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/ocha_somalia_humanitarian_bulletin_31_august_2017.pdf

UNSC - United Nations Security Council 2017:

- 2.11.2017: Report of the Monitoring Group on Somalia and Eritrea pursuant to Security Council resolution 2317 (2016). : S/2017/751. Osoitteessa (24.11.2017): http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2017_924.pdf

- 5.9.2017: Report of the Secretary-General on Somalia. S/2017/751. Osoitteessa (1.11.2017): http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2017/751

- 1.9.2017: September 2017: Monthly Forecast: Somalia. Osoitteessa (21.11.2017): http://www.securitycouncilreport.org/monthly-forecast/2017-09/somalia_32.php

- 24.8.2017: Children and armed conflict. Report of the Secretary-General. A/72/361–S/2017/821. Osoitteessa (3.12.2017): <http://undocs.org/en/S/2017/821>

- 31.7.2017: August 2017: Monthly Forecast. Somalia. Osoitteessa (21.11.2017): http://www.securitycouncilreport.org/monthly-forecast/2017-08/somalia_31.php

UNSC - United Nations Security Council 22.12.2016: Report of the Secretary-General on children and armed conflict in Somalia. S/2016/1098. Osoitteessa (29.4.2017)
http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2016_1098.pdf

USDOS 2017: Country Reports on Human Rights Practises for 2016. Somalia. Osoitteessa (1.12.2017)
<https://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/humanrightsreport/index.htm?year=2016&dliid=265300#wrapper>

UNSOM - United Nations Assistance Mission in Somalia 13.9.2017: Mogadishu hosts its third annual book fair. Osoitteessa (2.12.2017): <https://unsom.unmissions.org/mogadishu-hosts-its-third-annual-book-fair>

UNSOM - United Nations Assistance Mission in Somalia & UNHRC - United Nations Human Rights Office of the High Commissioner December 2017: Protection of Civilians: Building the Foundation for Peace, Security and Human Rights in Somalia. Osoitteessa (12.12.2017):
<http://www.ohchr.org/Documents/Countries/SO/ReportProtectionofCivilians.pdf>

VoA - Voice of America 2017:

a): 15.5.2017: Executions Increase in Somalia. Osoitteessa (16.5.2017):
<http://www.voanews.com/a/executions-increase-in-somalia/3851581.html>

b): 17.5.2017: Car Explosion Kills 6 in Mogadishu. Osoitteessa (17.5.2017):
<http://www.voanews.com/a/car-explosion-mogadishu/3854043.html>

c): 18.5.2017: Somalia's al-Shabab Cuts Off Hands of 2 Men Convicted by Sharia Court. Osoitteessa (18.5.2017): <http://www.voanews.com/a/somalia-al-sabab-cut-off-hands/3855711.html>

d): 23.5.2017: Militants Attack 14 villages in Southern Somalia. Osoitteessa (23.5.2017):
<http://www.voanews.com/a/militants-attack-villages-in-southern-somalia/3867760.html>

e): 15.6.2017: 29 Dead After Al-Shabab Attacks Mogadishu Restaurants. Osoitteessa (15.6.2017): <https://www.voanews.com/a/twenty-nine-dead-al-shabab-attack/3901602.html>

f): 17.6.2017: 5 Killed, 12 Hurt in al-Shabab Attack on Somali Military Base. Osoitteessa (18.6.2017): <https://www.voanews.com/a/five-killed-shabab-attack-somali-military-base/3904771.html>

g): 22.6.2017: 8 Killed in Latest Mogadishu Car Bomb. Osoitteessa (22.6.2017):
<https://www.voanews.com/a/mogadishu-car-bombing-/3911291.html>

h): 3.7.2017: US Strike Targets Al-Shabab in Somalia. Osoitteessa (3.7.2017):
<https://www.voanews.com/a/us-strikes-al-shabab-in-somalia/3926376.html>

i): 4.7.2017: US Carries Out Airstrike Against Al-Shabab in Somalia. Osoitteessa (5.7.2017):
<https://www.voanews.com/a/us-carries-out-airstrike-against-al-shabab-in-somalia/3927487.html>

j): 5.7.2017: 13 al-Shabab Militants Killed in Joint US-Somali Strike. Osoitteessa (5.7.2017):
<https://www.voanews.com/a/somalia-security-forces-attack-al-shabab-militants/3929342.html>

- k): 22.7.2017: Girl Dies in IDP Camp Blast in Somalia, 17 Injured. Osoitteessa (22.7.2017): <https://www.voanews.com/a/somalia-sool-region-unexploded-ordnance/3954980.html>
- l): 30.7.2017: African Union Troops Ambushed in Somalia, Al-Shabab Says 39 Dead. Osoitteessa (30.7.2017): <https://www.voanews.com/a/african-union-troops-ambushed-in-somalia/3964840.html>
- m): 30.7.2017: Al-Shabab Ambush Kills 18 AU Troops in Somalia. Osoitteessa (30.7.2017): <https://www.voanews.com/a/mogadishu-car-bomb/3964804.html>
- n): 31.7.2017: Al-Shabab Militant Killed in US Airstrike. Osoitteessa (1.8.2017): <https://www.voanews.com/a/al-shabab-militant-killed-in-us-airstrike/3965991.html>
- o): 4.8.2017: Al-Shabab Militants Retake Strategic Town in Western Somalia. Osoitteessa (6.8.2017): <https://www.voanews.com/a/al-shabab-militants-retake-town-one-twenty-kilometers-mogadishu/3972582.html>
- p): 4.8.2017: Al-Shabab Militants Kill Provincial Governor in Mogadishu . Osoitteessa (6.8.2017): <https://www.voanews.com/a/al-shabab-provincial-governor-killed-in-mogadishu/3973456.html>
- q): 7.8.2017: Somali Children Flee Al-Shabab Recruitment. Osoitteessa (8.8.2017): <https://www.voanews.com/a/somali-children-seek-refuge-al-shabab-coastal-town-adale/3975825.html>
- r): 9.8.2017: 19 Killed in Clashed Between Somali Militias. Osoitteessa (10.8.2017): <https://www.voanews.com/a/nineteen-killed-in-clashes-between-somali-militias/3979766.html>
- s): 10.8.2017: Security Forces Minimize Car Bomb Attack in Mogadishu. Osoitteessa (11.8.2017): <https://www.voanews.com/a/official-says-security-forces-minimize-car-bomb-attack-mogadishu/3980722.html>
- t): 11.8.2017: Somali Military Commander Survives Apparent Assassination Attempt. Osoitteessa (14.8.2017): <https://www.voanews.com/a/somali-military-commander-survives-apparent-assassination-attempt/3981605.html>
- u): 18.8.2017: Somali Referee Dirah Killed by Gunmen. Osoitteessa (18.8.2017): <https://www.voanews.com/a/somali-referee-dirah-killed-by-gunmen/3990795.html>
- v): 2.9.2017: Somali Officials: US Drone Attack Kills Top Militant Recruiter. Osoitteessa (4.9.2017): <https://www.voanews.com/a/somalia-al-shabab-recruiter-drone-strike/4012656.html>
- w): 16.9.2017: At Least Six Killed as Rival Somali Troops Clash in Mogadishu. Osoitteessa (18.9.2017): <https://www.voanews.com/a/at-least-six-killed-as-rival-somali-troops-clash-in-mogadishu/4031788.html>
- x): 27.9.2017: Somali Teenagers Flee Al-Shabab Recruitment Campaign. Osoitteessa (28.9.2017): <https://www.voanews.com/a/somali-teenagers-flee-al-shabab-recruitment-campaign/4046459.html>
- y): 29.9.2017: General: 30 Killed in Shabab Attack on Somali Military Base. Osoitteessa (1.10.2017): <https://www.voanews.com/a/al-shabab-overruns-somali-military-base/4049424.html>
- z): 4.10.2017: Islamic State Claims Responsibility for Attack in Somalia. Osoitteessa (5.10.2017): <https://www.voanews.com/a/islamic-state-claims-responsibility-somalia-attack/4056140.html>

å): 15.10.2017: Somalia Blast Toll at 276 as Residents Protest Al-Shabab. Osoitteessa (16.10.2017): <https://www.voanews.com/a/somali-truck-bomb-death-toll-rises/4071019.html>

ä): 26.10.2017: Officials: Somalia Preparing for Large-scale Offensive Against Al-Shabab. Osoitteessa (27.10.2017): <https://www.voanews.com/a/officials-confirm-somalia-preparing-for-large-scale-offensive-against-al-shabab/4088460.html>

ö): 29.10.2017: Somali Police, Intelligence Chiefs Fired After Deadly Hotel Siege. Osoitteessa (30.10.2017): <https://www.voanews.com/a/somalia-mogadishu-hotel-attack/4090806.html>

aa): 1.11.2017: Ethiopian Troops Enter Somalia, Back Offensive Against Al-Shabab. Osoitteessa (2.11.2017): <https://www.voanews.com/a/ethiopia-troops-somalia-offensive-al-shabab/4095621.html>

ab): 5.11.2017: Somali Pro-IS Group Chief Survives US Strike, Says Regional Leader. Osoitteessa (6.11.2017): <https://www.voanews.com/a/somalia-puntland-pro-islamic-state-group-abdulkadir-mumin/4101841.html>

ac): 9.11.2017: US Airstrikes Target Al-Shabab in Somalia. Osoitteessa (10.11.2017): <https://www.voanews.com/a/united-states-airstrikes-target-shabab-somalia/4108544.html>

ad): 11.11.2017: US Forces Target al-Shabab Militants Outside Mogadishu. Osoitteessa (13.11.2017): <https://www.voanews.com/a/us-drone-strike-in-somalia-against-al-shabab-kills-several/4110762.html>

ae): 4.11.2017: US Orders Staffers to Leave Somalia Over 'Specific Threat'. Osoitteessa (22.11.2017): <https://www.voanews.com/a/us-orders-staffers-to-leave-somalia-over-specific-threat/4100034.html>

af): 21.11.2017: Somaliland Ruling Party Candidate Bihi Wins Election. Osoitteessa (30.11.2017): <https://www.voanews.com/a/somaliland-ruling-party-candidate-bihi-wins-election/4128446.html>

The Washington Post 2017:

a) 26.5.2017: In Somalia, Islamists rebels are blocking starving people from getting food. Osoitteessa (24.11.2017) https://www.washingtonpost.com/world/africa/in-somalia-islamist-rebels-are-blocking-starving-people-from-getting-food/2017/05/26/5b5284c8-39bf-11e7-a59b-26e0451a96fd_story.html?utm_term=.3ac7c22ea299

Xinhua 2017:

a): 19.6.2017: UN decries increasing sexual violence in Somalia. Osoitteessa (20.6.2017): http://news.xinhuanet.com/english/2017-06/19/c_136378048.htm

b): 20.6.2017: 5 killed in Al-Shabaab attack in Somali government building. Osoitteessa (20.6.2017): http://news.xinhuanet.com/english/2017-06/20/c_136381181.htm